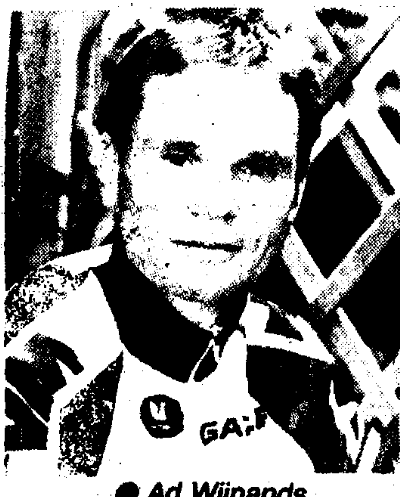
Limburgs Dagblad

zaterdag 18 september 1993 — 75e jaargang nr. 220.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

● Ad Wijnands.

Partijleider schaart zich achter fractievoorzitter na kritiek Rottenberg

Kok voorkomt aftreden Wöltgens

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – PvdA-leider Kok heeft gisteren voorkomen dat fractievoorzitter Wöltgens is afgetreden. Wöltgens stelde tijdens besloten spoedoverleg zijn portefeuille ter beschikking, nadat partijvoorzitter Rottenberg in een voorpublikatie van een interview met De Telegraaf had gezegd „dat ook een wisseling in de fractieleiding gewenst is." Kok schaarde zich achter Wöltgens. Uiteindelijk overreedde hij de fractieleider aan te blijven door zijn eigen partijpolitieke positie aan die van Wöltgens te verbinden. Besloten is daarna de strijdbijl te begraven en de rijen te sluiten.

Dat blijkt uit verklaringen van bronnen in de hoogste partijregionen. Na de publikatie van Rottenbergs kritiek op Wöltgens' functioneren, volgde een crisisgesprek tussen de drie kopstukken op het ministerie van Financiën. Daar kondigde Wöltgens aan niet te willen doorgaan. De PvdA-fractie die grotendeels in Doorn vertoeft voor een interne partijdag, steunde haar voorman gistermiddag unaniem.

Ontkenning

Rottenberg ontkende later in de middag in alle toonaarden dat hij de bedoeling zou hebben gehad Wöltgens persoonlijk in diskrediet te brengen. „Het gaat mij absoluut niet om de persoon van Wöltgens. Het gaat mij uitsluitend om het doorbreken van het automatisme in de PvdA, dat iemand die er al jaren zit, blijft zitten. Maar de zaak is nu afgedaan en er is geen vertrouwenscrisis ontstaan," aldus Rottenberg.

In het interview zegt Rottenberg dat Wöltgens na de verkiezingen van 3 mei een cruciale rol moet blijven spelen in de partij. „Hij is een smaakmaker op sociaal-economisch terrein."

Rottenberg zei niet te weten welke positie Wöltgens op de kandidatenlijst voor de Kamerverkiezingen zal innemen. „Dat is nog niet bekend en dus nu niet aan de orde. Maar ik zeg met nadruk dat ik vertrouwen heb in de manier, waarop Thijs Wöltgens functioneert. We hebben zeker wel eens verschil van mening, maar zijn het inhoudelijk ook vaak met elkaar eens," aldus Rottenberg.

Verheugd

Wöltgens zei in een reactie blij te zijn dat de spanning van de lucht was. Hij gaf toe door de uitspraken van de partijvoorzitter beschadigd te zijn, maar voegde eraan toe in elk geval tot 3 mei fractieleider te blijven. „Ik ga ook weer op de verkiezingslijst staan. Alle fractieleden die dan op de lijst staan, kunnen fractievoorzitter worden."

Op de vraag of Rottenberg nu weg moet, antwoordde hij: „We moeten nu maar even uit de sfeer van koppenrollerij."

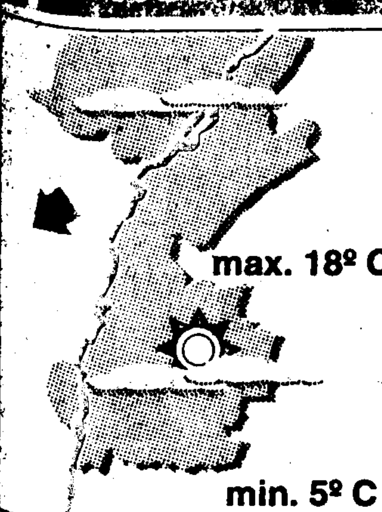
Zie ook pagina 5
● Wöltgens bastion van rust in een baaierd van onrust

Geen bewijs voor satanische sekten in Nederland

ZEIST – Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat in Nederland satanische sekten actief zijn. Wel zijn er kinderen en mensen die op een vreselijke, perverse manier worden mishandeld, waarbij ook rituelen een rol spelen. Dat is de conclusie van een aantal deskundigen die gisteren in Zeist bijeen waren, om te praten over ritueel misbruik.

Bewijzen voor het bestaan van een satanscult zijn er niet, aldus hoofdinspecteur M.D. Lamping-Goos na afloop. Ondanks serieus politie-onderzoek zijn er nooit harde gegevens boven water gekomen. Wel zijn er zoveel individuele gevallen van kinderen en volwassenen met ervaringen die op ritueel misbruik duiden, dat daarmee iets moet worden gedaan, aldus Lamping Goos. „Er gebeuren vreselijke dingen. Dat daar God en de duivel bij gehaald worden, geloof ik wel".

het weer

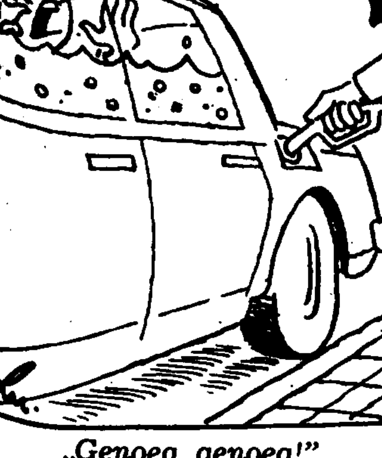
PERIODEN MET ZON EN DROOG

De ontstane mist en laaghangende bewolking zullen in de ochtend geleidelijk verdwijnen en overgaan in stapelwolkjes. Er zijn dan ook met name in de middag perioden met zon. Het blijft droog. De middagtemperatuur loopt op tot ongeveer 18 graden. De komende nacht daalt het kwik naar 5 graden. De wind is zwak uit een noordoostelijke richting. Morgen zijn er na het oplossen van de mistbanken flinke zonnige perioden. De middagtemperatuur wordt ongeveer 20 graden. De wind is zwak uit oostelijke richting.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:			
zon op:	07.18	onder:	19.45
maan op:	10.37	onder:	20.25
MORGEN:			
zon op:	07.19	onder:	19.43
maan op:	12.00	onder:	21.00

Benzine een cent goedkoper

„Genoeg, genoeg!"

Geveld

● Met de gedeeltelijke sloop van een van de vier Vossekuilflats in Heerlen is gisteren een definitief begin gemaakt met de afbraak van deze veelbesproken appartementen. Tot nog toe hadden de slopers de flatgebouwen slechts 'uitgekleed'. Ruim honderd toeschouwers hebben gisterochtend ruim vijf uur moeten wachten om dit stukje Heerlense historie te zien vallen. Het vierhonderd woningen tellende complex is bijna dertig jaar oud. Aanvankelijk werd de instorting van de flathelft vroeg in de ochtend verwacht. Het beton kwam uiteindelijk pas rond één uur in de middag naar beneden. Sloopbedrijf BFI had niet gekozen voor de slopershamer, noch voor dynamiet. De flathelft zou moeten vallen na het doorzagen van een deel van de onderste muren en dit vergde langer dan men had verwacht. Foto: DRIES LINSSEN

Politie staakt zoekactie naar vermiste Tanja

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Het politieteam dat zich bezighoudt met de opsporing van de vermiste studente Tanja Groen uit Schagen is gisteren opgeheven. De familie van Tanja is hiervan deze week op de hoogte gebracht.

Volgens politie-voorlichter B. Peters 'wordt het boek niet definitief dichtgeslagen'. „Maar het heeft geen zin door te gaan met de nog resterende acht man die echt alle tips hebben nagetrokken."

Tot op heden werd geen enkel spoor gevonden van Tanja, noch van bezittingen die ze bij zich had toen ze op 31 augustus verdween na een feest in Maastricht. Ze vertrok rond middernacht per fiets naar Gronsveld, waar ze een kamer huurde. Daar is ze nooit aangekomen.

Oudste van Nederland overleden

DEN HAAG – De oudste inwoner van Nederland, Johanna Francina Zandstra-Giezen, is in het verzorgingstehuis Zuiderpark in Den Haag overleden. Mevrouw Zandstra is 111 jaar geworden.

Nog geen twee weken geleden, op 7 september, was zij jarig. Een woordvoerster van het tehuis heeft dat gisteren gezegd.

Als mevrouw Zandstra 26 september had bereikt, zou ze de oudste persoon zijn geweest die ooit in Nederland geleefd heeft.

De oudste Nederlander die nu nog leeft, is mejuffrouw A.J. Flower uit Rheden. Zij is op dit moment 108 jaar.

k

Stichting Kunst & Cultuur loopt landelijk voorop

Limburg heeft archief beeldende kunstenaars

MAASTRICHT – De stichting Kunst & Cultuur Limburg heeft de laatste hand gelegd aan een geautomatiseerd bestand waarin bijna 450 beeldende kunstenaars uit de provincie zijn opgenomen. Documentalist Fransz Rombouts zegt dat waar Limburg vroeg qua archief terzake enige achterstand had ten opzichte van de rest van het land, Limburg vandaag voorop loopt. „Want het archief is actueel, geautomatiseerd en kan diverse vragen snel beantwoorden." Overigens is het archief nog niet geheel 'up to date'.

De zogenaamde Documentatie Beeldende Kunstenaars Limburg bevat enkel gegevens van professionele kunstenaars. Iedereen kan gebruik maken van die informatie. Rombouts denkt dan met name aan architecten die op zoek zijn naar een sculptuur of glasobject, galeriehouders, overheidsinstellingen, ruimtelijke vormgevers, bouw- en adviescommissies, potentiële kunstkopers, journalisten en kunstcritici.

In Limburg bestaat al langer een archief dat ooit door de Culturele Raad, rechtsvoorganger van de stichting Kunst & Cultuur werd bijgehouden. Maar het vertoonde nogal wat hiaten en moest nodig geactualiseerd worden.
Om in het bestand te komen moet een kunstenaar professioneel actief zijn en hij moet kunnen aantonen dat er werken zijn geëxposeerd en verkocht of dat er opdrachten zijn binnengekomen.
Kunstenaars die nog niet geregistreerd staan kunnen bij de stichting een inschrijfformulier aanvragen.

De beeldende kunstenaars zijn gerubriceerd onder naam, leeftijd, discipline en woonplaats. Rombouts: „Als bijvoorbeeld een architect een glasobject wil hebben bij een nieuw kantoorgebouw en hij wil jonge kunstenaars stimuleren die in de buurt wonen en werken, kunnen we alle gewenste gegevens snel uit het systeem halen."
Die informatie bestaat uit onder meer foto's, dia's, catalogi, krantenknipsels en soms zelfs videobanden.

Rombouts heeft zich vooral verbaasd over het aantal kunstenaars dat hij in het bestand heeft opgenomen. Hij vermoedt dat dat aantal de 500 zal passeren. Maastricht blijkt onmiskenbaar de culturele hoofdstad van Limburg wanneer je het aantal daar woonachtige kunstenaars als norm neemt. Natuurlijk moet de aanwezigheid van de Stadsacademie in Maastricht hierbij worden vermeld. De Documentatie Beeldende Kunstenaars Limburg telt tot dusver 165 kunstenaars in Maastricht. Ter vergelijking: in Venlo wonen er vijftien, in Heerlen zestien.

Sinds eind augustus is Kunst & Cultuur bezig het bestand onder de aandacht van potentiële gebruikers te brengen. Tot dusver kwamen 25 reacties binnen, wat een goede start lijkt. Overigens is gebruik van het archief niet voor iedereen gratis. Voor bijvoorbeeld bemiddeling bij de aanschaf van een kunstwerk zal de stichting een bedrag in rekening brengen.

● Lianna Corbisiero als prinses Laoula temidden van de onderdanen van Koning Ouf 1. Foto: JAAP PIEPER

Nieuwe produktie Opera Zuid oogst veel bijval

Gegniffel en gegrinnik bij doldwaze l'Etoile

DOOR PETER P. GRAVEN

MAASTRICHT – Fou en ufo: twee anagrammen van Ouf. Ouf I is koning van het Koninkrijk der 36 Koninkrijken. Zijn belevenissen in de opera l'Etoile van Emmanuel Chabrier zijn ronduit als 'fou' te kwalificeren. Het werk is daarnaast qua muzikale stijl op generlei wijze te identificeren met een andere opera uit Chabriers tijd: de tweede helft van de negentiende eeuw. Of het daardoor in vergetelheid is geraakt?

Donnez-vous la...
Opera Zuid heeft in deze nieuwe produktie, de eerste van het seizoen '93-'94, al die elementen, die l'Etoile niet doen passen in één van de bekende opera-hokjes, voortreffelijk en op amusante wijze geaccentueerd. Een decor dat wel knalgeel is, maar horizontale noch vertikale lijnen vertoont. Een weliswaar eigentijdse enscenering en costumering, die echter helemaal niet stoort. Integendeel, ze misstaat geenszins bij de ongeloofwaardige geschiedenis van Ouf en consorte, een enscenering die in het vrijwel geheel gevulde Theater aan het Vrijthof te Maastricht, eergisteren tijdens de Nederlandse première van l'Etoile, herhaaldelijk gegniffel en gegrinnik uitlokte.

recensie

Donnez-vous la...
Oufs verhaal is dus geheel 'fou': knotsgek. In plaats van geëxecuteerd te worden op de verjaardag van Ouf I krijgt marskramer Lazuli 's konings 'aanstaande', prinses Laoula, zogezegd in de schoot geworpen. Hof-astroloog Siroco, prins Hérisson de Porc-Epic en diens echtgenote Aloès, helpen Ouf het 'sprookje' tot het onvermijdelijke goede einde te brengen, waarbij koning en astroloog een merkwaardige voorkeur voor groene chartreuse aan de dag leggen, die schijnt lekkerder te zijn dan gele.

Niet alleen de diverse hoofdrollen worden zonder uitzondering door een overwegend Franse cast op attractieve wijze, met gekruide humor en muzikaal op voortreffelijk niveau gebracht. Ook het twintig vocalisten sterke eigen Theaterkoor voldoet uitstekend. Het Limburgs Symphonie Orkest maakt onder leiding van de gedreven dirigerende Emmanuel Joel zijn faam als 'bakorkest' volledig waar.

Donnez-vous la...
Als er toch enkele hoogtepunten van deze dwaze l'Etoile-produktie met name genoemd dienen te worden, dan denk ik niet in de laatste plaats aan het Kieteltertzet en het Kuskwartet. Daarnaast zeker niet te vergeten het meidenkoor 'Ah! le charmant garçon'. En tenslotte die chromatisch dalende melodie, die tedere wijs, die voortdurend door je hoofd blijft spelen: 'Donnez-vous la, donnez-vous la, donnez-vous la peine de vous asseoir.'
Eclatant!

Kunstenaarsclubs gaan samenwerk

UTRECHT – De oudste vijf kunstenaarsverenigingen van Ne gaan nauwer samenwerken. Besloten is een Landelijk Overleg v enigingen van Professionele Beeldende Kunstenaars in het leven pen. Bedoeling van dit overleg is om elkaar in artistieke en mate ken van advies te dienen en ervaringen uit te wisselen.
Er wordt aan gedacht om gemeenschappelijke artistieke activite organiseren, bijvoorbeeld tentoonstellingen. Bovendien zullen de gingen gezamenlijk standpunten innemen als het overheidsbele aanleiding toe geeft. Het besluit het Landelijk Overleg op te zette genomen tijdens een bijeenkomst van Arti et Amicitiae (Amst Pulchri (Den Haag), Kunstliefde (Utrecht), De Ploeg (Groningen) tura (Dordrecht). In totaal zijn meer dan tweeduizend kunstenaars deze verenigingen.

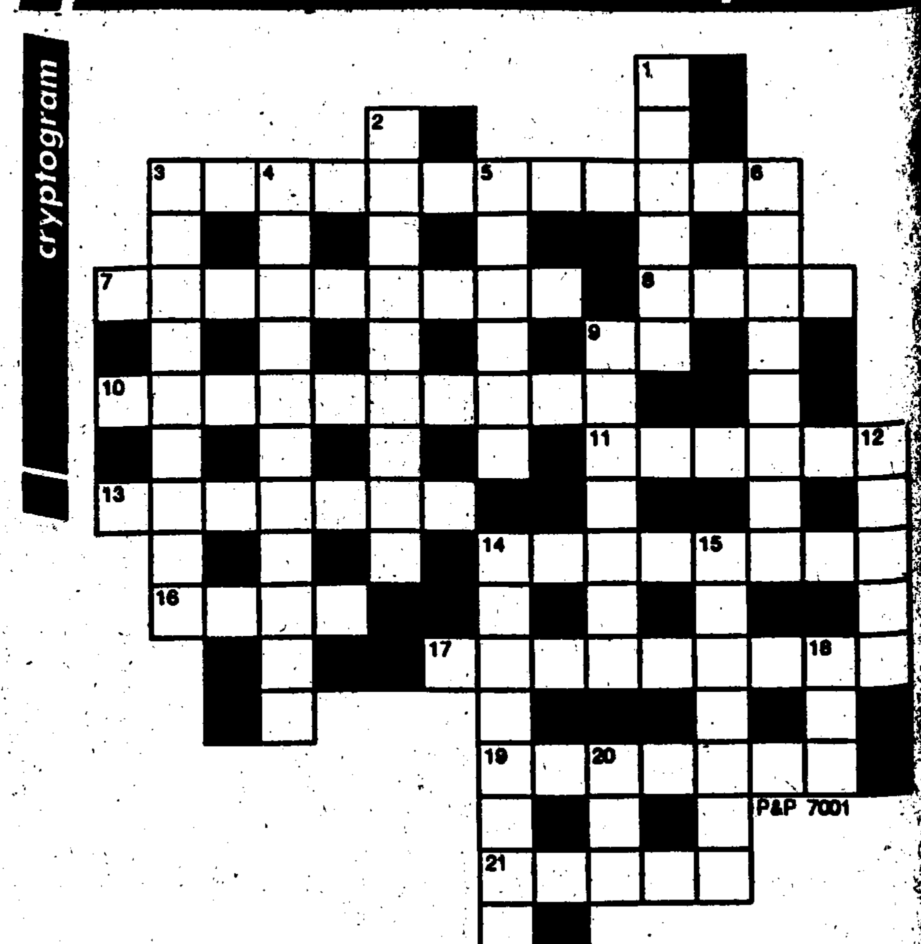
Eerste marsconcours in Maastric

HEERLEN – De Limburgse Bond van Tamboerkorpsen houdt in Maastricht het eerste federatieve marsconcours van het nieu zoen. De plaatselijke organisatie wordt verzorgd door klaroen drumband en harmonie Heer Vooruit uit Maastricht/Heer.

Niet minder dan 21 tamboerkorpsen zullen aan de wedstrijden men. Het programma begint om 11.00 uur. De uitslagen worden o uur verwacht. Het marsconcours wordt gehouden in Sporthal D selt, bij de Olympiahal.

puzze

cryptogram

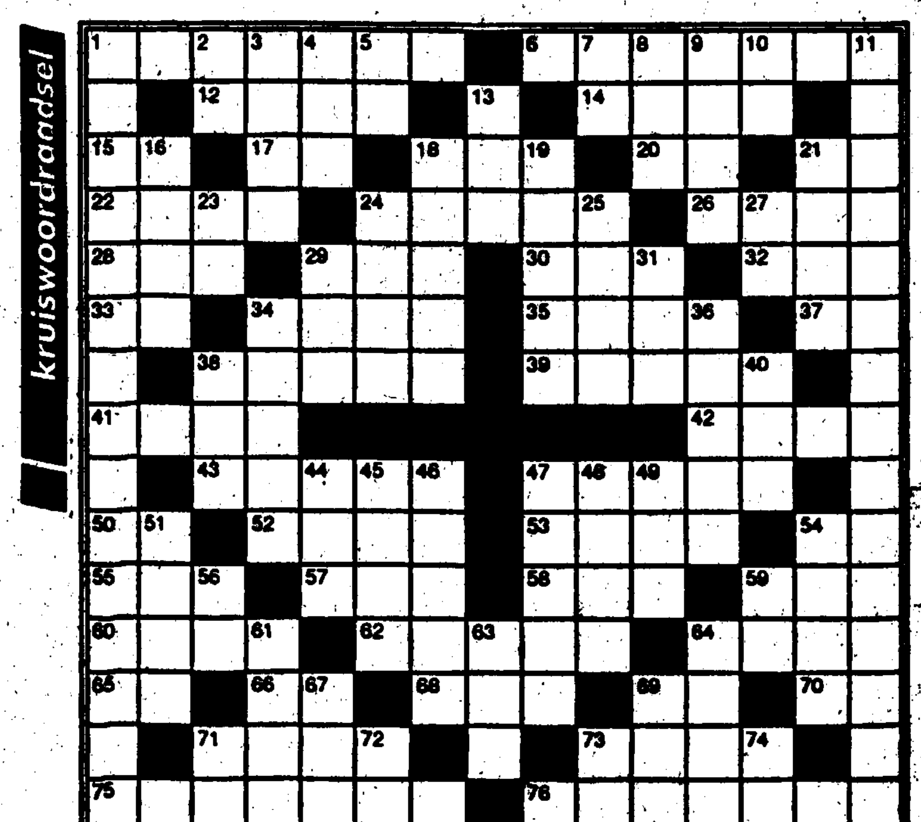

P&P 7001

HORIZONTAAL: 3 Een baan bij de missiepost? (12); 7 God onder de planeten (9); 8 Waterig kleurtje (4); 9 Dat is reeds het totaal (2); 10 Wordt in vol ornaat betaald (10); 11 Plant met ovale bladeren? (6); 13 Schuimkraag of -boord? (6); 14 Rondedansje (8); 16 Schop tegen het leer (4); 17 Toch komen die beestjes pas een maand later (9); 19 Ga naar je kamer! (7); 21 Een aantal bogen (5).

VERTIKAAL: 1 Die aanval was niet gepland (6); 2 Wegvaren en afmaken (9); 3 Waterweg (9); 4 Vernielde plant in 't donker (11); 5 IJselijk gerecht (6); 6 Daar wordt een kille strijd gestreden (8); 9 Het dode lichaam van een graaf? (7); 12 Ik hoor dat die gebouwen grauw zijn (5); 14 Belezen vogel (8); 15 Bekwaam beleven (7); 18 Mannen en vrouwen dragen het verschillend (3); 20 Dat geld voor de achterzijde (3).

kruiswoordraadsel

P&P 1064

3	23	14	56	57	47	1	69	64	65	62	38	45	22	29

Welk woord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 paardrijdster; 6 zeenimf; 12 toornig; 14 uiting van vrolijkheid; 15 zangnoot; 17 chem. symbool; 18 grappenmaker; 20 de oudere; 21 maanstand; 22 denkbeeld; 24 draaier; 26 struisvogel; 28 zelfkant; 29 etmaal; 30 slaapplaats; 32 gehoororgaan; 33 ter gedachtenis; 34 ambtskleed; 35 riv. in Duitsland; 37 gewicht; 38 firmament; 39 zangstem; 41 kleverige stof; 42 spijskaart; 43 kleur; 47 rookartikel; 50 paardeslee; 52 in het jaar; 53 stad aan de Rode Zee; 54 naschrift; 55 lichte stof; 57 vr. titel; 58 klein staafje; 59 strook land; 60 het doel treffend; 62 uitblinker; 64 dorsvloer; 65 titel; 66 voegw.; 68 gevangenis; 69 op dit ogenblik; 70 boksterm; 71 Europeaan; 73 stuk chocolade; 75 voortreffelijk; 76 zeer verheven.

VERTIKAAL: 1 beroep; 2 aan boord; 3 gebied; 4 vrl. schaap; 5 vervoersmij.; 7 hoewel; 8 ingezet stuk; 9 Eng. vlaktemaat; 10 Techn. Hogeschool; 11 bloem; 13 slaghout; 16 hetzelfde; 18 in zekere mate; 19 mechanische mens; 21 metaal; 23 landbouwwerktuig; 24 bevlieging; 25 toespraak; 27 soort onderwijs; 29 wielnaaf; 31 naaldboom; 34 kleur; 36 boek; 38 tuinhaag; 40 elasticiteit; 44 gewicht; 45 onvergelijkelijk; 46 schaatsen; 47 zoogdier; 48 afscheidsgroet; 49 tenen mand; 51 zonderling; 54 spitse punt; 56 zangnoot; 59 zangnoot; 61 dapper; 63 wolpluis; 64 tweegevecht; 67 tovergodin; 69 snavel; 71 dat is; 72 de onbekende; 73 chem. symbool; 74 onmeetbaar getal.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1073
HORIZONTAAL: 1 muskiet; 6 esdoorn; 12 teen; 14 holm; 15 L.O.; 17 e.p.; 18 rek; 20 pij; 21 He; 22 ever; 24 vijzel; 26 kneu; 28 neg; 29 aal; 30 til; 32 ruw; 33 ar; 34 mare; 35 eren; 37 p.j.; 38 nijdas; 39 leven; 41 riet; 42 gala; 43 keker; 47 speer; 50 ze; 52 Rome; 53 tien; 54 ms; 55 iel; 57 log; 58 ion; 59 d.a.v.; 60 Elst; 62 eigen; 64 kano; 65 kt.; 66 os; 68 eer; 69 Aa; 70 dg; 71 molm; 73 laat; 75 elegant; 76 paskwil.

VERTIKAAL: 1 molenaarsziekte; 3 keer; 4 iep; 5 en; 7 Sh.; 8 do olijk; 10 om; 11 nieuwjaarsvogel; fez; 16 over; 18 rijles; 19 ketel; heup; 23 eg; 24 VARA; 25 lire; 27 29 Aad; 31 lev; 34 mijter; 36 ne 38 nek; 40 nar; 44 kol; 45 emoe; regie; 47 stier; 48 pion; 49 een; eelt; 54 mand; 56 LS; 59 da; 61 to 63 gek; 64 kaak; 67 sla; 69 aas; me; 72 m.n.; 73 la; 74 t.w.

Winwoord:
RAAMADVERTENTIE

de slimme slapjanus

recept

Hazelnootsoufflé

Serveer ook deze soufflé direct na het uit de oven nemen en behoed het nagerecht voor tocht!

75 gram gemalen hazelnoten, 3 eierdooiers, 75 gram poedersuiker, 1 zakje vanillesuiker, 1 theelepel cacao, 1/2 theelepel instant koffie, 4 eiwitten, mespunt zout
Rooster de gemalen hazelnoten in een droge koekepan. Schep de hazelnoten met een houten spatel of houten lepel telkens om. Neem de koekepan van het vuur en laat de gemalen noten afkoelen.
Roer de eierdooiers met poedersuiker, vanillesuiker, cacao en instant koffie dooreen. Roer de afgekoelde geroosterde hazelnoten er doorheen.
Klop de eiwitten met een mespunt zout stijf. Laat het eiwitschuim op de dooiermassa glijden en spatel dit alles voorzichtig dooreen.
Verwarm de oven voor op 175 °C. Vet een ovenschaal in met boter en laat de massa hier in glijden. Strijk het oppervlak enigszins glad en schuif de vorm in het midden van de oven. Bak de hazelnootsoufflé in ongeveer 25 minuten mooi goudbruin en gaar.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.
Directie:
Hoofdkantoor:
Telefoon:
Fax:
Banken:
Abonnementsprijzen:

OP
Wat n

Libië wilde Mitterrand in '84 uit de weg ruimen

Van onze correspondent

PARIJS – Libië heeft in 1984 geprobeerd de Franse president Mitterrand te laten vermoorden tijdens diens staatsbezoek aan de Centraal Afrikaanse Republiek. Volgens het Franse dagblad Le Figaro dat zich baseert op 'betrouwbare bronnen', zou de Franse geheime dienst (DGSE) de moordaanslag hebben verijdeld.

Volgens de krant wilde de Libische geheime dienst Mitterrand via een aanslag met een anti-tankraket uit de weg ruimen. De geheime dienst van kolonel Gaddafi had voor de uitvoering van de aanslag een Centraal-Afrikaanse dissident ingeschakeld. Die zou hebben moeten toeslaan tijdens Mitterrands bezoek aan president Kolingba in de hoofdstad Bangui op 12 en 13 februari 1984.

De Franse geheime dienst zou tijdig lucht hebben gekregen van de op handen zijnde aanslag. De door de Libische geheime dienst gerecruteerde huurmoordenaar zou tijdens verhoren door de Franse geheime dienst een volledige bekentenis hebben afgelegd.

Deze onthulling komt twee dagen voor de vierde verjaardag van de aanslag op een DC-10 van de Franse luchtvaartmaatschappij UTA boven de Sahara. Daarbij kwamen 170 mensen om het leven. De Franse onderzoeksrechter Jean-Louis Bruguière, een specialist op het gebied van internationaal terrorisme, is er na vier jaar uiterst moeizaam onderzoek van overtuigd dat de Libische geheime dienst ook achter die aanslag zat.

Bruguière heeft de afgelopen maanden internationale arrestatiebevelen tegen diverse hoge functionarissen van het bewind in Tripoli uitgevaardigd, tot nu toe zonder resultaat. De Libische autoriteiten weigeren iedere medewerking aan het onderzoek.

Terreur duurt voort in enclave Krajina

Servische dorpen door Kroaten platgebrand

Van onze redactie buitenland

ZAGREB – Het Kroatische regeringsleger heeft zeker elf Servische dorpen in Krajina systematisch met de grond gelijk gemaakt voordat het zich terugtrok uit het gebied. Dit hebben medewerkers van de VN-vredesmacht in Kroatië gisteren verklaard. Ze zeiden zeven lijken, vier van burgers, te hebben gevonden onder het puin. Een officier zei dat er bewijzen zijn voor de aanwezigheid van massagraven.

De Serviërs zeggen dat nog 119 mensen worden vermist. Bij de Kroatische artillerie-aanvallen op de dorpen kwamen vijftien mensen om, raakten 150 gewond en werden 1.200 mensen dakloos, aldus een Servische woordvoerder.

Vanuit Krajina openden Servische troepen gisteren het vuur op de Kroatische havenstad Sibenik. Daarbij kwamen drie mensen om het leven, meldde radio Zagreb. Ook andere kuststeden lagen onder Servisch vuur.

De aanval was een vergelding voor de Kroatische beschieting van Knin, de hoofdstad van Krajina, een dag eerder.

Serviërs en Kroaten in Kroatië zijn al een week in gevechten verwikkeld nadat Kroatische troepen enkele dorpen aan de rand van Krajina hadden veroverd. De Kroaten proberen gebied terug te winnen dat twee jaar geleden verloren ging toen de Serviërs eenzijdig de Republiek Krajina uitriepen.

Ook in het zuiden en het midden van Bosnië-Herzegowina werd weer gevochten tussen moslims en Kroaten. Vanmiddag om twaalf uur moet overigens een staakt-het-vuren ingaan. Door de gevechten bleven honderd VN-vrachtwagens met medicijnen en voedsel steken bij Vitez waar Kroaten een blokkade van mijnen hadden opgeworpen.

Opstandige Servische soldaten beëindigden gisteren na acht dagen hun bezetting van Banja Luka, de belangrijkste Servische stad in het noorden van Bosnië. De muiters van het Eerste Krajina Legerkorps trokken zich met hun tanks en pantserwagens terug.

Radovan Karadzic, de leider van de Bosnische Serviërs is de muiters op de meeste punten tegemoet gekomen. De rebellen eisten een verbetering van hun sociale positie, de arrestatie van criminelen en oorlogsprofiteurs, het aftreden van de Bosnisch-Servische regering in Pale en vervroegde verkiezingen in de Servische gebieden in Bosnië-Herzegowina.

punt uit

● Zestienhoven

Provinciale Staten van Zuid-Holland is tegen een nieuw Rotterdam Airport. Ook wil dit provinciaal parlement sluiting van het huidige vliegveld Zestienhoven. De statenfracties volgden daarmee het eerder uitgesproken standpunt van de meerderheid in Gedeputeerde Staten. De gemeente Rotterdam is zwaar teleurgesteld over dit besluit. Het kabinet moet nog een beslissing nemen.

● Dienstplicht

De militaire dienstplicht gaat definitief per 1 januari 1994 terug van twaalf naar negen maanden. Het kabinet is gisteren akkoord gegaan met dat besluit van minister Ter Beek (Defensie). Wie op 1 januari 1994 al onder de wapenen is, valt ook onder de verkorte dienstplicht.

● Georgië

Rusland heeft de voor afscheiding van Georgië vechtende troepen in de autonome provincie Abchazië gisteren een ultimatum gesteld. Als zij hun aanval op de Abchazische hoofdstad Soechoemi niet staken snijdt Moskou de stroom- en olietoevoer af en stelt het een economische blokkade in. Abchazië is voor zijn energievoorziening volledig afhankelijk van Rusland. Volgens de Russische militaire inlichtingendienst dreigt Soechoemi vandaag in handen van de separatistente te vallen en dreigt de Georgische president, Sjevardnadze, heel Abchazië te verliezen.

● Nieuwe partij

De PvdA-fractie in de Tweede Kamer - 49 zetels - moet met ingang van volgende week verder met een kamerlid minder. Het dissidente fractielid Marjet Ockels is uit de partij gestapt en zit als eenpersoonsfractie de rit uit voor de Nieuwe Partij. De Nieuwe Partij is enkele maanden geleden opgericht uit onvrede over de huidige politieke partijen. Ockels, die het afgelopen jaar niet of nauwelijks meer in de Tweede Kamer is gesignaleerd, baarde vorig jaar opzien door in een weekblad collega-fractieleden te beschuldigen van drankmisbruik, seksistisch gedrag en emotionele armoede.

● Sikorski

De stoffelijke resten van de Poolse generaal Wladyslaw Sikorski, voor de Polen het symbool van het verzet tegen de nazi's tijdens de Tweede Wereldoorlog, zijn overgebracht naar Polen en bijgezet bij de vroegere koningen van Polen in een kasteel in de oude hoofdstad Krakow. Sikorski was tijdens de oorlog Polens premier in ballingschap en fungeerde ook als opperbevelhebber. Hij overleed in 1943 bij een vliegtuigongeluk.

Fundamentalisten willen niet van geweld afzien

Geen akkoord PLO en Hamas

Van onze correspondent

TEL AVIV – De islamitische verzetsbeweging Hamas heeft gisteren ontkend dat het een akkoord zou hebben gesloten met de PLO-organisatie Fatah over het staken van wederzijds geweld. De Hamas-woordvoerder in de Jordaanse hoofdstad Amman, Mohammed Nazzal, noemde de berichten over een overeenkomst 'fabricaties van Jasser Arafat'. Niettemin riep hij de Hamas-aanhang in de bezette gebieden op geen gewelddadige acties uit te voeren tegen de PLO. Hamas, zei hij, probeert Arabische landen te recruteren tegen het Israëlisch-Palestijnse akkoord.

Nazzal zei ook dat Hamas ontmoetingen met Jasser Arafat zal boycotten maar wel bereid is te spreken met andere vertegenwoordigers van Fatah. Volgende maand zal er in de Jemenitische hoofdstad Sana'a een conferentie worden gehouden van Palestijnse groepen en volgens Nazzal zal Hamas daar niet ontbreken.

De inspanningen van het afwijzingsfront richten zich voornamelijk op Syrië, maar ook op Jordanië. Het komende weekeinde zal een Hamas-delegatie besprekingen voeren met koning Hoessein. Jordanië heeft afgelopen dinsdag met Israël een overeenkomst getekend over een agenda voor wederzijdse onderhandelingen.

Nieuw leven

In Damascus proberen Palestijnse groepen die tegen het akkoord tussen de PLO en Israël zijn het bestaande afwijzingsfront nieuw leven in te blazen. Ze krijgen daarbij de steun van Syrische regeringsfunctionarissen, die oproepen van de Verenigde Staten negeren. President Clinton zou zijn Syrische ambtgenoot Hafez al-Assad eerder deze week hebben opgebeld met het verzoek het afwijzingsfront steun te onthouden.

Assad zou hebben geantwoord dat het optreden van de tegenstanders niet belangrijk was zolang Syrië zich niet tegen het akkoord keerde. Ook zou Clinton eraan hebben herinnerd dat de Syrische ambassadeur afwezig was bij de ondertekeningsplechtigheid in Washington en dat de Israëliërs niet de enigen zijn die te maken hebben binnenlandse problemen. Clinton zal naar verwacht zijn minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, volgende week naar Damascus sturen in een poging de steun van de Syriërs te winnen.

Gisteren gaf vice-president Abdel-Halim Khaddam vertegenwoordigers van het front de verzekering dat Syrië 'zal blijven aandringen' op een volledige terugtrekking van Israël uit alle bezette gebieden, met inbegrip van Jeruzalem. Maar het is niet duidelijk of Damascus dat nog steeds als voorwaarde stelt voor een bilateraal akkoord met Israël.

De belangrijkste leden van het afwijzingsfront, ook wel 'de Damascus Tien' genaamd, zijn het Volksfront en het Democratisch Front voor de Bevrijding van Palestina (beide PLO-organisaties) en de Hamas.

Terugkeer

Israël heeft toegestemd in de terugkeer van 400.000 Palestijnen naar de bezette gebieden in de komende vijf jaar. Dat melden PLO-functionarissen in Amman. De toestemming zou deel uitmaken van de eerder deze week getekende overeenkomst over Palestijns zelfbestuur.

● Een PLO-aanhanger fietst door een lege straat in een dorp in de Gaza-strook. Een algemene staking, uitgeroepen door Hamas, heeft daar gisteren het openbare leven lamgelegd. Foto: EPA

Geestelijken vragen om actie tegen maffiose collega's

Paus veroordeelt moord op pastoor

ROME – Paus Johannes Paulus II heeft gisteren de maffia-moord op de Palermitaanse pastoor Giuseppe Puglisi, eerder deze week, scherp veroordeeld. De paus zei dat de geestelijke op barbaarse wijze is geëlimineerd, alleen omdat hij het evangelie verbreidde en zijn medemens hielp bij het opbouwen van een eerlijk bestaan.

Zoals viel te verwachten gaf de paus geen gehoor aan het verzoek van een groep van acht vooraanstaande Siciliaanse geestelijken om zelf naar Palermo te komen. De acht, onder aanvoering van de jezuiet Ennio Pintacuda, hadden de paus in een brief gevraagd om een sterk signaal te geven, mede omdat veel geestelijken die zich inzetten tegen de maffia zich alleen gelaten voelen. Ook vroegen zij aan de paus om de bisschoppen die de maffia nog steeds een te warm hart toedragen uit hun ambt te ontzetten.

Over de betekenis van de moord op de Palermitaanse priester lopen overigens de meningen uiteen. Een van de acht 'anti-maffia-geestelijken', don Turturro, zegt dat de moord op Puglisi een van de ernstigste vergissingen is van cosa nostra. „Ze willen de kerk vermoorden omdat ze de hoop verloren hebben haar te kunnen gebruiken", aldus Turturro. Een anonieme politiefunctionaris zegt in de krant La Repubblica echter dat de maffia alle scrupules overboord heeft gezet en, in het zicht van de gemeenteraadsverkiezingen van 21 november aanstaande, het 'gewone' volk op een ouderwets manier angst wil inboezemen.

Luciano Violante, voorzitter van de parlementaire anti-maffiacommissie, die de komende week een bezoek zou hebben gebracht aan don Puglisi, is uiterst bezorgd. „De aanslag is zeker beslist door de hoogste leiders van de maffia en moet worden gezien als een vrucht van de discussie die plaatsvindt tussen nieuwe bazen en hun collega's die in de gevangenis zitten. De moord kan worden gezien als het intensiveren van de terreurcampagne, die was ingezet met de bomaanslagen deze zomer in Florence, Rome en Milaan", aldus Violante.

Weer ontsnapte gevangenen aangehouden

ALKMAAR – De politie in Amsterdam heeft gistermiddag twee mannen aangehouden die op 9 september waren ontsnapt uit het Alkmaarse huis van bewaring Bergerhout.

Een van de mannen is Patrick S. uit Den Helder, die eerder deze week dreigde met een moordaanslag op de Alkmaarse hoofdofficier van justitie A. Josephus Jitta. De mannen werden aangehouden na een achtervolging van een gestolen auto.

Van de zes mannen die verleden week ontsnapten zijn er nu vijf terecht.

Controle op hard rijden verscherpt

DEN HAAG – De politie opent volgende week een najaarsoffensief tegen snelheidsduivels. De komende vier weken vinden extra snelheidscontroles plaats. De meeste daarvan zullen worden aangekondigd. Naar verwachting zal het aantal bekeuringen door de controles verdubbelen.

De politie begint daarnaast komende maandag op de A2 tussen Deil en Vianen een nieuwe vorm van snelheidscontrole. Nadat de snelheid van de automobilist is gemeten, krijgt hij of zij de te verwachten boete op een elektronisch bord te lezen. Op dat moment is er nog geen sprake van een bekeuring. Die komt eventueel twee kilometer verder, waar via een radarcontrole de snelheid weer wordt gemeten.

Ondanks negatief advies van de SER

De Vries wil nog niet afzien van looningreep

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Minister De Vries (Sociale zaken) gaat gewoon door met de voorbereiding van zijn tijdelijke loonwet. Dat zegt hij in een reactie op het vrijwel unanieme SER-advies van gisteren tegen bevriezing van de lonen in 1994. „Maar als er goede afspraken op tafel komen over bevordering van de werkgeleenheid, zal ik wel gek zijn als ik doorzet," zo reageerde hij op het SER-advies.

De Sociaal-Economische Raad (SER) is overigens niet helemaal eensgezind in haar afwijzing van de looningreep die minister De Vries achter de hand houdt. Twee Kroonleden wilden in de notulen opgenomen zien dat De Vries de mogelijkheid om de lonen te bevriezen achter de hand moet hebben, als werkgevers en werknemers geen afspraken kunnen maken over bevordering van werkgelegenheid, inclusief vergaande loonmatiging. De Vries noemde deze 'steun' toch wel verrassend. Aanvankelijk zag het er naar uit dat alle Kroonleden de kant van werkgevers en werknemers zouden kiezen.

Dezen verzetten zich tegen ingrijpen in de loonvorming omdat hiermee de vrijheid van onderhandelen verdwijnt. De Vries erkende dit, maar voegde er aan toe dat de dramatische werkloosheidsontwikkeling hem vooralsnog geen andere weg laat.

Wezenlijk

SER-voorzitter Quené beargumenteerde dat „een looningreep het doorbreken van de economische orde betekent." Hij noemde dat veel wezenlijker dan het afwegen van de voor- en nadelen, wat voor de twee Kroonleden leidde tot het onthouden van steun aan het advies. Volgens Quené hebben werkgevers en werknemers aangetoond dat ze sinds 1982 door onderhandelingen per bedrijfstak en bedrijf hebben gezorgd voor een zeer gematigde ontwikkeling van de lonen. „Iedereen is het erover eens dat dit de te volgen weg is. De overheid zelf neemt er een voorbeeld aan, door ook het cao-overleg voor ambtenaren op te splitsen in sectoren."

Vrouw voorspelde ramp met 'blauwwit toestel'

Paragnoste ingezet bij onderzoek Bijlmerramp

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De Rijksluchtvaartdienst (RLD) en de Raad voor de Luchtvaart hebben bij het onderzoek naar de toedracht van de Bijlmerramp in oktober van het vorig jaar gebruik gemaakt van paragnosten. De RLD nodigde zelfs een paragnoste uit om de rampvlucht in een flightsimulator mee te maken. Dit bevestigde een woordvoerder van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

De Rijkspolitieafdeling Schiphol heeft bevestigd dat de vrouw enkele uren voor het neerstorten van de Boeing van El Al, op 4 oktober vorig jaar, het neerstorten van een vliegtuig aankondigde. Zij zou later ook andere juiste voorspellingen hebben gedaan. De paragnoste meldde zich rond één uur 's middags „maar de melding was zo vaag dat we er niet mee uit de voeten konden," aldus de politiewoordvoerder. „Ze had het over een blauw-wit vliegtuig, maar die zijn er zo veel." De vliegtuigen van El Al hebben inderdaad blauwe en witte vlakken.

Volgens Verkeer en Waterstaat is een voorspelling als deze niet zo bijzonder. Er zijn wel vaker mensen die ongelukken aankondigen. In dit geval echter werd besloten de vrouw verder te ondervragen. Zij beschikte over gedetailleerde informatie die de belangstelling van de Rijksluchtvaartdienst wekte. Onder het motto 'baat het niet, dan schaadt het niet' werd besloten met haar in zee te gaan.

De vrouw werd uitgenodigd een reconstructie van de rampvlucht in een flight-simulator mee te maken, omdat zij over 'interessante gegevens' beschikte. Dat gebeurde aan de hand van een animatiefilmpje.

Luchtvaartexperts trachtten door deze nabootsing meer inzicht te krijgen in de oorzaken van het neerstorten van het Israelische vrachttoestel boven de Bijlmermeer. Verder werd bij de simulatie gebruik gemaakt van informatie uit de flight-recorder van het verongelukte toestel. Uiteindelijk leverde het gesprek met de paragnoste volgens Rijksluchtvaartdienst geen 'nieuwe relevante informatie' op.

Links wint in Polen dankzij falen rechts

DOOR RUNA HELLINGA

WARSCHAU – De belangstelling voor de verkiezingsbijeenkomst van de Partij van Verenigd Links (SLD) in een buitenwijk van Warschau is niet overdreven groot. Er zijn zo'n vijfentwintig mensen komen opdraven, de meesten van hen oudere mannen. Niet veel, maar gezien de lauwe Poolse verkiezingscampagne ook niet echt teleurstellend.

Niets op de bijeenkomst doet eraan denken dat de meeste aanwezigen elkaar zo'n vijf jaar geleden nog met 'kameraad' begroetten en over de toekomst van het socialisme mijmerden. Maar als de kandidaten zich voorstellen en op verzoek van de aanwezigen opheldering geven over hun politieke verleden, blijken ze stuk voor stuk ooit lid van de communistische partij te zijn geweest.

Er hangt een voorzichtige sfeer van triomf in de lucht. Er wordt gespeculeerd over mogelijke regeringscoalities na de verkiezingen en over de vraag of links in Polen na morgen de absolute of alleen de relatieve meerderheid zal halen. De vroegere communisten in Polen staan, een beetje tot hun eigen stomme verbazing, volgens de opiniepeilingen op duidelijke winst.

De laatste peilingen geven de SLD en de vroeger aan de communisten gelieerde boerenpartij PSL samen kans op zo'n 28 procent van de stemmen. Door de kiesdrempel die partijen met minder dan vijf procent van de stemmen uitschakelt, betekent dat mogelijk dat ze rond de vijftig procent van de parlementszetels krijgen.

„Een ramp," zo kenschetsen sommige politici ter rechterzijde deze ontwikkeling. Extreem-rechtse partijen hebben al gedreigd bij een overwinning van links de straat op te gaan en de 'communisten' op die manier opnieuw ten val te brengen.

Maar de Nederlandse bankier Alfred de Seriere, president van de International Bank in Poland (voor achttien procent bezit van de ABN-AMRO) ziet een overwinning van links met veel minder zorgen tegemoet. Onder buitenlandse ondernemers leeft, voor zover hij kan overzien, geen vrees dat de SLD straks alle hervormingen terug zal draaien. „Juist deze maand hebben we bemiddeld bij de afronding van twee enorme investeringen. Een daarvan is volgens mij de omvangrijkste die tot nu toe in Polen is gedaan."

● *Met grote verkiezingsposters probeert de Poolse premier Hanna Suchocka van de Democratische Unie de aandacht van de kiezers te trekken. Morgen gaan de Polen naar de stembus.* Foto: AP

Ten eerste, meent De Seriere, is de politieke en economische ontwikkeling van Polen niet meer terug te draaien. „Een linkse regering kan het roer wel bijstellen, maar het schip helemaal keren is onmogelijk. Bovendien waren de Poolse communisten nooit overtuigde rode-vlagzwaaiers. De SLD-politici zijn goed opgeleide mensen en je mag verwachten dat ze de uitgezette economische koers onderschrijven."

De bankier verwacht vooral bijstellingen op het sociale vlak, en daarin kan hij de post-communisten nog wel gelijk geven. Zo succesvol als de economische hervormingen waren, zo mislukt is het sociale beleid. „De pensioenen houden niets in, er zijn nauwelijks verzekeringen en de gratis gezondheidszorg stelt in praktijk weinig meer voor. Vooral de ouderen en mensen op het platteland zijn er echt slecht aan toe."

Veel gevaarlijker dan een overwinning van links was volgens De Seriere een overwinning van het huidige Poolse rechts geweest. Het gaat om een verzameling partijen die door hem als een mengsel van de Centrumpartij en de partij van Boer Koekoek wordt omschreven.

Wat zich ter rechterzijde in de Poolse politiek beweegt, is een merkwaardig samenraapsel van bekrompen nationalisme, antisemitisme, conservatief katholicisme en regelrechte clownerie. Wat de Poolse politiek ontbeert, is een respectabele rechtse partij.

„Het ware drama van Polen," zegt zelfs de SLD-kandidaat Wlodzimierz Nieporet op de verkiezingsbijeenkomst in de Warschause buitenwijk, „is niet de overwinning van links, maar het ontbreken van een redelijk rechts alternatief."

De liberale politicus Donald Tusk geeft de rechtse partijen openlijk de schuld van de opkomst van links. „Ze hebben ervoor gezorgd dat de kiezers denken dat er geen enkel ander redelijk alternatief is. Aan de ene kant zijn ze erin geslaagd het beleid van de huidige (liberaal georiënteerde) regering volkomen zwart te maken. Aan de andere kant ziet iedere Pool dat zij zelf duidelijk niet deugen. Dan blijft links als enig alternatief over."

Dat links zit intussen zelf een beetje met zijn mogelijke overwinning in de maag. Op de verkiezingsbijeenkomst in Warschau benadrukt een van de kandidaten dat de SLD alleen zal streven naar de regeringsmacht als ze kan rekenen op een stevige coalitie.

De partij wil niet in de positie van het huidige liberale kabinet worden gemanoeuvreerd, dat bij iedere regeringsbeslissing maar moest hopen dat een meerderheid in het parlement daarin mee wilde gaan.

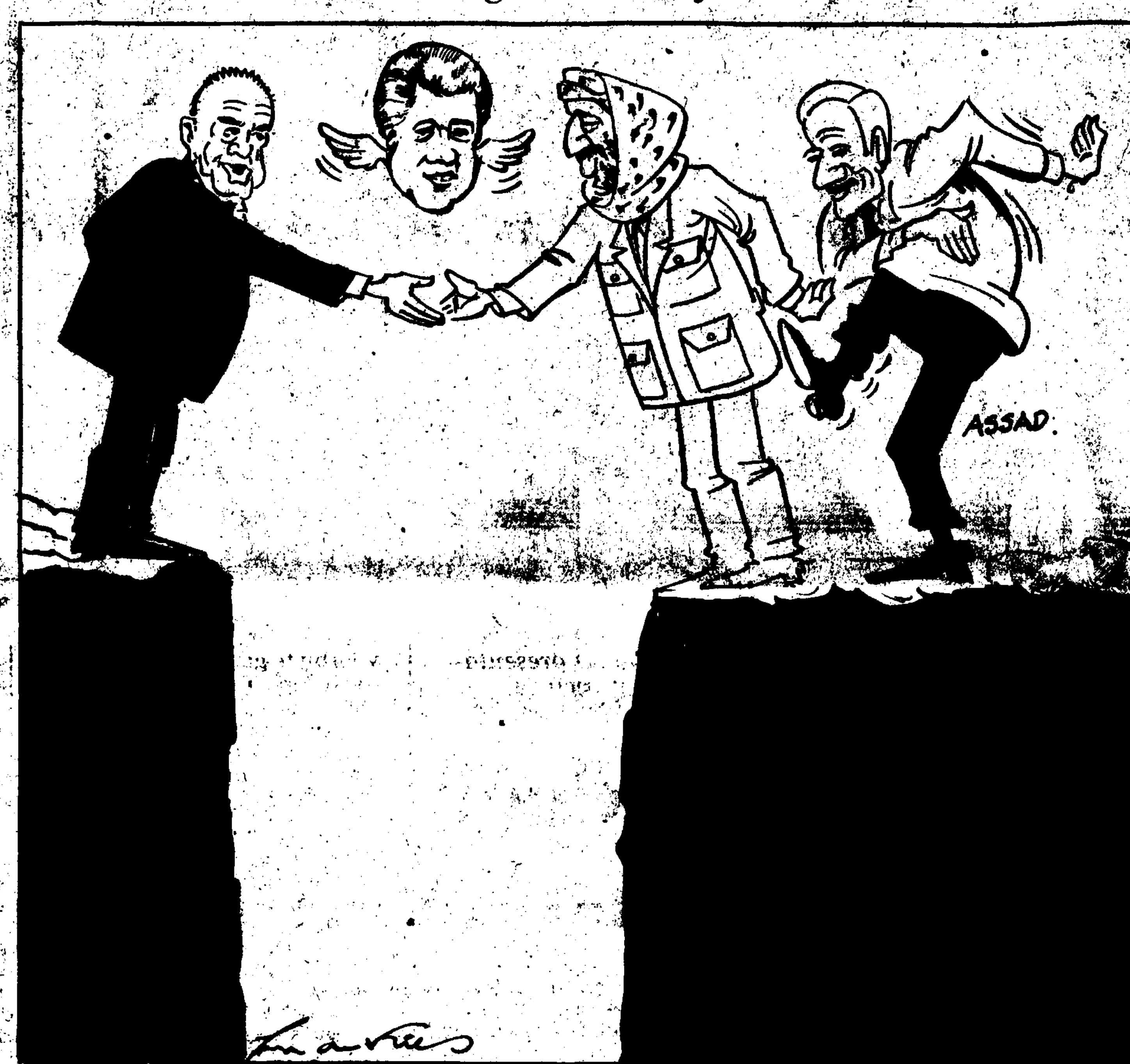
En zelfs met een stevige meerderheid blijft de SLD sceptisch. De partij gelooft weinig van de positieve economische resultaten die Polen het afgelopen jaar volgens regeringscijfers en volgens het Internationale Monetaire Fonds heeft weten te bereiken. „Er wordt een val voor ons opgezet," meent een van de sprekers. „Als straks blijkt dat de economische cijfers volgend jaar tegenvallen, kunnen ze ons daar de schuld van geven."

President Lech Walesa constateerde afgelopen week in een interview in het weekblad Politika dat als de post-communisten nog een keer moeten winnen, deze verkiezingen de beste tijd zijn.

De situatie van Polen is nog steeds zo moeilijk, dat de SLD in een regering vrijwel zeker haar populariteit zou kwijtraken. En daarmee kan volgens Walesa voorgoed een einde aan het communistische tijdperk komen.

achtergrond

Het gat van Arafat

Ruud Lubbers' testament: terugblikkend stil staan

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Samen verantwoord voortbouwen. Deze titel gaf premier Lubbers in maart 1992 aan een artikel dat hij toen voor het partijblad Christen Democratische Verkenningen schreef. De eerste minister maakte een tussenbalans op. Tweeënhalf jaar nadat het huidige kabinet op 7 november 1989 aantrad.

De [illegible] haalde nog [illegible] waarmee hij de campagne in 1989 voerde. 'Een [illegible] Nederland in een verenigd Europa' met als subtitel (een [illegible] dat later veel bekender werd): De agenda voor de toekomst.

Lubbers liep toen het rijtje af. Zoals de [illegible] om het financieringstekort met een half procent per jaar te laten dalen. Een doelstelling die het kabinet voluit haalde.

Met de lastenverlichting ging het nog niet zo best, erkende de CDA-voorman toen. Om vervolgens te verwijzen naar het verschil tussen droom en werkelijkheid (het ontbrekende geld). De Tussenbalans, een bezuinigingsoperatie van 20 miljard gulden, moest daar verandering in brengen.

Snijden in subsidies, openbaar vervoer en volkshuisvesting, lichtte Lubbers er toen uit. Plus hogere lasten voor auto- en huizenbezitters. Een hogere milieubelasting noemde hij ook. Net als de wetsvoorstellen inzake zw en wao.

Probleem

De te hoge loonstijgingen waren toen ook al een probleem voor Lubbers. Hij constateerde een dalende groei in het aantal banen. Werk moest boven inkomen blijven gaan, ook bij een toenemende recessie.

Decentralisatie, het afstoten van rijkstaken naar provincies en gemeenten, was een toverwoord. Net als Lubbers onder het kopje 'rechtsstaat' de steeds betere criminaliteitsbestrijding roemde.

Een sober en strak toelatingsbeleid voor vreemdelingen, beschreef Lubbers begin 1992. Integratie zonder discriminatie. Lof was er voor de vooruitgang bij het milieubeleid. Bij de hervorming van de gezondheidszorg riep de minister-president alle betrokkenen op zich niet bij de eerste tegenwind uit het veld te laten slaan. Er was tenminste een nieuwe uitdaging om er toch iets van te maken.

Werk, veiligheid, milieu en gezondheid in een samenleving waarin de burger verantwoordelijkheid draagt. Daar gaat het ten diepste om. Aldus Lubbers in maart 1992.

Inmiddels ligt er een nieuw epistel van de CDA'er. 'Een balans; terugblikkend vooruit zien' heet het nu. Opgenomen in het CDA-jaarboek 1993-1994 is het door zijn partijgenoten als 'politiek testament' omschreven.

Bitter weinig

Wie de tekst vergelijkt met die van begin 1992 komt echter bitter weinig nieuws tegen. De verschillen in opbouw en taalgebruik zijn minimaal. Dezelfde items passeren de revue. Met precies de gelijke oplossingen.

Het gaat er eigenlijk meer om wat er nu, in vergelijking met zo'n anderhalf jaar geleden, niet meer staat. De hogere lasten voor auto- en huizenbezitters zijn verdwenen. De milieubelasting ook. De gezondheidszorg komt in Lubbers' testament niet meer voor.

De 'vernieuwde agenda voor de toekomst' zoals de CDA-voorman die beschrijft bevat het strenge en sobere beleid ten aanzien van vreemdelingen, de loonmatiging en de herijking van de sociale zekerheid. Waarbij hij met name de ww en de bijstand noemt.

Bij het CDA is men razend enthousiast over Lubbers' verbale inspanning. Vreemd, want heette het in het verkiezingsprogramma niet dat er sprake was van een waterscheiding? Een breuk tussen het heden en de toekomst. Straks, onder de nieuwe leider Brinkman moest het allemaal anders, was de boodschap.

● *Premier Lubbers bekijkt het CDA-jaarboek, dat wordt beschouwd als zijn politieke testament.* Foto: ANP

Uit Lubbers' testament blijkt echter heel iets anders. De lijnen zoals die in 1992 golden, gelden nu nog, en werken door in de toekomst. Zonder veel variatie.

Dat laatste is pijnlijk. Terwijl de maatschappij internationaal en nationaal razendsnel verandert getuigt Lubbers schriftuur van stilstand. Een pas op de plaats die nu al enige tijd plaatsvindt.

Dat spoort ook met het beeld dat algemeen al langer van de Haagse politiek en het huidige kabinet bestaat. Er gebeurt niets meer. Men wacht op de naderende verkiezingen. De fut is er uit. Het hoeft allemaal niet meer.

Doorgaan

Lubbers wekt tenminste de indruk nog even op die toer te willen doorgaan. De partijgenoten zijn aardig voor hem. Mogelijk omdat hij toch binnenkort weggaat uit de politiek.

In dat kader kan er dus sprake zijn van een echte waterscheiding. Mits Brinkman het straks allemaal heel anders gaat doen.

Maar daarvoor staat het gedachtengoed van deze christen-democraat niet ver genoeg af van dat van Lubbers. Bovendien zijn de marges in de politiek smal.

Wellicht zorgt Brinkmans optreden voor de scheiding. Zijn veel geringere neiging om bruggen te bouwen, compromissen te sluiten met andere politieke groeperingen. Dat kan echter gemakkelijk leiden tot een coalitie zonder CDA, iets waar Brinkman zeker niet op uit zal zijn. Dus toch maar 'terugblikkend stil staan' met Lubbers?

politiek objectief

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brie[ven] van lezers op. De redactie ho[eft] het niet eens te zijn met de inhoud. D[e] brieven dienen betrekking te hebb[en] op publicaties in deze krant en moet[en] kort en zakelijk zijn. Te lange briev[en] worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzie[n] zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven di[e] oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Indië-veteranen (3)

In de krant van 14 september jl. ageert penningmeester Vlot van het OVW-bataljon 2-13 R.I. tegen uw verslaggever Peter Hamans. En houdt zijn secretaris hoog als ceremoniemeester tijdens de zesde herdenkingsdag van de Indië-veteranen in Roermond.

Maar waarom reageerde u niet toen Jorna in deze krant van 4 september de Limburgs Dagblad-redactie een onjuist verwijt maakte, de vloer aanveegde met 'elke kok-fourier of kantoorpik' en mij onnodig zwart maakte?

De feiten: de Limburgs Dagbladredactie is nergens 'onbewust ingestonken', zoals Jorna meende te moeten schrijven. Als voormalig politieman moet hij weten, dat men eerst navraag dient te doen, alvorens iemand te beschuldigen. Dan had hij kunnen vernemen, dat ik wel degelijk mijn giro- en telefoonnummer en prijs van het boek 'Nacht over de Rimboe' had vermeld. Maar dat de redactie zich het recht had voorbehouden zulks achterwege te laten.

Hij geeft voorts over het boek een kwalificatie, die er op duidt, dat hij àlle ruim 300 Indonesiëboeken gelezen heeft en daar mag op z'n minst een behoorlijk vraagteken bij geplaatst worden. Tot slot: het boek zou volgens Jorna ook geschreven kunnen zijn 'door een kok-fourier of kantoorpik.' Maar wat is daar mis mee? Hebben zij een onvoldoende opleiding gehad? Jorna verklaarde als microfonist tijdens die genoemde herdenking ten aanhore van de duizenden aanwezigen, dat hij 'ook maar zes jaar lagere school had doorlopen' en tóch leverde hij die middag een prima prestatie!

LINNE **Toon Nieskens**

NASCHRIFT REDACTIE:

De opvattingen in deze rubriek zijn die van de lezers, niet van de redactie. Vandaar dat de meningen van zowel de heer Jorna als de heer Nieskens zonder commentaar worden weergegeven. Giro- en telefoonnummer van de heer Nieskens zijn overigens inderdaad bewust weggelaten omdat deze rubriek niet bestemd is voor oproepen tot koop.

● BLG/SNS

Bij de verkoop van het BLG worden naar mijn mening twee trucs toegepast om de verkoopprijs te doen rechtvaardigen. Bedoeling hiervan is enerzijds om de verkoopprijs zelf laag te houden en anderzijds om 300 miljoen gulden van de Limburgse gemeenten te doen verdwijnen.

Als mijn visie juist is, dient de bedenker van deze trucs zonder meer genomineerd te worden voor de Gouden Narrenkap in 1994. Duidelijk is in elk geval dat de direkteur mr. M. Lemmens stelt dat het eigen vermogen voor de waardebepaling niet erg belangrijk is. Het vermogen bedraagt nu 200 miljoen gulden, bij een winst van 32 miljoen gulden per jaar.

Wat de direkteur er niet bij verteld is, dat de winstverwachting bij een sterk gematigd scenario - niet optimistisch - over 10 jaar 53 miljoen bruto en 42 miljoen gulden netto zal bedragen. Daarbij stijgt het eigen vermogen naar 300 miljoen gulden. Wetende dat er een omzetstijging is van 43 procent in 1992 ten opzichte van 1991, zal het duidelijk zijn waarom het BLG door mij wordt omschreven als 'de kip met de gouden eieren'.

Meer aandacht verdient de winst. In de financiële wereld is het niet ongebruikelijk om bij overnames een prijs te bepalen die overeenkomst met acht maal de jaarwinst, stelt de direkteur. Als wij nu uitgaan van een jaarwinst van gemiddeld 37 miljoen gulden over de komende 10 jaar, dan dient de verkoopprijs van het BLG 300 miljoen gulden te zijn (8 x 37= 296 miljoen). Waarom het eigen vermogen - 200 miljoen gulden - op geen enkele wijze in de verkoopprijs wordt medegerekend, blijft een raadsel. Dat is de eerste truc, naar mijn mening.

Als de SNS het BLG koopt, dient de SNS deze 300 miljoen gulden aan de 56 Limburgse gemeenten te betalen. De Limburgse gemeenten storten vervolgens deze 300 miljoen gulden bij de SNS op een rekening tegen een rente van 8 procent gedurende 30 jaar. Na 30 jaar hebben de Limburgse gemeenten deze 300 miljoen nog steeds op hun bankrekening bij de SNS staan. Tevens ontvangen de Limburgse gemeemten gedurende 30 jaar ieder jaar 24 miljoen gulden aan rente. Na 30 jaar kan men alsdan beslissen hoe verder te gaan met deze 300 miljoen gulden.

Maar wat zijn de BLG-onderhandelaars met de SNS overeengekomen? Zij zijn met de SNS overeengekomen dat gedurende 20 jaar elk jaar 25 miljoen gulden aan de 56 Limburgse gemeenten worden betaald. En daarna? hoor ik u mompelen. Daarna is het gedaan. Basta.

Dus: daarna geen rekening ten gunste van de 56 Limburgse gemeenten van 300 miljoen gulden bij de SNS. Daarna geen volgende tien jaar 24 miljoen gulden aan rente ontvangen van de SNS. Daarna is het simpel voorbij: 300 miljoen gulden weg; [...] miljoen gulden aan rente per ja[ar] weg. Kortom: doodgewone ka[pi]taal-vernietiging ten nadele [van] de 56 Limburgse gemeenten. [...] is de tweede truc, naar mijn m[e]ning.

Op 7 september jl. was de dir[ek]teur van het BLG te gast bij [de] Commissie Financiën in Be[ek]. Hier kwam hij met verve de v[er]koop van het BLG en de w[ijze] waarop, uitleggen en verde[di]gen. En eerlijk is eerlijk, [...] avond zei de direkteur ook [...] zinvols. Hij zei als antwoord [op] een vraag van een raadslid: [...] ben in 1988 in dienst getre[den] van het BLG met als opdra[cht] om mede te werken aan de v[er]koop van het BLG.' Dat in [...] wervingsadvertentie (toen) spr[ake] was van een andere invull[ing] van deze direktiefunctie, werd [...] gemakshalve niet bij verteld.

Duidelijk is in elk geval dat d[e] uitspraak van de direkteur ha[aks] staat op de zienswijze van [...] Dagelijks Bestuur tijdens de A[...] vergadering op 27 juni 1990. [...] voorzitter zei toen 'dat naar [...] mening van het DB het Bou[w]fonds niet kan en mag word[en] verkocht, gelet op de sociale po[si]tie die het fonds heeft'. Als [...] de direkteur nu mag gelov[en] dienen wij deze zienswijze v[an] het DB in juni 1990 met een [...] zout te nemen.

In 1988 was reeds besloten o[m] het BLG te verkopen. Waaro[m] wordt dit in september 1993 vo[or] het eerst door de direkteur v[er]teld? Misschien kan het DB v[an] het BLG hierop een duideli[jk] antwoord geven!

BEEK **Hub. M.W.E. Steinb[...]**

● Voetbalgift

Minister Pronk van Ontwikke[...]lingssamenwerking heeft h[et] Zambiaanse voetbalelftal een [fi]nanciële bijdrage heeft gegeve[n] van ƒ 150.000,-.

Als onze minister graag vo[or] Sinterklaas wil spelen door [op] deze manier het Zambiaanse voetbalelftal te ondersteunen, [...] dat zijn taak als hij dat tenmin[ste] doet uit zijn eigen middele[n]. Wanneer het echter beta[ald] wordt uit de algemene middele[n] (dus uit de zak van de belastin[g]betaler), vind ik dat deze mini[s]ter zijn boekje te buiten gaat e[n] dus hierop aangesproken die[nt] te worden.

Wanneer een minister geld v[an] de belastingbetaler uitgeeft moe[t] dit weloverwogen gebeuren [...] verantwoord worden naar de be[]lastingbetaler toe. Naar mij[n] mening wordt er al veel te ve[el] uitgegeven aan ontwikkeli[ngs]hulp in een tijd dat ons eige[n] huishoudboekje niet klopt.

Van de Nederlandse bevolki[ng] wordt de komende jaren ve[r]langd dat ze pas op de pla[ats] maakt. Het inkomen gaat de k[o]mende jaren zelfs achte[ruit] waarbij de huurverhogingen, verhoging energieprijzen, [...] cijnsverhogingen enz. gew[oon] doorgaan. Ik hoop dat onze la[n]delijke bestuurders ook eens o[p] de kleintjes letten en dergelijk[e] uitgaven achterwege laten.

HEERLEN **D.H.H. Auc[...]**

(Door de redactie ingekort).

● Telmachientje

Ik zou het Limburgs Dagb[lad] willen adviseren om zijn spo[rt]verslaggevers telmachientje[s] mee te geven als ze een vo[etbal]wedstrijd gaan verslaan. In [...] sportpagina van donderdag [...] september spreekt men onder [de] kop van het verslag van de we[d]strijd Roda JC-Willem II o[ver] een toeschouwersaantal [van] 6.500. In het karakteristiekje v[an] de wedstrijd werd 5.000 gen[oemd]. Kees Jansma sprak in Stu[dio] Sport over 7.000 toeschouw[ers] en hij zei daarbij 'en dat is ve[el]'. Ik vind het erg kinderlijk [dat] daar zo nonchalant mee om[ge]sprongen wordt. Persoonlij[k] schat ik steeds bij thuiswedstr[ij]den van Roda JC het toescho[u]wersaantal en daar zit ik minim[aal] 500 stuks naast. En neem ma[ar] van mij aan dat er tijdens bove[n]vermelde wedstrijd 7.000 to[e]schouwers waren.

HEERLEN **H. Vest[...]**

De rust binnen de Partij van de Arbeid leek net even weer gekeerd, na het tumultueuze vertrek van staatssecretaris Elske ter Veld van Sociale Zaken. In de polls leek de partij zich iets te herstellen. Voor de onstuimige partijvoorzitter Felix Rottenberg duurde die rust waarschijnlijk iets te lang. In een interview in De Telegraaf van vandaag laat Rottenberg blijken dat hij fractievoorzitter Thijs Wöltgens graag ziet vertrekken. De PvdA bruist weer. Een portret van het 'slachtoffer'.

Thijs Wöltgens

Een bastion van rust in een baaierd van onrust

DOOR ARNO RUITENBEEK

DEN HAAG – Thijs Wöltgens heeft lange tijd burgemeester van zijn geboortestad Kerkrade willen worden. Van het idee om een lokale autoriteit te worden schrok-ie echter. Dan zou hij zou nooit meer naar het café kunnen, als broeders met andere mensen kunnen omgaan, fraterniseren, zoals hij dat noemt. Het is misschien toch het beste dat de minzame Bourgondiër die ambitie uit de vriezer haalt, nu PvdA-voorzitter Felix Rottenberg zijn fractieleider publiekelijk heeft afgebrand.

De persoon Wöltgens zet de 'jonge hond uit Amsterdam' er blijkbaar toe aan om van zich af te bijten. Rottenberg vindt de fractieleider te lui en te traag voor de partij die hard aan een opfrisbeurt toe is. De voorzitter van de Tweede-Kamerfractie speelt Rottenberg ook de troeven in handen met zijn uitlatingen als 'Activisme trekt me niet', 'Ik ben van huis uit gesteld op gemakkelijke verhoudingen' en: 'Ik ben een bastion van rust in een baaierd van onrust'.

Als de politiek ontaardt in een steekspel tussen partijen, laat de bijna 50-jarige mijnwerkerszoon het liever afweten. Hij buigt als een rietstengel in de wind mee met meningen. Haalt niet rechtstreeks uit tegen opponenten, maar doet dat op katholiek-Limburgse wijze via omwegen. Na de voor de PvdA desastreus verlopen gemeenteraadsverkiezingen in 1990 werd de fractievoorzitter door zijn fractieleden overladen met dezelfde, op de man gespeelde, kritiek. Wöltgens zou de fractie te weinig gezicht geven, onvoldoende initiatieven ontplooien en alleen maar afwachten waar het kabinet mee komt.
Over dat laatste zei de beklaagde in een interview met deze krant: „Mij wordt wel eens verweten dat ik kabinetsbeslissingen te veel steun. Ook naar mijn eigen club toe heb ik gigantisch veel geïnvesteerd om ervoor te zorgen dat dit kabinet de rit uitzit."

Wöltgens, dat is de man van gezelligheid, bier, borrel en bolknak. In de jaren tachtig vormde hij met fractiegenoten Ter Veld en Alders een onafscheidelijk trio, dat in Haagse etablissementen met de creatiefste ideeën kwam, ingegeven door Koning Alcohol.

Hij is de goedmoedige kapelaan in de tekeningen in

● *PvdA-fractieleider Thijs Wöltgens (links) en partijvoorzitter Felix Rottenberg in betere tijden, tijdens de presentatie van het verkiezingsprogramma twee weken geleden.*
Foto: LD Archief

een ochtendkrant. Laconiek, niet er op uit wie dan ook te beschadigen. En op die zachtaardigheid, dat zoeken naar compromissen, leidinggeven met fluwelen handschoenen, daarop wordt hij nu afgeschoten.

Daarmee dreigt Rottenberg voorbij te gaan aan de waarde die de op 20 november 1943 in Kerkrade geboren Mathies Andrea Maria Wöltgens heeft voor de partij-in-moeilijkheden. Als er één man is die onvermoeibaar opkomt voor de koppelingen van lonen en uitkeringen, die de arme Nederlander beschermt tegen al te forse ingrepen in de sociale zekerheid en die ook in zijn zaak gelooft, dan is het de Limburger wel.
Hij heeft een groot inzicht in sociaal-economische ontwikkelingen en brengt dat op begrijpelijke wijze naar buiten. Niet zo verwonderlijk, want na zijn in 1966 behaalde doctoraal rechten aan de Universiteit van Utrecht werd hij leraar economie aan het Bernardinuscollege in Heerlen. Een baan die hij jaren combineerde met het raadslidmaatschap in Kerkrade. Dat hij in 1966 voor de PvdA koos - pas in Utrecht was hij erachter gekomen dat socialisten ook mensen waren - was vanwege zijn afkeer van de roomse kerk die het leven van wieg tot graf regelde.

In 1977 belandde de goedlachse zuiderling op het Binnenhof. Ze moesten aanvankelijk een beetje om die zachte 'g' van hem lachen. Sommigen zijn ook niet verder gekomen dan zich vrolijk te maken over de in spencer gehulde man die in zijn baard mompelt. Dat is jammer, want Wöltgens is behalve overtuigd sociaal-democraat een scherp denker.

Dat bleek onder meer uit zijn boek 'Lof van de politiek' dat eind 1992 uitkwam. Dat kwam ook naar voren in de turbulente discussies over de wao, waarin Wöltgens uiteindelijk zegevierde ten koste van zijn eigen staatssecretaris en, niet in de laatste plaats, zijn drinkmaatje Ter Veld. Na haar aftreden heeft Elske, die op het waarom van haar vertrek geen antwoord kreeg van de fractieleider, tegen hem gezegd: „Biechten helpt niet. Je draagt het de rest van je leven maar mee."

Dat moet hem pijn hebben gedaan, maar hij heeft de rug gerecht en is verder gegaan in zijn streven de vrije val van de PvdA te stuiten. In maart van dit jaar nog riep hij de fractieleden Stemerdink en Van Gelder op het matje vanwege hun kritiek op vice-premier Kok. Wöltgens vroeg de hele fractie op te houden dit soort geluiden, die de positie van de sociaal-democraten alleen maar meer schaden, naar buiten te brengen.

Velen dachten dan ook dat die loyaliteit de fractievoorzitter ten goede zou komen. Algemeen werd aangenomen dat Wöltgens' naam stond op de geheime lijst van vijftien man die, volgens een uitspraak van Rottenberg begin dit jaar, in de Kamerfractie zouden mogen terugkeren. Het is aan te nemen dat het slachtoffer daar zelf ook zo over dacht. Hij is van nature niet wantrouwend. In een interview zei hij ooit: 'Ik vind argwaan lastig, het belemmert me'. Die openheid, dat vertrouwen breekt hem op. Is het nu niet, dan binnenkort.

De Gatt, een kwestie van stalen zenuwen

DOOR ALY KNOL

BRUSSEL – Als iemand een kwartje opzij had gelegd telkens wanneer bij de Gatt het woord crisis was gevallen, dan was hij nu rijk. Als hij ook nog eens een kwartje had gereserveerd voor al die keren dat het op het nippertje goed kwam, was hij miljonair. Brussel heeft er een gevleugeld woord voor: de Gatt telt evenveel bijna-mislukkingen als in Bosnië bestanden zijn geschonden.

Stalen zenuwen zijn onontbeerlijk voor iedereen die te maken heeft met de Gatt, de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel die een vrijere wereldhandel nastreeft. Het is als een partij blufpoker: wie durft het hoogste in te zetten op een magere kaart in de hoop hem niet te hoeven laten zien. Frankrijk, na Amerika 's werelds grootste landbouwexporteur en de grootste profiteur van EG-steun, heeft heel hoog ingezet.

Veto

Parijs dreigt maandag in het gezamenlijke beraad van de EG-ministers van Buitenlandse Zaken en Landbouw een veto uit te spreken over het zogeheten Blair House-akkoord. Daarin beloofden EG en VS eind vorig jaar hun export van gesubsidiëerde landbouwprodukten in de komende zes jaar met 21 procent te verminderen.

Rollen de EG-ministers straks ruziënd over straat, dan is Amerika de lachende derde. Dwingt Frankrijk de EG tot het openbreken van het akkoord, dan komt Washington ongetwijfeld ook met een nieuw 'boodschappenlijstje' op de proppen en kan alles weer van voren af aan beginnen.
Dat zou een blamage zijn tegenover de rest van de wereld. Het akkoord is namelijk niet alleen een principe-overeenkomst tussen de EG en de VS, het is ook als blauwdruk bedoeld voor álle 116 landen die bij de Gatt zijn aangesloten.

Toen de Gatt zeven jaar geleden - zolang duurt het huidige overleg al - in Uruguay besloot om de landbouw in zijn afspraken over eerlijker concurrentie op de wereldmarkt te betrekken, had men vooral de kansarme Derde Wereldlanden op het oog. Na de val van de Berlijnse Muur zijn daar nog eens de Middeneuropese staten bijgekomen, Rusland en China staan met de deurknop in de hand.

Een eenvoudig ingrediënt als knoflook kan al als graadmeter dienen voor de problemen die sommige westerse landen met deze nieuwe wereldhandelsorde hebben. Het expanderende China wist deze zomer 16.000 ton (goedkope) knoflook in Europa af te zetten. De klassieke telers Frankrijk, Italië en Spanje stonden meteen op hun achterste benen en bedongen in Brussel dat de invoer van Chinese knoflook tot 31 december dit jaar zou worden verboden.

Omdat China (nog) geen Gatt-lid is, heeft het geen verweer. Er zit echter nog een luchtje aan: het kost de Fransen ruim drie gulden om een kilo knoflook op eigen bodem te produceren, tweemaal zoveel als de prijs van een kilo Chinese knoflook in de winkel. Dat is dan ook precies waar Gatt-chef Peter Sutherland onlangs op hamerde: de consument is de dupe van de onnodig hoge prijzen die protectionisme met zich mee brengt. Sutherland: „Het is hoog tijd dat regeringen open kaart spelen en de consumenten duidelijk maken hoeveel zij bijdragen - in de winkel of via de belasting - om nationale industrieën te beschermen tegen importconcurrentie."

Verkiezingen

De Europeanen spannen de kroon. Per hoofd van de bevolking betalen de EG-burgers per jaar zo'n 870 gulden aan steun voor de landbouw, de Noren zelfs meer dan 1800 gulden, de Amerikanen ongeveer 690 gulden. Japan op zijn beurt verbiedt rijstimporten en betaalt 500 gulden voor een partij, die in New York 100 gulden doet.

Men moet zich voorts niet, aldus Sutherland, blindstaren op het landbouw-element in de huidige Gatt-ronde. Er zijn nog veertien andere sectoren aan de orde, waaronder niet minder belangrijke dan textiel, staal, financiële diensten, elektronica, papier en hout. Op enkele van die terreinen heeft de industrie (ook de Franse) meer te winnen dan de landbouw te verliezen heeft.

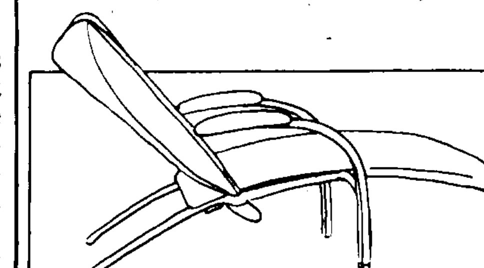
Daarmee zijn de Franse boeren nog niet van de straat. Zij geloven dat het Blair House-akkoord veel harder in de gesubsidieerde export snijdt dan vorig jaar juni bij de Europese landbouwhervorming, de opmaat tot het Gatt-akkoord, was afgesproken. De Europese Commissie bestrijdt dat, evenals bijvoorbeeld het Centraal Plan Bureau in Nederland. Sommigen, onder wie minister Bukman van Landbouw, fluisteren dat de kern van de zaak domweg is dat Parijs om electorale redenen heeft verzuimd zijn boeren goed in te lichten over de effecten van de EG-landbouwhervorming en dús ook over de Gatt-afspraken.

Compromissen

De Franse regering is zelf inmiddels voorzichtig begonnen enige afstand tot zijn boeren te nemen door te zeggen dat de blokkade rond Parijs het diplomatieke overleg verstoort. En in de laatste dagen is steeds minder sprake van veto en steeds meer van 'verklarende protocollen'. Daar zouden zelfs de overige EG-landen nog een graantje van kunnen meepikken.

In zo'n protocol zou Parijs onder meer 'aggregatie' willen opnemen. Daarbij worden exportreducties niet aan één bepaald produkt, maar aan een produktgroep gebonden, een idee dat ook Bukman aanspreekt. Nederland is niet erg gelukkig met korting op de kaasexport, maar kan wel bij een ander zuivelprodukt, de melkpoeder, inleveren.

Veel zal maandag afhangen van EG-voorzitter België. Die is in ieder geval gehard in het vinden van onmogelijke compromissen. Bovendien hanteert de Belgische minister Claes van Buitenlandse Zaken persoonlijk het credo 'geen paniek'. Stalen zenuwen, daar gaat het om.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

VERLOREN trouwring, Ziekenhuis Heerlen, inscriptie 12-01-'91 Marcel, teg. bel. Tel. 045-316539/314692.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

BEDANKT
Rijschool Michel en Jan Alberts. De eerste keer geslaagd voor auto- en motorrijbewijs. Roger!

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Schildersbedrijf
kan nog binnen- en buitenschilderwerken aannemen. Vanaf november t/m maart met winterkorting. ƒ 50,- Per man per dag. Vraag tevens offerte voor uw buitenwerk van 1994 aan voor de prijs van 1993.
Geheel vrijblijvende prijsopgave.
Schildersbedrijf ... Eyck
Landgraaf. Tel. 045-320550.

CHAUFFEUR/koerier met auto biedt zich aan in geheel Nederland, 24 uur per dag. ƒ 0,50 per km. Telef. 04492-5758 of 06-57798785.

Nette betrouwb. HULP i.d. huish. heeft de maandag en woensdagochtend nog vrij. Alleen omg. Hoensbroek. Tel. 045-224836.

Jongevrouw met zoontje van 6 mnd. biedt zich aan als OPPAS, voor 2 dgn. per wk., bij haar thuis, omgev. Schinnen. Tel. 04493-2390.

Vrouw, 41 jaar, met horeca-papieren, zoekt werk als SERVEERSTER. ☎ 045-444527.

Jonge vrouw 26 jaar zoekt werk in MODEZAAK. ☎ 045-428961.

MAN zoekt thuiswerk eventueel ook zaterdags. Telefoon 045-458439.

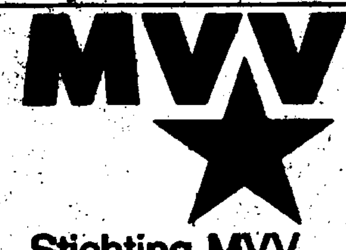
Diversen personeel

Kassier / pompbediende
gevraagd voor dag- en nachtdienst.
Ook part-timers. Telef. 045-413977.

Wij zoeken
part-time medewerkers m/v
v.a. 17 jaar voor reiniging in voedingsmiddelenindustrie. Omgeving Geleen/Sittard. Werkzaamheden vinden plaats in de avonduren. Goede beloning. Bel voor info tijdens kantooruren: ☎ 045-713216.

Wij zoeken gemotiveerde
Objectleider/-ster
voor begeleiding van reinigings-werkzaamheden in voedingsmiddelenindustrie. Omgeving Geleen/Sittard. Werkzaamheden vinden plaats in de avonduren. Bel voor info tijdens kantooruren: ☎ 045-713216.

Linders Reiniging & Desinfectie
zoekt wegens uitbreiding
part-time corveeërs
v.a. 17 jaar en
Voorwerkers m/v
voor reiniging in voedingsmiddelenindustrie. Werkzaamheden vinden plaats in de middag- en avonduren. Goede beloning. Bel voor info tijdens kantooruren: ☎ 045-713216.

Stichting MVV
zoekt
CHAUFFEURS M/V
in de regio's Maastricht, Sittard, Geleen en Heerlen, die bereid zijn om een aantal avonden per week met hun privé-voertuig, tegen vergoeding zorg te dragen voor het vervoer van jeugdspelers naar en van de trainingen.

Voor meer informatie:

Jeugdinfolijn MVV ☎ 043 - 634926
Dhr. L. Schijnen.

Wij zoeken jonge gemotiveerde MENSEN voor de verkoop van schilderijen in Duitsland. Uitstekende verdiensten. Bel: 050-139580.

New Line Modelagency zoekt MANNEQUINS, dressmen en fotomodellen. Liefst met ervaring. Alle leeftijden, alle confectiematen. Wij verzorgen ook opleidingen. Bel nu 046-524433.

Part-time MEDEWERKER gevr. voor vleeswarenbedrijf, 15-20 uur per wk. Vakkennis niet vereist. Br.o.nr. B-04625, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Part-time MEDEWERKSTER, 30-plus. Sauna Spaubeek. ☎ 04493-1996.

Classic Club te Lanaken heeft nog plaats voor een represent. MEID die werken op niveau een pre vindt. Inl. 09-32.89472301 na 20.00 uur 09-32.89718692.

Gevraagd INTERIEURVERZORGSTER, 4 uur p.wk. Tel. 045-352134.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren VERBLENDERS. ☎ 045-214500 en na 13.00 uur 04499-4479.

BIJVERDIENEN, organiseer een party-avond van zijden bloemstukken. Tevens consulentes gevraagd. Tel. 04492-6030.

Gevraagd KAPPER-STER, evt. met ervaring. ☎ 046-515617, tijdens kant.uren.

Zuverlässiger MASSEUR mit Physiotherapeutischen Kenntnissen als Teilzeitarbeit von ca. 17.00-22.00 gesucht. Bewerbung an Kurbad Decker, Herz.-Kohlscheid. ☎ 09-49.24073180 oder 6661 ab 20-9.

Euro-Queen zoekt part-time POETSVROUW (20 uur per week), op ingeschreven basis. Indien interesse bel 045-712229, Mevr. Deroost.

Voor direct te plaatsen JONGEMAN, leeftijd 18-25 jaar, voor montage autoruiten, zonnedaken en auto hi-fi, liefst met ervaring. Alleen serieuze soll., i.b.v. rijbewijs. Inter Autoglas BV, Industriestr. 8, Sittard. ☎ 046-520303.

Inter Autoglas vraagt met spoed MEDEWERKER voor het inbouwen van autoruiten en zonnedaken, in bezit van rijbewijs. Ervaring vereist. Telefoon 046-511235.

Repro Brunssum groothandel in professionele schoonmaak en reiningsprodukten vraagt enthousiaste VERTEGENWOORDIGERS-(STERS) op freelance basis met kans op vast dienstverband. I.b.v. eigen auto. Gratis opleiding. Repro Trichterweg 73A, Brunssum. Telef. 045-214566.

CHIPPENDALES gezocht. Gespierde mannen die mee willen doen aan shows. Ervaring niet vereist. ☎ 046-757905 na 18.00 uur.

Huishoudelijk personeel/Oppas

De Bild Service G und S B.V.,
zoekt zo spoedig mogelijk jonge MAN tot 30 jaar voor huishouding, chauffeur en andere werkzaamheden.
Ook buitenlandse reizen. Telefoon 045-221369.

Zelfst. POESTHULP gevr. voor 1 ochtend p.wk. Tel. 045-214651, na 18.00 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Medisch personeel

Kiefer ORTHOPEDIE Techniker nach Aachen Innenstadt für Praxislabor gesucht. Sofort oder später. Dr. Jägersberg, D-52062 Aachen, Kapuzinergraben 18-22. ☎ 09-49.24128434.

Gevraagd voor mijn praktijk in omg. Akken v.a. 1 oktober 1993 of later FYSIOTHERAPEUT m/v, met minstens 2 jaar ervaring voor halve dagen. ☎ 09-49.240332700, van ma. t/m vr. 8.00-12.00 en van 14.00-18.00 uur.

Uitzendbureaus

Uitzendbureau Start Geleen
Wij zoeken voor een asielzoekerscentrum gediplomeerde inrichtingswerkers en cultureel werkers m/v met werkervaring.
Bel. 046-750040, Rijksweg Centrum 86-88 Geleen.

AREL
Uitzendbureau
zoekt voor
geheel Nederland en grensstreek in Duitsland m/v
C.V.-MONTEURS (D/d).
LOODGIETERS
SANITAIR-MONTEURS
Bel AREL: 03440-20808
Lingedijk 58a, 4002 XL Tiel.
MET AREL LUKT 'T WEL

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

ALC Uitzendbureau zoekt met spoed: ervaren LOODGIETERS en c.v.-monteurs (dik- en dunwandig), voor Limburg en omgeving. Voor informatie: Markt 83, Helmond, tel. 04920-55046.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

Ter overname aangeboden
Groentezaak te Kerkrade-W.
Telefoon 04454-63343.

ONDERNEMING te koop aangeboden of gevraagd. Wij bemiddelen discreet bij de overname of verkoop van een bedrijf, winkel, horeca, produktiebedr., groothandel etc. Wellicht is dit uw verkoopkans of zit in ons bestand het bedrijf dat u al langer zoekt! Informatie: WSC, Postbus 820, 6130 AV Sittard. Tel. 046-580793.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Horeca Bureau Europe BV
TE KOOP OF TE HUUR
Maastricht
Kwalitaria met woning op goede lokatie
hoge omzet
Info kantoor

TE HUUR
Maastricht
Eetcafé
A-1 lokatie
huur ƒ 3.500,- p.m.
overn. inv.
Info kantoor

TE KOOP
Maastricht
Beleggingspand
huur opbrengst ƒ 190.000,-
p.j. vr.pr. ƒ 1.500.000,- k.k.
Info kantoor

TE HUUR
Heerlen
Café-restaurant
nabij centrum
Info kantoor

TE HUUR
Maastricht
Café met bovenwoning
hoge omzet
op goede lokatie
vr.pr. inv. ƒ 225.000,-

TE HUUR
Kerkrade
Goedlopend café
met woonhuis
op zeer goede lokatie
vr.pr. inv. ƒ 95.000,-

TE HUUR
Heerlen
A-1 lokatie
Dagzaak
Info kantoor

TE KOOP
Spaubeek
Friture "'t Trepke"
Zandstraat 10
Ook voor andere doeleinden geschikt

TE KOOP
Brunssum
Party-restaurant
op goede lokatie
Info kantoor

Voor meer informatie panden
Horeca Bureau Europe BV
Winckelen 1
6467 JD Kerkrade
☎ 045 - 427777

Ter overn. aang. HEREN-LINGERIE-ZAAK in centr. Genk, gunstige overname. Inl. 09-32.89304533.

Te koop Horeco ESPRESSOMACHINE Faema No Stop, 9 jr. oud, i.z.g.st. ƒ 1.200,-. ☎ 045-720544.

Duitse MERKCONDOOMS proefpakket ca. 40 stuks à ƒ 25,-, kontant of cheque: Postbus 32, 6470 EA Eygelshoven.

Te huur volledig ingerichte KAPSALONS op diverse lokaties in Limburg. Zeer geschikt voor beginnende ondernemers, begeleiding mogelijk. Informeer naar de mogelijkheden, 04499-1840 tijdens kant.uren.

GELDLENING een probleem? Particulieren willen helpen. Duur 1 jr. Bedrag max. ƒ 5.000,-, vast inkomen vereist. Br.o.nr. B-4630 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Proficiat

Kenny en Jordy
Proficiat met jullie 1e verjaardag van de hele...

Mentje Proficiat
god gedoa. Mit 't behoale van der Bul.
Van de ganse familie.

Proficiat ...
met je 65e ve...
Wesley, S...
Rebecca en ...

Proficiat
Sarah Schrijen
De allerliefste moeder van de wereld
Paul en Jeanine

G.G. ...
Gefeliciteerd met ... verjaardag. Kijk ... kastje. J...

Dur klinge w...

Van dur klinge d...
Proficia...

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Copieerapparaten v.a. ƒ 50...
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenm...
Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443...

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen,
Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoor-meubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. TELEF... TRALE met 5 toes... a.nw. met alle fac... teit: 6 lijnen/12 ... Weg. overcompl. ... beschikb. Tel. 046-52...

Te k. KOELCEL; ... snijmachine; ... cuummachine. ☎ 045...

D.M.C. kast en ... TOONBANKEN te ... vraagd. Telef. 04... 12363.

ONDERDELENBANK ... 04493-2715.

ƒ 400,- per hectar... wij uit als gebruik... ding bij injecteren ... ringsslib. Geen ... per 1 september 1... dus gehele jaar ... worden. MESTRE... Stassen, 04493-2083.

Te k. SCHARRE... Custers Dieteren, ... Telef. 04499-1341.

SNIJMAIS te koop ... 04498-57614.

Te koop gevraagd ... voor 2-3 koeien. T... 647437.

Demonstratie houtversnippe...
* houtversnipperaars ca. 25 types, met of zonder hydraulische invoerrol
* 2 wielige trekkers met meer dan 40 aanbouwwerk...
* frontmaaiers met perfecte grasopvang
* zitmaaiers/maaitraktors 8 tot 18 pk
* tuintraktoren in diesel en benzine
* smalspoortraktoren 18 tot 55 pk
* motorzeisen/bosmaaiers
* gazonmaaiers met of zonder wielaandrijving
* compressoren, electrisch, aftakas of motoraange...
* vele aanbouwwerktuigen
* diverse gebruikte machines
LOZEMAN TUINMACHINES B.V.
Markt 14, Lottum. Telef. 04763-2341.

AGRARIËRS
wij willen u graag van dienst zijn met het combinen en drogen van
korrelmaïs.
Loonbedrijf Snijders, telefoon 04459-1254.

Te koop SNYMAIS. ☎ 04451-1238.

Te koop SNIJMAIS 2,5 Ha. Telef. 045-751936.

Te koop plm. 100 Canadese POPULIEREN. Tel. 04450-3215.

Te k. RUIN 1.70 m, 10 jaar, zeer braaf, 100% gezond, ƒ 7.000,-. ☎ 04138-79034.

Te koop 5 r.b. STIEREN 8 mnd., 2 zoogkalveren 3 mnd. Te koop gevraagd schapen en lammeren. ☎ 045-455030.

Te k. FRUITKISTEN; nevelspuit op hef; cirkelmaaier; kleine vierwielige aanhangwagen; verpakkingsreiniger. Tel. 04405-1515.

Te koop MAÏS 1,25 Ha. Telef. 04458-1323.

Te koop 2½ ha SNIJMAIS. ☎ 04459-1260.

Te koop zwart BLESRAM, geboren 13-3-'92. ☎ 04498-57244.

Te koop mooie partij KERSTDENNEN (Omorica's) 1.00 tot 1.75 m. met goede kluit. ☎ 045-325173.

Te koop KERSTBOMEN Omorika, 1.50 - 2.00 mtr. Telefoon: 04765-2747.

Te koop KOETSTUIG, als nieuw. Tel. 046-375285.

HOUTSPAAN in ... gratis afhalen, zater... sen 8.00 en 13.00 u... foon 045-242929.

Gevr. WEILAND (... grond), evt. met ... omg. Valkenburg, ... Voerendaal. 045-7523...

SCHAPEN en lamm... koop. Telefoon: 04493...

Diverse 2- en 4-... klappers w.o. ... Spragelse en ... Boxenvullers ... 75 en BV 90. Aard... ers Grimme en ... Bietenrooiers gilles ... reau-schijvenrooier. ... en Kleine sch... Gilles ontbladeraars ... 1300. Deutz DX 6.... 6007C en 7207C. ... 2.45 getrokken. ... HORSMANS, 04405-27...

Heren veehouders: ... hakselen van maïs ... bedrijf J. SCHEREN... veld, telefoon 045... Tevens levering ... soorten drijfmest.

Bestel tijdig uw ... BOOMPLANTEN. kwekerij Rompelberg... de, tel. 043-645365.

Te koop 4,5 ha. S... Telefoon 045-412042.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Bouwvak personeel

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

TIMMERMAN gevr. v. enkele uren per week, liefst met werkpl.erv. ☎ 045-242929.

EUROBOUW zoekt met spoed vakbekwame metselaars voor werk in Aken. ☎ 043-254689 tijdens kantooruren.

Handelsond. ROADSTAR vraagt voor direkt metselaars en grondwerkers. ☎ 045-225050 na 17.00 uur 045-226346.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ERVAREN betontimmerlieden. ☎ 045-214500 en na 13.00 uur 04499-4479.

Bouwbedrijf vraagt METSELAARS voor Duitsland. Telefoon 045-272719.

Horeca personeel

Hotel Kasteel Bloemendal is nog op zoek naar enkele
Restaurantmedewerkers m/v
* Full-time/part-time betrekking
* Dag- en/of avonddienst
* Leeftijd vanaf 18 jaar
* Opleiding MHS of gelijkwaardige ervaring
Schriftelijke sollicitatie: Hotel Kasteel Bloemendal
Mej. J.M. van der Valk, Bloemendalstr. 26, 6291 CM Vaals.

Grand Café Joli Coeur te Valkenburg vraagt 'n CHEF-KOK m/v die SVH leermeester is of dit binnenkort zal zijn. Momenteel nog niet de functie van chef-kok heeft, maar wel ambitieus genoeg is om leiding te willen geven in onze keuken. Leeftijd 25-30 jaar. Heb je interesse, bel ons dan. ☎ 04406-10000.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

VVC BV Restaurant Esplanada Vakantiepark Vaals, zoekt op zeer korte termijn: oproepkrachten voor de BEDIENING, voornamelijk s'avonds, ouder dan 18, ervaring gewenst. Telefonische reacties op nummer: 04454-68380/68389.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Winkelpersoneel

Voor twee nieuwe CD-shops in de Oostelijke Mijnstreek zoeken wij:
Enthousiaste en ervaren full-time
Bedrijfsleiders
Als bedrijfsleider krijgt U de verantwoordelijkheid voor de verkoop en organisatie van de CD-shop. Van onze nieuwe bedrijfsleider verwachten wij een brede kennis van de populaire muziek. Enige ervaring in deze branche is gewenst!
Functie-eisen:
- Uitstekende contactuele en commerciële eigenschappen.
- Klantgericht representatief voorkomen.
- Leeftijd 20-30 jaar.
- In het bezit van een auto.
Van onze kant bieden wij een prettige werksfeer en een aantrekkelijk salaris
Uw sollicitatiebrief met recente pasfoto en uitgebreide C.V. kunt U binnen 10 dagen sturen naar:
Dhr. B. de Weerd
Simpsonstraat 18
6135 CT Sittard

VERKOOPSTER gevr. plm. 30 jaar, liefst met ervaring voor de zaterdagen en door de week op afroep. Banketbakkerij Huntjens, Markt 9, Schaesberg. 045-313217.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Gevraagd nette, vriendelijke, ervaren VERKOOPSTER voor winkel in glasartikelen en lampen in Aken-City. Full-time of time-sharing mogelijk. Sollicitaties mét foto aan: Tomko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kantoorpers.

$$ Look here! $$ Managers, assistent MANAGERS, secretaries. No experience required. Paid training, call: Head Office Maastricht. Phone: 043-671321.

Te h. AANHANGWAGENS vanaf ƒ 39,- incl. BTW. AutoRent Bastiaans, Heerlen. Tel. 045-724141.

Te koop grote TREINBAAN N-spoor. ☎ 045-753859.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe pelletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen koopprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.00-18.00 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Te koop
Palletstelling in prima staat, 100 en 130 cm diep, legbalken 350 cm lang. Hoogte tot max. 680 cm, staanders van 340 cm ƒ 87,50 per stuk, legbalken 350 cm ƒ 37,50 per stuk. Stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- p. m. In diepte van 30/40/50/60/80 cm hoogte 200 tot 300 cm.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Kassa's & weegschalen in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880.

Werkloosheid gestegen

ORBURG – De werkloosheid is verder gestegen. De geregistreerde werkloosheid bedroeg de afgelopen drie maanden gemiddeld 374.000. Bij de vorige meting, over de periode mei-juli, was dat 357.000, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In opzichte van dezelfde periode vorig jaar is het nieuwste cijfer 100.000 hoger. Bij de vorige meting, over mei-juli, was dat 79.000 hoger dan een jaar eerder.

stijgende tendens van de geregistreerde werkloosheid begon vorig jaar, na een daling van Volgens het CBS houdt de ging aan en groeit de werkheid steeds verder toe naar niveau van 1989.

oral onder de jongeren, tot 25 stijgt de werkloosheid. Op duizend jongeren in de beroepsbevolking zijn er nu 69 werkloos. Een jaar geleden was aantal nog 48.

Order voor Hoogovens

IJDEN – Hoogovens Technical Services Energy & Environment , een onderneming van Hoog Groep, heeft van Electricité France (EdF) een opdracht ontvangen ter waarde van f 170 miljoen de bouw van drie rookgasontzwavelingsinstallaties. EdF heeft centrales gebaseerd op energie, tevens met kolen gestookte centrales.

wel in Frankrijk nog geen dwingende voorschriften van kracht zijn de inperking van zwaveluitstoot heeft EdF zelf besloten alvast beginnen met verwijdering van voor het milieu schadelijke zwavel uit de rookgassen van de met gestookte centrales.

EdF heeft HTS gekozen uit een aantal aanbieders vanwege de 'uitstekende technologie' en de grote internationale ervaring bij de bouw dit soortgelijke installaties in Nijmegen en Geertruidenberg. Tevens den op dit moment nog installaties gebouwd bij Amsterdam en -Amercentrales - Geertruidenberg. Ook is werder in behandeling voor vier installaties in Polen (f 250 miljoen).

Bij Nedlloyd Nederland 50 banen weg

ROTTERDAM – Bij het transportconcern Nedlloyd gaan 300 arbeidsplaatsen verloren als gevolg van een wijziging van de organisatie. In Nederland komen 150 banen te vervallen. Verder worden dochterbedrijven in Duitsland en België getroffen. Gedwongen ontslagen zijn niet vermijden. De 300 banen komen op het in april aangekondigde verlies van 2000 arbeidsplaatsen. De organisatiewijziging houdt een centralisatie in van de divisie Nedlloyd Lijnen (4.130 medewerkers) en de samenvoeging van de bagage-activiteiten van de divisies Nedlloyd Road Cargo (2.660 medewerkers) en Nedlloyd Unitrans (2.900 medewerkers).

Venloos transportbedrijf moet fors bezuinigen

Winstsmak Frans Maas

Van onze redactie economie

VENLO – De resultaten van de expeditie- en transportgroep Frans Maas zijn in de eerste helft van dit jaar naar beneden gesmakt. De nettowinst kelderde van f 18,5 miljoen naar f 3,5 miljoen. Voor de tweede helft van het jaar wordt aanhoudende druk op omzetten en tarieven verwacht zodat de raad van bestuur geen voorspelling durft te geven. Wel duidelijk is dat nog voorzieningen moeten worden getroffen in de orde van grootte van f 10 miljoen.

Daar vorig jaar een winst van f 36,5 miljoen werd gemaakt, waarvan de helft in het eerste halfjaar, lijkt het niet ondenkbaar dat Frans Maas dit jaar in de rode cijfers zal belanden. Bestuursvoorzitter J.G.M. van Oijen spreekt dit niet expliciet tegen, maar kan toch geen nadere invulling geven. „Niet in ieder Europees land is de recessie even erg en wij werken in veel landen. De gang van zaken in juli en augustus heeft laten zien dat de markt eigenlijk nog naar weg aan het zoeken is. In Duitsland, België, Italië en Spanje was de omzetdaling het grootst. Of wij dit jaar in de rode cijfers belanden weet ik niet, maar uw veronderstelling is niet slecht," aldus Van Oijen desgevraagd.

Over de voorzieningen die in de rest van het jaar moeten worden getroffen zegt Van Oijen dat er geen groot reorganisatieplan op tafel ligt. „Het zal meer gaan om twee man die hier vertrekken en drie mensen die daar de organisatie verlaten. Maar met zo'n 160 vestigingen kom je al gauw een heel eind." Sinds eind juni 1992 is de personeelssterkte van Frans Maas al met ruim driehonderd verminderd tot 4.559.

Het opengaan van de Europese binnengrenzen, de verscherpte concurrentie en het ongunstige economische klimaat in Europa hebben een aanzienlijk negatievere invloed op het resultaat van de groep dan in het jaarverslag werd verondersteld. De netto-omzet was in het eerste halfjaar f 656 miljoen, drie procent minder dan in dezelfde periode van vorig jaar.

Resultaat

Het bedrijfsresultaat daalde met f 22,5 miljoen tot f 11,6 miljoen. De kasstroom (nettowinst plus afschrijvingen) daalde met 36 procent tot f 24 miljoen. De winst per aandeel verminderde van f 3,65 tot f 0,69.

Auto-industrie in problemen

● *Werknemers van Mercedes-Benz leggen in de fabriek in het Duitse Sindelfingen de laatste hand aan een auto van de nieuwe C-klasse.* Foto: AP

Daimler-Benz gaat drastisch reorganiseren

STUTTGART – Daimler-Benz, Duitslands grootste industriële concern, gaat drastisch reorganiseren na een sterke winstval in de eerste zes maanden van dit jaar. Volgens bestuursvoorzitter Edzard Reuter worden er in de periode tot eind volgend jaar zo'n 35.000 banen geschrapt. Daarmee verdwijnt bijna tien procent van het huidige personeelsbestand. Er zullen ook gedwongen ontslagen vallen.

De herstructurering zal bijna geen enkel bedrijfsonderdeel ongemoeid laten. De topman wil de komende vier jaar zo'n acht miljard mark besparen. Het Daimler-Benz-onderdeel Fokker echter heeft volgens woordvoerder B. van Veen geen last van de operatie: „De plannen hebben geen invloed op Fokker. Ik vermoed dat Reuter over zijn eigen bedrijven praat, maar niet over zijn deelnemingen." Volgens Van Veen is Fokker een 'zelfstandig' bedrijf met een eigen winstverantwoordelijkheid.

Het concern is gedwongen te reorganiseren. De winstcijfers zijn in de eerste zes maanden onderuit gegaan door de recessie in binnen- en buitenland. Ook had het concern veel last van de valuta-onrust. Het nettoresultaat daalde van 1 miljard mark naar slechts 168 miljoen mark. De 365.000 werknemers zagen de halfjaaromzet dalen met 13 procent naar 41,6 miljard mark. Door de slechte economische toestand begint Daimler eerder met de reorganisatie dan gepland.

Aandeel Heineken op alcoholvrije markt blijft dalen

Buckler nadert het einde

DEN HAAG – Heinekens alcoholvrije biertje Buckler nadert zijn einde. De eind vorig jaar gestarte promotie-campagne ten spijt, is het toch al geringe marktaandeel van Buckler nog verder gedaald. Hoewel Heineken dat officieel ontkent, worden de geluiden steeds sterker dat Buckler in Nederland verdwijnt.

Buckler was ooit een doorslaand succes, maar ontwikkelt zich steeds meer tot zorgenkindje voor Heineken. De bierbrouwer kwam in september 1988 met het toen nog alcoholarme biertje op de markt. Binnen twee maanden werd de toenmalige marktleider, het Duitse Clausthaler, onttroond en kon Heineken prat gaan op een marktaandeel van 60 procent.

Lang duurde het succes niet. Bavaria nam de fakkel met zijn alcoholvrije bier al snel over en is nog steeds marktleider. In een poging het tij te keren, veranderde Heineken in 1991 de smaak van Buckler en maakte het brouwsel alcoholvrij in plaats van -arm. Sindsdien probeert Buckler vergeefs de successen uit het verleden te evenaren.

Cijfers wil Heineken niet geven, maar dit jaar zou het marktaandeel van Buckler al gedaald zijn tot onder de twee procent. Buckler wordt overigens als enige alcoholvrije bier in Heineken-cafés uit de tap geleverd. Bovendien wordt het ook in het buitenland verkocht. Overigens heeft Heineken nog een tweede alcoholvrije pijl op zijn boog, Amstel Malt, dat bij ruim 20 procent van de alcoholloze drinkers in de smaak valt.

De verwachting is dat de markt voor alcoholvrij bier in Nederland na jaren van explosieve stijging dit jaar een verzadigingspunt bereikt. De afgelopen jaren was alcoholvrije bier voor een aantal brouwers de grote winstmaker. Heineken klaagt ook niet: Buckler is internationaal nog steeds een goede greep, na Clausthaler nummer twee.

Bernard Tapie beschuldigd van onoorbare praktijken

PARIJS – De Franse politicus, ondernemer en voetbalclubeigenaar Bernard Tapie is dieper in de problemen gekomen. Twee ondernemingen die hij controleerde via zijn houdstermaatschappij Tapie Finance hebben uitstel van betaling gekregen. Tapie, die in opspraak is gekomen door de corruptie-affaire bij zijn voetbalclub Olympique Marseille, wordt opnieuw beschuldigd van onoorbare praktijken, die zouden hebben gezorgd voor de ondergang van de twee bedrijven.

Volgens ex-directeur Bruno Flocco van de bijna failliet verklaarde onderneming Testut is Tapie verantwoordelijk voor de neergang. Zijn bedrijf, waar nog 600 mensen werken, werd twee jaar geleden gedwongen leningen op te nemen. Daardoor steeg de schuldenberg van Testut met 100 miljoen frank (f 32 miljoen) en namen de rentelasten sterk toe.

Door middel van het opgenomen geld kon Tapie de Britse voetballer Chris Waddle voor Olympique Marseille kopen en een verkiezingscampagne financieren, zo beweert Flocco. Tapie echter zegt dat de exdirecteur door het stelen van drie miljoen frank Testut in de problemen heeft gebracht.

Vendex uit de rode cijfers

AMSTERDAM – Het nettoresultaat van Vendex International is in de eerste zes maanden van het boekjaar 1993/94 (1 februari tot 1 augustus) flink gestegen; van een verlies van f 95 miljoen in 1992/93 tot f 9 miljoen. Als het consumentenvertrouwen en de economische ontwikkeling niet verslechteren, verwacht Vendex voor het gehele boekjaar eveneens een stijging van de nettowinst. Over 1992/1993 bedroeg het nettoresultaat f 124 miljoen.

munt uit

● Wyers

Het resultaat van Wyers Beheer (woningtextiel) is in de eerste helft van 1993 weer onder de maat gebleven. De onderneming is met een verlies van f 1,3 miljoen uit de bus gekomen tegen f 330.000 positief in dezelfde periode van vorig jaar. In het tweede halfjaar wordt een beduidende verbetering verwacht.

● Verkade

De winst voor belasting van het Britse concern United Biscuits, in Nederland eigenaar van Verkade, is in de eerste helft van dit jaar gestegen van 70 miljoen pond tot 133,5 miljoen pond (f 370 miljoen). Dat was te danken aan buitengewone baten van 62,7 miljoen pond uit de verkoop van dochterbedrijf Terry's aan het Amerikaanse concern Philip Morris.

● Kwik-Fit

Het Britse autobedrijf Kwik-Fit gaat vanaf het najaar behalve banden en uitlaten ook remmen vervangen. Kwik-Fit heeft op het ogenblik 617 vestigingen, waarvan 126 in Nederland. De winst voor belasting steeg in de eerste helft van het op 1 maart begonnen boekjaar van 9,7 miljoen pond tot 11,5 miljoen pond (f 32 miljoen). De omzet groeide met elf procent tot 132 miljoen pond (f 366 miljoen).

● Industrie

De omzet in de industrie is in het tweede kwartaal van dit jaar met 6,5 procent gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. In het eerste kwartaal was die daling 2,5 procent. De daling deed zich vooral voor in de chemische industrie en bij de transportmiddelen.

beurs

Druk

AMSTERDAM – De handel op de Amsterdamse effectenbeurs stond gisteren grotendeels in het teken van het aflopen van aandelenopties van september. Daardoor werd de vriendelijke stemming in de ochtend grotendeels teniet gedaan. Uiteindelijk eindigde de stemmingsindex 0,4 punt hoger op 124, terwijl de EOE-index 0,52 punt hoger eindigde op 346,05.

Het aflopen van september-opties zorgde halverwege de middag wel voor snelle fluctuaties. De EOE-index stond in de ochtenduren nog twee punten hoger, maar zakte door het aanbod vanaf het Rokin zelfs even tot onder de grens van 345 punten.

Steun kwam er vanaf het rentefront. Bundesbankpresident Helmut Schlesinger liet gisteren weten dat de inflatie in Duitsland blijft afnemen en de groei van de geldhoeveelheid hoogvevend is. Allemaal factoren die wijzen op een mogelijke verdere rentedaling. De DAX-index steeg daarop liefst 26,32 punten tot 1.881,99.

Het Damrak profiteerde daarvan. Zo was er veel vraag naar obligaties. De meest courante staatsleningen trokken zelfs twee à drie dubbeltjes aan. In totaal werd er vandaag in Amsterdam voor f 2,8 miljard in effecten gehandeld, waarvan ruim f 1 miljard in aandelen.

Opmerkelijke mutanten bij de actieve waarden waren ING en Philips. Philips verbeterde zich zestig cent op f 34,90. Aan de vraag naar Philips' lag een koopadvies ten grondslag van een Britse effectenbank, die een koers van f 50 voor Philips op termijn realistisch acht. ING voegde f 1,30 toe op f 74. Unilever bereikte het er f 1,90 beter vanaf f 196,50, Akzo negen dubbeltjes op f 171,50. Daarentegen moesten KLM en Koninklijke Olie een veer laten; respectievelijk twee kwartjes op f 35,50 en f 1,30 op f 178,40.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	63,60d	63,50
ABN Amro A.in F.	87,00	87,00
ABN Amro L.Gr.F.	176,80	176,80
ABN Amro Obl.Gr.f.	202,60	202,60
Aegon	87,80	87,50
Ahold	88,60	88,40
Akzo	170,60	171,50
Alrenta	253,60	253,40
Amev cert.	71,10	71,10
Bols Wes. c.	40,60	40,40
CSM cert.	62,40	63,70
Dordtsche Petr.	166,80	165,30
DSM	92,70	92,20
Elsevier	138,10	138,60
Fokker cert.	19,30	19,50
Gist-Broc. cert.	45,60	45,70
Heineken	183,90	182,20
Heineken Hold.	163,50	162,20
Hoogovens nrc	44,00	45,20
Hunter Douglas	64,10	63,90
Int.Ned.Gr. c.	72,70	74,00
KLM	36,00	35,50
Kon. KNP BT	35,00	35,60
Kon. Olie	179,70	178,40
Nedlloyd	43,20	43,10
Océ-v.d.Gr.	54,50	55,50
Pakhoed cert.	42,70	42,80
Philips	34,30	34,90
Polygram	63,00	62,40
Postb.Beleggf.	62,60	62,50
RG Florente F.	128,50	128,50
Robeco	112,30	112,00
Rodamco	57,70	57,50
Rolinco	110,30	110,50
Rorento	92,80	92,50
Stork	36,30	36,30
Unilever cert.	194,60	196,50
Van Ommeren nrc	37,30	37,20
Ver.Bezit VNU	130,80	130,50
Wolters-Kluwer	97,70	98,60

Avondkoersen Amsterdam

KLM 35,00-35,30 (35,50)
Kon.Olie 177,70-178,40 (178,40)
Philips 35,00-35,20 (34,90)
Unilever 195,80-197,00 (196,50)

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	51,50	51,30
ABN AmroHld.prf.	6,68	6,69
ACF-Holding c.	47,80	47,90
Ahrend Groep c.	95,50	95,00
Asd Options Tr.	11,70	11,70
Asd. Rubber	2,35	2,35
Ant. Verf.	380,00	–
Atag Hold. cert	127,70	127,50
Athlon Groep	57,50	57,50
Athlon Groep nrc	56,50	57,50
Aut.Ind.R'dam	74,00	76,00
BAM Groep	102,50	102,00
Batenburg	134,50	135,50
Beers	115,50	116,00
Begemann Groep	41,20	40,90
Belindo	305,00	299,70
Blydenst.-Will.	28,50	28,20
Boer Boekh. Kon.	23,90	23,60
Boer De Winkelb.	69,70	69,70
Borsumy Wehry	105,50	104,50
Boskalis c	38,90	39,50
Braat Beheer	27,10	27,30
Breevast	10,50	10,60
Burgman-Heybroek	1300,00	1350,00
Calvé-Delft pref	840,00	845,00
Calvé-Delft cert	1250,00	1260,00
Cindu Intern.	98,00a	85,00
Claimindo	299,00	299,00
Content Beheer	22,70	21,00
Credit LBN	28,50	28,20
Crown v.G. cert.	129,20	129,20
CSM	62,80	63,20
Delft Instrum.	17,00	16,90
Dorp-Groep	34,20	34,20
Draka Holding	31,40	31,40
Econosto	21,50	21,80
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	83,50	83,50
Flexovit Int.	52,50	52,50
Frans Maas cert.	41,00	39,60
Fugro McClelland	35,80	36,50
Gamma Holding	90,80	91,00
Gamma pref.	6,10	6,10
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	37,60	37,80
Geveke	27,00	27,00
Giessen-de N.	245,00	245,00
Goudsmit	28,50	28,50a
Grolsch cert.	39,50	39,00e
GTI-Holding	157,50	157,50
Hagemeyer	108,00	108,20
HAL Trust B	14,60	14,60
HAL Trust Unit	14,60	14,70
HBG	264,50	260,00
Hes Beheer c	18,90	18,30
Heijmans	–	40,20
Hoek's Mach.	71,80	71,80
Holl.Sea S.	0,20	0,21
Holl. Ind. Mij	42,00	–
Hoop Eff.bank	9,60	9,60
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	37,50	37,90
Internat.Muell.	69,50	69,00
Int.Ned.Groep	8,11	8,11
Kas-Associatie	54,30	54,20
Kempen & Co	11,20	11,00
Klene Holding	83,60	83,60
Kondor Wessels	38,00	37,90
KBB	101,50	99,50
Kon. Sphinx	50,70e	51,00
Koppelpoort	385,00	385,00e
Kraanapolsky	165,00	165,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	49,50	50,00
Maxwell Petr.	146,50	146,20
Moeara Enim	1459,00	1449,00
M.Enim OB-cert.	18900,00	18900,00
Moolen Holding	31,40	31,80
Mulder Boskoop	44,90	40,00a
Multihouse	2,40	2,30
Naeff	405,00a	405,00a
NAGRON	69,50	69,00
Nat. Inv. Bank	95,00	95,00
NBM-Amstelland	11,90	11,80
NEDAP	49,30	49,50
Nedcon Groep	58,00	55,70
NKF Holding	137,00	137,50
Ned.Part.Mij	49,00	49,00
Ned.Springst.	5100,00	5100,00
Norit	17,30	17,40
Nutricia GB	132,70	132,50
Nutricia VB	138,20	138,50
Nijv.-Ten Cate	83,90	83,50a
OPG cert.	43,00	42,90
Orco Bank cert.	86,70	87,10
OTRA	269,50	269,00a
Pirelli Tyre	13,80	13,70
Polynorm	122,30	122,70
Porc. Fles	28,70	28,70
Randstad	51,30	51,00
Reesink	87,70	87,70
Samas Groep	39,80	40,00
Sarakreek	13,80	14,00
Schuitema	1620,00	1620,00
Schuttersveld	39,00	39,50
Smit Intern.	32,50	33,50
St.Bankiers c.	14,90	14,90
Stad Rotterdam c	40,10	40,00
Telegraaf De	118,50	118,50
Textielgr.Twente	74,00	74,00
Tulip Computers	14,80	15,10
Tw.Kabel Holding	186,00	185,20
Ubbink	82,00	81,00
Union	39,50	38,00
Vereenigde Glas	527,00	480,00a
Volker Stevin	67,50	67,50
Volmac	21,60	22,10
Vredestein	12,20	12,20
Wegener	89,00	88,70
West Invest F.	10,00	10,00
West Inv.F. wb	74,00b	77,00
Wolters Kluwer	385,00	389,00
Wyers	20,70	19,30

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	90,20	89,00
ABN Amro Amer.F.	72,90	72,80
ABN Amro Eur. F.	77,80	78,80
ABN Amro Far EF.	69,20	69,00
ABN Amro Neth.F.	100,90	100,90
ABN Amro rent.div	163,30	163,40
Aegon Aandelenf.	41,40	41,50
Aegon Spaarplus	5,20e	5,20b
Aldollar BF $	31,70	31,80
Alg.Fondsenbez.	242,50	245,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	106,70	106,80
Asian Cap.F.$	54,20	54,20
Asian Tigers F.	86,90	87,20
Asian Select. F.	84,00	84,00
Austro Hung. F.	6,00	6,20
Beleg.f. Ned.	74,50	74,50
Bemco RentSel.	62,00	62,00
Bever Holding	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	119,20	119,00
CLN Obl.Waardef.	130,80	130,70
Delta Lloyd Inv.	31,80	31,00
DP America Gr.F.	36,90	37,00
EGF Investm.	143,00	143,00
EMF Rentefonds	85,60	85,60
Eng-Holl.Bel.T1	10,50b	10,60
Envir.Growth F.	44,40	44,40
Esmeralda part.	37,80	37,80
Eur.Ass. Trust	8,00	8,00
EMS Growth Fund	105,10	104,90
EMS Income Fund	99,70	99,40
EMS Offsh. Fund	105,00	104,90
EOE Index Fnd	375,00	375,00
Euro Growth Fund	54,50	54,50
Euro Spain Fund	8,00	8,00
Far East Sel.F.	76,00	75,50
Gim Global	65,50	65,50
Groeigarant	1,52	1,52
Holland Fund	81,00	80,70
Holl. Eur. Fund	56,80	57,00
Holl. Obl.Fonds	143,00	143,00
Holl. Pac. Fund	125,00	124,50
Holl. Sel.Fonds	97,20	97,30
ING Bnk Dutch Fnd	54,50	54,50
ING Bnk Geldm.Fnd	58,37	58,38
ING Bnk Glob.Fund	51,90	51,90
ING Bnk Oblig.Fnd	37,90	37,90
ING Bnk Spaard.F.	104,49	104,51
ING Bnk Rentegr.F	134,50	134,50
ING Bnk Vastg.Fnd	30,50	30,50
Innovest	66,20	66,00a
Interbonds	531,00	531,00
Intereffekt 500	27,50	27,50
Intereffekt wt	60,00	57,00
Investa part.	76,50	76,40
IS Himal.Fund $	11,30	12,00
Jade Fonds	194,60	195,90
Japan Fund	20,80	20,80
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,00	–
Leveraged Cap	63,20	63,20
Liquirent	52,75	52,75
Mal.Capital F.$	13,00	13,00
Mees Obl.Div.F.	128,10	128,30
Mexico Income F.	24,30	24,30
Mondibel	81,10	81,10
Nat.Res.Fund	68,70	69,80
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,00	–
Nevas	65,10	–
Nevas 17 cumpref.	61,30	–
New Asia Fund	8,30	–
Nomura Warr. F.	0,18	0,20
Obam, Belegg.	296,90	297,30
OAMF Rentefonds	16,10	16,10
Orange Fund	23,20	23,20
Pac.Dimensions	96,70	99,00
Pac.Prop.Sec.F.	34,50	34,50
Pierson Rente	128,20	128,20
Postb.Aand.f.	55,70	55,60
Postb.Obl.f.	54,30	54,30
Postb.Verm.gr.f.	62,50	62,50
Rentalent Bel.	170,40	170,40
Rentotaal NV	39,90	39,90
RG America F.	124,50	124,80
RG Divirent F.	55,30	55,30
RG Europe F.	118,20	117,80
RG Nettorente F.	101,60	101,60
RG Pacific F.	119,50	119,90
RG SP Groen	63,30	63,30
RG SP Blauw	62,50	62,50
RG SP Geel	59,60	59,70
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	93,00	–
Schrod.Int.Pr.F	30,00	29,60
Sci/Tech $	14,00	14,20
Suez Liq.Grf.	194,50	194,60
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	242,00	246,00
Trans Eur.Fund	82,90	83,40
Transpac.F.	359,00	360,00
Uni-Invest	21,70	21,70
Unico Inv.Fund	82,00	82,00
Unifonds DM	31,70	32,20
Vaste Waard.Ned	56,50	57,50b
Vast Ned	114,90	114,70
VIB NV	57,70	58,10
VSB Mix Fund	58,40	58,40
VSB Obl.Gr.f.	112,50	112,60
VSB Rente Fonds	113,00	113,10
WBO Intern.	74,00	74,00
Wereldhave NV	106,00	105,50
Yen Value Fund	90,00	89,00
ZOM Florida F.$	30,50	30,00a
Zonnespectrum	9,70	9,70

Parallelmarkt	v.k.	sk
Alanheri	28,00	28,30
ABF	119,50	119,50
ASN Aandelenf.	51,80	51,90
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	30,50	30,40
Biogrond Belegg.	10,50	10,80
Comm.Argeus F.	96,90	96,70
Comm.Benacus F.	97,60	97,40
Comm.Cea F.	98,80	98,70
De Drie Electr.	13,50	13,50
Delta Ll.Dollarf.	62,50	63,50
Delta Lloyd ECU	60,80	60,60
Delta Lloyd Mix	69,50	69,70
Delta Lloyd Rent	64,50	64,60
Dico Intern.	63,00	64,00
DOCdata	2,40	2,70
Ehco-KLM Kleding	31,90	31,90
E&L Belegg.1	79,00	79,30
E&L Belegg.2	82,40	82,60
E&L Belegg.3	114,00	114,00
E&L Belegg.4	84,70	84,80
E&L Kap.Rente F.	118,50	118,60
German City Est.	30,70	31,00
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,80e	4,00
Kühne+Heitz	32,50	32,90
Management Share	2,30	2,30
Neways	5,80	5,80
Ohra Aand.F.	59,50	59,80
Ohra Liq.GrF.	52,60	52,60
Ohra Obl.Df.	58,60	58,60
Ohra Obl.Grf	55,70	55,70
Ohra Onr.G.F.	65,70	65,70
Ohra Totaal F.	58,90	59,00
Pan Pac. Winkel	6,30	6,00a
P & C Groep	93,80	93,80
Pie Medical	3,00	3,00
Pitcher	41,50	41,80
Satcom Hold.	24,60	24,80
Simac Techniek	10,80	10,70
Suez Gr.Fund	51,70	51,70
VHS Onr. Mij	3,60	3,50
Welna	38,80	38,80
Wereldhave	4,30	–
Wolff	65,50	65,50

Parallel top-15	v.k.	sk
Artu Biologicals	5,70	5,80
Bergh. Pap.	37,50	37,50
Free Record	21,30	22,00
Gelderse Pap.	50,00	50,00
Groenendijk	28,30	28,30
Grontmij	51,30	51,20
Holland Col.	49,00	49,10
LCI Comput.Gr.	1,80	1,50
Melle, van nrc	60,70	60,70
Nedschroef	56,30	56,30
Ordina Beheer	14,50	14,50
Sligro Beheer	72,30	72,30
Vilenzo	36,50	37,50
Welna	38,80	38,80
Weweler	24,60	24,60

Wall Street		
allied signal	73¼	73⅝
amer.brands	33	32⅞
amer.tel.tel	58⅞	59⅝
amoco corp	57	56⅜
asarco inc.	18⅛	17⅜
bethl. steel	13⅝	13⅜
boeing co	39⅞	40
can.pacific	15¾	15⅝
chevron	91⅞	90⅝
chiquita	12¼	11⅞
chrysler	45	44¾
citicorp	35⅝	35⅝
cons.edison	37⅜	37⅜
digit.equipm.	38⅜	38⅝
dupont nemours	48⅝	48⅝
eastman kodak	61⅞	59¾
exxon corp	65½	65⅛
ford motor	54½	55
gen. electric	98¼	98¾
gen. motors	47	46
goodyear	45½	45¼
hewlett-pack.	67¾	67⅞
int. bus.mach.	43½	43¼
int. tel.tel.	93¼	92½
klm airlines	20	19⅜
mcdonnell	88⅝	87⅝
merck co.	31½	31⅜
mobil oil	77⅛	76-
penn central	33¼	33⅝
philips	19⅛	19½
primerica	47	47
royal dutch	99¼	98¼
sears roebuck	57½	57½
sfe-south.pac.	18⅜	18¼
texaco inc.	65	64½
united techn.	57⅜	57¼
westinghouse	14⅞	13¾
whitman corp	15⅛	15
woolworth	25⅛	24⅞

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,740	1,860
austr.dollar	1,11	1,23
belg.frank (100)	5,11	5,41
canad.dollar	1,310	1,430
deense kroon (100)	25,85	28,35
duitse mark (100)	109,70	113,70
engelse pond	2,63	2,88
finse mark (100)	29,70	32,20
franse frank (100)	30,65	33,40
griekse dr. (100)	0,68	0,86
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,50	12,20
jap.yen (10.000)	168,50	174,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,30	1,48
turkse lira (100)	0,0110	0,0180
zweedse kr. (100)	21,25	23,75
zwits.fr. (100)	126,00	130,50.

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,81275-1,81525
antill.gulden	1,0050-1,0350
austr.dollar	1,1790-1,1890
belg.frank (100)	5,2525-5,2575
canad.dollar	1,37925-1,38175
deense kroon (100)	27,505-27,555
duitse mark (100)	112,2850-112,3350
engelse pond	2,7675-2,7725
franse frank (100)	32,155-32,205
griekse dr. (100)	0,7310-0,8310
hongk.dollar (100)	23,3550-23,6050
ierse pond	2,6090-2,6190
ital.lire (10.000)	11,595-11,645
jap.yen (10.000)	173,740-173,840
nwzeel.dollar	0,9950-1,0050
noorse kroon (100)	25,735-25,785
oostenr.sch. (100)	15,9550-15,9650
port. escudos (100)	1,0770-1,1170
spaanse pes. (100)	1,3940-1,4040
zweedse kr. (100)	22,625-22,675
zwits.frank (100)	128,915-128,965
e.c.u.	2,1305-2,1355

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	240,70	240,70
id excl.kon.olie	229,90	230,80
internationals	239,80	239,60
lokale ondernem.	243,50	243,90
id financieel	200,10	201,10
id niet-financ.	286,50	286,30

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	370,90	371,00
id excl.kon.olie	330,10	331,50
internationals	386,80	386,50
lokale ondernem.	352,10	352,70
id financieel	330,10	331,80
id niet-financ.	383,80	383,50

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	123,60	124,00
internation	124,60	126,10
lokaal	123,00	123,20
fin.instell	150,10	150,60
niet-financ	117,90	118,00
industrie	120,10	120,50
transp/opsl	93,30	92,90

Goud en zilver

Goud onbewerkt 20,340-20,940, vorige 19,870-20,470, bewerkt 22,540 laten, vorige 22,070 laten.

Zilver onbewerkt 205-275, vorige 195-265, bewerkt 320 laten, vorige 310 laten.

Dow Jones

Industrie 3.613,25 -17,6 punten

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
bsw	c apr	45,00	414	1,50	1,50
d/fl	c sep	180,00	568	0,85	0,20
d/fl	c sep	185,00	284	0,10a	0,05
d/fl	c okt	185,00	254	1,30a	1,30a
d/fl	p sep	180,00	417	0,50	0,05
dsm	c okt	100,00	315	0,80	0,60
eoe	c sep	330,00	439	15,00	15,00
eoe	c sep	335,00	430	10,20a	10,10a
eoe	c sep	340,00	561	5,30	5,00
eoe	c sep	345,00	847	1,80	0,10
eoe	c sep	350,00	1691	0,20	0,10
eoe	c okt	350,00	360	4,90	5,00
eoe	c okt	355,00	573	3,20	3,00
eoe	c nov	360,00	317	4,40	4,50
eoe	p sep	340,00	328	0,40	0,10
eoe	p sep	345,00	985	1,70	0,10
eoe	p sep	350,00	1622	4,90	4,80
eoe	p sep	355,00	414	10,00b	10,00
eoe	p sep	360,00	577	15,50a	15,00
eoe	p okt	320,00	496	1,20	1,00a
eoe	p okt	340,00	1213	4,50	3,80
eoe	p okt	345,00	505	6,40	5,40
eoe	p okt	350,00	950	8,50b	7,00
eoe	p okt	355,00	278	11,80b	10,70
eoe	p jan	340,00	524	9,50a	8,50
eoe	p jul	320,00	400	9,50a	7,50
goud	c okt	350,00	252	9,00	9,30
goud	c mei	390,00	400	10,00	10,00
hoog	p jan	40,00	272	3,00	2,50
ing	c okt	75,00	408	1,00	1,30
klm	c okt	35,00	373	2,10	2,00
kpbt	c okt	37,50	320	0,80	0,80
kpbt	p okt	35,00	2635	1,50a	1,50
nedl	c okt	45,00	280	1,40	1,00
nlh	c feb	97,00	800	6,60a	6,55
olie	c okt	185,00	608	1,40	1,30
olie	c okt	190,00	613	0,60	0,60
olie	c okt	195,00	276	0,20	0,30
olie	c jan	170,00	510	14,50	13,80
olie	p jan	170,00	2332	1,90	2,10
phil	c sep	35,00	360	0,10	0,10a
phil	c okt	30,00	504	4,40	5,00
phil	c okt	35,00	353	0,90	1,10
phil	c jan	35,00	254	2,30	2,40
phil	c apr	30,00	344	5,70	6,20
phil	p sep	35,00	327	0,80	0,20
phil	p okt	35,00	364	1,30	1,20
top5	c sep	640,00	283	1,20	0,10
unil	c jan	210,00	474	3,20b	3,50b
unil	p jan	190,00	300	5,00	4,50

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Auto's

Alfa

Alfa Romeo DEALER
Automob.bedrijf
E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Te k. ALFA 33 1.4, 5-drs. Sedan, bwj. 7-'90, kleur zwart, verl. model, br. banden (nw.), 100%, 33.000 km., pr. ƒ 19.250,-. Telef. 045-459621 na 19.00 uur.

ALFA 75 Turbo, 11 maanden oud, km.st. 17.500, unieke auto, ƒ 41.500,-. Telefoon: 04752-6238.

Te koop ALFA 33 17 QV bwj. '88, APK '94, antraciet, zeldzaam mooi en goed. Pr. n.o.t.k. Telef. 04451-1261.

Te koop ALFA 33, kleur rood, bwj. '89, met gas, ƒ 10.900,-. ☎ 045-256078.

Te koop ALFA 33 1.3 S, rood, nov. '87, sportvelgen, open dak, 88.000 km. Telefoon 04492-4685 na 14u.

Té koop ALFA GTV 2.5 V6, bwj. '81, APK-gek., rood, t.e.a.b. Telef. 04498-59887.

ALFA 164 Twin Spark mrt. '90, kl. rood, Seat-dealer. Primair Sittard, inruil en financ. Telefoon: 046-514364.

ALFA Romeo Giulia 1.6, bwj. 1978, opknappen, ƒ 3.000,-. Telefoon: 045-751030.

Audi

Te k. AUDI 80 diesel, bouwjaar '88, prijs ƒ 17.000,-. Telef. 045-271763.

Te koop AUDI 80, bwj. '90, kleur blauw, sportvelgen, ƒ 19.000,-. ☎ 045-461290.

Te koop AUDI 100cc, 5 cyl. autom., type '85, APK-gek. 8-'94, i.z.g.st., vraagprijs. ƒ 5.800,-. ☎ 045-721474.

AUDI 80 185mod. '87, champ.metallic, i.z.g.st., vaste pr. ƒ 12.750,-. 046-528336 b.g.g. 519291.

Te koop ivm lease-auto AUDI 80 2.0, bwj. '92, nieuwste model, donkergroen, met stuurbekr., trekh., in perfecte staat, vr.pr. ƒ 35.000,-. ☎ 045-412875.

SCHAEPKENS AUTOBEDRIJF

Jeep Wrangler Laredo stb, ww, cv, el, spv, beigemet.	'90	ƒ 27.750,-*
BMW 525i el, cv, ww, abs, el.schd, blauwmet.	'88	ƒ 26.750,-
VW Passat 1.9 diesel ww, cv, roodmetal.	'91	ƒ 26.250,-
Opel Vectra 2.0i, stb, ww, schuifdak, antraciet	'91	ƒ 25.250,-
Opel Omega 2.0i, stb, ww, cv, LPG, zwart	'91	ƒ 24.750,-
Opel Vectra 2.0i GLS automaat, stb, ww, cv, wit	'90	ƒ 24.750,-
Opel Omega 2.3 diesel, stationcar, stb, ww, 5-bak, wit	'90	ƒ 20.900,-
VW Passat diesel stationcar, nw. type, stb, ww, d.blauw	'89	ƒ 19.900,-
Ford Escort 1.6 Ghia cabrio, ww, rood met.	'86	ƒ 19.500,-
Renault 19 TR, 5-drs., 5-bak, rood	'91	ƒ 16.850,-
Renault Chamade GTS, ww, 5-bak 1.7, blauwmetal.	'90	ƒ 15.750,-
Peugeot 505 stationcar 1e eig., 5-bak, bordeaux rood	'88	ƒ 14.500,-
Audi 100cc, lookw, 1e eig., ww, cv, stb, antracietmet.	'87	ƒ 13.900,-
BMW 323i schuifd., stb, el, spv, cv, d.groenmet.	'84	ƒ 13.750,-
Subaru Justy 1.2 GLII, 5-drs., 1e eig., antraciet	'90	ƒ 13.750,-
Opel Kadett 1.3 S kamei, 4-drs., lpg, wit	'88	ƒ 12.850,-
Ford Escort 1.4 Bravo, als nieuw, rood met.	'88	ƒ 12.750,-
VW Passat diesel, CL variant, r.spiegel, 5-bak	'88	ƒ 12.750,-
Ford Escort 1.3 CL, 3-drs., als nieuw, rood met.	'87	ƒ 10.900,-
Ford Escort 1.4 stationcar, blauw	'88	ƒ 10.750,-
Volvo 340 Sedan diesel, 1e eig., ww, velours, groenmet.	'89	ƒ 10.450,-
Fiat Panda 1000 CLIE 49, blauw	'90	ƒ 10.450,-
Opel Kadett 1.3 GT, ww, kuipstoelen, spv, rood	'86	ƒ 9.900,-
VW Golf 3-drs., 40kw, r.wisser/achter, rood	'86	ƒ 9.450,-
VW Jetta 1600 automaat, 4-drs., wit	'86	ƒ 8.990,-
VW Kever nieuwstaat 1e eig., blauwmet.	'74	ƒ 8.500,-
VW Passat Combi diesel, spv, dakrail etc., wit	'85	ƒ 8.500,-
Suzuki Alto GL 3-drs., rood	'87	ƒ 8.500,-
Opel Kadett Combi, 1.6 diesel, 3+5-drs., rood, wit	'87	ƒ 8.450,-
VW Jetta 1600 Elan, 4-drs., wit	'86	ƒ 7.850,-
Ford Orion spec.uitv., 140pk, ww, ghia int., grijsmet.	'84	ƒ 7.850,-
Honda Civic 3-drs., ww, 5-bak, beige met.	'85	ƒ 7.850,-
Ford Sierra 2.3 diesel, stb, cv, wit	'85	ƒ 7.850,-
Ford Escort 1.1, 1.3	'80,'81,'83,'85 v.a.	ƒ 1.350,-
Ford Fiesta 1.1, 1.3	'81,'83 v.a.	ƒ 1.750,-
Opel Kadett 1.2, 1.3	'81,'82,'83,'84 v.a.	ƒ 1.250,-
VW Transporter diesel	2 × '89	ƒ 13.500,- excl.
Toyota HiAce diesel	'89	ƒ 14.500,- excl.
Toyota LiteAce	'87	ƒ 8.500,- excl.
Suzuki Carry Pickup	'89	ƒ 8.500,- excl.
Ford Transit d.cabine	'82	ƒ 2.950,- excl.

± 50 inruil auto's vanaf ƒ 1000,- - ƒ 3.000,-

* stb=stuurbekrachtiging, ww=warmte werend glas, el=electrische ramen, spv=sportvelgen, cv=centr.deurvergrendeling.

BOVAGGARANTIE APK WERKPLAATS

BMW

Te koop BMW 316, bwj. '85, nieuwe banden en alarm, i.z.g.st. ☎ 045-463816.

Te k. BMW 318i, '84, Delphingroenmet., schuif./k.dak, verl., sportvign., met nwe. bnd., zeer mooie en zuinige auto. Tel. 045-220335.

Te koop BMW 320i, bwj. '87, diamantzwart, veel extra's. Tel. 04406-12374.

Te koop BMW 316i edition, alarm, electr. antenne, LM velgen, rood, bwj. 5-'90, 80.000 km, nw. banden, vaste pr. ƒ 26.000,-. Telefoon 045-465576.

BMW 316, APK '94, bwj. '79, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.500,-; 4 alu-velgen voor BMW met 200 ER banden en 6 cm velg-verbrederset, vr.pr. ƒ 500,-. ☎ 045-428517.

Te k. BMW 518, i.z.g.st., model '85, vele extra's, vr.pr. ƒ 7.800,-. ☎ 04498-58199.

BMW 318i (E36) bwj. '92, 20.000 km, div. opties, ƒ 46.500,-. Inr. evt. mog. Tel. 045-321600.

Te k. BMW 316 1800cc, bwj. '78, 5-bak, kleur rood, vr.pr. ƒ 10.950,-. ☎ 046-338857.

Te koop BMW 323i, bwj. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgebouwd, Alpina-velgen, ƒ 8.500,-. ☎ 045-222177.

BMW 323i, bwj. '81, lichtblauwmet., alle opties, w.w. glas, schuif/kanteldak, stuurbekr., sportstoelen, elec. spiegels, spaghetti spruitstuk, 5-bak, Bilstein verlaagd, 15" sportvign., nwe Fulda banden, tax. rapp. aanwezig, auto verk. i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-274198.

Te koop BMW 520i, bwj. '88, nw. model, i.z.g.st., LPG, ƒ 22.000,-. ☎ 04492-2713.

BMW 325i met Schnitzler motor, vele extra's, bwj. '87, ƒ 25.000,-. ☎ 045-463873.

Te k. 1.6 MOTOR bwj. '81 van BMW 3 serie, versnellingsbak, ƒ 450,-, compleet interieur 3 serie, bwj., '81, ƒ 250,-, en div. andere onderd. 045-445162 16 tot 18u.

Te k. BMW 316, bwj. '81, in nw.st., weinig km., sportvelgen. Telef.: 045-457145.

Te k. BMW 730, sportvelgen, radio-cassette, 4 kopsteunen, APK 5-'94, ƒ 2.250,-. Te bevragen 04750-23008.

Te koop BMW 316, 4-deurs, bwj. '84, met trekhaak, kleur wit, i.z.g.st. ☎ 04492-4729.

BMW 318, bwj. 8-'86, goudmetallic, sportv., nw. banden, spoiler, radio-cassette, 4-drs, trekh., donkerglas, etc., verk. in absolute nw. staat, ƒ 7.950,-. 045-458964.

Te koop BMW 320i, bwj. '84 nieuw model, diverse extra's in perfecte staat, pr.n.o.t.k. ☎ 045-428527.

Te koop BMW 316i, nieuw model '91, Calypso-rood, stuurbekr., 43.000 km. ƒ 34.500,-. ☎ 046-336332.

Te koop BMW 316, bwj. '82, zwart, APK-gek. 8-'94, ƒ 2.500,-. ☎ 045-354401.

Te k. BMW 316i, 2-drs., bwj. '88, zeer mooi, veel originele acc., met 15" lichtmet. velgen, pr. ƒ 18.500,-. ☎ 04450-3353, vrijdag na 18.30 uur.

Cabriolet

Opel Astra 1.4 SE Cabrio juni '93
-demonstratieauto-
voorzien van o.a.: electrische kap, electrisch bediende ramen, centrale deurvergrendeling, alarm etc. Pr. ƒ 47.500,-.

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89 Kerkrade - 045-453030

Te koop VW-KEVER 1303 cabrio, bwj. '74, ATS-velgen, beige-kap, antracietmet, ƒ 19.500,-. Showroomconditie. ☎ 045-444106/445162.

Te koop VW KEVER cabriolet, bwj. '67, moet gerestaureerd worden. ☎ 045-225959.

Zeldz. mooie CRYSLER le Baron cabrio, '88, 1e eig., gunstige prijs: ☎ 046-518251.

Talbot SAMBA Cabrio, bwj. '84, zeer mooi, vraagprijs ƒ 5.950,-, inruil mogelijk. Telefoon 04405-1564.

GOLF GLi Cabrio, '87, grijsmetallic, in nieuwstaat, redelijke prijs. ☎ 045-424122.

Te koop GOLF cabrio GL '83, autom., i.z.g.st. Tel. 046-246051.

Te koop VW KEVER cabrio, iets aparts, ƒ 7.900,-. Telef. 045-325144 na 18.00 uur.

VW GOLF Cabrio, bwj. '92, aut., nieuwe kap en geheel nieuwe stoffering. Op de Vey, Geleen. ☎ 046-746311

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Cadillac

Te koop Cadillac SEVILLE 1977, 1978, samen of apart. T.e.a.b. Telef. 045-425519.

Chevrolet

CORVETTE Cabriolet '86, alle optie's; onderdelen Mercedes 350 SL. ☎ 04498-57287.

Chrysler

CHRYSLER DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Chrysler VOYAGER LE, 1989 Amer. uitv., airco, Turbo, cruise control, alle extra's, ƒ 29.500,-. ☎ 045-727173.

Te k. CHRYSLER Le Baron cabriolet, zeer veel extra's, ƒ 9.500,-. Tel. 045-725595.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Mooie BX 19 TZD, bwj. 8-'90, electr. ramen, c.v., afstandsbediening, etc., ƒ 16.750,-. ☎ 04499-5348.

Te koop voor liefhebber zeer mooie GSA-X1, bwj. '84, met hydro-lek, geen roest, t.e.a.b. ☎ 043-637597.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te k. leuke sportieve Citroën VISA GT, bwj. '83, APK mrt. '94, ƒ 2.000,-. ☎ 045-441468, tussen 16.00-18.00 uur.

Occasions zoals het hoort
Rij nu betaal later!

Ford Escort 1.6i CLX lm velgen	rood	10-1990
Mitsubishi Lancer 1.8 GL diesel	wit	11-1990
Citroën BX 1.4 met spoiler	wit	10-1990
Citroën BX 1.9 TZi Break	grijs	08-1991
Alfa Romeo 75 2.0i TS	zwart	05-1990
Hyundai Exel 1.5 SX	grijs	06-1990
Fiat Panda 1000i CL	rood	05-1990
Ford Siërra 2.0i CL 4-drs schuifd.	zwart	10-1990
Volvo 340 DL 1.7	blauw	11-1988
Citroën BX 1.4i	wit	06-1990
Opel Kadett 1.3 combi	wit	06-1988
Audi 100 2.3 CC airco	wit	11-1988
Citroën BX 1.9 diesel	grijs	01-1989
Nissan Bluebird 2.0i LX	rood	01-1989
Citroën BX 1.9 TZi	grijs	05-1990
Citroën AX 1.1i TGE 5-drs	groen	04-1992
Citroën BX 1.4i Toulouse	grijs	04-1991
Citroën BX 1.6 TGi Break	grijs	02-1990
Citroën XM 2.0i Break airco	groen	07-1992
Citroën XM 3.0i V6 Ambiance	rood	04-1991

Demonstratieauto's

Citroën ZX Aura 1.8i 1993
Citroën ZX Reflex 1.4i 1993
Citroën ZX Avantage 1.4i 1993
Citroën Xantia 1.8i SX 1993

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID LIMBURG
Autobedrijf SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Tele. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00 -18.00 uur. Zaterdags van 10.00 -17.00 uur.

Te k. CITROËN GSA 1300 bwj. '83, APK 9-'94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.250,-. 04405-3031

Te k. CITROËN BX16 TRS, LPG, bwj. '83, pr. ƒ 1.750,-. ☎ 045-427513 na 19 uur.

Te koop CITROËN CX 2000, break, combi, bwj. '82, APK 2-'94, pr. ƒ 1.250,-. Telefoon 04492-5782.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Daihatsu

DAIHATSU DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

DAIHATSU

Opruiming
extra korting of
extra hoge inruilprijs
Ruud Tiems 4x4 Dealer

	bouwjaar km.st
Daihatsu Rocky diesel van	'90/'88/'87
Daihatsu Feroza cabriotop veel accessoires	1992
Daihatsu Feroza EL II roodgrijs veel acc.	1991
Daihatsu Feroza EL II wit	1991
Daihatsu Feroza EL sportrack geel kenteken	demo
Daihatus Feroza EL personenuitvoering	1989
Daihatsu Taft softtop benzine	1983
Daihatsu Applause	1990/1991
Daihatsu Applause Alaska	
Daihatsu Charade diesel turbo	1986/1985
Daihatsu Charade TS Special rood	3-1990
Daihatsu Cuore TS	1986
Daihatsu Cuore TX	8-1990
Daihatsu Cuore TX	1989
Daihatsu Cuore TS	1988
Diahatsu Cuore TG	1991
Daihatsu Cuore TG	1987
Daihatsu 1000 bus	1985
Suzuki Swift automaat 5-drs.	1989
Opel Corsa	1992
VW Golf veel extra's	1-1991
Toyota Corolla 1.6 XLi	1-1990
Fiat Panda 1000 injectie	5-1989
Peugeot 309 diesel	3-1990
Seat Ibiza	6-1991
Siërra 2.0 Sedan	7-1990

Div. auto's onder ƒ 10.000,- met 3 mnd. Bovag.
Zaanstraat 16, Geleen. Tel. 046-753010.
Geopend van 8.30-17.30 u., zaterdag van 10.30-17.00 u.

DAIHATSU Cuore, bwj. '83, APK 4-'94, rood, sunroof, pr. ƒ 2.300,-. ☎ 045-226925.

Auto verkopen? Nu adverteren met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719966.

Fiat

FIAT DEALER

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

FIAT Panda 45 S, bwj. '83, APK, zeer zuinig, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.350,-. Haesenstr. 44, Landgraaf/Schaesberg.

FIAT

Nieuwe Auto's - 0 km.

Met 10% korting

Cinquecento
Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 3-drs.
Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later, mogelijk

Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. ☎ 045-413916.

Te koop Fiat PANDA 1000 CC bwj. '90, 29.000 km, z.g.a.nw. Telef. 04409-4723.

Fiat UNO 55, 4-drs., bwj. '84, APK 2-'94, vr.pr. ƒ 2.950,-. 04454-65259, na 12.00 uur.

Te koop Fiat TEMPRA stationwagon 1.6 S bwj. 5-'91, kl. zeegroenmet., trekhaak, centr. vergr., stuurbekr., electr. ramen, sunroof, getint glas. Putstraat 3, Oirsbeek, 04492-1177.

Te koop Fiat PANDA 1000 S, 62.000 km, kleur wit, bouwjr. '86, mooie auto, eventueel met alarm. Hereweg 39, Nieuwenhagen.

Te koop FIAT Uno 55 special, 5-versn., bwj. dec. '85. Telefoon: 045-251427.

Te k. Fiat PANDA 1000 L IE, wit, bwj. '90, 30.000 km, ƒ 8.000,-. Tel. 046-334944.

Koopje i.z.g.st. Fiat PANDA 45, bouwjaar '82, kleur rood. ☎ 04492-1380.

Ford

Jos Bogman Specials

SPORTIEF - SPORTIEF - SPORTIEF - SPORTIEF

Ford Escort 1.4 J.B. Special wit	1991
Ford Escort 1.4 J.B Special blauw	1991
Ford Orion 1.4 J.B Special roodmetalic	1991
Ford Escort 1.6 J.B Special rood	1991

STATIONWAGONS - STATIONWAGONS

Ford Escort 1.6 CLX Clipper rood	1991
Ford Escort 1.8 CLX Clipper blauw	1992
Ford Siërra 2.0i Azur grijsmetalic	1991
Lancia Thema 2.0ie turbo blauwmetalic	1989

Verder nog een 40-tal geselecteerde A1-OCCASIONS, allen met:
* 6 maanden Bovag garantie
* ANWB-rapport
* Nationale autopas
* Garantieverlenging mogelijk tot 24 mnd.

KOOPGOEDKOOPGOEDKOOPGOEDKOOPGOED

Ford Siërra 2.0	1985
Ford Siërra 2.0	1986
Opel Kadett 1.3N	1986
BMW 316	1983
Renault 25 GTS	1986
Nissan Micra	1988
Escort 1.3 combi	1983
Escort 1.6L	1983
Escort 1.3 laser	1986
Fiat Panda	1987

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
Hamstraat 70 KERKRADE. Telefoon 045-423030.

Ford DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford Scorpio 2.9i
bwj. 8-'90 voorzien van o.a. airco, automaat, centrale deurvergrendeling met alarm, electrische ramen.
Prijs: ƒ 27.500,-

Ford Siërra 1.6
3-drs. bwj. 1987, sunroof en spoiler
Prijs ƒ 10.950,-

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

VOOR DE BETERE OCCASION MET STIJL
Euro Autopark Heerlen

Porsche 911 Turbo zwartmetallic nwst. alle extra's	83
Porsche 928 champagnemetallic airco enz. nw.staat	81
Porsche 924 wit sportvelgen eerste eigenaar nw.staat	81
Mazda 121 cabrio blauwmetallic nw.staat	91
Mazda 323 rood eerste eigenaar nw.staat	91
VW Golf cabrio groenmetallic alle extra's	87
Renault 21 GTS zwartmetallic eerste eig. boekjes aanw.	91
R5 GTL roodmetallic nw.staat	85
Citroen 14 RE grijs/bruinmetallic eerste eig. nw.staat	87

TERREINAUTO'S - JEEPS

Isuzu Trooper grijsmetallic alle extra's	91
Suzuki Vitara geel kent. nw.staat div. extra's	91
Toyota Landcruiser groenmetallic 0 km alle extra's	93
Toyota Landcruiser zwart eerste eig. nw.staat	92
Toyota Landcruiser blauwmet. (schade)	90

BEDRIJFSAUTO'S

Nissan Cabstar cabine met open laadbak 11.000 km nw.staat	91
VW LT 28 verlengd en verhoogd nw.staat. diesel	88
Mazda bus E 2000 35.000 km diesel	91
Mazda bus E 2200 diesel	86
Renault Expres 16 D, bestel	88

Tevens diverse inruilers vanaf ƒ 500,-

Al onze occasions zijn geprijsd tegen zeer concurrerende prijzen.
Huisbergerstr. 5, Heerlen (zijstr. Schelsberg)
TEL. 045-724000

FORD Siërra Diesel Stationcar, gr. kent., bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 6.750,- ☎ 045-325309.

Te koop FORD Siërra 2.0 L, bwj. '85, kleur wit, APK 5-'94, km.st. 123.000, ƒ 5.750,-. ☎ 045-443533.

Ford SIËRRA 1.6 Laser, 2-deurs, kleur blauw, bwj. 11-'84, APK 12-'93, ƒ 4.500,-. ☎ 045-751438.

Te koop Ford ESCORT 1600 D, bwj. '85. Telef. 045-752156 ma 17.00 uur.

Ford SIËRRA 2.0 Laser bwj. 11-'86, in prima st., APK '94, pr. ƒ 6.750,-. ☎ 045-720200.

Te koop Ford ESCORT Laser bwj. 11-'84, APK 6-'94, pr. ƒ 3.750,-. ☎ 045-720200.

Te k. Ford ESCORT 1.6 diesel, bwj. '88, i.z.g.st., km.stand 90.000, kleur rood, pr. ƒ 9.500,-. ☎ 046-758273.

Ford ESCORT, kl. wit, bwj. '85, uitgeb. + sportvlg., i.z.g.st., ƒ 6.750,-. ☎ 04492-5563.

Te koop Ford ESCORT 1.3L combi, bwj. 10-'82, APK tot 9-'94, i.g.st., ƒ 2.250,-. Telef. 04454-62092.

FORD Siërra XR 4x4, '88, 80.000 km., vele opties, rapp. van tax. ƒ 29.000,- Koopje ƒ 24.950,-. Zeer mooi. 04750-25782/25839.

Te koop Ford Siërra 2300 diesel, APK t/m 15-9-'94 met gereviseerd motor, ƒ 5.250,-. Mijnbouwstr. 26, Hoensbroek.

ESCORT 1.3 Laser bwj. '86, bijz. mooi, 5-deurs, ANWB-mog., ƒ 5.950,-. ☎ 045-424128.

Te koop Ford Escort 1600 GL, km.st. 72.000, i.z.g.st., bwj. '81, APK-gek., vr.pr. ƒ 2.600,-. ☎ 04498-59887.

Te koop zéer mooie Ford ESCORT XR3i, bwj. '84. Prijs ƒ 6.750,-. ☎ 046-519644.

Ford SCORPIO 2.0 i CL, bwj. eind '87, kleur wit, ƒ 13.000,-. ☎ 045-222033.

Ford ESCORT 1.3 model Laser '85, APK, zeer mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-454087.

Te k. ESCORT 1.4 CL, met extra's, bwj. '87, inruil, garantie, financ. ☎ 046-513976.

Te koop Ford SIËRRA 16 L, bwj. '84. Telefoon 045-464309.

Te koop Ford ESCORT Koerier bwj. '84, (oude PTT-auto). Tel. 045-273165.

Te koop Ford ESCORT 1.6 GT, bwj. '90, kleur zwart, diverse extra's. ☎ 04493-2574.

Weg. omst.heden te koop SIËRRA 2.0 CL, '87, 100% in orde, vraagprijs ƒ 10.500,-. ☎ 045-224416.

TAUNUS 1.6 GL, bwj. '78, APK juni '94, ƒ 450,-. Haesenstr. 34, Landgraaf.

Te koop Ford ESCORT 1.3 L, bwj. '83, prijs ƒ 3.250,-. Telefoon: 04492-5132.

Ford TAUNUS 2.0 L Ghia 6 cyl., autom., bwj. '82, APK 9-'94. Tel. 045-243007.

Ford ESCORT Cabrio, bwj. '86, nw. model, alle extra's, ƒ 16.250,-. ☎ 045-723736.

Ford SIËRRA 2.0 ... rood, 5-gang, ... vele extra's, ... kleinere auto ... 2, Kakert/Schaes...

ESCORT 1.6 ... getint gl., ... ƒ 4.750,-. 045-751...

Te koop Ford ... Laser XR 3 ... vaste pr. ƒ 3.7... te koop XR3i ... foon 045-414690 of ...

Ford. TAUNUS 2... '81, i.z.g.st., APK ... ƒ 750,-. ☎ 045-227...

Te koop Ford Fi... '81, zonder AP... ƒ 650,-. Tel. 045-22...

Te koop Ford ... diesel, bouwjaar ... model. Tel. 045-451...

Ford ESCORT L... APK, zeer mooi, ... ƒ 4.750,-. ☎ 045-72...

Sportieve TAUNUS ... 10-'81, 1jr. AP... ƒ 1.150,-. ☎ 045-25...

Te koop Ford Fi... wit, bwj. '83 met ... radio/cass., vr.pr. ƒ ... 046-525411.

FSO

Te koop F.S.O. ... inj., bwj. '90, i.z.g.st. ... t.k. Telefoon 045-44...

Honda

HONDA DEALER

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Crombag A... Geleen
Rijksweg Zuid ...
Tel. 046-74 62 ...

Te koop HONDA Civic 1.3, bwj. '85, 5-bak, motor '87, ƒ 4.500,-. ☎ 04492-1624.

Te koop Honda CIVIC Sedan 1.6, 4-drs, 16V inspuit, kat., verstelbaar stuur, c.v., bwj.'88. ☎ 045-464956.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Honda ACCORD E... bouwjr. '80, APK ... pr.n.o.t.k. Tel. 0449...

Te koop Honda Ci... matic 1200, bwj. 7... Telefoon: 04454-6255...

Honda type CIVIC ... Luxe, '85, bijz. ... ƒ 5.750,-. ☎ 045-424...

Hyundai

HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
DEALER

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Auto Leymborgh
Bornerweg 2-8, Lim...
Tel. 046-51 58 3...

Te koop weg. sterfgeval HYUNDAI Lantra 1.6 GLS U 9, 16 V, juni 1992, 8.000 km., 1e eig., vr.pr. ƒ 27.000,-. ☎ 045-459890/422481.

Auto verkopen? Nu adverteren met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719966.

Jaguar

Te koop JAGUAR ... '87, met zijschade, v... ƒ 11.950,-. 045-414372.

Wat VERKOPEN? ... teer via: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 9

Jeep

Jeep DEALER
...erican-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Mitsubishi PAJERO TDI, juli 1986, grijs kenteken, 3/4 Softtop, dikke wielen, f 16.500,-. Tel. 045-740609.

Te koop SUZUKI Jeep LJ 80, bwj. '80, metall-top, nw. banden, schokbrekers, i.z.g. st., f 4.950,-. Hoofstraat 214, Hoensbroek.

... JEEP, LPG, grijs ... pr.n.o.t.k. Telef. ...568 na 19.00 u.

... GR, nw. grijs kent., ... korting; Patrol GR ... R '90; '87; Wrangler ...ero '90; Suzuki '89; ...ubb. cab. '92; Rocky ... Texacars 4 x 4 Cen... 04702-3040.

... PICK-UP, 4-deurs, ... grijs kenteken, zeer ...ing. Texacars 4 x 4. ...-3040.

Lada

Gevraagd LADA 2105 of 2107, bwj. '82 tot '90, zonder APK geen bezwaar. Telefoon 06-52964552.

Lancia

Wegens koop huis LANCIA Dedra 1.8 IE, alle extra's, bwj. '90, eventueel LPG, f 17.500,-. ☎ 046-745230.

Maserati

MASERATI 225, '86, rood, aparte E-coupé, duurste uitv., 40.000 km., buitenkans: f 16.000,-. Tel. 043-642787.

Mazda

MAZDA DEALER
Autobedrijf ...LOVEN BV
...erigerboord 401, ... Tel. 045 - 72 24 51.

MAZDA 323 F, zeer mooi, bwj. 11-'91, km.st. 36.000, kl. groen. Tel. 045-229861.

MAZDA 626 1.8 12V Sedan bwj. '91, pr. f 15.950,-. Telef. 046-372443.

Te koop MAZDA 323, nov. '85, in st.v.nw. incl. extra's, f 5.500,-. ☎ 046-512138.

Te koop MAZDA 323 1.7 D Combi, bouwjaar '87, kleur rood. ☎ 045-729858.

...p MAZDA RX-7, ... motor, bwj. '80, kl. ... 045-459689.

Mazda 323 F
bwj. 11-'91, kleur zwart
Prijs f 27.950,-

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

Mercedes

DEALER
SMEETS
...ercedes Benz
...Heerlen 045-754575
...stricht 043-613200
...Geleen 046-757575

...ercedes 190 ... turbo diesel
...'90, antracietgrijs, ...naar en onderhouds... ☎ 04498-51759.

Demo ...MB 230 CE
...-'93, 7.000 km, blauw/ ...metallic automaat, air-..., zeer compleet

SMEETS
...Noord 125, Geleen. ...Telef. 046-757575.

... MERCEDES 190 E, ..., antracietmet., alle ...airco, pr.n.o.t.k. ☎ 045-

...p MERCEDES 280 ...m., zilver '84, 86.000 ... nieuw; 280 E autom. ...del '89, 18 extr. su-...ooi; 190 Benz. wit ... 10-'86. 045-

... D wit, 9-'86, nw. st., ...c.v., LM-velgen, verl. ...,-. ☎ 045-463052.

... MERCEDES 190 D, ...eel extra's, inr. mog., ...-. ☎ 045-316940.

Te koop MERCEDES 190E, bwj. '83, wit, plaatschade, van binnen nieuw, incl. onderdelen, vr.pr. f 6.750,-. Telefoon 045-719313 tussen 10.00 en 14.00 uur.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '84, veel extra's, bijzonder mooie auto, vraagprijs f 15.800,-, moet weg. ☎ 045-712770.

Te k. MERCEDES 190E 2.3 16-V, bwj. 8-'86, alle extra's, vr.pr. f 26.500,-, event. inr. mog. Inl. 045-221371.

Te koop MERCEDES 190D, bwj. 3-'88, sportv., stuurbekr., f 19.950,-. ☎ 046-529176.

MERCEDES 190E bwj. '84, veel extra's: verlaagd, alu velgen, schuifdak, stereo, i.z.g.st., vr.pr. f 12.950,-. Tel. 045-224934.

Te koop MB 190 D bwj. 2-10-'87, in perf. staat, div. access. metallic kleur, onderh. boekje aanw. ☎ 046-377783.

MERCEDES Benz 190 Diesel, bwj. '85, kl. groenmet., div. optie's. Tel. 04455-1325.

M.B. 300 TD, bwj. '79, motor 100%, electr. schuifd., 1 jr. APK, f 3.000,-. 04492-1108.

Te koop MERCEDES 250 D, bwj. '87, i.z.g.st., vr.pr. f 29.900,-. ☎ 045-712660 tussen 15.00-19.00 uur.

Morris

Te k. MINI 1000 HLE, juni '83, zeer apart, sportvelgen, sportstuur en sportuitlaat etc., t.e.a.b. ☎ 04498-59887.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi TREDIA 1600 GLS, bwj. '83, div. opties, als nieuw, 1e eig. vr.pr. f 4.250,-. ☎ 045-741973.

Te k. in perfekte staat verkerende MITSUBISHI Celeste 1600 ST, bwj. '81. ☎ 04405-3749 of 045-315642.

Nissan

NISSAN
DEALER

JURGEN
...tocentrum
...ckweg 36, Kerkrade.
...l. 045-45 25 70.

Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Nissan Sunny 1.6i Sedan
bwj. 2-'90, kleur rood
Prijs f 13.500,-

Nissan Sunny 1.4
5-drs. bwj. '91, kleur rood
Prijs f 21.450,-

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

...op van 1e eig. NISSAN ...ZX Turbo 16V, Inter-... bwj. '89, sportverlaagd, airco, 16" ... TNO goedgekeurd ... centr. vergr., voor-...spoiler, Sony radio/ ...player, electr. ramen, ...velgs aanwezig, kleur ...km.st.53.000, pr.n.o.t. ...l. 045-453065.

Te koop NISSAN Sunny Wagon 1.6 SLX, bwj. okt. '92, met fabrieksgarantie, diverse extra's. ☎ 045-714915.

NISSAN 100 NX, 6-'91, alle extra's, 40.000 km, inruil garantie, finan. 046-513976.

NISSAN 100 NX VV pluspakket, bwj. 8-'91, 25.000 km, inr. mog. 04746-2772.

Oldtimers

...am: VW KEVER, orig. ...dak, '70, rood, i.z.g.st., ...-. ☎ 046-511303.

... CHEVROLET 'Bel Air ...4-drs, 8-cyl.; Buick 4-...Roadmaster '55, i.z.g. ...n.o.t.k. ☎ 04492-1108.

... VW KEVER, bwj. '71, ...gerestaureerd, vr.pr. ...-. ☎ 045-226464.

VW KARMEN-Ghia, restauratie-object, compleet maar afgebouwd, f 2.350,-. ☎ 045-316786.

Pontiac

Let op! Perfecte Pontiac FIERO GT V6, 185 pk, zwart, '87, 1e eig. ☎ 046-518251.

Opel

OPEL
DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Te koop Opel OMEGA 2.4i LS, automaat, bwj. '90, km. st. 37.000, champagnekleur, div. acc., zien is kopen! Telefoon 04458-1991.

jurgen autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 roodmet.	11-'90
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	06-'88
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet.	04-'89
Mercedes 190 E 2.0 automaat grijsmet.	02-'92
Mercedes 190 E 2.3 bornitmet.	01-'92
Mercedes C 220 Elegance	**NIEUW**
Mercedes E 200 en E 220	**NIEUW**
Mercedes 200 E zwartmet.	01-'90
Mercedes 230 E automaat rookzilvermet.	01-'87
Mercedes 230 E automaat, zwartmet.	10-'89
Mercedes 230 E zwartmet.	01-'90
Mercedes 230 E d.blauw	04-'91
Mercedes 280 S automaat antracietmet.	04-'83
Mercedes 280 SL automaat groenmet.	10-'81
Mercedes 300 SL automaat zwartmet.	02-'86
Mercedes 300 CE automaat bornitmet.	09-'92
Mercedes 500 SE antrac.met.	01-'87
Nissan Micra 1.0 en 1.2 3-drs.	6× vanaf 1989
Nissan Sunny 1.3 en 1.4 en 1.6 3-drs.	3× vanaf 1988
Nissan Sunny 1.3 en 1.4 en 1.6 4-drs.	5× vanaf 1989
Nissan Florida 1.6 SLX, groenmet.	06-'90
Nissan Primera 1.6 LX, 4-drs., d.grijsmet.	04-'92
Nissan Maxima 3.0 E autom. - leer - airco	01-'91
Nissan Prairie 2.0 SLX, 5-pers., grijs-zwart	04-'92
Citroën BX Cannes inj., wit	09-'90
Fiat Uno 60 S, grijs-groenmet.	09-'89
Ford Fiesta 1.1 L blauw	01-'86
Ford Escort 1.6i CL blauwmet.	08-'87
Ford Sierra 1.6 CL, 4-drs., rood	08-'87
Ford Sierra 2.0 CL Sedan, wit	01-'90
Honda Civic 1.3 Luxe 3-drs., beigemet.	07-'87
Honda Prelude 1.8 EX, wit	01-'85
Mazda 323 F-coupé SGX, wit	04-'90
Peugeot 205 1.1 XR d.grijsmet.	08-'90
Seat Ibiza 1.5 GLX, zwart	04-'88
Subaru 1.6 DL, stationwagon, wit	01-'89
VW Golf GL turbo diesel, d.blauwmet.	01-'89
VW Jetta 1.6 CL, wit	10-'87
VW Passat 1.8 CL rood	07-'90
SPORTWAGENS	
Nissan 300 ZX Twin Turbo autom. leer zilver met.	01-'92
Nissan 300 ZX Twin Turbo zwartmet. leer	05-'90
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé spoiler-sportvelgen	01-'91
4×4 TERREINWAGENS	
Nissan Patrol 3.3 TD Hardtop, grijs kent., rood	01-'87
Toyota Landcr. 4.2 TD Wagon, d.grijs, geel kent.	09-'88
MOTOR	
Honda Goldwing GL 1100 nieuwst., d.rood	'81
AUTOMAAT	
Nissan Micra 1.0 autom., blauwmet.	01-'87
Opel Kadett 1.3 LS autom., wit	10-'87
Honda Concerto 1.6i autom., antraciet	11-'91

Diverse goedkope inruilers aanwezig.

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.

Langheckweg 32-40, Kerkrade, Industrieterrein Dentgenbach

TEL. 045-452570

D4383

Opel Calibra 2.0i
bwj. 10-'90, zwart, f 37.750,-
Opel Vectra 1.6i
bwj. 2-'89 f 19.950,-
Opel Vectra 1.8i
bwj. 1-'92 f 34.950,-
Tevens ruime keus in
Opel Corsa - Kadett - Astra - Ascona - Omega.

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

Opel CORSA Hatchback 3-deurs, bwj. 1986, f 5.750,-. 045-751387.

Te koop Opel KADETT GSi bouwjr.'86, rood, APK 2-'94. ☎ 045-319735.

Opel OMEGA 2.0 L automaat, stuubekr., beigemetallic, bwj. '90, f 15.250,-. 046-519291 b.g.g. 528336.

Te koop Opel KADETT Club 13 S, '85, APK, auto in nw. st., f 6.850,-. ☎ 046-331665.

Te koop Opel ASCONA 1300, bwj. '84, i.z.g.st., f 2.900,-. ☎ 045-325671.

Zeldz. mooie KADETT 1800 GT, '89, veel opties, 1e eig., gunstige prijs: ☎ 046-518251.

Te koop Opel ASCONA 2.0S, i.z.g.st., bwj. '80, APK 4-'94, trekh., zr. mooie auto. Telefoon 04498-57738.

Te k. Opel CORSA, bwj. '83, kleur rood, f 4.150,-. Tel. 04499-1632 b.g.g. 4821.

2x Opel KADETT HB, bwj. '80 en '81, APK '94, v.a. f 1.000,-. Haesenstr. 34, Landgraaf.

I.v.m. sterfgeval, te koop KADETT 1.7 D, bwj. 8-'89, 130.000 km, 4-deurs, f 17.000,-. Tel. 045-226310.

Te koop Opel KADETT kl. zwart, bwj. '78, APK 11-'93, vr.pr. f 700,-. Te bevr. 046-332923.

Opel VECTRA 1.6i GL bwj. 12-'90, pr. f 16.950,-. 046-372443.

Opel KADETT 1.7 D Sedan GL, bwj. '90, sch.dak, getint, l.m. velgen, trekhaak enz., inr. mog. ☎ 045-312044.

OMEGA 2.0i '88; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '87; Kadett 1.3 S '86; Kadett 1.6 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Corsa 1.0 S 5-drs. '86; Escort 1.3 CL '87. Automobielbedrijf Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Opel KADETT 1600, bwj. '83, APK 4-'94, brede banden, vr. pr. f 3.250,-. ☎ 045-445382.

Van particulier te k. uniek, mooie, goede KADETT 1.2 S, bwj. sept. '84, APK sept. '94, 1e nwe banden, als 2e auto gebruikt, garage gestald, 54.000 km, grijs metallic, Tel. 045-253549.

Te koop
Opel Kadett
1.3N HB, aug. '86, wit, Irmscher spoilers, sunroof, sportv., striping, APK-gek. tot 8-'94. ☎ 045-250344.

Te koop Opel KADETT 1.2, bwj. '82, pr.n.o.t.k. Tel. 04459-1666.

Opel KADETT 1200 N, bwj. '79, i.g.st., vraagprijs f 1.250,-. ☎ 045-415271.

Te k. weg. omst. Opel VECTRA 1.8, bwj. '92, stuurbekr., 4-drs. Tel. 045-462401.

Opel KADETT HB 1.6i bwj. 10-'88, pr. f 12.800,-. Tel. 04493-4212.

Te koop Opel ASCONA B, bwj. '81, APK, i.z.g.st., ferrari rood. ☎ 046-529061.

Te koop Opel KADETT 1.6 Diesel station '85, grijs kent., f 4.000,-. ☎ 04406-42564.

Te koop Opel KADETT HB 1.3 S, 1e eigenaar, bwj. '83, APK '94, in prima staat, f 3.500,-. Tel. 045-720667.

Te koop Opel KADETT 12S 3-drs., APK 9-'94, f 1.350,-. Telefoon 04746-2797.

Te koop Opel OMEGA 2.0i, bwj. '89, LPG, vr.pr. f 15.500,-. ☎ 04406-13925.

Te koop Opel KADETT 1.0 S, bwj. '82, APK 7-'94, vr.pr. f 2.250,-. ☎ 045-225913.

Opel KADETT 1.6 D, bwj. '83, motorblok '87, sportwielen, weinig km's, vaste prijs f 3.000,-. ☎ 045-272468.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '85, als nw., f 4.950,- APK. ☎ 045-424128.

AUTOMATIEK Opel Kadett 13 S, bwj. '85, nieuw model, f 6.750,-. ☎ 045-316940.

Opel KADETT HB 1.6 S, bwj. '82, APK, trekhaak, pr.n.o.t.k. Tel. 04498-52371.

Te k. Opel KADETT 1.2S, bwj. '86, 3-drs., metallic, in perf.staat, nwe. APK. Tel. 043-217823 tot 18.00 u 045-729506 na 18.00u.

Peugeot

Chrysler 2.0 ES Turbo 47.800 km zeer speciaal	05-1989
Hyundai Exel automaat lm-velgen	10-1990
Volvo 340 DL Sedan rood	01-1989
Ford Sièrra 2.0 CL K6 4-deurs	01-1988
Peugeot 106 XR 1.1 rood getint glas	02-1992
Peugeot 106 XR 1.1 groenmetallic	07-1992
Peugeot 205 XR 1.3 blauwmetallic	03-1987
Peugeot 205 XE Accent 1.1 Injectie rood	02-1991
Peugeot 309 XL Magnum grijs schuifdak	01-1989
Peugeot 309 XR 1.4i rood	01-1990
Peugeot 309 XR Diesel 1.9 rood	05-1988
Peugeot 405 GR 1.6 groenmetallic	01-1989
Peugeot 405 GRi 1.9 rood	01-1990
Peugeot 405 SR 1.6 grijs st.bekr. CV get.glas	01-1988
Peugeot 205 GTi 1.9 Gentry ABS, st.bekr. leer	04-1992
Peugeot 605 SV 3.0 6-cyl. ABS lm-velgen	05-1990
Motoren	
Kawasaki ZZ-R 600 blauw-zilver i.z.g.st.	1991

Peugeot Janssen
Eygelshovergracht 64, 6464 GB Kerkrade. ☎ 045 - 460500

PEUGEOT 205, bwj. '84, 5-drs., kl. beige, zeer mooi, vr. pr. f 4.250,-. ☎ 045-315996.

Te koop PEUGEOT 205 XL rood, bwj. '85, 115.000 km, APK 6-'93, pr. f 4.200,-. Telef. 045-754155.

Te koop PEUGEOT 205 GTi 1.9 bwj. '91, 66.000 km, donkergroenmetallic, pr.n.o.t.k. Telef. 043-636942.

PEUGEOT 104 4-drs., kl. wit, bwj. '82, APK. Tel. 04762-2938.

Te koop PEUGEOT 205 GL, bwj. '84, 4-drs, i.z.g.st., 79.000 km., APK 7-'94, vr.pr. f 5.300,-. ☎ 045-323181.

Te k. weg. omst. PEUGEOT 405 GL, z.g.a.nw., bwj. '88, 39.000 km., APK 3-'94, f 13.500,-. ☎ 045-258405.

Te koop PEUGEOT 405 Break GLi, 1990, perfecte staat. ☎ 046-525087.

Te k. PEUGEOT 106 XT 1.4, bwj. 10-'92, rood, 16.000 km. Telef. 045-741148/715663.

PEUGEOT 205 1400, 5-deurs,bwj. '85, met schuifdak, pr.n.o.t.k. ☎ 045-461925.

Te k. PEUGEOT 205 XS 14i GTi uitv., in nw.st., bwj. '90, f 14.750,-. ☎ 043-254462.

Te k. PEUGEOT GLD diesel 505 Break, grijs kent., bwj. '84, pr. f 2.450,-. 045-242929, zat. 8.00-13.00 uur.

Te k. PEUGEOT 405 1.6 Gli, bwj. '90, LPG, antr., 119.000 km., iedere keuring toegest., f 15.500,-. ☎ 04408-2368.

Wegens aanschaf huis, te koop PEUGEOT 405 Turbo, diesel, bwj. '89 met alle extra's, dealer onderhouden, rekeningen terinzage, nwe sportvlgn. en banden, nw.pr. f 52.000,- event. inr. goedkopere auto mog., pr.n.o.t.k. Tel. 045-729355.

Te koop PEUGEOT 309 diesel, APK september 1994, f 6.800,-. ☎ 046-583232.

Porsche

Te koop PORSCHE 924i, rood, bwj. '79, APK 2-'94, in nieuwstaat, f 9.000,-, inruil mogelijk. ☎ 046-522132.

PORSCHE 944 Targa bwj. '86, bronzitmetallic, i.z.g.st., f 32.500,-. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

PORSCHE 924 excl. ombouw 944, all-risk verzekering f 550,-. Inr. mog., f 14.000,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Renault

RENAULT
DEALER

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24,
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Renault 25 GTS bwj. 1987
Prijs f 13.500,-

OPEL
LOVEN KERKRADE B.V.
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade - 045-453030

RENAULT 5 GTL, bwj. '85, duurste uitv, z.g.a.nw., vr.pr. f 6.750,-. Tel. 045-315996.

Te k. RENAULT 5 Parafine 2, bwj. '84, f 2.650,-. Mijnbouwstr. 26, Hoensbroek.

Te koop RENAULT 9, automaat, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. f 2.250,-. ☎ 04492-1304.

Te k. RENAULT 21 TL, kl. wit, bwj. '86, APK 4-'94, f 5.750,-. ☎ 045-414187.

Te koop RENAULT 19 1.7 GTS, bwj. '89, 5-drs, rood, pr.n.o.t.k. Telef. 045-442186.

RENAULT 21 GTL 4-drs., bwj. 9-'90, pr. f 13.950,-. 046-372443.

Te koop RENAULT 11 GTX, bwj. '86,5-drs., 5-versn., blauwmetall., 117.000 km, i. z.g.st. ☎ 043-478490.

Te koop RENAULT 25 TX Beverly 2.2i, bwj. 09-'91, km. st. 132.000, vr.pr. f 22.500,-. Inlichtingen ☎ 045-753621.

Te koop RENAULT Fuego '81, APK 5-'94, vraagprijs f 700,-. Slotweg 2, Palemig-Heerlen.

Saab

Te koop SAAB 900 Turbo / APC, bwj. 1983, 3-drs., 5-bak, lm Inca velgen, nieuwe banden, central lock, electr. ramen en spiegels, schuifdak + zonnedak, voor- en achterspoiler, 2 kleurig inter. zalm, APK sept. '94. Tevens div. onderdelen en acc. voor 99 en 900. ☎ 04493-2338.

Rover

ROVER

DEALER
Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Seat

SEAT Volkswagen Groep
DEALER

Ton Schuyren Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Autobedrijf CHIARADIA.
Trichterweg 122, Brunssum
Tel. 045 - 21 28 43

Nu of Nooit
Vandaag en morgen bij al onze occasions (vanaf f 7.500,-) GRATIS radio/CD-speler
Een greep uit ons assortiment:
Seat Marbelle 1992/1993
Seat Ibiza 1.2 SX 1991
Seat Ibiza 1.5 SXi 1991
Seat Malaga Vivaldi 1991
Seat Toledo 1.8 CL 1991
VW Golf 1.6 Manh. 1989
Renault 21 RX Sport 1987
Nissan Primera 2.0 LX 1991
Subaru Justy 1.2 1990
Ford Escort cabrio 1985
Auto Aarts, Hamstraat 211, Kerkrade. ☎ 045-412545.

Ibiza 1.8 GLX 5-drs rood demo '93; Malaga 1.5 GLXi '89 donkergrijs metall. 6-'89 1e eig.; Marbella lichtblauw 1e eig. 8-'88; Ibiza 900 wit, '86. Autosport BROUNS Schelsberg 175, Heerlen. Telef. 045-725507.

Te koop Seat MALAGA 1.2 L bwj '88, 5-gang, 4-drs., km. st. 78.000, auto verk. in nw. st., f 6.750,-. ☎ 045-720200.

Te koop SEAT Ibiza 1.5 SXi, '89, luxe uitvoering, rood, i.z. g.st. ☎ 046-525087.

Te koop witte Seat FURA '85, APK, kl. beurt, pr. f 3.500,-. Bel 046-332360.

Te koop Seat IBIZA 1.5 GL, bwj. '85, APK-gek. tot 6-'94, f 2.500,-. ☎ 045-427363.

Te koop Seat RONDA GL 1.2, grijs, bwj. '85, km.st. 76.000, APK-gek. 6-'94, i.z. g.st. Telef. 045-258745.

Suzuki

SUZUKI
DEALER
Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel: 046-52 12 15.

Suzuki ALTO bwj. '83, APK, bwj. 7-'94, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoon: 04405-3770.

Te k. Suzuki VITARA JLX wagon, aut., 5-drs., m. veel opties, iets aparts, 2 jr. oud, 49.000 km. Tel. 045-251905.

Te k. SUZUKI Alto, bwj. '86, 5-deurs, radio/cass., kleur rood, APK. ☎ 045-316419.

Suzuki VITARA bwj. '92, sportvelgen, metal top, wit, striping, km.st. 8.000, f 10.000,- onder nw.pr. 046-528336 b.g.g. 581841.

Talbot

Te koop TALBOT Simca Horizon 1.5 SX, automaat, APK 11-'93, f 750,-. Telefoon 04746-2797.

Toyota

TOYOTA
DEALER
Mengelers BV Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Te k. TOYOTA Celica, 1.6 ST, m.j. '87, kl. rood, nw. sportvelgen, nw. banden, i. nw.st., pr. f 14.750,-. Telefoon 04498-52322/53027.

Te koop Toyota COROLLA 13 XLi 12V, 3-drs, HB, nw. mod. '90, 1e eig., i.nw.st., f 10.950,-. Inl. 043-254462.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop Toyota COROLLA '81, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-420275.

Te k. Toyota COROLLA 1.6, Sedan, '84, i.z.g.st., nieuw type, stereo, nieuwe banden, etc. vraagpr. f 2.950,-. Tel. 045-271448.

Toyota CARINA II 1.6 inj., 16V, 5-drs. Liftback, bwj. '91, pr. f 15.950,-. 046-372443.

Toyota TERCEL, 3-drs., APK 10-'94, model '83. Tel. 045-245099.

Te k. 4 SPORTWIELEN en banden (nieuw) Michelin XMV2, 175x60x14 voor Toyota Starlet 1.3. 045-270483.

Toyota COROLLA 1.3 DX, bwj. '85, i.z.g.st., APK, pr. f 5.950,-. Tel. 045-252487.

Auto verkopen? Nu adverteren met GRATIS foto! Voor meer info: 045-719966.

Triumph

Te koop TRIUMPH TR 6, bwj. '70, blauw, gereviseerd en gerestaureerd, i.z.g.st., event. inruil stationcar mogelijk. ☎ 046-748904/749008.

Te k. TRIUMPH TR7, geheel gerest., nwe APK, i.z.g. st., t.e.a.b. Tel. 045-229786.

Volkswagen

VW POLO, bwj. '88, HB, 48.000 km, kat., rood. Tel. 04454-64958, na 20.00 uur.

Te k. VW GOLF diesel, bouwjaar '86, vraagprijs f 7.250,-. Tel. 045-245099.

Te koop VW GOLF 1.6 L, wit, bwj. '86, als nw., f 8.850,-. ☎ 045-425390.

Te k. VW GOLF GTi G60, alle extra's, type '90, onderh. en ANWB-rapport aanw., inr. mogelijk. Telef. 045-229705.

GOLF 2 GTi bwj. '85, zwartmet., div. extra's, zeer mooi. Tel. 04762-2938.

GOLF Cabrio, bwj. '83, kleur wit, Amerikaanse uitv., extra's, pr.n.o.t.k. ☎ 043-256045.

Te k. VW KEVER 1303S, div. extra's, taxatierapp. aanw., vaste prijs f 7.000,-. Telef. 04405-3664.

Te k. degelijke GOLF Manhattan, rood, LPG, bwj. '90, in nw.st., f 15.750,-, plus rapport. Telef. 046-747689.

Te koop VW GOLF GL, diesel, bwj. '85, donkerblauw metallic, i.z.g.st., f 7.250,-. Telef. 045-463285.

Te koop VW GOLF, type '81, APK 9-'94, i.z.g.st., f 1.950,-. ☎ 045-724993.

Te koop VW GOLF GTi 16V, zwart, bwj. '87, schuifdak, alu-velgen. ☎ 046-521769.

Te koop VW PASSAT diesel, bwj. '84, i.z.g.st. Telef. 045-457624.

Te k. VW JETTA 1.3, 2-drs., 1987, groenmet., f 7.900,-. Tel. 045-219206.

Volkswagen Golf GTi, bwj. '81, sportvelgen, sunroof, donkerblauw, vraagpr. f 3.250,-. ☎ 045-324915.

Te k. VW GOLF 1.8i, 66 KW, bwj. '87, APK 5-'94, verl., sportvlgn., brede bumpers, staalblauw. Na 14.00 uur Singel 4, Hoensbroek.

VW PASSAT Variant Stationcar, bouwjaar '91. ☎ 046-378875.

Te koop GOLF GTi 1.8, bwj. 10-'83, APK 4-'94, verlaagd en uitgeb., 100% Rozestr. 198, Heerlen. ☎ 045-231375.

Te koop VW GOLF, bwj. '84, zeer mooi. Telefoon 04454-65112.

HAN

Alfa Romeo 75	'87-'89	v.a.	f 8.000,-
Alfa Romeo 164 t.s.	'89-'91	v.a.	f 20.750,-
Alfa Romeo 33	'91		f 17.750,-
Alfa Romeo 164 V6 3.0	m. '91		f 27.500,-
Alfa Romeo 164 Turbo D	'90		f 27.000,-
Alfa Romeo 75 V6 America	'90		f 31.500,-
Alfa Romeo 75	'90-'91	v.a.	f 15.750,-
Alfa Romeo 33	'86-'90	v.a.	f 7.000,-
Audi 100 Avant Turbo D	'86		f 14.500,-
Audi 80 1.8S/2.0E	'89-'91	v.a.	f 16.000,-
Audi 80 1.9E	'90		f 23.500,-
Audi 80 TD	'92		f 39.500,-
Audi 80 D	'89-'91	v.a.	f 19.500,-
BMW 520i 24V	'91		f 39.500,-
BMW 316/318i/320i/323i	'84-'91	v.a.	f 7.500,-
BMW 520i	'89	v.a.	f 25.000,-
BMW 318i	m. '92	v.a.	f 39.500,-
BMW 320i Bauer Cabrio	'83		f 19.500,-
BMW 524 turbo D	'86-'90	v.a.	f 26.500,-
Chrysler Le Baron turbo cabriolet, aut.	'89		f 31.500,-
Citroën AX	'88		f 4.500,-
Citroën BX 14 E/16 TRS	'84-'90	v.a.	f 3.500,-
Citroën BX 19 TRD	'86		f 6.750,-
Citroën CX 2.0/2.5 Prestige	'83-'86	v.a.	f 2.500,-
Citroën XM Ambiance	'90		f 25.500,-
Daihatsu Feroza	'91	v.a.	f 26.500,-
Fiat Ritmo cabriolet	'86		f 8.750,-
Fiat Tipo 1.4 DGT	'90		f 15.750,-
Fiat Tipo 17 D	'90		f 15.750,-
Fiat Uno 45	'90-'91	v.a.	f 13.500,-
Fiat Uno	'86-'91	v.a.	f 5.500,-
Fiat Panda	'86-'90	v.a.	f 4.000,-
Ford Scorpio 2.4 i	'86-'90	v.a.	f 13.500,-
Ford Scorpio 2.0i aut.	'86-'89	v.a.	f 9.750,-
Ford Scorpio GL turbo D	'90		f 22.500,-
Ford Scorpio 2.4i sedan	'91	v.a.	f 23.250,-
Ford Sierra combi	'91	v.a.	f 19.500,-
Ford Sierra 2.0i Azur	'91	v.a.	f 19.500,-
Ford Sierra 2.0i Ghia	'89		f 17.750,-
Ford Sierra 2.3 GLD	'88-'90	v.a.	f 12.500,-
Ford Sierra 2.0i Sedan	m. '91	v.a.	f 18.000,-
Ford Sierra 2.0i combi	'90		f 19.500,-
Ford Sierra 2.0 i combi	'84-'89	v.a.	f 5.000,-
Ford Sierra 1.8 combi	'88		f 13.500,-
Ford Sierra 2.0	'84-'90	v.a.	f 5.000,-
Ford Escort D	'90		f 13.500,-
Ford XR 3i	'89		f 16.500,-
Ford Fiesta D	'86		f 4.250,-
Ford Fiesta	'86-'88	v.a.	f 6.000,-
Ford Fiesta 1.1i	'91		f 13.750,-
Ford Orion XLD nw. model	'91		f 21.250,-
Ford Orion D	'89		f 12.750,-
Ford Thunderbird V8	'85		f 9.750,-
Honda Civic P.S.	'89-'91	v.a.	f 15.750,-
Honda Accord 2.0 EX	'91		f 29.500,-
Honda Accord EX	'86-'88	v.a.	f 9.750,-
[illegible] Prelude [illegible]	'89		f 19.500,-
Lancia Dedra 1.8 ie	'90	v.a.	f 21.500,-
Mazda 626 GLX 2.0D combi	'90		f 21.500,-
Mazda 323 1.6 LX hb 13.000 km	'92		f 21.500,-
Mercedes 200 aut.	'82-'87	v.a.	f 4.750,-
Mercedes 280 SE	'80-'83	v.a.	f 9.750,-
Mercedes 190 D	'85-'88	v.a.	f 15.750,-
Mercedes 190 E	'83-'87	v.a.	f 13.750,-
Mercedes 190 D 2.5	'86	v.a.	f 23.750,-
Mercedes 240 TD VAN	'84		f 10.500,-
Mitsubishi Galant hatchback GLS	'89	v.a.	f 17.500,-
Mitsubishi Lancer D combi	'86		f 7.750,-
Mitsubishi Pajero turbo D.	'85-'87	v.a.	f 15.000,-
Nissan Primera D combi	'91		f 24.500,-
Nissan Bluebird combi 2.0	'85		f 7.250,-
Nissan Cherry	'86		f 7.250,-
Nissan 280 ZX Targa	'83		f 12.500,-
Nissan Patrol	'86		f 19.500,-
Nissan 300 ZX Targa	'85-'86	v.a.	f 14.750,-
Nissan 280 2× aut. Targa	'83		f 11.000,-
Opel Vectra 1.6i/1.8i	'89-'91	v.a.	f 16.750,-
Opel Vectra 2.0i	'90-'91	v.a.	f 19.500,-
Opel Vectra 2.0 GLSi	'90		f 21.500,-
Opel Kadett 1.7 D combi	'89-'90	v.a.	f 12.000,-
Opel Kadett combi	'85-'90	v.a.	f 6.750,-
Opel Kadett	'85-'90	v.a.	f 6.500,-
Opel Omega 2.4i CD	m. '90		f 21.500,-
Opel Omega 1.8/2.0i CD	'87-'90	v.a.	f 11.500,-
Opel Omega 2.0i combi	m '91		f 24.500,-
Opel Senator 3.0i	'84-'86	v.a.	f 5.750,-
Opel Corsa	'84-'91	v.a.	f 5.250,-
Peugeot 205	'84-'89	v.a.	f 5.750,-
Peugeot 405 GRD Break	'89		f 18.250,-
Peugeot 405 GHI	'90		f 18.500,-
Peugeot 405 GL	'88		f 11.750,-
Peugeot 605 SRD	'91		f 30.750,-
Porsche 944	'84		f 23.500,-
Porsche 924	'81		f 10.750,-
Renault 5 TR 1.4i	'90		f 11.750,-
Renault 9 TD	'83		f 3.000,-
Renault 19 GTS	'86-'91	v.a.	f 13.750,-
Renault 21 GTL	'86-'89	v.a.	f 8.750,-
Renault 25 GTX	'89	v.a.	f 16.500,-
Renault 25 GTX	'85-'86	v.a.	f 7.750,-
Renault 25 TD	'85		f 6.750,-
Saab 9000i 16V Forty	m'91		f 27.500,-
Saab 900i	'84		f 4.500,-
Seat Ibiza GL	'87	v.a.	f 7.250,-
Suzuki Alto GL	'87		f 7.750,-
Suzuki Vitara JLX	'90		f 20.750,-
Suzuki bus	'84		f 4.750,-
Suzuki 410 Jeep	'83		f 4.250,-
Suzuki 7-pers.bus 4 WD	'85		f 6.750,-
Toyota Corolla combi 1.8 D	'88	v.a.	f 12.500,-
Toyota Celica	'83-'85	v.a.	f 3.750,-
Toyota Corolla D	'86		f 6.250,-
VW Passat combi T.D.	'87	v.a.	f 11.250,-
VW Passat combi D	'86		f 7.500,-
VW Passat 1.8i	'88-'90	v.a.	f 15.000,-
VW Passat 1.8	'91		f 23.750,-
VW Golf D	'85-'91	v.a.	f 7.500,-
VW Golf 1.6/1.8	'85-'90	v.a.	f 7.500,-
Volvo 245 GL combi	'88		f 17.500,-
Volvo 340 GL/GLD	'88-'89	v.a.	f 5.500,-
Volvo 245 GLD combi	'83-'87	v.a.	f 7.000,-
Volvo 740 GLE	'90	v.a.	f 26.000,-
Volvo 480 GL	'91		f 20.750,-

Plm. 100 inruilauto's van f 500,- tot f 10.000,-
100% financiering en leasing
D4347

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S
TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL 045-[illegible]

Te k. VW GOLF GTi 16 V, '88, 67.000 km. Inruil, garantie, financ. 046-513976.

Te koop VW GOLF GT 4, bwj. '87, div. optie's. ☎ 045-464309.

Te k. VW GOLF '87, 1.3, ATS-velg., d.rood, Pioneer st., f 8.500,-. ☎ 04492-4420.

Te koop GOLF 1.3, bwj. '84, nieuw model, blauwmetallic, 5-bak, sunroof, vr.pr. f 5.250,-. ☎ 045-317396.

GOLF GTi 1800, bwj. '84, donkergroen met., 140.000 km, schuifdak, i.z.g.st., vr.pr. f 7.950,-. Tel. 045-317396.

Te koop VW JETTA 1.6, LPG, automaat, incl. trekhaak, i.z.g.st., vraagpr. f 9.000,-. Tel. 045-320096.

Te koop GOLF 1600 automaat, bwj. '82, vr.pr. f 2.500,-. Dorpsstr. 3, Bingelrade.

Te koop gevr. VW GOLF GTD bwj. ca. '85-'86. Aanbiedingen: 04907-65443.

Te koop VW JETTA D Pacific, bwj. '90. ☎ 045-751345.

Te koop VW PASSAT 1.8 CL metalicblauw, 1991, vr.pr. f 25.500,-. ☎ 045-259104.

Te k. VW GOLF GTI, bwj. '84, vele extra's, 1800 CC, 5-bak, ATS velgen 15 inch, verlaagd enz., f 7.950,-. Erensteinerstr. 5, Kerkrade.

VW SCIROCCO, bwj. '79, APK '94, 1800 CC, 5-bak, ATS 15 inch, verlaagd, enz., f 1.650,-. 045-453054.

Te koop VW Golf Country 4 wd, bwj. 7-'92, 18.000 km, f 32.500,-. ☎ 045-464081.

VW GOLF CL Diesel '86, L A. schade incl. delen, vr.pr. f 4.850,-. ☎ 045-312044.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Volkswagen

VW GOLF GTi 16V, bwj. '87, geheel uitgevoerd model '91, ƒ 16.500,-, inruil mog. ☎ 045-312044.

VW GOLF GTi 16V, bwj. '88, vele extra's, ABS, stuurbekr., schuifdak, kl. zwart, 99.000 km, APK 10-'94, vr.pr. ƒ 23.000,-. Tel. 045-322762.

Te koop MOTORBLOK Golf Diesel 1600 5-gang; 4 lmvelgen; kuipstoelen; achterbank; dashboard en div. andere onderdelen. ☎ 045-245634.

Te k. VW GOLF GTi, bwj. '84, groenmet., dikke bump., Gemeni-alarm, c.v., recaro electr. int., Jetta front, schuifd., verl., alu vlgn., 7½ Jx16, einarmwisher, v. en a. Bonrath, vr.pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-728283.

Te koop VW GOLF GTi, 16V, bwj. eind '86, nieuwstaat, diverse accessoires, vr.pr. ƒ 14.000,-. ☎ 04451-2533.

GOLF diesel, bwj. '87, van 1e eig. Perfecte staat. ƒ 9.750,-. Tel. 045-271417.

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel. 045-45 80 00.

Te k. VOLVO 340GL 1700cc., 5-deurs, model '86, i.z.g.st. Telef. 045-254898.

Te koop VOLVO 740 GL, 1e eigenaar, bwj. nov. '85, i.z.g. st. ☎ 04405-2819.

Van Volvo-medewerker 460 GL, bwj. '90, 4-drs., SEDAN, ƒ 19.500,-. ☎ 046-582462.

Te k. VOLVO 240 DL station, 6-cyl. diesel, bwj. '86, groenmet., niveauregeling, stuurbekrachtiging, 5-bak, 130.000 km., ƒ 15.500,-. ☎ 04406-2368.

VOLVO 440 DL 7-'90, met. lak, pr. ƒ 13.950,-. 046-372443.

VOLVO 240 DL Sed., '87, LPG, d.blauw, trekh., ƒ 12.500,-. 046-379946.

Te koop VOLVO 340, kl. wit, bwj. '89, km.st. 70.000, vr.pr. ƒ 10.000,-. ☎ 045-419176.

VOLVO 360 GL, rood, '88, zeer mooi, 1e eig. Autosport Schelsberg. ☎ 045-725507.

Te k. VOLVO 360 GLS Sedan, i.z.g.st, bwj. '85, ƒ 5.750,-. Tel. 045-463538.

Te koop VOLVO 440 DL, kleur zwartmetallic, GLT-uitgebouwd, div. optie's, bwj. '89. Telefoon 04455-1325.

VOLVO 340 5-drs., bwj. '87, org. 76.000km, APK, ƒ 4.850,-. Terschurenweg 66, Hoensbroek.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

"Bedrijfswagencentrum Echt"
Keuze uit 100 bestelbussen en personenbussen.
Ampèreweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455.
"Industrie De Berk"

Vakgarage Ettema Voerendaal
VW Golf '83 zwart ƒ 3.950,-; Escort 1300 '80 ƒ 900,-; Kadett 1.2 S '84 ƒ 2.900,-; Fiat Ritmo automaat '82 ƒ 950,-; Lada '84 ƒ 900,-; Daihatsu Hijet 850 Van '88 ƒ 6.900,-; Renault 19 HB diesel '89 ƒ 17.000,-.
☎ 045-750168.

"Occasionpark Echt"
Keuze uit plm. 50 APK gekeurde automobielen
Voltaweg 11, Echt. Telef.: 04754-87933
"Industrie De Berk".

Te k. GEVRAAGD alle merken auto's, bet. de hoogste prijs!!! Tevens toercaravans ☎ 045-416239 tot 21 uur open

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Autobedrijf TERHARK biedt te koop aan: plm. 30 goede en betrouwbare occasions in alle prijsklassen. Inruil, financiering, garantie. Sportstr. 26, Kerkrade-West (bij Roda-stadion). ☎ 045-424890.

Daihatsu Quadflieg

Terreinauto's
Daihatsu Feroza DX '91
Daihatsu Feroza EL II '91

Stationcars
Merc. 230 TE veel acc. '87
Opel Kadett combi '89

Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Ford Orion Matic '86
Toyota Tercel aut. '84

Camper/bestel
Ford Transit camper,
Fiat Fiorino diesel
Toyota Hi-ace lang en verhoogd '88

Diesels
Merc. 190D veel acc. '84
BMW 524TD 147.000km '89

ANWB gekeurde auto's
Audi 100 2.3E '91
Alfa 164 Twinspaak '92
Alfa 33 1.3 '87
VW Passat 1.8i GT '88
BMW 316 sportv. '86
Suzuki Alto GL '90
Daih. Cuore TX '91
Daihatsu TS '86
Ford Fiësta Sport '87
Ford Fiësta 1.1 '84
Escort 1.6 CLX sport '90
Ford Escort 1.4 CL '87
Ford Siërra 2.0 GL '87
Ford Orion 1.6 GL '86
Fiat Panda 45 '85
Fiat Panda 34 '85
Honda Civic 13 S '89
Lada 2105 1500 '90
Mazda 323 1300 LX '86
Citroën 1.4 BX '85
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Nissan Micra sport '86
Nissan Sunny 1.6 SLX '89
Sunny 1.6 SLX 5-drs.'90
Mini 1000 XE '88
Opel Kadett 12 S '87
Opel Kadett 12 S '86
Opel Kadett 13 S '86
Kadett 12 S sport.uitv. '85
Opel Kadett 12 S wit '85
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 12 S '85
Opel Corsa 13 S '83
Opel GTi '89
VW Polo coupé '90
VW Jetta 13 S 4-drs '89
VW Polo '85
Volvo 360i '87
Div. inruilers v.a. ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf
Telef. 045-321810.

Auto's - Auto's
Auto's van ƒ 1.000,- tot ƒ 15.000,- met APK

Garage GEVA
Burg. Lemmensstr. 109,
Geleen. Telef. 046-754074.
Tevens APK zonder afspr.

Göttgens Sittard
Haspelsestr. 20.
☎ 046-516565
Citroën BX 1.4 '87
Fiat Uno 45 '86
Fiësta '88/'90/'91
Escort '86/'87/'90
Orion 1.6 CL '86
Siërra 1.6i CL '92
Mazda 626 5-drs '86
Ascona '82/'86
Astra '92/'93
Corsa '83 t/m '93
Kadett '87 t/m '91
Omega '87 t/m '92
Vectra '90 t/m '93
Peugeot 309 '91
Renault R 21 TS '86
Volvo 340 '88
Volvo 440 '89
Volvo 480 turbo '90

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km grijs kent. '92 ƒ 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine grijs kent. '89 ƒ 21.750,-; VW Jetta Pacific 11.000 km '91 ƒ 21.750,-; VW Passat 1.8i '90 ƒ 23.500,-; Opel Omega 2,0i 50.000 km '91 ƒ 26.750,-; Peugeot 405 Mi 16 rood '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 26.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan '91 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 ƒ 17.750,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 ƒ 22.750,-; Ford Siërra 2.0 RS-uitgeb. '86 ƒ 7.250: Ford Siërra 1.6 Laser '87 ƒ 9.750,-: Ford Escort 1.3 CL '92 ƒ 21.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 17.750,-; Ford Escort 1.6i uitgeb. '88 ƒ 13.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 21.500,-; Opel Corsa 1.3 LS '87 ƒ 7.750,-: Citroën BX 1.4 '91 ƒ 17.500,-; Renault 25 TXi 40.000 km '91 ƒ 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 ƒ 15.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan en 5-drs '89 v.a. ƒ 14.750,-; Fiat Uno 1.0 IE S '91 ƒ 13.750,-. Inruil, financiering, Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstatioh P.van Dijk & Zn.,Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Te k. Seat Toledo 1.8 wit '92; Seat Ibiza 1.5 wit '89; Seat Malaga blauw '90; Seat Fura rood '84; Ford Escort 1.4 rood '92; Citroën BX wit '90; Citroën BX 1.6 autom. '91. Autobedrijf CHIARADIA, Trichterweg 122, Brunssum. ☎ 045-212843.

Ford ESCORT 1300, bwj. '81, 3-drs., APK mei '94, vr. pr. ƒ 1.700,-; Zastava 1100, bwj. '85, APK okt. '94, vr.pr. ƒ 1.200,-. ☎ 045-225774.

LEIJENAAR'S-autocentrale al reeds 30 jaar uw autopartner. Opel Omega 1.8i GLS met LPG '87; Vectra 1.7 diesel GL '91; Vectra 1.8 GLS '89; Astra 1.4i GL 19.000 km '92; Astra 1.4i GL 22.000 km cobaltblauw '92; Corsa HB 1.4i Swing rood model '91 en 1.3i Swing '90; Kadett HB 1.4i rood '90; Kadett HB 1.3i Cresta zwart '89; Kadett HB 1.3 S '87 en rood 61.000 km. '86; Kadett Combi 1W diesel 5-drs. wit '89; Ford Siërra 2.0 Special zwart '89; Ford Siërra 1.6 Laser '87; Ford Siërra 2.0 CL met LPG 5-drs. '86; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Ford Escort 1.6 CLX '91; Ford Escort 1.4i rood '91; Escort 1.4 Bravo 5-drs. '89 en 1.4 RS uitvoering '89; Escort 1.6 Ghia automatiek '86; Escort 1.6 XR3i '84; VW Golf 1.6 Manhatten '89 en 1.3i Manhatten '89; VW Jetta 1.6 CL automatiek 66.000 km. '84; VW Golf 1.6 GTi ƒ 3.450,-; Audi 80 1.8i met stuurbekr. '91; Audi 80 18 N '88 ƒ 18.500,-; Mazda 626 coupé 2.0 12V GLX 46.000 km. '89; Toyota Carina II 1.6 XLi '90; Toyota Corolla HB 1.3 XL '89; Toyota Celica 1.6 liftback wit '86; Toyota Camry 1.8 4-drs. DX '83; Saab 96 LV4 voor restauratie '78. Bovag autobedrijf. Auto's worden afgeleverd met grote onderhoudsbeurt, nationale autopas en bovaggarantiebewijs. Financiering tot 100% mogelijk. Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek. Voor info 045-212091. Tevens erkend APK keuringsstation.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: BMW 320i Bauer TC '85; BMW 316 1.8 4-drs. '85; Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; Ford Escort XR3 '86; VW Caddy D 10-'85; Volvo 340 DL aut. '82; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; BMW 315 '82; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Peugeot 104 GR '82; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Opel Kadett 16S 11-'81; Opel Kadett 1.2 S '83; Ford Taunus 16L '80; Opel Kadett 12S '79; BMW 1502 '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Autoparck Kerkrade BV

ANWB gekeurde occasions met 15 maanden garantie

Alfa Romeo 75 1800 IE signaalrood sp.design	1990
Alfa Romeo 75 1800 IE signaalrood LPG	1990
Alfa Romeo 2000 spider Veloce zilver wintertop	1979
BMW 316i zwart edition 2-drs	1990
BMW 318i 4-drs. 1e eig., veel extra's	1988
BMW 316 kl. blauw	1987
BMW 316 automatic 1e eig. 90.000 km	1984
BMW 320i alle extra's, sportuitv.	1983
Chevrolet Corvette orig. stingroy, signaalrood Targa	1977
Citroën 2 CV6 eend i.z.g.st.	1982
Ford Siërra 2.3 diesel CL stationwagen	1989
Ford Siërra 2.3 diesel Laser 3-drs	1986
Ford Siërra 1800 Laser, div. extra's	1987
Ford Escort 1300 2-drs., 4-drs. 5x	1989
Fiat Panda 750 CL white	1989
Opel Omega 2.0i stuurbekr. centraal, gr.metal	1990
Opel Vectra 18i 5-drs. grijsmetal. , stuurbekr.	1991
Opel Kadett 5-drs. 16i, kl. blauw	1991
Opel Kadett 13S GT sport, div. acc.	1985
Opel Kadett Caravan 12S i.z.g.st.	1983
Opel Rekord 2.0 S Caravan LPG onderb.	1985
Opel Kadett 16 diesel 3-drs.	1987
Mercedes 560 SE directie-auto, full option	1986
Peugeot 605 SLI 2.0 1e eig., 60.000 km, blauw	1990
Peugeot 405 GL 1600i, div. extra's, antraciet	1990
Peugeot 205 GT grijsmet	1988
Saab Turbo 3 coupé, zilver, zeer mooi	1984
VW Passat CL Variant 1800 blauw nw. mod. 11	1989
Volvo Amazone P 120 E	1965
VW Golf 1300 div. acc	1987
Volvo katterug PV 544 c	1965
Volvo 740 Estate GL stationwagen, blauwmet.	1990
Mazda MX Miata Cabrio automaat, veel opties	1990

* 15 mnd. gar. incl. ANWB auto garant plan v.a. ƒ 7.500,-
* directe financiering
* onderhoud
AUTOPARCK KERKADE BV
Locht 44, Kerkrade. Telefoon 045-426424.

Mooie en goed verzorgde geselecteerde auto's met een ANWB techno-overzicht (controle op meer dan 200 punten) en een goede garantie vindt u bij AUTOBEDRIJF G.G. Wij bieden u aan: automobielen in diverse prijsklassen van alle grote merken, 3-deurs, 5-deurs uitvoering, stationcars en sedan uitvoering zoals Ford, Opel, Volkswagen, Fiat, Honda enz. Komt u vrijblijvend kijken??? Ons adres Autobedrijf G.G., Heerenweg 284/286, Heerlen (grote weg Heerlen-Brunssum).

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Nissan Sunny 1.5 '85; Siërra 1.6 '86; Siërra Combi '84; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Kadett 13S Sedan '86; Mitsubishi Colt '83; Fiësta '84; Escort '85; Ford Granada 2.3 LPG '85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Chrysler Le Baron '79; Mercedes 280 S '78; busje Mitsubishi L300 D '86. Verlengde Lindeln 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te k. BMW 520i autom. div. extra's, als nieuw 5-'85 ƒ 7.250,-; MW 316 n.t. ƒ 5.750,-: VW Jetta '85 ƒ 4.750,-; Volvo 340 '84, '85, '86, '87 vanaf ƒ 3.000,-; Citroën BX TRi zwart '88 ƒ 7.250,-; Ford Escort station '83 ƒ 3.850,-; Escort diesel 5-drs. '85 ƒ 4.950,-; Alfa 33 '87 ƒ 5.950,-; Alfa 75 uitgeb. '86 ƒ 7.250,-; Mitsubishi Galant turbo diesel '86; Mitsubishi Galant 2000 turbo '83; Opel Manta 1.8 S GT '85 ƒ 6.750,-; Ford Scorpio diesel '86 ƒ 8.900,-; Opel Kadett 5-drs. diesel 10-'85 ƒ 5.750,-;Volvo 440 GLE 10-'88 ƒ 10.500,-; Volvo 440 DL '89 ƒ 11.900,-; Golf cabrio autom. mod. '89 bwj. '82 ƒ 11.000,-. Kerkraderweg 198, achter park.pl. Philips, Heerlen, 045-414372. Tevens inkoop auto's.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop Opel CORSA 1.0 S HB, bwj. '85, apart mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-217268.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! ☎ 045-411572/

AUTO'S. U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! ☎ 045-427671.

LUCAR automobielen Kerkrade. Plm. 75 occasions! Duizenden guldens goedkoper. Eigen financiering, lease en huurkoop! o.a. Mercedes 190 E antr. '87; 190 E rood '85; 190 E zilver aut. '85; 300 E aut. '88; Opel combi; Omega 2.0i caravan zwart; Omega zilver '88; Cabrio Escort XR3i '86; Escort cabrio vele extra's '85; Opel Monza 3.0E autom. '85; BMW 318 3x '85 vanaf ƒ 7.750,-; VW Golf D '86 ƒ 5.750,-; Honda 1600i '88; Prelude rood '86 ƒ 8.750,-; VW Passat '91; Alfa 75 '90; Opel Kadett GSi, Opel Manta GSi zwart alle extra's '88; Combi BMW 318i Touring '90; Peugeot 405 '90; Peugeot 605 SRi '91; Peugeot 205 v.a. ƒ 6.750,-; Mazda 626 coupé autom. '89; VW Golf Manhattan '90; Volvo 740 zwartmet. '90; Nissan Sunny 4-drs '88 ƒ 8.750,-; Kadett zwart '90 ƒ 12.750,-; Corsa '87 ƒ 5.950,-; Audi 80 3x '82 '88 vanaf ƒ 1.200,-; Sarlet '86 ƒ 5.750,-. Plm. 20 superzuinige inruilauto's. Inkoop à contant, alle keuringen, alle reparaties. APK keuring ƒ 59,-ex. Lucar Holzstr. 67, Kerkrade. Telef. 045-456963.

Goedkope INRUILERS incl. APK: Opel Manta HB '81 ƒ 1.250,-; BMW 315 '81 ƒ 1.850,-; Plymouth Combi '82 ƒ 1.250,-; Toyota Tercel '79 ƒ 1.250,-; Lada 2105 '85 ƒ 1.950,-; VW Passat Combi '81 ƒ 1.950,-; Ford Taunus 1e eig. '74 ƒ 1.950,-; Ford Capri 2.0 V6 '78 ƒ 2.250,-; Opel Ascona 1.6 LPG '82 ƒ 2.250,-; Seat Fura '85 ƒ 2.950,-; Ford Fiësta 1100 L '80 ƒ 1.950,-; Ford Taunus 1.6 '82 ƒ 2.250,-; Renault 5 automaat '81 ƒ 750,-; Talbot Samba '83 ƒ 2.150,-, Nissan Micra DX '84 ƒ 3.750,-; Ford Fiësta '78 ƒ 1.450,-; Suzuki Swift '84 ƒ 2.950,-; Hyundai Stellar '84 ƒ 1.250,-; Volvo automaat '79 ƒ 500,-. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmenderstraat 110, Klimmen. ☎ 04405-2896.

Astra 1.6i Club combi '92; Passat Combi 1.8i '92; Omega Combi 2.0i '92; Vectra 2.0 GL bwj. '92 nw. model; Vectra 1.8i '91; Kadett 3-drs 1.4i '91; Astra 1.4i 5-drs. '92; Astra 5-drs. 1.6i '92; Vectra 1.6i '91. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Te koop KADETT 12 N '75 ƒ 250,- en 1.2 S '79 ƒ 1.250,-; Ascona 1.9 S met schade '79 ƒ 350,-; VW Jetta 1.6 S sportieve uitv. '80 ƒ 1.450,-; Volvo 66 GL 1.3 automaat '79 ƒ 250,-; Saab 96 L '78 voor restauratie; Audi 100 GL 5 '79 ƒ 950,-; Ford Fiësta 1100 '79 ƒ 450,-; Opel Rekord '79 ƒ 750,-; Toyota Camry 1.8 '83 zeer mooi ƒ 3.950,-; Zastava GTL 55 44.000 km '87 ƒ 1.950,-; Corsa TR 1.2 '83 ƒ 3.250,-; VW Golf GTi ƒ 3.450,-; Lada 1.5 Stationcar '86 ƒ 3.250,-; Citroën 1.6 TRS '85 ƒ 4.500,-; Austin Mini 1000 E 71.000 km '83 ƒ 1.950,-; Honda Prelude 1.6 '82 ƒ 2.250,-. Ridder Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

Opel WELLING biedt aan: Kadett GSi cabrio '88; Lancia Prisma 1.6i 4-drs. '87; Toyota Corolla 1.6 XLi '90; Vectra 4-drs. 1.6i '89; Vectra 5-drs. 1.6i '91; VW-Golf 1.6 '91; Fiat Uno '91; Astra 3-drs. 1.6i '92; Ford Escort 1.4 '89; Kadett Stationcar 5-drs. '87 en nog veel meer! Diverse goedkope inruilers. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Telefoon 045-257700.

Autocentrum P. VEENSTRA: Audi 80 '90 veel extra's ƒ 23.500,-; Opel Vectra 1.8i GLS '91 ƒ 27.500,-; Opel Kadett 1.3 LS stationcar '87 ƒ 10.500,-; Toyota Celica 1.6 GTi veel acc. '88 ƒ 20.500,-; Volvo 440 GL '92 ƒ 23.500,-; Mazda 323 F 1.6 LX '91 ƒ 23.250,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 21.900,-; Toyota Corolla 1.3 XL 5-drs. '90 ƒ 17.250,-; Toyota Starlet DX '86 ƒ 7.150,-; Opel Kadett 1.4i Life '90 ƒ 17.500,-; Mazda 323 XL '89 ƒ 15.700,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 626 Coupé 2.0 GT '85 ƒ 6.250,-; Nissan Sunny 1.6 SLX 5-drs. type '92 ƒ 23.500,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '88 ƒ 14.750,-; Fiat Panda 1.0 XLi type '90 ƒ 9.900,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; Lada 2104 stationcar '87 ƒ 2.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Met SCHADE: ... TDi, bwj. 5-'91, ... incl. delen, ƒ ... Mercury Sab ... voorschade, ƒ ... Mazda 626 GLX ... '90, zijschade, ... ƒ 9.900,- incl. ... 210 D, bwj. 3- ... compl. kenteken ... excl. Telef. 046-5...

Te k. gevraagd ... auto's van '79 ... wet. geldig vrijw... met schade of ... 046-338509, ook 's ...

Suzuki Alto 5-d... '89; Suzuki Alto ... '88; Suzuki Alto ... maat '83; Mazda ... 1.6 coupé '84; V... drs. '88 LPG; R... Diverse inruilers ... Autobedrijf BOD... lefoon 045-441721.

SWALMCARS ... Porsche 924 '80; ... dett '80/'82; Op... '82; Opel Ascona ... '80; Mitsubishi C... GL '86; Siërra 2.0 ... maat '84; Fiat P... Fiat Ritmo '86; ... '81; Ford Grana... '83; Honda Qui... auto '83; Peugeot ... Liefhebbers VW ... Fiat X 1.9 '73. D... lers vanaf ƒ 750,... mog. Heerlerbaan ... len. Telef. 045-4135...

IMEX BV V... 228a, Landgra... VERKOOP schade... 045-312044.

Slopers

Te koop gevraagd ... SCHADE-AUTO'S ... sloperij Marxer. ☎ 04...

Te k. gevr. loop-, ... SCHADE-AUTO'S ... ste prijs van L... 046-512924/046-51...

RAPIE vraagt lo... en schadeauto's, ... waringsbewijs. L... Kerkrade. ☎ 045-42...

Te k. gevr. SCHA... en loopauto's, en ... gebr. auto-onderde... Wolters. Telef. 045-4...

Te koop gevr. SL... schade auto's, tev... verkoop gebr. a... A. Körler. ☎ 045-229...

Autosloperij K. Kör... te koop: loop- en ... AUTO'S en nieuw... auto's. Telef. 045-227...

Auto verkopen? Nu ... ren met GRATIS ... meer info: 045-7199...

Voor Piccolo's zie verder pagin...

75 Jaar Limburgs Dagblad — BINGO

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 930/109/134.93 d.d. 29-6-1993.

Prijs winnaars spelronde nr. 2

Kuipers H.	Monnetstraat 23, Landgraaf	f 5000,-
Bosch J.	Irmstraat 13, Simpelveld	f 500,-
Baars A.	Stampstraat 119, Simpelveld	f 500,-
Smink E.	Panhulsstraat 13, Amstenrade	f 400,-
Arts G.	Lambertusstraat 35, Brunssum	f 300,-
Dammer J.	Marconistraat 4 , Heerlen	f 300,-
Dressen A.	Teheuxstraat 27, Wijnandsrade	f 200,-
Langen M.	Valkstraat 13, Heerlen	f 200,-
Gielkens T.	A.Huynstraat 38, Amstenrade	f 100,-
Cox J.	Bosveldstraat 36, Kerkrade	f 100,-
Schoutsten H.	Mesweg 32, Eys	f 100,-
Oberndorff M.	Tongerseweg 422, Maastricht	f 100,-
Mierling M.	Bernhardstraat 21,Beek	f 100,-
Vogely M.	Vrouenrastlaan 46, Landgraaf	f 100,-
Neltens N.	Bronkstraat 43, Heerlen	f 100,-
Genders H.	Steenweg 17, Grevenbicht	f 100,-
Spath G.	Bernadettelaan 81, Landgraaf	f 100,-
de Jong Z.	Treebeekplein 56, Brunssum	f 100,-
Stolz T.	Weltertuynstraat 60, Heerlen	f 75,-
Vermeulen G.	Rdr.Hoenstraat 214, Hoensbroek	f 75,-
Gobbels	Savelberglaan 30, Kerkrade	f 75,-
Schatzinger A.	Bomerweg 17, Obbicht	f 75,-
Verbeuken D.	Tenelenweg 53, Voerendaal	f 75,-
Habets L.	Groene Kruisstr 12, Kerkrade	f 75,-
van Dinther A.	Keerberg 23, Voerendaal	f 75,-
Hermans F.	Paadweg 37, Hoensbroek	f 75,-
Habets J.	Oude Heiliust 26, Kerkrade	f 75,-
Reneerkens M.	Geulstraat 1, Heerlen	f 75,-
van den Hof M.	Tulpenstraat 37, Kerkrade	f 75,-
Malakat S.	dr.Poelsstraat 15, Kerkrade	f 75,-
Brand M.	Montfortstraat 54, Hoensbroek	f 75,-
Mulders C.	Swalmstraat 1, Heerlen	f 50,-
van Wersch J.	Nachtegaalstraat 8, Eys	f 50,-
Jacobs H.	Dillegaard 25, Heerlen	f 50,-
v.d.Eynden P.	Honigmanstraat 1, Landgraaf	f 50,-
Michiels J.	Houtstraat 32, Grevenbicht	f 50,-
Heckmans P.	Maastrichterln 147c, Vaals	f 50,-
Bormans C.	Mesweg 18, Eys	f 50,-
van Oyen A.	Treebeekstraat 161, Brunssum	f 25,-
van Goor B.	Molenweg 96, Eygelshoven	f 25,-
Jong V.	Populierweg 34, Maastricht	f 25,-
Derkman P.	Gr.J.Frederikstr 18, Landgraaf	f 25,-
Senden G.	Teggert 29, Voerendaal	f 25,-
Housen J.	Holtzbuilenstr. 38, Eygelshoven	f 25,-
de Lang L.	Accacialaan 13, Landgraaf	f 25,-
Gerards M.	Snijderslaan 18 a, Landgraaf	f 25,-
Patfield M.	Scheidestraat 38, Heerlen	f 25,-
Christophe H.	Stokhoes 57, Brunssum	f 25,-
Frusch J.	Maarzijde 58, Kerkrade	f 25,-
Smeets H.	Kerkplein 38, Voerendaal	f 25,-
Selden M.	Koestraat 34, Obbicht	f 25,-
Walraven M.	Russelstraat 9, Eygelshoven	f 25,-
Ramakers M.	Kerkplein 6, Geulle	f 25,-
de Clercq A.	Planeetstraat 9, Geleen	f 25,-
Houpermans L.	Valkenburgerweg 9, Nuth	f 25,-
Mulders L.	Doverau 18, Kerkrade	f 25,-
Janssen E.	Tudderenderweg 4 b, Sittard	f 25,-
Kooiman T.	Palestinastraat 243, Heerlen	f 25,-
Drijver M.	Tulpstraat 24, Heerlen	f 25,-
Reintjens J.	S.Streuvelsstraat 3, Landgraaf	f 25,-
Lammers Dir.	Waubacherweg 5, Eygelshoven	f 25,-
Timmermans W.	Gr.Genhouterstr. 90, Beek	f 25,-
Impelmans W.	Dempseystraat 67, Sittard	f 25,-
Laarschot T.vd	Mgr.Feronlaan 55, Hoensbroek	f 25,-
Sulmann A.	P.Breughelstraat 15, Heerlen	f 25,-
Hounjet E.	Roevoetstraat 40, Valkenburg	f 25,-
Hilberdink A.	G.Flinckstraat 217, Heerlen	f 25,-
Mullenders E.	Mellaechet 58, Vijlen	f 25,-
Gernaat M.	Nieuwenhagerweg 67, Eygelshoven	f 25,-
Steyns A.	Schillerstraat 38, Simpelveld	f 25,-
Nolten E.	J.Frisostraat 23, Landgraaf	f 25,-
Paulissen F.	Baandert 54, Sittard	f 25,-
Thijssen C.	Valkenburgerweg 61, Nuth	f 25,-

Elisabeth Kuipers wachtte op haar vijfduizend gulden

Regiefoutje bij prijsuitreiking

LANDGRAAF - Het zal je maar overkomen. De hoofdprijs van vijfduizend gulden willen overreiken en je bent het geld vergeten mee te nemen. Dat overkwam pr- en promotiefunctionaris Karel van Knippenberg donderdagmiddag. Hij greep triomfantelijk in zijn binnenzak en merkte dat die opvallend leeg was.

Iedereen dacht aanvankelijk aan een grap. Maar na enkele ogenblikken werd duidelijk dat daar geen sprake van kon zijn. De winnaars, Elisabeth en Hironimus Kuipers stonden daadwerkelijk met lege handen, de bloemen even buiten beschouwing gelaten. Geen hoofdprijs. Wat te doen? Een telefoontje naar het hoofdkantoor in Heerlen bracht verlossing. Het geld bleek onderweg naar Landgraaf niet verloren, maar lag gewoon op een bureau.

Opluchting. Snel terug natuurlijk want je kunt de gelukkige winnaars niet te lang hun prijs onthouden, ook al was er sprake van een regiefoutje. Het oponthoud bood natuurlijk wel de gelegenheid om eens te informeren hoe de beiden het klaargespeeld hadden om winnaar te worden. „Wel, dat was eenvoudig", glimlachte Elisabeth Kuipers. „Afgelopen zaterdag moest ik nog snel naar de stomerij en ter plekke ontdekte ik dat ik nog geen bingokaart had. Gewoon vergeten."

Elisabeth Kuipers kreeg toch nog haar vijfduizend gulden. Hoofd pr- en promotie Karel van Knippenberg kan weer lachen. DRIES LINSSEN

Zij kocht dus een exemplaar en kruiste in de loop van de dagen nauwkeurig haar nummers aan. Woensdagochtend moest Hironimus Kuipers naar de huisdokter, stond onder de douche en zijn vrouw zag dat haar strip volliep. Bingo! Zo simpel gaat dat. „Ik geloof dat we een prijsje gewonnen hebben", riep Elisatbeth richting badcel.

Inmiddels had de (ongelukkige) Van Knippenberg zich met ware doodsverachting door het spitsuur geworsteld en vestigde waarschijnlijk een record op de afstand Landgraaf-Heerlen, vice versa. Voor de tweede keer stond hij op de stoep en nu wel met vijfduizend gulden. Met een zucht van verlichting kon hij het bedrag aan de rechtmatige eigenaresse overhandigen.

Eind goed, al goed. De aanvankelijke consternatie ebde weg en koffie met vlaai was de beloning voor het bingoteam dat toch een extra inspanning moest leveren om de prijs op de juiste plaats te krijgen.

Zoals wel vaker,(wat heet!) was het bedrag van vijfduizend gulden bijzonder welkom. Want volgend jaar is de zus van Hironimus veertig jaar getrouwd. Helaas woont ze niet naast de deur, maar in het verre Canada.

Vijfduizend gulden vormt daarbij een aardig zakcentje. Of overdrijven we nu een beetje?

Volgend keer bent u aan de beurt, ook al hoeft u geen lange reis te maken. Eenvoudig een kaart kopen, de cijfers aankruisen en bellen als u bingo heeft. En aan het einde van de rit wacht ook nog de Peugeot 306 XN als extraatje.

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 18 september 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

In afgelopen twee maanden 19 vrouwen beroofd

Heerlense politie vormt team tegen tasjesrovers

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De Heerlense politie heeft sinds enkele weken een team dat zich bezighoudt met het opsporen van tasjesrovers. Reden is de hausse van tasjesroven van de afgelopen maanden. In Heerlen en Hoensbroek werden de afgelopen twee maanden negentien vrouwen beroofd. De daders die vooral opereren in het centrum van Heerlen, hebben het met name gemunt op oudere dames.

Vorige week zaterdag werd een 81-jarige bewoonster van de Bekkerweg het slachtoffer van een tasjesroof. Zij raakte hierbij gewond. Voor haar zoon, advocaat Oscar Hammerstein die in Amsterdam woont, reden om een verontruste brief te sturen naar burgemeester Jef Pleumeekers en het Limburgs Dagblad. Hij geeft hierin aan dat zijn moeder al vier keer slachtoffer is geworden van een beroving. Heerlen noemt hij het Chicago van Nederland.

De politie zegt al enkele weken bezig te zijn om de daders van de tasjesroven op te sporen. Nog steeds zonder resultaat. Vermoed wordt dat een persoon meerdere tasjesroven pleegt. „Vorig jaar hadden we ook opeens een sterke toename van tasjesroven," aldus politiewoordvoerder Jos Koevoets. „De dader bleek toen een gokverslaafde te zijn die zwaar in geldnood zat." Of het deze keer ook om een of meerdere verslaafden gaat, kan Koevoets niet zeggen. „Mensen denken al snel dat het wel een junk zal zijn maar dat is vaak helemaal niet het geval. Soms is de reden bijvoorbeeld een huurschuld."

Een bepaald patroon in de berovingen is volgens de politie niet aanwezig. „Soms wordt de vrouw met een mes bedreigd dan weer wordt de tas ruwweg uit de hand gerukt. Vaak gebeurt het dat de vrouw valt en bijvoorbeeld iets breekt," aldus Koevoets. Het enige dat de vrouwen volgens hem kunnen doen, is alert zijn. „We willen ze niet bang maken maar het is natuurlijk wel belangrijk om te waarschuwen. De politie houdt op haar beurt de onheilsplekken, die over het hele centrum verspreid liggen, zoveel mogelijk in de gaten," aldus de woordvoerder.

Actie bij Intratuin

Van onze redactie economie

HEERLEN – Werknemers van de sociale werkvoorziening laten vandaag het publiek merken dat ze al weken aan het actievoeren zijn voor een nieuwe, betere cao en voor reparatie van het wao-gat. Bij het tuincentrum Intratuin op de meubelboulevard in Heerlen worden pamfletten uitgedeeld aan het winkelend publiek.

Maandag wordt gestaakt bij de Emma schoenenfabriek in Brunssum en dinsdag bij de Zol-bedrijven De Beitel en De Locht. Bij het Zolbedrijf in Valkenburg vindt een kantinebijeenkomst plaats.

Op 28 september bereiken de acties een hoogtepunt als werknemers van een groot aantal werkvoorzieningsbedrijven in Brunssum bijeenkomen op het Lindeplein. FNV-voorzitter Stekelenburg en CFO-voorman Vrins worden die dag verwacht.

Koninklijk bezoek

● *Prinses Margriet heeft gisteren een bezoek gebracht aan Zuid-Limburg. Ze bezocht achtereenvolgens een congres over het voortgezet speciaal onderwijs in Born, het restauratieatelier gevestigd in het complex Rolduc waar ze veel belangstelling toonde voor de technische kanten van het vak van restaurateur (zie foto). Tenslotte opende ze de nieuwbouw van de Maastrichtse Toeleverings Bedrijven. Het bezoek, dat zeker in de ochtenduren een zeer informeel karakter droeg, trok weinig publieke belangstelling.* Foto: FRANS RADE

Zie verder pagina 15
● In het nieuws

NS schrapt 500 banen in zuiden

HEERLEN – De NS schrapt de komende vijf jaar onder de grote rivieren vijfhonderd tot achthonderd banen. Dat heeft districtsbestuurder Jelle Krol van de Vervoersbonbd FNV te horen gekregen van directeur W. Walraven van de NS-regio Zuidoost. De NS heeft in Zuid-Nederland nu 3200 mensen op de loonlijst staan. De inkrimping is enerzijds het gevolg van een reeds lopende reorganisatie, anderzijds van het plan van de NS om onrendabele lijnen en stations te sluiten. Vanaf volgend jaar voegt de NS de regio's zuidwest en zuidoost samen. Krol verwacht dat het zwaartepunt van de afslanking ligt in Oost-Brabant en Limburg.

Hennepteelt Noord-Limburg neemt hand over hand toe

Van onze verslaggever

VENLO – In zeker veertig tuinderskassen en champignonkelders in Noord-Limburg wordt momenteel hennep geteeld. Dat is een voorzichtige schatting van de Noordlimburgse politie die de indruk heeft dat het aantal illegale hennepkwekerijen wekelijks groeit. Burgemeester J. van Graafeiland van Venlo en zijn Venrayse collega J. Waals praten nu met Justitie en politie over maatregelen om de hennepteelt aan te pakken. Maar concrete voorstellen liggen nog niet op tafel.

Een van de oorzaken van het probleem is de malaise in de tuinbouw. Voor kwekers is de verleiding groot om kassen of champignoncellen te verhuren aan criminelen die hennep telen voor de produktie van hasj. Zonder zelf de handen uit de mouwen te hoeven steken, strijken de tuinders al gauw enkele tienduizenden guldens op.

Het telen van hennep in champignonkelders is een nieuw fenomeen. Om in de donkere kwekerijen voldoende licht te krijgen, worden vaak groeilampen gebruikt. De politie is ervan overtuigd dat er een relatie bestaat tussen de veel voorkomende diefstallen van groeilampen en de teelt van hennep in champignonkelders. Burgemeester Van Graafeiland van Venlo maakt zich ernstige zorgen over de snelle uitbreiding van de hennepteelt. „Nederland dreigt een exportland van hasj te worden. De kwaliteit van nederwiet schijnt uitstekend te zijn. Daarom moeten we deze ontwikkeling met spoed een halt toe roepen," zegt Van Graafeiland.

Overigens waarschuwde de Criminele Recherche Informatiedienst (CRI) er enkele maanden geleden al voor dat de georganiseerde misdaad zich steeds meer gaat toeleggen op de teelt van hennep. De handel in hasj is niet alleen uiterst lucratief, maar wordt ook minder streng bestraft dan het dealen van harddrugs.

Rechtbank dringt ontuchtige opa advocaat op

MAASTRICHT – Opa P.J. (80) uit Maastricht, die verdacht wordt in de jaren 1979 tot 1989 incest en ontucht te hebben gepleegd met drie van zijn kleinkinderen, is gisteren door de rechtbank in Maastricht naar een advocaat gestuurd. Opa J. verscheen gisteren zonder raadsman omdat hij 'die niet kon betalen en toch wel veroordeeld zou worden'. Officier van justitie mr. J. van Atteveldt had om afhandeling van de strafzaak gevraagd omdat naar zijn mening 'een verdachte vrij moet zijn te kiezen voor een advocaat of niet.'

De deels zeer oude feiten kwamen aan het licht toen een der kleinkinderen verleden jaar op aandringen van een hulpverlener alsnog aangifte deed. De politie kwam tijdens het verhoor ook de feiten met twee andere kleinkinderen op het spoor. De kinderen zijn door opa misbruikt toen zij tussen de 8 en 12 jaar oud waren. Dat misbruik gebeurde ook als opa kwam logeren. De oude baas, die vanwege een ernstige doofheid, amper de overwegingen van de rechtbank kon volgen, beloofde op 19 oktober terug te zullen komen met een advocaat.

vooral de mensen met weinig om handen

hebben het over genoegdoening

punaise

'Politie dreigt vergadertijger te worden'

Van Goethem somber over politiezorg

BEEK – „Het heeft geen zin zaken mooier af te schilderen dan ze daadwerkelijk zijn. De vinger mag dan ook best op de zere plek gelegd worden." Dat zei burgemeester Albert van Goethem van Beek gisteravond tijdens een CDA-vergadering in Beek, waar het thema 'veiligheid' vanuit diverse invalshoeken werd besproken. Beeks burgemeester toonde zich tamelijk somber over de kwaliteit van de politiezorg, ook na de reorganisatie van de rijkspolitie en de vorming van de zogeheten 'basiseenheden'.

Van Goethem zei dat hem, sinds de reorganisatie in januari, nog niets was gebleken van de voordelen die de nieuwe situatie zou moeten gaan opleveren. Integendeel, wat Beek betreft is volgens hem de politiezorg alleen maar slechter geworden. In de oude situatie kon de burgemeester rekenen op een goed toegerust korps met een personele bezetting van 46 personen, nu heeft er volgens Van Goethem een 'personele kaalslag' plaatsgevonden en zijn er nog 32 politiemensen over. Het sluiten van het politiebureau tussen 22 uur en 7 uur noemde hij een teken aan de wand, hoewel in voorkomende gevallen uiteraard politiehulp wordt geboden.

Moties

Wat die politiezorg aangaat ziet hij de verdere toekomst ook niet optimistisch tegemoet. De nieuwe politiewet is volgens Van Goethem door moties en amendementen verworden tot een slechte wet die tal van conflicten in zich heeft. Daarom verzucht Van Goethem dat de politie „langzaam maar zeker een vergadertijger dreigt te worden."

Met het oog op de sociale veiligheid klopt volgens Van Goethem het beeld van de politie-agent niet meer. „De politie-agent, dat is toch het symbool van discipline en vastberadenheid. De politie vangt boeven, garandeert veiligheid en helpt mensen. Toch is er een ander beeld van de politie ontstaan. Namelijk dat van een verambtelijkte organisatie waarvan teveel leden te weinig gemotiveerd door het leven gaan."

Het gebruik van verouderde apparatuur versterkt dit demotiverende beeld volgens de burgemeester.

In 1992 is het aantal misdrijven dat de politie ophelderde gedaald naar 'een voorlopig dieptepunt' van negentien procent. Beek bevestigt dit negatieve beeld.

Roermond wordt afgesloten

ROERMOND – In verband met de bisschopswijding zal de binnenstad van Roermond zaterdag 25 september voor het autoverkeer worden afgesloten tussen 7 en 16 uur. Ook de stadsbus zal niet door de binnenstad rijden; de halteplaatsen Munsterplein en Kloosterwandplein komen tijdelijk te vervallen. Voor parkeergelegenheid verwijst de gemeente Roermond naar de parkeergarage Kloosterwandstraat, het Wilhelminaplein, en de terreinen langs de singels en bij de kazerne. De weekmarkt wordt die dag verplaatst van de Markt naar het Kloosterwandgebied.

DSM werkt samen met Intron

HEERLEN – Het onderzoeksbedrijf Intron gaat DSM Research helpen bij het binnenhalen van orders van derden. Daartoe is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. DSM wil zijn grote en dure onderzoeksfaciliteiten en -laboratoria meer gaan inzetten voor werk in opdracht van andere bedrijven. Dan kunnen de enorme investeringen in onderzoeksmiddelen en personeeel iets beter worden terugverdiend dan vroeger, toen DSM Research voornamelijk voor het eigen chemiebedrijf werkte. Intron gaat nu proberen naast de eigen diensten ook de onderzoeksdiensten van DSM Research aan de man te brengen. DSM en Intron hebben samen een breed pakket onderzoeksmogelijkheden in huis.

Staten: AID/ECD naar Kerkrade

MAASTRICHT – Provinciale Staten van Limburg willen dat het hoofdkantoor van de nieuwe AID/ECD in Kerkrade komt. Een motie van die strekking, met de opdracht aan Gedeputeerde Staten om dat standpunt aan het kabinet mee te delen, is gisteren met algemene stemmen in de Staten aangenomen. Volgens de Staten wordt Zuid-Limburg onevenredig zwaar getroffen door de bezuinigingen van het Rijk. Staatssecretaris Van Rooy (Economische Zaken) wil dat als de Algemene Inspectiedienst (AID) in Kerkrade is gefuseerd met de Economische Controledienst (ECD), het hoofdkantoor van deze nieuwe dienst in het westen van het land komt.

GS beraden zich over ambtenaar

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten van Limburg beraden zich dinsdag over de positie van topambtenaar W. van V. van de afdeling Economische Infrastructuur en Toerisme. Van V. wordt verdacht van het aannemen van steekpenningen en zal, zoals deze week bekend werd, daarvoor worden vervolgd. Van V. was al eens een tijdje geschorst, maar GS hieven deze maatregel al snel op. Dinsdag beraadt het college zich opnieuw over de zaak.

Congres aanpak gevaarlijke stoffen

AKEN – De Euregiocommissie Openbare Orde en Veiligheid houdt op maandag 8 november een congres met als thema: 'Ongevallen met gevaarlijke Stoffen in de Euregio Maas-Rijn'. De bijeenkomst wordt gehouden in het Eurogress in Aken. Tijdens het congres zullen de technische en tactische mogelijkheden voor de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen centraal staan. Daarnaast zal een expositie worden gehouden van informatiesystemen.

Politiek café in Heerlen

HEERLEN – De PvdA-afdeling Heerlen houdt morgen, zondag, in café Max vanaf 12 uur een politiek café. Gasten zijn de heer Schreuders (Kamer van Koophandel), mevrouw Versteegh (Missionair Centrum), mevrouw Bovy (Nor) en Henk Roosenboom (PvdA). Bert Havenith (Statenlid) zit het forum voor.

B en W praat met AbvaKabo

MAASTRICHT – Op uitnodiging van B en W van Maastricht vindt maandagochtend een gesprek plaats tussen een afvaardiging van het college en de AbvaKabobestuurders Lex Veldhuizen en Paul Marijnissen. B en W hebben in een eerder stadium aan het hoofdbestuur van de vakbond gevraagd een ander bestuurder dan Lex Veldhuizen naar Maastricht af te vaardigen. De redenen zijn nooit bekend gemaakt. De vakbond heeft het verzoek afgewezen, maar zich wel bereid verklaard een bemiddelaar naar Maastricht te sturen. Als zodanig zal maandagochtend Paul Marijnissen optreden.

o/z

Langs deze weg willen wij alle familieleden, vrienden en kennissen van harte bedanken voor deze onvergetelijke huwelijksdag.

Carla en Wernie Van den Bosch-Thomissen

Esther Lemlijn
en
Theo Huydts
gaan trouwen op
zaterdag 25 september 1993

De kerkelijke inzegening vindt plaats om 15.00 uur in de St. Jozefkerk te Broekhem-Valkenburg.

Receptie van 18.30 tot 20.00 uur in Motel Heerlen, Terworm 10, Heerlen.

Wegens huwelijk is
bakkerij Leo Huydts
Broekhem 47, Valkenburg
op 25 september a.s. na 13.00 uur gesloten.

Wegens ziekte vindt de receptie ter gelegenheid van het
60-jarig huwelijksfeest
van het echtpaar
A.C. Bloemers-van den Berch
in restaurant In Gen Thun
heden zaterdag 18 september **niet plaats.**

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, dat werd getekend door oprechte levensvreugde, goedheid, eenvoud en hulpvaardigheid, is heden, toch nog onverwacht, van ons heengegaan, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Johannes Hermanus Holweg

weduwnaar van

Johanna Antonia Wildenborg

Hij overleed op 80-jarige leeftijd.

Landgraaf:	Dieny en Panàs Tsimberidis-Holweg
	Pascal
Brunssum:	Kleny en Theo
Landgraaf:	Emmy en Vassilios Mouratidis-Holweg
	Patrik en Angelique
	Andreas
	Nathalie en André
Landgraaf:	Herman en Anita Holweg-Gooden
	Belinda en René
	Peter
Landgraaf:	Ton en Gerda Holweg-Lentjes
	Daphne
Landgraaf:	Marian en Jo Dörenberg-Holweg
	Manuela en Paul
	Cindy en Paul
	Familie Holweg
	Familie Wildenborg

6374 CW Landgraaf, 16 september 1993, Jagerspad 19.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 20 september a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Bernadette te Abdissenbosch. Aansluitend vindt de crematie plaats in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleance.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Overeenkomstig zijn wens, s.v.p. geen bloemen geven maar een gift doen op giro 6969 t.n.v. penningmeester van de Stichting Vrienden M.S. Research Den Haag.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor alle mooie en fijne herinneringen die hij ons achterlaat, geven wij u kennis van het heengaan van mijn man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Jan Mathijs Hubert (Mathieu) Pluijmen

echtgenoot van

Anna Biermans

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken.

Hoensbroek:	A. Pluijmen-Biermans
Hoensbroek:	Marleen Pluijmen
	Vera en Harry
Heerlen:	Jos Pluijmen
	Petra Pluijmen-Fleuren
	Fleur
	Rylana, Daenja

6431 EP Hoensbroek, 17 september 1993, Hommertsweg 15D.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 21 september om 11.00 uur in de kerk van het H. Hart van Jezus te Mariarade-Hoensbroek, gevolgd door de crematie in crematorium Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, gelegen aan de Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar gelegenheid is tot afscheid nemen zaterdag en zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor mij een dierbare man, voor ons een goede vader, schoonvader, groot- en overgrootvader, broer, zwager, oom en neef. We konden allen op je rekenen. Wij zullen je missen.

Johan Josef Gerardus Plum

echtgenoot van

Maria Heidstra

Hij overleed in de leeftijd van 70 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

In dankbare herinnering:
Maria Heidstra
kinderen
kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Plum
Familie Heidstra

6471 JN Eygelshoven, 17 september 1993, Smalweide 2.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op woensdag 22 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene, dinsdag 21 september om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Leëvensloof.
Jetsügd, wie óp vlüejele jedrage,
jebore, verzörgd en behuid
en eëve
mitjedoa an 't leëve.
Bejrave
in de eëd woa oes ales weëd.
Zoeë is 't óp dis welt
vier zunt mar e zoämsje in e koreveld.
Ria Lochtman-Linckens

Na een leven van eenvoud en liefde, is vanmorgen rustig ingeslapen, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, trotse opa, zwager en oom

Willem (Wiel) Linckens

echtgenoot van

Anna Brüll

Hij overleed, geheel onverwacht, in de leeftijd van bijna 77 jaar.

Kerkrade:	A. Linckens-Brüll
Kerkrade:	Toon Linckens
Kerkrade:	Ria Lochtman-Linckens
	Jos Lochtman
	René
	Nancy
	Familie Linckens
	Familie Brüll

6461 CD Kerkrade, 16 september 1993, Kloosterraderstraat 94.

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op woensdag 22 september a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H. Lambertus te Kerkrade-Centrum.

Aansluitend zal de begrafenis plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van de dierbare overledene, is op dinsdag 21 september om 19.00 uur in voornoemde dekenale kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 86 jaar, mijn lieve man, goede en zorgzame vader, schoonvader, pleegvader, opa, onze broer, zwager, oom en neef

Dirk Johan Frans Hogenberg

echtgenoot van

Felicie Maria Willems

In dankbare herinnering:

Sittard:	F.M. Hogenberg-Willems
Eindhoven:	Wim Hogenberg
	Marjo Hogenberg-van Nijkerk
	Daan
Sittard:	Ad Wabeke
	Familie Hogenberg
	Familie Willems

13 september 1993
Guido Gezellestraat 10
6136 HX Sittard

Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden.

Dankbetuiging

Wij willen u bedanken voor de belangstelling en het medeleven dat werd betoond bij het overlijden en de crematie van onze vader, opa en vriend

Harry Courbois

Kinderen Courbois
Mevr. G. Panea

Landgraaf, september 1993

---

†

Na een leven dat werd gekenmerkt door eenvoud, goedheid en behulpzaamheid, is heden, na een geduldig gedragen ziekte, toch onverwacht van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, mijn schoonbroer, onze oom en neef

Hubert Joseph Hermans

echtgenoot van

Petronella Maria Koreman

Hij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op 65-jarige leeftijd in de Hamboskliniek te Kerkrade.

Eygelshoven:	P.M. Hermans-Koreman
Schiedam:	Jan en Gina Hermans-Raduzzi
	Maaike en Boukje
Kerkrade:	Marian en John Dankers-Hermans
	Bob
	Familie Hermans
	Familie Koreman

6471 GZ Eygelshoven, 16 september 1993, Past. Stevensstraat 43.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de crematie, zal worden opgedragen op maandag 20 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.

Heden, zaterdag 18 september, wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Verdrietig, maar in het besef dat hem nu rust is gegeven, en dankbaar voor zijn zorg, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, broer en zwager

Hans Lamberts

☆ 26-1-1930 † 16-9-1993

echtgenoot van

Mia Feller

Heerlen:	Mia Lamberts-Feller
Oregon:	Jeanet, Jim Evert-Lamberts
	Barry
Brunssum:	Desirée, Karel van Wanrooy-Lamberts
	Manuela
	Familie Lamberts
	Familie Feller

16 september 1993
Trigoniaerf 12, 6413 LP Heerlen

De crematie zal plaatsvinden op dinsdag 21 september a.s. om 11.30 uur in het crematorium te Imstenrade, Heerlen.
Gelegenheid condoleren aldaar vanaf 11.15 uur.

Hans is opgebaard in het rouwcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

Na een kortstondige ziekte is tot onze droefheid van ons heengegaan

W.C. Fronczek-van Beek

geboren 6 maart 1922 te Oosterhout
overleden 16 september 1993 te Sittard

Jaap, Frans, Gisela, Rob, Mini
Ralf, Judith

Bruinkoolweg 71, Heerlen.
Corr.adres: Zeswegenlaan 203,
6414 HH Heerlen.

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op maandag 20 september om 11.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen; gelegenheid tot afscheid nemen zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heden heeft de Heer geheel onverwacht tot Zich geroepen, onze geliefde broer, schoonbroer, zwager, oom en neef

Hub Engelen

∗ 23 november 1919 † 17 september 1993

In dankbare herinnering:

Nieuwenhagen:	Sjef Engelen †
	Trautje Engelen-Quaedvlieg
Brunssum:	Jo Engelen
	Octavie Engelen-Meijs †
	Mia Engelen-Boderie
Eindhoven:	Nieke Ten Eikelder-Engelen
	Frits Ten Eikelder †
Ysselstein:	Finy Huyten-Engelen
	Nico Huyten
Heerlen:	Enny Cremers-Engelen
	Jeu Cremers
Nieuwenhagen:	Carl Engelen
	Enny Engelen-Milchers
Nieuwenhagen:	Tiny Gatignon-Engelen
	Jo Gatignon
	en al zijn neven en nichten
	Familie Engelen

6373 KM Landgraaf, 17 september 1993, Heigank 49.

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal worden gehouden op woensdag 22 september a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Hulp der Christenen te Nieuwenhagen-Landgraaf.

Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van de dierbare overledene, is op dinsdag 21 september in voornoemde parochiekerk om 19.00 uur.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wat de sterfelijke mens betreft, zijn dagen zijn als die van het groene gras; Als een bloesem van het veld zo bloeit hij ...
Verwondert u hierover niet want het uur komt waarin allen die in de herinneringsgraven zijn, Zijn stem zullen horen ...
Ps. 103 : 15, Joh. 5 : 28

Hierbij geven wij u kennis dat heden, toch nog onverwacht, van ons is heengegaan, in de leeftijd van 71 jaar, mijn lieve man, onze zorgzame vader en schoonvader, opa, zwager en oom

John Niestatek

echtgenoot van

Jeane Hellemans

Brunssum:	J. Niestatek-Hellemans
Schinveld:	Eddie en Rinie Hellemans-Hellenbrand
	Perry, Manno
	Familie Niestatek
	Familie Hellemans

6444 CW Brunssum, 17 september 1993, Kruisberghof 33.

De herdenkingsdienst zal worden gehouden op woensdag 22 september om 10.30 uur in de Koninkrijkszaal voor Jehova's Getuigen te Hoensbroek, Reigerstraat 10, waarna om 11.45 uur de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas te Geleen, Vouershof 1.

Na de crematie is er in de koffiekamer gelegenheid tot persoonlijk condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek, zondag van 14.00 tot 15.00 uur, maandag en dinsdag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

OVERLEDEN

† **Toos Sauvé**, 61 jaar, weduwe van Mart Vossen, echtgenote van Sjra Meuwissen, Korenbloemstraat 1, 6051 KH Maasbracht. De plechtige eucharistieviering vindt plaats op dinsdag 21 september om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Maasbracht-Beek.

† **Alphonsus Hubertus Franssen**, 85 jaar, Prinsenbaan 8, 6104 BG Koningsbosch. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op maandag 20 september om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch.

Enige en algemene kennisge

†

Verdrietig, maar vol dankbare herinne geven wij u kennis dat plotseling, in de van 75 jaar, is overleden, onze zorgzam der, schoonmoeder en oma

Maria Proosten

echtgenote van wijlen

Pie Hoedemakers

Neerbeek:	Thea Ramakers-Hoede
	Jo Heijnen
Geleen:	Elly Boers-Hoedemaker
	Bert Boers
Geleen:	Anny Golsteyn-Hoedem
	Gerrit Golsteyn
Schimmert:	Roos Vankan-Hoedema
	Math Vankan
Neerbeek:	Jos Hoedemakers
	Marion Hoedemakers-Smitsma
Schimmert:	Maria Vankan-Hoedema
	Wiel Vankan
St.-Odiliënberg:	José Schidlo-Hoedema
	Ben Schidlo
Beek:	Martin Hoedemakers
	Carla Hoedemakers-Ho
Beek:	Jo Hoedemakers
	Erna Hoedemakers-Wij
Beek:	Hub Hoedemakers
	en al haar kleinkinderen
	Familie Proosten
	Familie Hoedemakers

Beek, 17 september 1993.
Corr.adres: E. Boers,
Leeuwenhoekstraat 24, 6164 VZ Geleen.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvin dinsdag 21 september om 10.30 uur in Martinuskerk te Beek, waarna de begrafe de Nieuwe Hof.

Er is geen condoleren.

Maandag om 18.40 uur wordt de rozenkr beden en aansluitend de h. mis gelezen in noemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouw van uitvaartcentrum Daemen, Prins M laan 5 te Beek; bezoek dagelijks van 18. 19.00 uur.

Woorden schieten hier te

Erni Vasey

Wij wensen Marloe en familie veel sterkte ze voor hun zo moeilijke tijd.

Spaarclub „De Doorzakkers"
C.V. De Hofnarren '91
Je naaste vrienden Els en René, Jet en
Lon en Lei, Rita en Math, Mia en Norm
Lies, Henkie, Ada, Theo

Met grote verslagenheid hebben wij ken nomen van het overlijden van ons lid

Erni Vasey

Zijn inzet en toewijding voor onze veren zijn voor eenieder van ons een groot voor geweest.

Bestuur en leden
biljartvereniging Cara

Met ontsteltenis hebben wij kennisgen van het overlijden van ons lid

Erni Vasey

Spaarclub De Grolsh Jon

Dankbetuiging

Gaarne willen wij iedereen bedanken vo vele blijken van medeleven die wij mo ontvangen tijdens de ziekte, het overlijd de begrafenis van mijn echtgenoot, onze schoonvader en opa

Anton van de Pol

Echtgenote
Kinderen en kleinkind

Obbicht, 6125 AB Kempenweg 37

---

limburgs dagblad — limburg

Ook te weinig mankracht bij justitie Maastricht

Weer verdachten naar huis door cellengebrek

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – Justitie in Maastricht heeft afgelopen week opnieuw negen verdachten van deels ernstige misdrijven, waaronder tasjesroof, naar huis moeten sturen wegens gebrek aan cellen in de huizen van bewaring. Ook verdachten tegen wie ter zitting zeer zware straffen worden geëist, blijven op vrije voeten. Een inwoner van Heerlen tegen wie wegens tientallen inbraken in auto's officier van justitie mr. J. van Atteveldt gisteren 28 maanden vroeg, is kortgeleden noodgedwongen vrijgelaten en blijft dat ook tot hij zijn straf kan uitzitten.

Verdachten mogen niet ondergebracht worden in bijvoorbeeld de Geerhorst in Sittard. Het Openbaar Ministerie in Maastricht, toch al maanden zwaar onder druk door gebrek aan mankracht en een overdaad aan (corruptie)zaken, is ten einde raad. Het einde is ook nog niet in zicht omdat momenteel al twintig cellen boven het toegestane regio-maximum worden bezet door verdachten uit de categorie 'A plus'. Volgens de in juli geformuleerde dwingende richtlijnen moeten die verdachten (van misdaden die grote onrust veroorzaken en waarop minstens 18 maanden staat) opgesloten blijven.

Frustrerend

Persofficier van justitie mr. M. Kolkert heeft gisteren bevestigd dat de situatie als zeer frustrerend wordt ervaren. „Omdat wij al twintig cellen teveel in gebruik hebben, moet eerst die achterstand wordt weggewerkt voor we weer verdachten van misdrijven die niet in de zware klasse vallen kunnen insluiten," aldus de persofficier.

De praktijk bij de voorgeleiding van tussen de 15 tot 20 verdachten per week is dat ondanks de door de rechter-commissaris bevolen bewaring de helft van de verdachten naar huis kan. Alleen van verdachten van verkrachting, moord of doodslag of in het algemeen misdrijven die voor grote maatschappelijke onrust zorgen kunnen en moeten ook volgens de nieuwste richtlijnen geplaatst worden.

Officier van justitie mr. J. van Atteveldt kon door plaatsgebrek daarom ook niet autokraker M. L. (20) uit Heerlen ondanks een eis van 28 maanden vasthouden. Zijn maatje A.D. (24), die nog veel meer autokraken op zijn conto heeft, blijft na een eis van 42 maanden wel in de cel.

Corruptie

De celproblemen komen op een moment dat binnen het openbaar ministerie in Maastricht de officieren 'al op hun tenen moeten lopen en vrijwel elk weekeinde moeten doorwerken'. Vooral de zeer ingewikkelde corruptie-onderzoeken kostten veel extra tijd.

Zoals deze week al gemeld, staan veel corruptie-onderzoeken (Riem, Van Vlijmen, Baars) vrijwel stil. Weliswaar is door de procureur-generaal in Den Bosch hulp beloofd, maar advocaat-procureur mr. E. van der Bijl is nog steeds niet in Limburg aan het werk gegaan. Bij justitie in Maastricht werken officieel onder hoofdofficier mr. J. Fransen, drie officieren 1e klas, negen officieren, een plv. officier en twee raio's. Tijdelijke hulp uit het naburig arrondissement Roermond heeft slechts kort soelaas geboden.

Toch subsidie voor volksopera

MAASTRICHT – De Nederlandse Volksopera mag de provinciale subsidie van 30.000 gulden, die bestemd was voor twee produkties die niet zijn doorgegaan, toch besteden aan andere zaken. Gedeputeerde Staten adviseren de vaste commissie voor cultuur, onderwijs en sport de eerder toegekende subsidie voor het gezelschap niet in te trekken.

De steun was voor het jaar 1993 indertijd toegekend omdat de Nederlands Volksopera de produkties Suor Angelica en de verkorte versie van Rigoletto zou gaan uitvoeren. Het geld wordt nu gebruikt voor de afwerking van de oude produktie Carmen, met voorstellingen in Roermond en Venlo, ombuiging van het beleid en aanpassing van het repertoire en de aanloopkosten van een nieuwe produktie. Gedeputeerde Staten willen per jaar bekijken hoeveel subsidie wordt verstrekt aan het operagezelschap. Daarbij zullen GS zich laten adviseren door de adviescommissie vocale kunst. Eerder gaf de commissie aan dat 30.000 gulden per produktie voldoende is voor de Nederlandse Volksopera.

Het operagezelschap had een herziend subsidieverzoek ingediend van 60.000 gulden voor 1993, 85.000 in 1994 voor de kleinschalige produktie van Hallo Dolly en eveneens 85.000 gulden voor Aida in 1995.

Beer Jo weer vrij

● *Met appels en brood hebben verzorgers van Ouwehands Dierenpark in Rhenen beer Jo het berenbos in gelokt. De Maastrichtse bruine beer kreeg gisteren na drie weken quarantaine zijn vrijheid terug. Na een jarenlang verblijf in een betonnen kuil voelde de aarde onder zijn vier voeten onwennig aan. De quarantaine hokken grenzen aan het berenbos. De laatste week heeft Jo door het hek heen al kennis kunnen maken met zijn toekomstige mede-boswoners. Die werden gisteren uit voorzorgsmaatregel uit het bos gehaald en de stallen in gelokt. Na een korte wandeling door het bos, dook Jo de vijver in. Een half uur later konden de twee beren uit Kroatië het bos weer in. De overige twee beren volgden later, om de gewenning zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het is de bedoeling dat uiteindelijk vijftien beren het berenbos gaan bevolken. Via een padenstelsel van in totaal 250 meter lengte is het voor bezoekers mogelijk de beren te zien. Een brug over een deel van het bos van zeventig meter lengte is al klaar. De bruine beren die al in Ouwehands Dierenpark verblijven worden ook verhuisd naar het berenbos. De ruimte die dan vrijkomt wordt gebruikt voor een betere opvang van de ijsberen.* Foto: PETER DRENT

Staten slikken extra kosten Bonnefanten

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Schoorvoetend zijn Provinciale Staten akkoord gegaan met de 3,5 miljoen die de nieuwbouw van het Maastrichtse Bonnefantenmuseum duurder uitvalt. Voor die nieuwbouw, op het Céramiqueterrein langs de Maas, hadden de Staten 35 miljoen uitgetrokken onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat het gebouw geen cent meer mocht kosten.

Eerst viel de openbare aanbesteding van de bouw echter twee miljoen duurder uit, toen bleek dat de aannemer voor de bouw twee maanden meer nodig had dan gecalculeerd. Als klap op de vuurpijl liepen de kosten van externe adviseurs voor enkele tonnen uit de hand.

Vooral dat laatste kwam PvdA-gedeputeerde G. Kockelkorn (cultuur) gisteren in de Statenvergadering op zware kritiek te staan. Waarom wordt met de aannemer vooraf een vaste prijs afgesproken, maar kunnen de externe adviseurs maar blijven declareren wanneer de zaak vertraging oploopt, vroegen alle Statenfracties zich af.

Met name CDA-woordvoerder P. Bijsmans had de messen geslepen. „Ik heb er geen probleem mee als de openbare aanbesteding hoger uitvalt, want er is hier keurig volgens de regels gewerkt. Dan kan zoiets gebeuren. En verder is de overschrijding van het budget vooral een gevolg van de wensen van de provincie. Maar als het krediet dan wordt overschreden, wil ik dat als Staten wel horen."

M. van Stralen (PvdA) suggereerde zelfs dat de externe adviseurs belang hebben bij stijging van de bouwkosten van het Bonnefantenmuseum. „Hoe langer de bouw duurt en hoe meer veranderingen er worden aangebracht in de oorspronkelijke plannen, hoe meer ze kunnen adviseren tegen hun riante tarieven." Kockelkorn kon weinig meer doen dan zijn spijt betuigen en nog maar eens uitleggen hoe het allemaal zo is gekomen. De gedeputeerde zegde toe dat Gedeputeerde Staten zich zullen beraden over de inzet van externe adviseurs.

Actie illegale hennepplanten

HEERLEN – Tijdens een gecoördineerde actie op illegale hennepteelt heeft de Heerlense politie gisteren in totaal 1000 planten in beslag genomen en later vernietigd. Twaalf adressen werden bezocht. De planten werden aangetroffen in de tuinen en op twee plaatsen op de zolder van woningen. Op deze laatste plekken werd gebruikt gemaakt van snelgroeiverlichting.

Bij de actie werd ook een onderzoek ingesteld naar een koffieshop aan de Amstenraderweg. Daar trof de politie 2,5 kilo hasj en ruim 5 kilo weed aan. Ook werd een hoeveelheid hennepbollen in beslag genomen. De totale waarde wordt ongeveer geschat op 20.000 gulden. Er werden geen aanhoudingen verricht. Tegen de verdachten werd wel proces-verbaal opgemaakt.

Lijk van man in kanaal gevonden

LOMMEL – De brandweer van Lommel heeft gisterochtend uit het Maas-Scheldekanaal het lijk van een man opgevist. Het stoffelijk overschot was erg verminkt, vermoedelijk te wijten aan de schroeven van voorbijvarende schepen.

Door die zware verminkingen kon de onbekende man tot nu toe niet worden geïdentificeerd, terwijl er ook niet kon worden uitgemaakt of er al dan niet sprake is van een misdrijf. Vandaag is een lijkschouwing.

Cao-akkoord orkestmusici

Van onze kunstredactie

MAASTRICHT – Orkestdirecties en vakbonden hebben gisteren een akkoord gesloten over de arbeidsvoorwaarden van orkestmusici.

De dreiging van acties is daarmee van de baan, zo verklaarde woordvoerder Wisso Wissing van de Nederlandse Toonkunstenaarsbond (NTB) na afloop van het overleg.

Het akkoord heeft een looptijd van een jaar en bestaat uit een salarisverbetering van 2 procent met ingang van 1 augustus 1993. De orkestmusici krijgen bovendien een eenmalige uitkering van 1 procent. Het Contactorgaan van Nederlandse Orkesten (CNO) en de bonden zijn verder overeengekomen dat zij een gezamenlijk onderzoek zullen doen naar de salarispositie van musici. Dat kan dienen als middel om de overheid ertoe te bewegen meer geld voor de sector beschikbaar te stellen. Alle partijen erkennen dat er een structurele achterstand in de salarispositie van orkestmusici bestaat, aldus Wissing.

Het cao-beraad was in juni vastgelopen op de eis voor een loonsverhoging van 2,5 procent met ingang van 1 januari 1993. De werkgevers wilden niet verder gaan dan 0,75 procent met ingang van 1 augustus van dit jaar. De nieuwe cao geldt voor elf door het rijk gesubsidieerde symfonieorkesten. Het Koninklijk Concertgebouworkest en de omroeporkesten hebben een eigen overeenkomst.

Café-avonden voor joodse gemeenschap in Maastricht

'Je hoeft niet naar Israël om verbondenheid te delen'

Van onze correspondent

MAASTRICHT – In navolging van steden als Groningen, Arnhem en Amsterdam wordt binnenkort in Maastricht een start gemaakt met café-avonden voor de joodse gemeenschap. Doel van deze avonden, die in café d'Oude Klok aan de Tongersestraat worden gehouden, is de onderlinge band tussen mensen met een joodse achtergrond te versterken. Behalve het gezellig samen pakken van een pintje zal tijdens de bijeenkomsten vooral aandacht worden besteed aan de rijke culturele traditie van het jodendom.

Het bericht dat het Joods Ontmoetingscentrum Maastricht (JOM) heeft verspreid, windt er geen doekjes om: 'een unieke gelegenheid voor joods Limburg om elkaar te ontmoeten en lief en leed te delen'. Dat schept hoge verwachtingen.

Ellen van de Spiegel Cohen, een van de initiatiefneemsters van de avonden, brengt enige nuancering in de enthousiaste zinsnede. „De joodse gemeenschap in Limburg is niet zo groot in aantal, naar schatting zo'n 200 mensen," aldus de 51-jarige inwoonster van Eys. „Bovendien is het JOM niet bekend bij alle joden. Hopelijk zullen de bijeenkomsten in d'Oude Klok daar enige verandering in brengen."

Het Joods Ontmoetingscentrum Maastricht werd vier jaar geleden opgericht omdat er onder de joden in de stad en omgeving de behoefte leefde om het eigen culturele erfgoed nieuw leven in te blazen. Sindsdien worden er regelmatig familiebijeenkomsten gehouden waar gezinnen en alleenstaanden elkaar ontmoeten om zich te verdiepen in de vele facetten van de joodse cultuur.

● *Stephen Epstein, Renée Glaser-van Kleef en Ellen van de Spiegel Cohen (v.l.n.r.) voor café d'Oude Klok.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Waarom dan toch nog café-avonden erbij? „In de avonduren kunnen volwassenen activiteiten opzetten die niet mogelijk zouden zijn met kinderen erbij," legt Renée Glaser-van Kleef van het JOM uit. „Boeken bespreken, films vertonen of muziek maken zijn enkele van de activiteiten waar we aan denken. Voorlopig zijn we daar echter nog niet aan toe. Kennismaking en ontmoeting zijn de parolen voor de eerste avonden."

Als nog even wordt doorgefilosofeerd over het doel van de bijeenkomsten, mengt Stephen Epstein zich in het gesprek. De oorspronkelijk uit New York afkomstige jood staat de formule van de avonden glashelder voor ogen. „Iedereen met een joodse achtergrond is van harte welkom. Liberaal of orthodox, jong of oud. Drempels kennen we niet. Het gaat erom dat wij onze verbondenheid, onze identiteit delen. Daar hoef je niet voor naar Israël, die culturele dimensie kun je net zo goed hier beleven," zegt Epstein met nadruk.

Verbondenheid is een woord dat opvallend vaak valt in het gesprek. „Wij joden hebben natuurlijk een belast verleden," erkent Glaser-van Kleef. „De moeilijkheden waarmee de joden in de geschiedenis steeds opnieuw geconfronteerd zijn geworden, hebben een sterke band binnen de gemeenschap geschapen. Aan deze verbondenheid hechten wij zeer grote waarde."

Hopelijk kan het Joodse volk weer ruimer ademhalen nu Israël en de Palestijnen een historisch akkoord hebben gesloten. „Een geweldige zaak," volgens het drietal. Toch tempert Epstein de euforie een beetje. „Wat er in de afgelopen weken is gebeurd, is natuurlijk van eminent belang voor het joodse volk. Maar de echte doelstelling blijft vrede te sluiten met alle Arabische landen in het Midden-Oosten."

Gezinsmiddag

Voorlopig richten de vertegenwoordigers van de joodse gemeenschap hun energie echter op de eigen kleinschalige activiteiten, zoals het café en de familiebijeenkomsten. Morgen kunnen ze meteen aan de slag want dan staat een gezinsmiddag op het programma ter gelegenheid van de start van het nieuwe joodse jaar. In de periode daarna zal er maandelijks een café-avond worden gehouden in de knusse d'Oude Klok. Belangstellenden kunnen informatie opvragen bij Renée Glaser-van Kleef (tel. 043-254730) of Ellen van de Spiegel Cohen (tel. 04451-2092).

Tientallen keren per jaar brengen de leden van het koninklijk huis een bezoek aan een stad of streek in Nederland. Een werkbezoek. Gisteren was Zuid-Limburg weer eens aan de beurt. Prinses Margriet bezocht op één dag drie verschillende activiteiten in drie verschillende regio's. Haar reeds jarenlange interesse en belangstelling voor gehandicapten was ook deze keer weer duidelijk merkbaar in het totale programma van het bezoek dat ze aflegde aan achtereenvolgens Born, Kerkrade en Maastricht. Onze verslaggever volgde 'op gepaste afstand'. Een verslag.

Grote bezorgdheid over positie van werkende minder-validen

Gehandicapten centraal in werkbezoek Margriet

in het nieuws

DOOR JOS VAN DEN CAMP

HEERLEN – De dranghekken op weg naar het gemeentehuis van Born waren – achteraf bezien – nergens voor nodig. Niet meer dan veertig belangstellenden stonden gisterochtend tegen tienen langs de kant om de bescheiden stoet én 'hare koninklijke hoogheid' te kunnen zien. De publieke belangstelling voor het werkbezoek dat prinses Margriet gisteren aan Zuid-Limburg bracht was overigens nergens groot.

Prinses Margriet woonde gisteren in Born de eerste helft bij van de conferentie 'De vso-leerling: een kans voor de arbeidsmarkt'. Daar hoorde zij dat de deelname aan het speciaal onderwijs in deze provincie verhoudingsgewijs nog hoger is dan in de rest van het land. Steeds minder kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden konden worden opgevangen in het reguliere onderwijs.

Gedeputeerde G. Kockelkorn concludeerde dat 2.200 Limburgse jongeren voortgezet speciaal onderwijs volgen. Dat is 2,7 procent van het totaal aantal leerlingen. De kans dat deze leerlingen echter aan een baan in het bedrijfsleven worden geholpen is niet zo groot aangezien datzelfde bedrijfsleven steeds hogere eisen stelt aan de werknemers. Om een betere doorstroom van leerlingen naar het bedrijfsleven te krijgen hebben de Regionale Besturen voor de Arbeidsvoorziening in Limburg, het Europees Sociaal Fonds en de provincie Limburg een speciaal project opgesteld dat moet bijdragen aan een betere afstemming.

In datzelfde kader werd gisteren door H. Versteegh, voorzitter van de Limburgse Werkgeversvereniging, de prijs 'de meest gemotiveerde werkgever' uitgereikt aan twee vertegenwoordigers van ACS in Echt, een bedrijf dat printplaten vervaardigt en waar 52 personeelsleden werkzaam zijn. ACS kreeg de prijs omdat het zich inzet voor de vso-leerling en met name omdat men daar één stageplaats van een vso-leerling heeft omgezet in één nieuwe arbeidsplaats. En dat wil blijkbaar heel wat zeggen.

Muurschildering

Na afloop van het eerste deel van de conferentie in Born begaven prinses Margriet en haar gevolg zich naar Kerkrade. Daar bezocht ze in het rustiek gelegen abdijcomplex Rolduc het restauratieatelier. Directeur mevrouw A. van Grevenstein-Kruse lichtte de kapitale restauratieprojecten toe die het handjevol nieuwe studenten de komende jaren onder handen neemt. Daartoe behoren de proosdij van Houthem St.-Gerlach, het kasteel van Heeswijk-Dinther in Noord-Brabant en tal van muurschilderingen in kerken te Maastricht, een van de weinige steden in Nederland waar nog eeuwenoude muurschilderingen te vinden zijn, vertelde directeur van Grevenstein.

Prinses Margriet toonde bijzonder veel belangstelling voor de activiteiten van het restauratieatelier en wilde het naadje van de kous weten toen ze even later kennis maakte met de verschillende technische mogelijkheden die restaurateurs tegenwoordig ter beschikking staan. Even later bracht ze een bezoek aan de waardevolle rococo-bibliotheek van Rolduc waar oud-directeur Jos Stassen haar rondleidde en haar liet tekenen in het gastenboek van de bibliotheek.

● *De heer Versteegh (links) reikte in Born aan Eveline Tijl en Lou Veugelers van het Echtse bedrijf ACS de prijs van 'de meest gemotiveerde werkgever' uit.* Foto: PETER ROOZEN

Het middagprogramma werd geheel in beslag genomen door het bezoek aan de Maastrichtse Toeleverings Bedrijven (MTB) in Randwijck. Maanden geleden had deze wsw-instelling het verzoek ingediend de nieuwbouw door prinses Margriet te laten openen. Prinses Margriet zei 'ja' en de Rijksvoorlichtingsdienst, de provincie Limburg en zij zelf vulden het programma voor die dag verder in met het bezoek aan Born en Kerkrade.

MTB-directeur L. Schunck liet in zijn toespraak bij gelegenheid van de opening van het nieuwe gebouw forse kritiek horen over de rijkssteun voor wsw-instellingen. Met zijn uitspraak 'de gehandicapte wordt ondergeschikt gemaakt aan het budget dat toevallig beschikbaar is', oogstte hij heel wat applaus.

Duiven

Onlangs nog liet de MTB-directeur zich ook al meer dan kritisch uit over het rijksbeleid bij de aanpak van de arbeidsmarktproblematiek van gehandicapten: „Het grootste probleem is de richtingloosheid. Dat komt omdat er in Nederland geen integraal gehandicaptenbeleid bestaat. Het beleid is momenteel gericht op de korte termijn," zei hij toen. „Maar vooral vanwege de enorme omvang moet de problematiek van zieken, arbeidsongeschikten en gehandicapten juist gefundeerd zijn op een lange-termijnstrategie," aldus Schunck.

Nadat prinses Margriet de nieuwbouw opende door vier duiven te lossen en haar handtekening te zetten in het gastenboek, bezocht ze, samen met onder andere gouverneur baron Berend-Jan Van Voorst tot Voorst de verschillende werkplaatsen van de Maastrichtse Toeleverings Bedrijven. Zo hier en daar sprak ze met een paar van de 650 geestelijk of lichamelijk gehandicapte werknemers. Maar veel tijd had ze daar, tot teleurstelling van menigeen, niet voor.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Sliver, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur. Dennis the menace, za zo en wo 14 uur, za en zo ook 16.30 uur. **Rivoli:** Dave, do t/m zo 18.45 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14.30 uur. **Maxim:** Hot shots 2, do t/m zo 19.15 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo 14 en 16 uur. **H5:** The fugitive, dag. 14.30 17.45 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. The piano, dag. 14.15 18 en 20.45 uur, za ook 23 uur. Last action hero, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.15 uur, za ook 23.30 uur. Turtlles 3, za zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. Cliffhanger, do vr ma di 14 en 18.30 uur, za zo en wo 18.30 uur, za ook 23.30 uur. Guilty as sin, dag. 21 uur. Bambi, dag. 14 uur, za zo ook 16 uur. Indecent proposal, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Mamma is boos, zo 11 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Hot shots 2, do t/m zo 20.30 uur. Indecent proposal, vr en za 22.45 uur, ma t/m wo 20.30 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Sliver, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Hot shots, dag. 18.30 en 21.15 uur. Dennis the menace, za zo en wo 14.30 uur. Dave, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. The piano, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** The waterdance, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The fugitive, dag. 18 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Guilty as sin, dag. 18 en 21.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Indecent proposal, dag. 18 en 21.15 uur. Bambi, za zo en wo 14.30 uur. **Lumière:** Orlando, dag. 20 uur. Bewogen koper, dag. 20.30 uur. Les nuits fauves, dag. 22 uur. Husbands and wives, do t/m za 23 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Whispers in the dark, dag. 20.30 uur. Dragon, dag. 20.30 uur. Dennis the menace, za zo en wo 14 uur.

● **SITTARD**
Forum: Sliver, dag. 20.30 uur. Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Bambi, za zo en wo 14 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Last action hero, dag. 20.30 uur, zo ook 17 uur. The fugitive, dag. 20.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: The fugitive, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Dennis the menace, za zo en wo 14.30 uur. **Royaline:** Last action hero, dag. 20.30 uur, vr za en zo 21.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Hot shots 2, vr za en zo 19.30 uur, zo ook 16.30 uur.

Henk de Heus van Politieregio Limburg-Zuid:

'Politie grensregio moet gestructureerder werken'

DOOR LUC SOMERS

MAASTRICHT – Naast het opzetten van politiële samenwerking op landelijk niveau is een gestructureerder samenspel nodig tussen politiekorpsen op interregionaal niveau. Daartoe wordt binnenkort in de Euregio Maas-Rijn het project Informatie- en Coördinatie Centrale (ICC) opgestart, dat stapsgewijs zal worden ingevoerd.

Dat zei gisteren Henk de Heus, beleidsmedewerker Euregionale Zaken van de Politieregio Limburg-Zuid tijdens het congres in het Maastrichtse Mecc over internationale samenwerking van politie en justitie in Europa.

Volgens De Heus is structurele samenwerking tussen Europese politiekorpsen pure noodzaak door de toenemende onveiligheid in West-Europa, het wegvallen van de binnengrenzen en de professionalisering van de misdaad. Voor de politieregio Limburg-Zuid, die als een 'enclave' door buitenland is omgeven, geldt dat zeker. Het opbouwen van structurele samenwerking is evenwel niet eenvoudig, omdat er tussen de grenslanden diverse verschillen bestaan in wet- en regelgeving, in organisatie, taken en bevoegdheden van de politie en in cultuur.

● *Henk de Heus: „Samenwerking pure noodzaak."* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zakboekjes

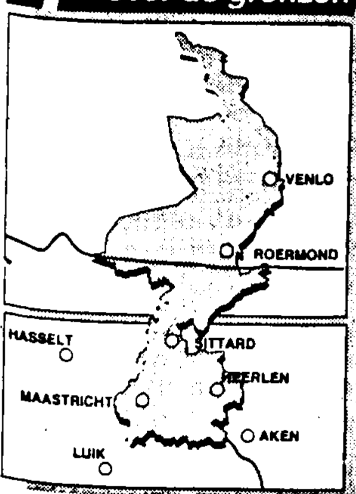
Toch werken de politiekorpsen in de Euregio Maas-Rijn al lang samen bij het oplossen van misdaden. Maar die samenwerking bestaat volgens De Heus alleen bij de gratie van politiemensen die elkaar kennen. „De coöperatie functioneert dus niet dank zij formele regelgeving, maar uitsluitend via de zakboekjes- of agendacultuur, meestal legaal, soms illegaal."

De Heus pleit dan ook voor het opzetten van een gelegaliseerde en vooral gestructureerde samenwerking. Maar daarbij moet volgens hem voor wat betreft regionale problemen worden gezorgd voor een regionale oplossing. „De problemen van alledag, zoals woninginbraken, auto- en motordiefstallen, mishandelingen, verkeersmisdrijven en drugstoerisme met daders van 'over de grens' zijn niet snel en effectief aan te pakken via Interpol Den Haag, Wiesbaden of Brussel."

Heel belangrijk bij het opzetten van interregionale politiële samenwerking vindt De Heus dat uitgegaan wordt van gemeenschappelijke belangen en mogelijkheden en niet van bestaande knelpunten. Verder moet het project in kleine, concrete en succesvolle stapjes worden opgezet. „Dat is beter dan uit te gaan van schitterende beleidsintenties die te pletter lopen op een veelheid aan barrières," aldus De Heus.

De Informatie- en Coördinatie Centrale in de regio Limburg-Zuid zal een vijftal hoofdtaken krijgen. Allereerst op het gebied van informatie-uitwisseling ten behoeve van operationele activiteiten en verder op terreinen zoals coördinatie en ondersteuning van grensoverschrijdende operationele activiteiten, als 'helpdesk', als managementondersteuning en als centraal punt voor de begeleiding van buitenlandse collega's.

over de grenzen

Uitreiking van onderwijsprijs

MAASTRICHT – Tijdens een feestelijke bijeenkomst op dinsdag 5 oktober wordt de Onderwijsprijs voor de provincie Limburg 1993 uitgereikt. Aan de wedstrijd kon elke school deelnemen met een project uit de eigen onderwijspraktijk. De uitreiking vindt plaats in de Statenzaal van het Gouvernement in Maastricht van 19.00 tot 22.00 uur.

De genomineerden zijn de St.-Augustinusschool in Gennep en de Heilige Geestschool (sinds 1 augustus jongstleden basisschool 't Forum) in Maastricht in de categorie basis- en speciaal onderwijs. In de categorie voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs zijn genomineerd: Samenwerkingsverband Heerlen/Kerkrade/Brunssum, T.S. De Hagerlei (sinds 1 augustus jongstleden Scholengemeenschap Gelre) in Venlo en De Veldwijk in Venlo.

In de categorie middelbaar beroepsonderwijs was er één inzending, namelijk van het Over Maas College in Roermond. Besloten is dat er geen provinciale mbo-prijs wordt uitgereikt, maar dat de Limburgse mbo-inzending door gaat naar de landelijke finale.

De inzendingen worden van 5 tot 12 oktober getoond in de 'Kleine Staat' van het Provinciehuis. De winnaars in de verschillende categorieën dingen mee naar de Nationale Onderwijsprijs 1993, die in november aanstaande wordt uigereikt door minister Ritzen van Onderwijs.

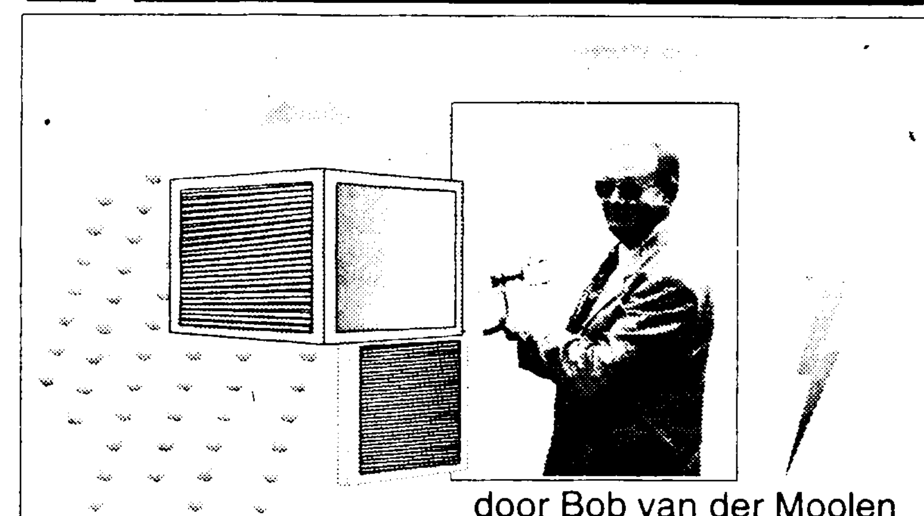
Steun voor Stichting Kastelen

MAASTRICHT – „Het stormt in monumentenland." Dat zei gedeputeerde mevrouw M. Greweldinger-Beudeker gisteren in het provinciehuis in Maastricht waar ze een reizende expositie opende bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de stichting Limburgse Kastelen.

Greweldinger doelde op de door het ministerie van WVC aangekondigde nieuwe bezuinigingen op de monumentenzorg en de verontwaardigde reacties op die plannen. De gedeputeerde beloofde de stichting dat zij in ieder geval ook in de toekomst kan blijven rekenen op de steun van de provincie.

Greweldinger wees op een inmiddels in het vooruitzicht gestelde subsidie en de extra speelruimte die de stichting heeft gekregen om fondsen en reserves te vormen.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Fraai herfstweer in aantocht

Het weer stond afgelopen week geheel onder invloed van de ex-tropische storm Floyd. De restanten van Floyd werden in een depressie boven de Atlantische Oceaan opgenomen waardoor dit systeem snel activeerde. De luchtdruk in de kern daalde tot 960 hpa (720 mm) en de wind bereikte snelheden tot 160 kilometer per uur.

Van dergelijke systemen is bekend dat zij enorm grote hoeveelheden warme, vochtige tropische luchtmassa's opnemen. En deze luchtsoort werd in de voorbije week als een soort spons boven onze hoofden uitgeknepen. In Limburg viel 60 tot 80 mm, ruim voldoende voor de normale hoeveelheid voor de hele maand september. Maar in andere delen van Nederland hebben de regenmeters plaatselijk al meer dan 160 mm opgevangen.

Naast deze grote hoeveelheden neerslag bezorgde Floyd ons ook een koude week. De maxima overdag bleven onder normaal, met als thermisch dieptepunt de 13 graden Celsius op donderdag (bijna 6 graden te koud). Zo koud is het na 8 april niet meer geweest.

Koude winter op komst?

De inmiddels bij velen nu wel bekende Duitse weerkundige Wolfgang Röder, expert in het voorspellen van het weer op lange termijn, heeft zijn visie voor de komende winter bekendgemaakt. Uit zijn lijvige prognoses een verkort uittreksel.

Afgezien van enkele dagen met warmer weer, zal aan het koele en onbestendige herfstweer in grote delen van Europa geen einde komen. Deze tendens zet zich, volgens Röder, voort en zal uiteindelijk leiden tot een echte 'ouderwetse' winter. Op basis van de luchtdrukverdeling van de laatste tijd heeft hij tien vergelijkbare drukverdelingen gevonden. In deze tien kwamen niet minder dan 7 koude winters voor. Daaronder vallen onder meer de oorlogswinter 40/41 en 41/42, de zeer strenge winter van 1947, de sneeuwrijke winter van 1979 en tot slot de winter van 1987 met de bitterkoude januarimaand.

In dit rijtje ontbreekt de strengste winter van deze eeuw, die van 1963, maar die winter past niet in de vergelijkbare luchtdrukverdeling. Enkele details: Rond 20 september verwacht hij enkele mooie dagen, daarna weer koud depressieweer. In oktober heerst overwegend hogedrukweer; mede daardoor een droge maand die waarschijnlijk aan de frisse kant zal zijn. Ook in oktober mag men op enkele warme dagen rekenen.

In de maand november zullen depressies overheersen met wisselvallig weer, voldoende neerslag met temperaturen die iets boven normaal zullen liggen. December zal koud starten, gevolgd door wat zachter weer. In het midden van de maand opnieuw kouder, maar zal naar zijn verwachting, zacht eindigen. Maar dan: rond Driekoningen volgt een overgang naar koud tot zeer koud winterweer met sneeuwval. Ook enkele kortdurende dooiperioden. En tot slot de laatste wintermaand; Röder voorziet dan een maand met veel sneeuw en koude oostenwinden.

weerspreuk: *'Veel noten op het harde hout, maakt de winter lang en koud'.*

zie verder pagina 4...

Riagg en Fiom starten cursus voor 'nieuwe gezinnen'

'De kinderen gaan mee in het huwelijksbootje'

DOOR LINDA DANIËLS

HEERLEN – Het gezin is de hoeksteen van de samenleving, zo wordt nog vaak gedacht. Maar hoe zit dat met het 'stiefgezin'? Veel mensen willen na een scheiding of het overlijden van hun partner een nieuw gezinnetje stichten. Ze nemen hun kinderen mee in het huwelijksbootje. Maar meestal blijkt dat bootje te klein en gaan mensen zich aan elkaar irriteren. Problemen alom, maar geen oplossingen.

In Nederland zijn naar schatting vijftigduizend stiefgezinnen. Voor mensen die problemen hebben met het vormen van dat nieuwe gezin is er de cursus 'Samen verder met een nieuw gezin'. Het Riagg (Regionale Instelling Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg) en het Fiom

ontmoeting op zaterdag

(Instelling voor ambulante gezondheidszorg) verzorgen die cursus in Heerlen.

Jeanne Brouwers (51), preventiemedewerkster bij het Riagg, en Fiom-medewerkster Cecile Zondag (51) krijgen dagelijks mensen in therapie die problemen hebben binnen het stiefgezin. Ze merkten dat mensen het erg moeilijk vinden om hulp te vragen. De twee dames vonden het de hoogste tijd om deze problemen eens zonder gêne te bespreken.

„Mensen met kinderen scheiden en trouwen elke dag. Het is geen vreemde situatie, het komt ontzettend vaak voor," zegt Jeanne Brouwers. „Je kunt je voorstellen dat een stiefgezin nogal wat problemen met zich meebrengt. Papa's kind luistert niet naar zijn nieuwe mama, 'omdat het zijn mamma lekker toch niet is'. De ex-vrouw van papa kan roet in het eten gooien door te gaan stoken tussen haar kind en de stiefmoeder. En mag het kind zijn natuurlijke moeder wel of niet zien? Er zijn geen oplossingen of richtlijnen voor ouders die met die problemen zitten. Daarom zijn we de cursus gestart voor nieuw gevormde gezinnen. We gebruiken het woord 'stiefgezin' liever niet omdat dat voor veel mensen een negatieve bijklank heeft," legt de Riagg-medewerkster uit.

In januari is de cursus gestart in Maastricht. Via folders en kranten probeerden Jeanne en Cecile mensen aan te sporen om de cursus te volgen. De eerste stap naar de hulpverlening wordt echter erg moeilijk gezet. Slechts tien mensen kwamen met knikkende knieën een kijkje nemen. Jeanne heeft wel een verklaring voor de lage opkomst. Ze heeft het idee dat veel mensen te licht over de situatie denken: „Mensen denken vaak: Die kinderen? Dat doe ik wel eventjes. En als het dan vervolgens niét lukt, dan geven ze geen kik. Op de een of andere manier mag het allemaal geen probleem zijn. Is men bang dat de omgeving hen ziet als een 'mislukt' gezin. Er rust een taboe op. Tijdens de cursus proberen we die schaamte een beetje weg te nemen. Vertellen we dat het normaal is dat je tegen dit soort problemen opbotst. Mensen hebben ook een ontzettende behoefte om met lotgenoten te praten. We helpen de ouders om voor het gezin een voor iedereen bevredigend soort samenleving op te bouwen."

Mensen kwamen met verschillende verwachtingen naar de cursus: van problemen en ervaringen uitwisselen tot het inzicht krijgen in de partner en zijn kinderen. Ze willen bevestigd zien dat ze het nog niet zo slecht gedaan hebben en dat ze niet de enigen zijn die met dit soort problemen rondlopen.

Nieuwsgierig

Annie (37) en Leo (43) zijn twee van de tien deelnemers aan de cursus in Maastricht. Ze wonen al vijf jaar samen en hebben allebei twee kinderen uit een vorig huwelijk. Annie is gescheiden en heeft een dochter van veertien en een zoon van zeventien. Leo is weduwnaar. Hij heeft een zoon van tien en een dochter van twaalf.

„We gingen naar de cursus omdat we toch wel nieuwsgierig waren naar de ervaringen van anderen. Zelf vonden we dat we het nog helemaal niet zo slecht deden. Maar tijdens de cursus merkte ik dat ik toch nog dingen verkeerd deed. Met de kinderen bijvoorbeeld. Je hebt toch een ander gevoel voor je eigen kinderen dan voor die van je vriend.

● *De twee cursusleidsters Jeanne Brouwers en Cecile Zondag willen het taboe rond stiefkinderen doorbreken.* Foto: KLAUS TUMMERS

En dat moet je van elkaar accepteren. Bij ons gaat dat nu goed. Ik denk ook dat de andere cursisten wel iets aan ons hebben gehad," zegt Annie.

Afspraken

Volgens Leo moesten er in het begin nogal wat problemen overwonnen worden. „We hebben onze verhouding in het begin een beetje stilgehouden voor de kinderen. Toen we het uiteindelijk toch vertelden, vonden ze het prachtig. We hebben duidelijke afspraken gemaakt over de opvoeding; over bedtijden en het zakgeld bijvoorbeeld. Voor alle vier gelden nu dezelfde regels. Natuurlijk waren er toch de nodige aanpassingsproblemen. Annie's kinderen bijvoorbeeld halen op school ook betere punten en dat werkte mijn kinderen weer op de zenuwen. Ja, af en toe was het huis te klein. Maar nu gaat het goed."

Wél zou Leo willen dat ze de cursus wat eerder in hun relatie hadden gedaan. „Dan hadden we een leidraad gehad. Nu overleggen we meer met de kinderen, vroeger vochten we alles met z'n tweeën uit. We hebben veel problemen gehad die we helemaal alleen op moesten lossen. In het begin hebben we onze relatie geheim gehouden. We woonden in dezelfde straat en er werd nogal gekletst. Ik ging 's avonds als het donker was naar haar huis en 's ochtends net voordat het licht werd, ging ik weer weg. Mensen begrijpen je niet. Je hoort ze fluisteren: net z'n vrouw dood en nu al een nieuwe scharrel. Ja, dat doet wel pijn."

Lachend vertelt Leo dat het niet allemaal ellende was. Er gebeuren ook leuke dingen. „Annie's zoon heeft me één keer per ongeluk 'papa' genoemd, maar toen kreeg hij ook meteen een kop als een tomaat."

Belangstellenden kunnen maandag 27 september om 20.30 uur terecht in het Riagg-gebouw in Heerlen, waar dan een info-avond wordt gehouden.

Wegvallen Groene Kruis als huurder zware tegenslag

Faillissement dreigt voor MFC Gebrook

DOOR MONIQUE PARREN

HOENSBROEK – Het stichtingsbestuur van het Multi Functioneel Centrum aan de Prinsenstraat in Hoensbroek wil per 1 oktober faillissement aanvragen. Door het wegvallen van enkele belangrijke huurders, waaronder het Groene Kruis, krijgt de stichting de exploitatie van het centrum niet langer rond.

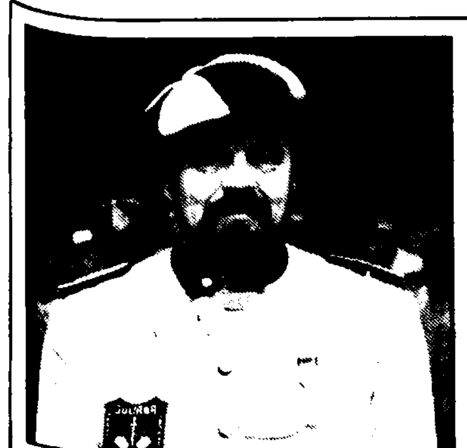
MFC Gebrook is in februari 1991 geprivatiseerd. Gemeente en bestuur kwamen toen overeen dat Heerlen nog zou bijdragen aan de exploitatie-kosten.

Volgens bestuurslid M. Van de Bosch komt de gemeente die afspraak niet na. „In maart van dit jaar is het Groene Kruis weg gegaan uit het MFC. Dat scheelt ons in de toekomst elk jaar precies 37.000 gulden aan inkomsten. De bibliotheek heeft zijn activiteiten sterk terug moeten brengen, dat voelen we ook. Alleen kunnen we het centrum niet langer openhouden en het lijkt erop dat Heerlen ons ook niet wil helpen."

Het bestuur heeft onlangs een brandbrief geschreven naar de gemeente. De bestuurders willen weten op welke termijn ze de problemen bij het MFC kunnen bespreken met de wethouders Visser, Savelsbergh en Zuidgeest. Een gesprek is wel toegezegd, maar over het tijdstip bestaat grote onduidelijkheid, volgens Van de Bosch.

„Wij willen voor aanstaande dinsdag écht weten waar we aan toe zijn, dat staat ook in dat schrijven. Als er dan een definitieve datum op tafel ligt, willen we ons besluit uitstellen. Zo niet, dan vragen we per 1 oktober het faillissement aan," zegt Van de Bosch.

Volgens de gemeentewoordvoerder zoekt Heerlen wél actief naar oplossingen voor de problemen van het Hoensbroekse centrum. „Binnenkort wordt het overleg tussen een wethoudersdelegatie en het bestuur voortgezet," verklaart hij. Inhoudelijk wil de gemeente niet ingaan op de kwestie.

● *Willem Jan Claessen*

Koninklijk zilver

KERKRADE – Willem Jan Claessen uit Kerkrade is gisteravond onderscheiden met koninklijk zilver. De onderscheiding werd uitgereikt door burgemeester Jan Mans. De 49-jarige Claessen is veertig jaar lid van Fluit- en Tamboerkorps Juliana '46, Haanrade. Hij is verder actief met het werven van jonge muzikanten en het organiseren van muziekevenementen. In zijn diensttijd was hij lid van het Korps van Limburgse Jagers.

Kooplui mogen eerder van markt in Brunssum

DEN HAAG/BRUNSSUM - Zeven marktkooplui mogen de zaterdagmarkt in Brunssum voorlopig om half een verlaten. Dit heeft Raad van State-rechter P. van Dijk gisteren beslist.

Het gemeentebestuur had geweigerd de marktkooplui ontheffing te geven; zij moesten tot drie uur blijven en mochten niet om half een weg om hun waren ook nog aan de man te brengen op de markt in Geleen. Dat zou een rommelig beeld geven. Daarom verklaarde de gemeente de bezwaren van de kooplui ongegrond.

Rechter Van Dijk heeft die ongegrondverklaring naar de prullenbak verwezen, zodat de gemeente de bezwaren nu opnieuw in overweging moet nemen.

De kooplui mogen in afwachting van die procedure handelen alsof zij de ontheffing wel hebben.

Uitgebreid aan de slag

● *Golfbaanarchitect Bruno Steensels (rechts) en voorzitter van de golfclub Huub Beuken slaan hun eerste balletjes op de nieuwe negen holes van de Openbare Golfbaan Brunssummerheide. De uitbreiding, 24 ha. groot, kostte 1,6 miljoen. De helft van dat bedrag werd bijgepast uit de pot van het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (Efro). Bij de officieuze opening gisteren waren tevens leden van de golfclubs uit Wittem en Voerendaal genodigd.* Foto: DRIES LINSSEN.

in gesprek

● Sociale Dienst

Ik wil reageren op het bericht in het Limburgs Dagblad van 26 mei 'Maatschappelijk werker verdacht van oneerbare voorstellen aan vrouwen'. Vrouwen die slachtoffer waren of zijn van deze man bij de Sociale Dienst in Kerkrade roep ik op om te reageren, zodat er definitief maatregelen genomen kunnen worden. Ik kan deze vrouwen verzekeren dat ze absoluut geen angst hoeven te hebben dat dit gevolgen voor hen heeft. Daar ik zelf met diverse mensen van de betrokken instanties gesproken heb en ook aangifte heb gedaan bij de politie, spreek ik uit ervaring. Er zijn drie mensen van de betrokken instanties die open staan om met deze vrouwen te spreken om zodoende zo snel mogelijk een einde te maken aan deze onsmakelijke zaak.

Naam en adres bij redactie bekend

Wielendiefstal na waarschuwing

HEERLEN – Een 25-jarige Kerkradenaar is gisterochtend aangehouden omdat hij de wielen van een Opel Kadett stond los te schroeven en die vervolgens op zijn eigen auto monteerde.

De politie had de man eerder die nacht al gewaarschuwd voor de slechte staat waarin de banden van zijn auto verkeerden. Door geldgebrek dacht hij zijn probleem op te lossen door banden te stelen. Er is proces-verbaal tegen hem opgemaakt.

Toch plaats voor speeltuin Lauradorp

LANDGRAAF – De Landgraafse wijk Lauradorp krijgt toch een nieuwe speeltuin voor de jeugd. Na ampel overleg heeft de gemeente het terrein naast de voormalige Mavo Wormdal aan de Salesianenstraat aangewezen als geschikte lokatie. De Stichting Speeltuin Lauradorp had de plannen voor de nieuwe speelgelegenheid in de wijk al vele maanden klaarliggen.

De speeltuin krijgt verschillende zones: één voor kinderen van nul tot zes, een tweede voor kleuters van vijf tot elf en een derde (avonturen) zône voor de jeugd van tien tot vijftien. De tuin wordt verder aangekleed met waterpartijen, zandbakken en parasols. Om de kosten te drukken gaan vrijwilligers de werkzaamheden aan de speeltuin voor een groot deel zelf uitvoeren. Het totale plan van Speelhout BV in Zaltbommel kost 435.000 gulden. De stichting speeltuin Lauradorp heeft zelf 15.000 gulden, waarvan het grootste deel onlangs bijeen werd gebracht via een sponsorloop. Het bestuur doet voor de rest van het geld een beroep op gemeentelijke- en nationale fondsen en giften van derden. De grond aan de Salesianenstraat krijgt de stichting 'om niet'.

Heerlense GGD maakt sexkrant voor jongeren

HEERLEN – De GGD Oostelijk Zuid-Limburg heeft samen met het Heerlense Straathoekwerk een sexkrant gemaakt voor jongeren die via massamedia en scholen niet bereikt worden. In deze voorlichtingskrant komen geslachtsziekten en andere seksuele taboes aan de orde.

Omdat heel wat jongeren niet of nauwelijks op school komen of zich niets aantrekken van wat daar gezegd wordt, komen landelijke campagnes tegen aids en geslachtsziekten, volgens de GGD, niet op hen over.

Jongeren lopen volgens de GGD een groot risico op geslachtsziekten. Omdat zij experimenteren met sex hebben ze vaak wisselende contacten. De GGD wil met behulp van voorlichting hen stimuleren om veilig te vrijen. Een groot deel wordt al bereikt via landelijke campagnes.

Maar omdat de GGD ook de minder bereikbare groep wil voorlichten heeft ze contact opgenomen met het Straathoekwerk. Daar zijn seksuele ervaringen van jongeren die bij deze instelling bekend zijn gebundeld. Deze verhalen moeten jongeren behoeden voor de ellende die voortkomt uit negatieve seksuele ervaringen, aldus de GGD.

Het krantje wordt verspreid onder het Straathoekwerk en alle jongerencentra in de regio. Mogelijk wordt de krant ook gebruikt als voorlichtingsmateriaal voor scholieren van het Voorbereidende Beroeps Onderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Italiaanse verkracht in Heerlense caravan

HEERLEN - Een 47-jarige Heerlenaar is donderdag in zijn woonplaats aangehouden omdat hij wordt verdacht van het verkrachten van een 28-jarige Italiaanse vrouw. De Heerlenaar ontmoette de vrouw, die in Duitsland woont, woensdagmiddag bij het NS-station in Heerlen. Om drugs te gebruiken ging de Italiaanse mee naar zijn caravan aan de Schelsberg. Daar bedreigde de man haar met een mes, waarna verkrachting volgde. Pas donderdagochtend wist de vrouw te ontsnappen en de politie te waarschuwen. De man ontkent de verkrachting. Hij is voorgeleid aan de officier van justitie.

Rimburg

● *Rimburg is van de wereld afgesloten, tijdelijk. Oplettende lezers hebben uit onze kolommen kunnen vernemen dat in het lieflijke Landgraafse buurtschap een grote renovatie van het wegen- en rioolnet gaande is. De gemeente heeft daarom de enige doorgaande weg richting rest-van-Nederland moeten afsluiten. Rimburgers kunnen in deze dagen alleen in Landgraaf komen via Duitsland. Wat je noemt een omweg.*

Rimburg 2

● *Maar de inwoners van het aardige gehucht dragen hun lot gelaten. De weg en de riolering moeten namelijk toch eens vervangen worden. De familie Groeneveld van de Broekhuizenstraat stelde ons nog verder gerust. „Er is ook telefoon in Rimburg." Of met andere woorden: het valt allemaal wel mee. Toch doen ook zij er alles aan om het karwei in hun buurt te bespoedigen. De trouwe Groeneveld-viervoeter hielp de PTT vast bij een telefoontest. Leuk, zo'n harige medewerker.*

Orthodox

● *Orthodox is de mis die Koor 72 uit Landgraaf zondag in Korneliemünster bij Aken opluistert. Grieks-orthodox wel te verstaan, of nog beter Grieks-melkitisch. De kerkdienst wordt opgedragen door Maximos Hakim uit Damascus. Hij is de plaatsvervangende paus van de Grieks-melkitische kerk. Dat belooft een sfeervolle, religieuze happening te worden. De mis begint om 9 uur en is in de Probsteikirche. WDR 3 maakt radio-opnamen.*

Dialect

● *'Aafjewinkde Blui' heet het nieuwe foto- en dialectboek dat op zondag 24 oktober verschijnt en uitgegeven wordt door de dialectvereniging D'r Wauwel in Kerkrade. Misschien zou de titel als 'Verwaaide bloesem' vertaald kunnen worden, natuurlijk onder voorbehoud. In Kerkrade hanteren ze namelijk bij voorkeur hun eigen spelling. Ze hebben daar zelfs een eigen dictionaire.*

Dialect 2

● *In ieder geval worden de eerste exemplaren van het fotoboek aangeboden in café 't Palet aan de burgemeester van Roermond H. Kaiser en deputé G. Kockelkorn. Hij is de pleitbezorger voor de Limburgse dialecten. Het boek is uitgevoerd met ruim honderd oude foto's van de kerkdorpen Spekholzerheide, Heilust, Kaalheide en Terwinselen. In de winkel kost een exemplaar dertig gulden.*

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Chef editieredactie Wim Dragstra

KANTOREN

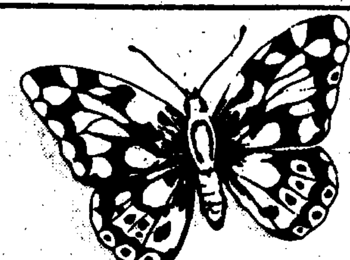
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

UITWAAIEN OP TEXEL !

Plak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL.02220 14741

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'; 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. ƒ 155 p.p. Tel.05191-42368.

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, verwarming, radio, kl.tv, dekbedden, tuinset, voll. inger.; 2 weken 20% korting; vrij na 25/9; huur ƒ 230,- p.w.; herfstvak. ƒ 410,- p.w. tel.05620-2562.

TERSCHELLING, 2-4 pers. appartementen met alle comfort, gratis gebr. trop. zwembad. Inl. 02503-32226.

AMELAND/TERSCHELLING t.h.:mobiele bungalows en stacaravans. Voll ing. Vrij na 18/9. 05180-1206 n.o. zond.

TEXEL, de Koog ***HOTEL BOSCHRAND, 4 dgs-arr. luxe kamer do/toilet + tv ƒ 225,- HP vanaf 26/9. 02220-17281

TERSCHELLING, te huur comfortable appartementen geschikt t/m 4 pers. Rustig gelegen in Oosterend. Vrij v.a.17/9. en in de herfstvakantie. Inl./folder: 05620-9099.

een paar dagen in de natuur

TERSCHELLING ƒ 147,-

najaarsarrangementen in hotels en pensions 4 dagen / 3 nachten vanaf ƒ 147,- per persoon, inclusief bootretour en volpension. De arrangementen zijn geldig van 27 augustus 1993 tot 1 november 1993

voor informatie vvv terschelling postbus 20 8880 AA Terschelling West tel. 05620-3000

NATIONAAL LANDSCHAP TERSCHELLING

Texel, natuurlijk!

p/a Grensweg 166, 1791 NK DEN BURG

Fietsen op Texel

Verwen u zelf eens...met een fietsarrangement in Hotel /Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en drij extra's all in.

HOTEL/APPARTEMENTEN De Pelikaan

Inpakken en wegwezen!

Terschelling, mooi 2 pers. zomerhuis vrij v.a. 11 okt ook herfstvak. 05906-94451

Terschelling: Stacaravans. T.h. v.a. 18/9 en herfstvak. Tel: 05620-8344 of 9245.

AMELAND

UW VAKANTIE EILAND

Vraag de speciale reserveringsgids met Bungalow- en Hotelarrangementen of de groepsfolder: VVV AMELAND, Pb 14, 9163 ZL Nes. Bel: 05191-42020.

TERSCHELLING, Studioverhuur Zee en Wind. 2 pers. wk ƒ 475,- M.week ƒ 320,- w'kend ƒ 240,-. incl. res. kosten en linneng. M.u.v. herfstvak. 05620-8861

TERSCHELLING, Midsland t.h. 4 pers. app. van alle gemakken voorzien, v.a. ƒ 300,- p.w. 05620-9091 na 19 uur.

TERSCHELLING/AMELAND. Te huur chalets + luxe stacar's, voll. ing. ktv. Sept. + Okt. vrij 05180-1581

TEXEL, BELEEF 'T NU

Nu even lekker ertussen uit op een heerlijk waddeneiland in een fijn luxe 5* * * * * appartement (met whirlpool) midden in de bossen vlakbij zee en strand.

Bel Residentie Californië 02220-16626

Terschelling 'PANORAMA WEST' bungalows en app. in de duinen v. West-Terschelling. Vrij na 25/9 en herfst- + kerstvak. Inl:05620-3040. G. Bergsma - Steenhuizen

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN Voor rust en stilte. 4 pers. app. met sauna. Midweek of weekend ƒ 375,-. 2 pers. app. Midweek of weekend ƒ 290,-. 5 pers. chalets. Midweek of weekend ƒ 225,-. 5 pers. caravans. Midweek of weekend ƒ 175,-. Voor info, Oosterend. Tel: 05620-8981 b.g.g. 2946

Herfst, Texel natuurlijk

Boek nu een lekker weekend of midweekje weg naar een heerlijk waddeneiland in een comfortable 5 ***** bungalow (met subtropisch zwembad, manege en rekreatieprogramma)

Bel Zilverberkpark De Krim 02220-16275

GRONINGEN

VILLAPARK WEDDERMEER ontdek het nu ook. Velen gingen u reeds voor en waren allen bijz. enthousiast over dit stukje bos en waterrijk Oost-Groningen. 6-8 pers. villa's met of zonder eigen sauna en bruintunnel, direct a.h. uitstekende viswater, overdekt zwembad, meer met zandstrand, tennisbanen, kanovaren, fietsen, kinderboerderij, speeltuintjes, restaurant, bar, terras enz. enz. Heerlijk even er tussenuit voor een week, weekend of een midweek. Om alvast in de stemming te raken, sturen wij u graag onze brochure evt. ook over meerdere lokaties in Nederland. Hogenboom Recreatie Tel: 02977-45797 Fax: 41309

WELKOM IN GRONINGEN Romantisch tafelen in een eeuwenoud landhuis 2x l/o 2x 4-gangen-diner, ƒ 225,- LANDGOED EKENSTEIN Appingedam, 05960-28528.

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

FRIESLAND

LAATSTE MOGELIJKHEID om te zeilen dit jaar. Herfstzeilkamp van zeilcentrum OER 'T HOUT te Grou. 18 t/m 22 okt. ƒ 265,- of 22 t/m 25 okt., ƒ 200,- prijzen incl. voll. verz. tel: 05662-1526

FRIESLAND

ANWB erk. zeilschool HET MOLENHUIS Woudsend (Fri) org. van 16-23 en 23-30 okt. (herfstvak.) een opleiding tot Kiel of Zwaardboot instrukteur. (v.a. 17 jr.) Tevens is er een opl. voor gastvr/hr. (v.a. 18 jr.) Ook is er een herfstarr. in kielboten v.a. 13 jr. van 17-23 e.v. 24-30 okt. Vraag onze gratis opl. map e/o folder 05141-1375 fax 1484

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

HERFSTAANBIEDING HUNZEPARK - GASSELTERNIJVEEN. Blokhutten 4 tot 8 pers. Midweek v.a. ƒ 298,-. Week v.a. ƒ 439,-. Gespec. in tal van doe-aktiviteiten. 05999-12479

***Hotel de Westerburcht Westerbork. Herfstarr. Inl. of folder 05933-31238.

"HOOR DE STILTE" Op bungalowpark Lanka Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321.

OVERIJSSEL

Omg. OMMEN luxe vrijst. st. recr. bung. bij bos, speelt. 2/3 slk. KTV CV. Vrij na 25/9 v.a. ƒ 330,- p/wk 074-664360

Hotel-Restaurant ,,'t WAPEN VAN OOTMARSUM" Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

OMMEN ingerichte stacaravan's op vakantiecentrum Besthmenerberg in de bossen met overdekt zwemb. Vrij na 18/9 ƒ 145,- pw Herfstvak. week ƒ 295,- Inl: 05274-1267

Herfstvakantie? Holten met de Holterberg. Vr. gr. folder over de 33 in het bos gelegen vrijst. 4, 5, 6 pers. bungalows met alle comfort. Prijs v.a. ƒ 420,- p.w. Huur midweek of weekend mog. Kl.tv. met satteliet ontv., speeltuin, midgetgolf, verw. zwemb., kantine met biljart, eigen fietsen verhuur, enz... Vakantieoord De Lindenberg, Borkeldsweg 57, 7451TA Holten Tel: 05483-61364

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./(week)end Veel recreatie 05291-52926.

GELDERLAND

BEEKBERGEN. Gez. fam. hotel, mod. kamers douche/ toilet, ktv, tel., prima keuken, dichtbij bos en zwembad. H.P v.a. 50,- p.p. Info. Hotel De Zwaan*** Tel. 05766-1393.

HERFSTVAKANTIE

ERMELO, veluwe stacar. bos en nabij strand voor 16/10 ƒ 250,- p.w. Herfstvak. ƒ 300,- p.w. all-in. Inl. 03410-16357.

HOTEL-CAFE-RESTAURANT "DE HOOFDIGE BOER" te Almen (Gelderland) Diverse (vakantie) arrangementen v.a. ƒ 150,- p.p. Bel voor meer info: 05751-1744.

ERMELO. T.h. zeer luxe en moderne VAKANTIE-BUNGALOWS op nw. park, ook comf. bungalows op buitengewoon prachtig natuurpark. Voordelige arr. in het naseizoen. Ook w'kend/midweekarr. Tel. 08380-51120.

HOTEL STAD MUNSTER **** Winterswijk Onbeperkt genieten!! Gastronomisch Arrangement (2 dgn.) ƒ 275,- Bel voor meer info:05430-12121.

Veluwe Vaassen "De Bosrand" Luxe APPARTEMENTEN en kampeergel. o.a. overd. verw. zwemb. 05788-1343.

*** Hotel Restaurant "DE LOCHEMSE BERG" Schitterend gelegen in het Gelderse land temidden van natuurgebieden die zich lenen voor adembenemende fiets- of wandeltochten. Een folder ligt voor u klaar! Lochemseweg 42, 7244 RS Lochem. Tel. 05730-51377.

Herfst op de Veluwe

Bij HOTEL DE SMITTENBERG*** geniet u van de prachtig gekleurde bossen en van onze arrangementen. Eén folder sturen wij u graag op aanvraag. Gratis toegang Paleis het Loo of de Hoge Veluwe. Arnhemseweg 537, 7361 CJ Beekbergen Tel: 05766-1331

WINTERSWIJK t.h. 6 p bung 08376-13854/05430-17266.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE, bung's nabij zee en subtr. zwemb. Week, weekend, midweek en herfstvak. Inl 02246-1596.

WIJK AAN ZEE, app. 2-4 pers., 300 m. van zee, sept/okt. vrij. Inl. 02517-5956.

KOM NAAR DEN HELDER Tijdens herfstvak. uitwaaien o/h strand en genieten v/d schitt. panorama's. Gezellig fam. Pension 't Centrum 02230-22609 of 072-200664

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. het IJsselmeer L/O ƒ 35 p.p. 02274-5082.

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee HOTEL DE GOLF**, geheel verzorgd arr., vrijdag - ma. (3 n.) v.a. ƒ 148,- p.p. Tel.01719-12535.

Duinrell Wassenaar

Speciaal nazomer-arrangement

Royale 4- of 6-persoons Duingalow in een prachtige omgeving, van 20 september t/m 1 november met speciaal nazomer-arrangement: gratis entree attraktiepark, uitgebreid welkomstontbijt, 2 fietsen, 1x gratis minibowling en dagelijks 3 uur gratis Tikibad. Informatie of reserveringen: tel. 01751-19314/fax. 12339.

Doe de Duinrell Duingalow

Daar rust een mens van uit

Duinrell 1, 2242 JP Wassenaar.

ZEELAND

NOORDZEEPARK

OUDDORP AAN ZEE T.h. 5***** Bung's ± 500 m. van zee Speciaal arrangement in de oktober-maand. Info + folder: 01878-3099 of 3211.

VVV OOSTKAPELLE

Nog geen plannen voor de herfstvak.?

Kom eens lekker uitwaaien aan het strand! Gezellige hotels en pensions, mooie campings en prima vakantiewoningen. Vraag nu onze gids aan: VVV OOSTKAPELLE, tel. 01188-2910.

PART. BUNGALOWS OP SCHOUWEN-DUIVELAND V.a. 24/9. Weekend/Midweek 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-* Herfstvak. 16/10-22/10, 4 pers. v.a. .... ƒ 585,-* Na 5/11 weekprijzen 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-* Vraag ook nu 1 fiets GRATIS van onze fietsenverhuur *excl. bijkomende kosten. Meer info.? Bel 01119-1866.

HERFSTVAKANTIE IN ZEELAND

Direkt aan strand en zee. Te huur met last-minute korting luxe bungalows, chalets en stacaravans. Tevens te reserveren "subtropische kampeerplaatsen" Gratis toegang tot subtropisch zwemparadijs.

Roompot Recreatie

Tel. 01107-4200 / fax 01107-1095.

HERFSTVAK. AAN ZEE! (23-30 oktober) 5/6 pers. bung. + app. Boekt u voordelig bij: W. Koppejan, Duinweg 91, 4374 EC Zoutelande Tel. 01186-1333 fax 2822.

RDP Vakantie & Recreatie elke zaterdag in 42 kwaliteits-dagbladen, met een hoge lezer-/blad-binding.

LIMBURG

HOTEL DE OUDE HOEVE ARCEN

Een bourgondische ervaring in een 3-sterren hotel. Wij sturen u graag onze folder, 04703-2098.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Kamers met do/wc. Gezellige bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

HUIZE HEERKUIL St. Geertruid vlakbij Maastricht T.h. aangeb. 4 gez. fam. appartementen max. 5 p. 04408-2968

Luxe vakantiebungalows

Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5-STERREN"-VOORZIENINGEN, w.o. subtropisch zwembad etc.

Vraag naar onze all-in arrangementen waarbij 55-plussers 20% korting genieten. Tevens voordelige weekend- en midweek-arrangementen.

Vakantiecentrum Schin op Geul

Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

EPEN " HOTEL CREUSEN " **** Zit/slp.kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. Prijs v.a. ƒ 93,- pp/hp. Prospectus op aanvraag. Wilhelminastr 50, 6285 AW Epen Tel. 04455-1215 fax 2101

Slenaken, Hotel LA BONNE AUBERGE in het mooie Zuid-Limburgse heuvelland. kamers met bad/douche, toilet, tv, radio, mini-bar, lift. Vraag uiterst aantrekkelijke najaarsarrangementen. Bel snel 04457-3541.

U WILT FIETSEN WANDELEN EN LUXE ? Kom een midweek kamperen in het smalste stukje van Nederland. Wij bieden Taille-arr. met ontbijtservice, 2x 3-gangen diner, bezoek zwem- en stoombad, incl. fietsverhuur en routes.

VALKENBURG Hotel à Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. ƒ 37,50,- p.p. incl. ontbijt Broekhem 58, 04406-12455.

ACTIEVE VAKANTIES

FLY DRIVE'S Florida, Griekenl., Turkije v.a. ƒ 895 AEROTRAVEL 043-640440.

ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS Tennis/trainingsvakanties in Duitsland, Italië en Oostenrijk, het gehele jaar. Info: 02246-3500.

BELGIË / LUXEMBURG

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al vanaf ƒ 200,- per week all-in. Inlichtingen: 04459-1598.

FRANKRIJK

HERFSTVAKANTIE Vak.won., gîtes. Aantr. prijzen, gratis gids SEJOUR EN FRANCE 065-257800 SGR.

U WILT EEN ADVERTENTIE OP DEZE PAGINA? b e l: 072-196596

DUITSLAND

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't hergstadje niet over de grens. Bad Bentheim ... DM 285,- p.p.

EGGEBERGE/SAUERLAND T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied ca. 250 km v.a. Arnhem. Spec. korting in mei of sept. Info/doc. C. Hage 05753-2098.

Sauerland, Hotel WALSBACHTAL te Züschen/ Winterberg, Nederlands sprekend personeel, mooie ligging. Vraag om infopakket 09-49-2981-1780.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef. /ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4. Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:

HOTEL L'EUROPE***

Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

NEDERLANDS HOTEL

In het mooie Sauerland

ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterberg) Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit om een plezierige ontspannende vakantie bij ons door te brengen! 7 dgn. v.a. DM 420,- HP incl. keuzemenu, ontb.-saladebuffet. Hoge kind.kort. Oelfestr. 22 D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel.: 09-49.2984.475. Ned. gespr. Fax 573.

RECR. ONROERENDGOED

Luxe Chalets aan de Zeeuwse kust ƒ157.500,-

Bij verhuur bruto aanvangshuur gegarandeerd ƒ 27.500,-

Gunstige hypotheek mogelijk tot 100%

REEDS 90 VERKOCHT

Resort Haamstede

Verkoop: za. 18 en 25 september zo. 19 en 26 september van 11.00 - 17.00 uur. Voor informatie:

058-160500

LEEGSTRA

DUITSLAND

Bad Bentheim net over de grens! Gastvrij, sfeervol en... dichtbij

HOTEL AM BERGHANG

Schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnen-bad (29°C) en het relaxcenter, dit bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen Fietsverhuur! Vanwege ons 10-jarig bestaan doen wij u 'n aanbod:

Incl. voordelig onbijtbuffet en dagelijks verwennende keuzemenu's. Nieuw: ons Happy-Weekend (2 nachten) DM 184,- p.p of Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 254,- p.p.

Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.

Jubileum-arrangement (5 nachten) DM 344,- p.p.

Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim Gratis brochure? Bel 09-49-5922-2047. fax 09-49-5922-4867.

OOSTENRIJK

De meeste complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 805,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 920,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 635,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939 lid SGR/ANVR.

Voor uw wintersportvakantie van OOSTENRIJKSE FAMILIES, vak.woningen 2-10 pers. Inl. 05910-22293.

SUPER! 8 dagen GLETSCHER skiën in Solden. Incl. bus, accom. HP en skipas, vertr. 9-23-30 okt., 6-13-27 nov., 4-11-17 dec. v.a. ƒ 639,- vol = vol. REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22.00 uur.

Onze supergrote WINTERSPORTGIDS is er weer, boordevol fantastische, zeer voordelige wintersport vakanties, per luxe bus of eigen auto! B.v. 10 dgn Htl/ Niederau, incl. HP al v.a. ƒ 351,- REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22 u. SGR.

WINTERSPORT

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- incl. bus, app., skipas. GoGo Tours: 010-4142599 ANVR/SGR.

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 077-548884.

SPANJE

HERFST, ZON! en vakantie ƒ 299 VP, Costa Brava: incl. bus. 10 Dgn Htl & VP t/m okt. ƒ 299. Salou/Lloret/Calella of Pineda! 10 dgn Htl VP sept/okt. v.a. ƒ 329 en nog veel meer! Bel REKRO REIZEN 010-4142233 tot 22 uur SGR.

Appartementen PICASSO BENIDORM

Het beste met de meeste service, ook voor comfortabel OVERWINTEREN. Vraag folder en prijslijst ma. t/m vr. 9.30-17.00 u. LISMAN 'PICASSO' tel.030-328212.

Met onze Super-FREELINE-Blueliner Royal Class bussen naar het zonnige einde zomerseizoen. Sept./okt. incl. herfstvakantie. Fijne aanbiedingen 10/17 d. reizen met hotel of app. te C.Brava/Salou/Benidorm. Hele hoge kinderkortingen. De winterprijzen Benidorm en Calpe zijn ook binnen. Gratis brochure plus alle aanbiedingen: Freeline (ANVR/SGR) 04970-16461 of 16465.

Solmar Tours, oct. aanb. Div. mogelijkh. incl. busreis, volpension. B.v. Malgrat 10 dgn in 2 sterren hotel v.a. ƒ 275,-. Salou 3 sterren hotel v.a. ƒ 315,-. Benidorm 3 sterren hotel v.a. ƒ 399,-. Bijk. kost. Royal Class ƒ 40,-, adm. kosten ƒ 5,-, garantief. ƒ 10,-. Tevens nog enkele mogelijkh. 27 sept. Bel voor gratis folder 040-460560.

SALOU, HOTEL CAP. SALOU***, basis VP in buffetvorm, direct aan het strand gelegen: vertrek 24 sept., 10/17 dgn., ƒ 379/ƒ 579; vertrek 27 sept., 10/17 dgn., ƒ 359/549; vertrek 1 + 4 + 8 + 11 okt., 10/17 dgn. ƒ 339/ƒ 529; vertrek 15 okt., 10 dgn., ƒ 374; vertrek 18 + 22 okt., 10 dgn. ƒ 299. Verder speciale aanbiedingen voor de herfstvakantie; vertrek 15 en 22 okt.; toeslag Royal Class ƒ 50,-. Info bij ANVR of V & D reisburo of bel: SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 (lid ANVR/SGR).

GRATIS GIDS 10/17 dgn. Lloret htl ** HP. Sept. + okt. v.a. ƒ 249. Kerst 12 dgn. v.a. ƒ 649. Boosten Busreizen SGR 045-227777.

ƒ 299 VP BENIDORM winterzon, incl. GRATIS ontb. & diner in zeer luxe bus. Div. extra htls in centr. vlak a. zee. Vertr. ied. vrijd. van 29 okt. t/m 29 apr. 10/17 dg VP (!) al va. ƒ 339/519. Vertr. 1 jan. '94 STUNT! ƒ 299 vol = vol. REKRO REIZEN 010-4144233 tot 22.00 uur SGR.

ITALIË

GARDAMEER-TIGNALE. luxe 4/6 pers. app. ƒ 395, p.w. in boslijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Zuiden, uitz. op meer. 078-412349

ROME & Lazio; unieke 8-daagse vlieg-excursiereis ƒ 1.199,-. Nu ook verrekt mogelijk op 3/10, 17/10,24/10 en in nov. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

CARAVANS / CAMPERS

Zoek de zon op! Huur een luxe Fendt Camper. 03210-15454.

GRIEKENLAND

Er even tussenuit in het najaar? Op CORFU en SAMOS schijnt de zon. App. en pensions evt. met campingvlucht. Gratis brochure. ROSS 05908-10019 lid SGR.

MALTA

MOOIE app. 8 dgn ƒ 795 Duiken ƒ 345 (SGR/ANVR) AEROTRAVEL 043-640440.

TURKIJE

Najaarsaanbieding: 1 week L.O. v.a. ƒ 565,-. Voor overige aanbiedingen. Bel BRAVO 053-333138 lid SGR

DENEMARKEN

KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONI[NGEN] ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOR[EIZEN]

Vraag tegen portoko[sten] uitgebreid infopakket

Dansk Feriehus Bookingburo

D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo Hooldweg 99 9681 AC Midwolda Telefoon 05975-141[6]

RESERVEER RECHTSTREEKS, ZONDER RESERVERINGSK[OSTEN] Aangesloten bij Stichting Garantiefonds Reisgelden

• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIA[LIST]

VOORDELIG - RECHTSTREEKS RESERVEREN BIJ D.F.B. ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST

★ Keuze uit 25.000 VAKANTIEWONINGEN

★ Meer dan 100 HOTELS

Wij reserveren gratis - Zonder administratiekos[ten]

DANSK FERIEHUS BOOKINGB[URO] Hoofdweg 99 - 9681 AC MIDWO[LDA] Telefoon 05975-1416

SCANDINAVIË

Kerstshoppen KOPENHAGEN 3 dagen tourcar/[boot] cruise incl. hutaccom. v.a. ƒ 249,- 18 nov., 16 [dec.] Reisburo Patrijs lid ANVR/SGR Bel 05275-30[...]

POLEN

Met PERFECT naar POLEN! Busreizen van en na[ar] steden, weekends makkelijk en comfortabel 03403-7[...]

TSJECHIË / SLOWAKIJE

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Busp[...] ƒ 200,-. Vliegretour ƒ 450,-. Vervoer vak.-woning[en] MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

PRAAG is onze specialiteit. Wekel. vertr. woensd. [...] met touringcar. AANBIEDING: 6 dgn. va. ƒ 299,-, [...] va. ƒ 349,- incl. excursies en CONCERT; 10 dgn. [...] Z.-Bohemen en Reuzengebergte. EXTRA accomm[...] HERFSTVAK. beschikbaar, dus weer volop plaa[ts] Vr. de gratis brochure bij MCeT, 04406-14142[...]

Ongelooflijk voordelige jubileum-aanbieding naa[r] ravië. 10-daagse busreis incl. veel excursies, hote[l] zwembad en halfpension voor slechts ƒ699,-! Nog ve[el] mogelijk in okt. en nov. Gratis reisgids? Bel Spe[ciale] Reizen Centrale 050-120100 of 020-6202121 ANVR/[SGR]

PRAAG pension B.o.B L/O v.a. ƒ 30,- 02290-39762.

CRUISES

Fantastische Cruis[e] aanbiedingen

Alle prijzen p.p. en in 2 p. hut, voll. verzorgd[...] *Eugenio Costa v.a. 3 okt. wekelijks 8 dgn. Midd.Ze[e]

ƒ 1055,-

toeslag havengelden ƒ 100,-, vliegreis ƒ 495,-, bus[...] ƒ 216,-. Verlengen op Rhodos en Kreta is mogel[ijk]

* Costa Romantica op 26 okt. 16 dgn. van Genua na[ar] Tanger, Madeira, Antiqua, Guadeloupe, St. Thom[as] Bahama's en Miami incl. vliegreis v.a.

ƒ 2795,-

* Costa Allegra, 3 dec. 17 dgn. van Genua naar Barcelona, Madeira, Barbados, Martinique, Anti[gua] incl. vliegreizen v.a.

ƒ 2549,-

*Eugenio Costa, 3 dec. 17 dgn. van Genua naar Ma[laga] Casablanca, Tenerife, Dakar, Recife, Salvador de B[ahia] Rio de Janeiro incl. vliegreizen v.a.

ƒ 2795,-

verlenging in Rio de Janeiro mogelijk. Info over deze en res. van alle andere cruises bij Cruise-specialist

CRUISE TRAVEL 03418-60700 anvr/s[gr]

INDONESIË

'n fijne vakantie in Indonesië

VOOR DE SNELLE BESLISSERS

23 dagen Java en Bali ƒ 2800,-. Nog enkele plaatsen vrij: 29-11, 3-12, 6-12, en 17-12 Volpens. + exc., + ret.ticket KLM/Garuda. Stich[ting] 'Het Schone Streven' Leeuwarden Info: 058-1377[...]

AZIË

Avontuurlijke rondreis Indonesië 23-34 dgn. v.a. ƒ [...] Rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. ƒ 2.795,- [...] Rondreis Zuid-India 27 dgn. ƒ 2.595,-. Rondreis Th[ailand] 27 dgn ƒ 2.495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer [...] vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid S[GR]

AFRIKA

Avontuurlijke rondreis Kenia 24 dagen. ƒ 3095,- inclusief vliegreis, safari etc. Diverse vertrekdat[a] Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

CARAVANS / CAMPERS

TE HUUR MOBILVETTA KAMPEERAUTO'[S] Voor info. KAV Autoverhuur, tel. 020-6969730

GRIEKENLAND

WELKOM!!!

CRUISE AANBIEDING

8 dgn. naar de stralende zon v.d. GRIEKSE EILANDEN Ancona-Tremiti Eilanden-Corfu Athene-Santorini-Lefkada

ƒ 999

incl. vlucht, volpens., Nederl. reisl. vertrek elke donderdag t/m 14 okt. voor info, folder en res., ook za/zo

EUROCRUISES 043-250808/251999 (LID SGR)

GR. BRITTANNIË / IERLAND

Kerstshoppen YORK 3 dagen mini-cruise incl. h[ut] com., din. en ontb. v.a. 26 nov. 3, 10, 16, 17 dec. Super[...] v.a. ƒ 175,- Reisburo Patrijs ANVR/SGR Bel 05275-30[...]

L O N D O N

FABULOUS

Vooral als u het fantastische musical-aanbod ontdekt. Wat dacht u van Cats, Les Misérables, Buddy, Starlight Express of Phantom of the Opera? Big Ben Tours brengt u er via de route Hoek van Holland-Harwich en reserveert alvast uw tickets. Haal de brochure bij uw reisagent. Of bel 01407-86412.

BIG BEN TOURS THUIS IN LONDEN

Limburgs Dagblad

sport

Tweede plaats voor Nederlandse equipe

MODENA – De Nederlandse ruiterequipe is bij het CSIO van San Marino, ook wel de Pavarotti International genoemd, tweede geworden in de landenwedstrijd. Het viertal Eric van der Vleuten, Henk van de Pol, Roelof Bril en Sven Harmsen had na twee manches in de achtertuin van de befaamde Italiaanse tenor twaalf strafpunten staan. Alleen de Duitsers deden het beter. Franke Sloothaak en Holger Hetzel legden met ieder twee foutloze parcoursen de basis voor het Duitse succes. Omdat Tjark Nagel in de tweede rondgang ook alle hindernissen intact liet, hoefde Olympisch kampioen Ludger Beerbaum als laatste Duitse ruiter de ring niet eens meer in. De Nederlandse ploeg werd gedragen door het minst ervaren lid Sven Harmsen. De zoon van de oud-Ajax-voorzitter heeft momenteel in Sovjet Look een paard in topvorm. Dat bewees hij met een „dubbele nul". Olympic Baltazar maakte onder Van der Vleuten in totaal twee springfouten. Bril met het voor veel geld uit Spanje gehaalde toppaard Let's Go viel met 4 en 8,25 strafpunten enigszins tegen.

Thomas Davy wint Tour de l'Avenir

LE MANS – De Franse beroepsrenner Thomas Davy heeft gisteren de open Tour de l'Avenir gewonnen. Na de afsluitende individuele tijdrit over 18,5 kilometer in Le Mans had de jonge coureur uit de Castorama-equipe van Cyrille Guimard precies een tel over op zijn naaste concurrent en ploegmakker Francois Simon. Davy eindigde in de twaalfde en laatste etappe als vijfde op 37 seconden van de Franse winnaar Eddy Seigneur die een tijd liet noteren van 23.26. Simon was maar een seconde sneller dan zijn rivaal. Van de Nederlanders kwam Leon van Bon het best voor de dag. Hij werd in de tijdrit derde. In de elfde etappe over ruim 83 kilometer van Mamers naar Le Mans sprintte Van Bon ook naar een ereplaats: zesde. Landgenoot Bijlevens werd derde achter de Duitser Wesemann en de Belg Peers. In het eindklassement speelden de Nederlanders geen vooraanstaande rol. Danny Nelissen, de enige Limburgse deelnemer, staakte begin deze week reeds de strijd in de Ronde van de Toekomst.

Onnodige nederlaag tegen Hajduk Split brengt onzekerheid over EC- avontuur

Ajax verzuimt keuzen te maken

DOOR YPE MINKEMA

LJUBLJANA – Eigenlijk zat er een heldere logica in de nederlaag van Ajax. Een weekje 'Nederland goes Europe' begon met verlies en werd er mee besloten. PSV mocht zich schamen, Feyenoord staat in de hoek en ook de bekerhouder kon blijkbaar niet aan de plotseling ingetreden recessie ontsnappen. En ook Ajax had beter gekund en gemoeten. De onnodige 1-0 tegen Hajduk Split bracht te veel onzekerheid over de tweede ronde.

Hajduk speelde met een glimlach, Ajax met een masker. De avond kon op voorhand al niet meer stuk voor de Kroaten. Er werd een shirtsponsor gevonden voor het duel tegen Ajax en de komst van Mechelen-manager Paul Courant zorgde al voor een opperbeste stemming. Mechelen kwam voor de middenvelder Andrijasevic en schaduwspits Racunica. Verkoop van één van beide talenten betekent immers weer een jaar profvoetbal in het armlastige Split. De ongedachte overwinning op Ajax was een slot als in een sprookje.

Hajduk Split - Ajax 1-0 (1-0). 45. Mornar 1-0. Scheidsrechter: Baldas. Toeschouwers: 12.000 (uitverkocht). Gele kaart: Spanjic en Racunica (Hajduk Split), Kreek (Ajax).
Hajduk Split: Mihacic; Vladislavic, Spanjic, Hibic en Osibov; Andrijasevic (89. Balajic), Mise, Racunica en Pralija; Kozniku (78. Rapaic) en Mornar.
Ajax: Van der Sar; Blind, Van den Brom, Frank de Boer en Kreek; Rijkaard, Litmanen en Davids; George (81. Van Vossen), Ronald de Boer (66. Pettersson) en Overmars.

Keuzes maken, het is één van de moeilijkste onderdelen van het voetbalspel. Links- of rechtsaf, dieptepass of punter, rustig aan of juist het gas er op. Ajacieden behoren precies te weten wat ze willen. Ze volgen immers de leer van Louis van Gaal. In Ljubljana leken de Amsterdammers het ineens allemaal niet meer te weten. Frank de Boer en Danny Blind keken elkaar een moment aan. Wie? Michel Kreek zocht contact met zijn libero. Wat doen we? Geen slechtere keuze dan geen keuze, heet het. En in die momenten van twijfel was Hajduk telkens op z'n sterkst.

Ajax moest dik duizend kilometer reizen om een beeld van het elftal te krijgen van het nieuwe team. In Nederland konden de Ajacieden immers doen en laten wat ze wilden. Hajduk werd op deze verloren vrijdagavond in een kneuterig stadion een echte test. Het was geen mooi gezicht. Vier verdedigers die stuk voor stuk gewend zijn om aan te vallen en dus voortdurend hun tegenstanders kwijt waren. Ook dat was een kwestie van keuzes. Van de meester zelf in dit geval. Louis van Gaal koos voor een laatste linie met Michel Kreek, een middenvelder, John van den Brom, wiens hart veertig meter verder pas begint te kloppen, Frank de Boer, een prachtige voetballer, en Danny Blind, die nog de meeste ervaring heeft in het afstoppen van aanvallers. Geen mandekkers, eigenlijk ook geen verdedigers. John van den Brom was daar het mooiste, of het lelijkste, voorbeeld van.

De Amersfoorter kon ook al geen keuze maken tussen wat hij moest en wat hij wilde. Het leverde zijn tegenstander, de levensgevaarlijke Racunica, een prachtige avond op. Dertien minuten na de pauze moest Van den Brom eindelijk aanvallend een keuze maken. Hij ging een kansloze combinatie aan waar een droge pegel de enige optie was. Racunica, de 'Bergkamp' van Hajduk, was niet de enige wiens hart opensprong. Michel Kreek kon het achttienjarige talent Ivica Molnar ook lang niet de baas. Dat was precies wat Ajax gisteravond miste tegen Hajduk: een baas.

Dat de gekwelde Kroatische club al jarenlang talenten voortbrengt wist Ajax. Net zo goed als de internationale belangstelling voor de huidige toppers. De Amsterdammers leken de Kroaten uit te dagen voor een verraderlijk spelletje mooie dingen doen. Hajduk won glansrijk, omdat de 'thuisclub' ook af en toe de schoffel ter hand nam.

Het logische evenwicht bracht in de eerste helft een handvol goede kansen én een goal. Of eigenlijk twee doelpunten als de Albanees Kozniku niet zo naief was geweest om de bal nog een tikkie toe te geven. De spits sprong uit dolle vreugde over de reclameborden, maar werd letterlijk en figuurlijk teruggefloten door de Italiaanse arbiter Baldas. Buitenspel. Ajax ontsnapte, maar had dat kennelijk niet in de gaten. De Amsterdammers bleven volharden in het trage, kansloze spel.

Alleen Marc Overmars bleef zijn tegenstander voorbij snellen. De bal kon hij vervolgens alleen nog aan Kroaten kwijt. Litmanen werkte aan zijn stijl met twee leuke omhalen, maar dat was het dan ook.
Hajduk oogstte wel succes. Op de valreep weliswaar, maar daarom niet minder mooi. Kort voor rust had Michel Kreek het duel met Mornar eigenlijk al gewonnen. Na de pass van Kozniku lagen de twee op de grond. De lange Molnar draaide zich razendsnel om en leek zijn uitschuifbeen te gebruiken (1-0).
Na de pauze maakte Ajax, geholpen door de achterstand, wèl duidelijke keuzes. Er kwam eindelijk druk en dus dreiging. Ronald de Boer mocht van plaats ruilen met reserve Stefan Pettersson. De spits nam afscheid met het missen van de beste kans voor Ajax. De positie in de hoek van het doelgebied was niet ideaal, maar de opgave niet onmogelijk. Doelman Mihacic tikte de bal hoekschop. Broer Frank de Boer deed het - opnieuw - beter. Hij poetste de foutjes uit de eerste helft glansrijk weg met een sterke voorstelling na rust. Met drie opvallende reddingen, die niet in zijn stijl liggen, hield hij zijn elftal op de been.

Toch was de man van het schitterende, ouderwetse, scorebord dichter bij de '2' van Hajduk dan bij de gelijkmakende '1'. Doelman Edwin van der Sar hoorde tien minuten voor tijd het angstige zoeven van de bal en de opluchtende kets op de kruising. Andrijasevic was weer de afzender. Ajax eindigde zoals het begon; met een foutje. Blind leverde de bal zo maar in bij Rapaic. De invaller schoof de bal naast het doel.

● *Tekenend beeld voor de gevoelige nederlaag van Ajax tegen Hajduk Split. Marc Overmars wordt door Josip Spanicvan onderuitgehaald.*
Foto: ANP

Van Gaal boos

LJUBLJANA – Een topclub stoot zich wel vaker aan dezelfde steen. Barcelona verloor weer eens met 3-1, Ajax kreeg gisteravond weer eén harde les voorgeschoteld. Louis van Gaal was daar 'onzettend geïrriteerd over'. Hij had in de aanloop nog zo gewaarschuwd voor het 'Auxerre-effect'. Vervolgens verloor zijn elftal met 1-0 van Hajduk.
„Ik ben geïrriteerd, ja", brieste Van Gaal. „Dat we zo veel kansen hebben gemist. Daar kan ik echt niet bij." De technisch directeur had absoluut een andere wedstrijd gezien. Een goed Ajax, dat alleen de kansen had moeten benutten. „Alleen daar is de nederlaag mee te verklaren. We hebben goed gevoetbald."
John van den Brom was het deels met zijn trainer eens. „Te veel kansen gemist." Maar de veredelde voorstopper sprak ook over een slecht eerste half uur. „Of dat iets met de instelling te maken heeft? Ik weet het niet. Misschien. Na rust ging het tenminste een stuk beter. Deze nederlaag is volstrekt onnodig."
Hij verwacht dat Ajax de tweede ronde zal hallen. „Want we weten nu precies hoe die gasten spelen."

sport kort

● IJSHOCKEY – Vanavond om 19.30 uur speelt Meetpoint Eaters in Glanerbrook een vriendschappelijk ijshockeyduel. Tegenstander is het Belgische Olympia Heist op den Berg.

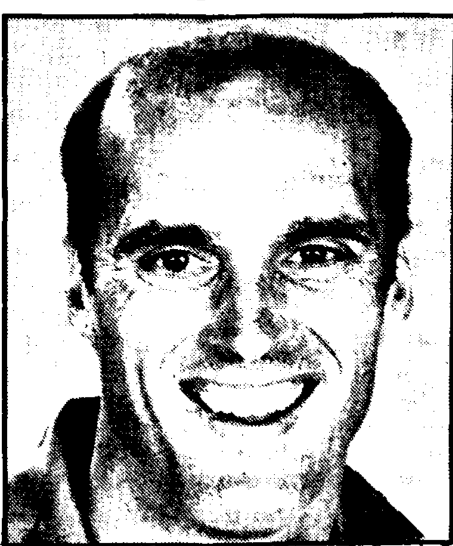
● VOETBAL – Het amateurvoetbaltreffen tussen Gulpen en Banholtia morgen is vervroegd. Aftrap 14.00 uur.

● IJSHOCKEY – De nationale ijshockey-bekercompetitie wordt gespeeld tussen de vier eredivisieclubs Rotterdam, Tilburg, Nijmegen en bekerwinnaar Meetpoint Eaters. Zij zullen deze competitie door de week afwerken. Leeuwarden heeft zich inmiddels teruggetrokken uit de nationale competitie. De resterende elf clubs spelen op 3 oktober hun eerste wedstrijd.

Affaire Metgod uitgepraat

ROTTERDAM – Voorzitter Jorien van den Herik van Feyenoord heeft het geschil tussen trainer Willem van Hanegem en John Metgod, in een gesprek met alle betrokkenen, uitgepraat. Het overleg werd door Van den Herik met technisch directeur Jansen, Van Hanegem, Metgod en diens adviseur Lagendijk. Na afloop meldde Feyenoord dat het conflict is bijgelegd. De arbeidsverhouding tussen club en speler zal ongewijzigd worden voortgezet.

Van Hanegem had op het gesprek aangedrongen naar aanleiding van uitspraken van Metgod in Voetbal International.

● *John Metgod.*

Brazilië rekent op Romario

RIO DE JANEIRO – Carlos Parreira, de Braziliaanse voetbalcoach, zal morgen in de beslissende kwalificatiewedstrijd voor het WK voetbal, een Spaanse voorhoede opstellen. In zijn voorlopige opstelling heeft hij Romario (Barcelona) en Bebeto (La Coruna) als spitsen aangewezen.
Het duel tussen Brazilië en Uruguay in het uitverkochte stadion van Marcana (102.000 toeschouwers) zal leiden tot de uitschakeling van één van de twee Zuidamerikaanse landen. Brazilië en Uruguay delen, met nog één wedstrijd te spelen, de eerste plaats met Bolivia dat de kwalificatieronde afsluit met een uitwedstrijd bij het al lang uitgeschakelde Ecuador.
Op basis van het doelsaldo hebben Brazilië en Bolivia genoeg aan een gelijkspel. Uruguay moet winnen, een moeilijke opgave nu de Brazilianen in hun laatste wedstrijden tegen Bolivia (6-0) en Venezuela (4-0) tien keer hebben gescoord. Coach Carlos Parreira, die tot de laatste twee gewonnen wedstrijden de wind van voren had gekregen, heeft voor de sleutelwedstrijd de beschikking over alle buiten Brazilië spelende internationals.

Van onze tenniscorrespondent

Sjeng Schalken in halve finale NK

HOORN - Sjeng Schalken heeft zich voor de halve finale van het nationaal tenniskampioenschap 1993 in Hoorn geplaatst. De partij in de kwartfinale tegen Dennis van Scheppingen, die donderdagavond bij een 2-1 voorsprong in het voordeel van de Limburger diende afgebroken te worden, werd gistermorgen uitgespeeld.

Schalken, die de partij sterk begonnen was met 6-1 winst in de twee eerste sets, begon de vierde set zeer moeizaam. Van Scheppingen gaf geen duimbreedte toe. De beslissing viel pas in de tiebreak. Schalken verloor met 7-3, waardoor Van Scheppingen de stand gelijk trok.
In de beslissende set nam Schalken alsnog het heft in handen. Hij zegevierde zonder gameverlies en schakelde zijn tegenstander uit: 6-1, 6-1, 6-7 (2-7), 6-7 (3-7), 6-0.
Schalken is de enige van de vier geplaatste spelers, die de halve finale bereikte. Titelverdediger Ralph Kok verloor van Marcel Reuter met 3-6, 6-4, 7-6, 6-4. Reuter is vandaag in de halve eindstrijd tetenstander van Schalken. Glen Schaap en Paul Dogger, de nummers 2 en 3, verloren hun kwartfinales van respectievelijk Huib Troost en Joost Wijnhoud.
Sjeng Schalken wordt sinds gisteren als de grote favoriet voor de Nederlandse tennistitel beschouwd. Indien hij de finale bereikt, treedt hij in de voetsporen van zijn streekgenoten Marc Albert en Tom Nijssen, die beiden een keer in de eindstrijd van het NK uitkwamen. Albert en Nijssen werden echter nooit kampioen.

Anique Snijders heeft zich voor de halve finale van het damesdubbel geplaatst. Omdat de finaliste in het enkelspel, Petra Kamstra, last had van een lichte liesblessure, trok zij zich met Linda Niemantsverdriet in het damesdubbelspel terug. Snijders mag daardoor vandaag met Anne-Marie Mikkers de halve finale spelen tegen Lara Bitter en Maaike Koutstaal.

sportcijfers

TENNIS

Saarbrücken. Europese Mixed Masters, 1,35 miljoen gulden. Kwartfinale: Verenigde Staten - Benelux 3-0. Garrison - Appelmans 6-2 6-1, John McEnroe - Eltingh 7-6 6-4, McEnroe/Garrison - Appelmans/Eltingh 9-8.
Bordeaux. Mannen, 725.000 gulden. Kwartfinales: Nargiso - Javier Sanchez 6-4 7-6, Rosset - Nemecek 6-4 6-3, Boetsch - Frana 5-7 6-3 6-3, Bruguera - Enqvist uitgesteld tot vandaag wegens regen.
Boekarest. Mannen, 900.000 gulden. Kwartfinales: Ivanisevic - Pescariu 6-1 7-6, Perez-Roldan - Gustafsson 7-6 6-0, Gaudenzi - Clavet 6-3 4-6 7-5, Tsjerkasov - Nydahl 1-6 6-4 6-2.
Phoenix. Demonstratiewedstrijd. Agassi - Sampras 6-4 6-3.

PAARDESPORT

Modena. Pavarotti International, CSIO San Marino. Landenwedstrijd: 1. Duitsland 4 strafpunten (Sloothaak/Dorina 0+0, Tjark Nagel/Leroy Brown 4+0, Hetzel/Gipfelstrürmer 0+0, Ludger Beerbaum/Rush On 4+-), 2. Nederland 12 (Van der Vleuten/Olympic Balthazar 4+4, Van de Pol/Juriquilla 0+4, Bril/Let's Go 4+8,25, Harmsen/Sovjet Look 0+0), 3. Frankrijk 20 (Bost/Tresor 0+12, Couperie/Quat' Sous 8,25+12, Navet/Roxane de Cruchy 0+0, Robert/Miss 8+0), 4. Ierland, Zwitserland en Italië 24, 7. Spanje 28, 8. Groot-Brittanni'e 36,75.
Jachtspringen: 1. Thomas Fuchs Planette 53,63, 2. Michael Whitaker My mesieur 54,71, 3. Nuti Tout Seul 56,38, 4. Robert Smith Clover 57,96, 5. Lauber Batman 58,34, 6. Sprunger (Lion's Son 58,77, 12. Van de Pol/Barquillo 64,21.
Donaueschingen. CSI. Kwalificatie Grote Prijs, direct op tijd: 1. Melliger Quinta C 0-71,31, 2. ledingham Kilbahe 0-72,85, 3. Hauke Luther Casanova 0-76,46, 4. Devos Arpad 0-78,73, 5. Michaels Quick Star 0,75-83,11, 6. Blaton Careful 1,25-85,35. Springconcours na barrage: 1. Blaton/Winsor 0-42,53, 2. Schneider Come On 0-43,31, 3. Hauke Luther/Scharnhorst 0-44,80, 4. Maier Latin Lover 0-48,86, 5. Bertran de Balanda Jaelle van de Helle 4-42,39. Springconcours op tijd: 1. Gravemeier Spargo 0-67,7, 2. Gundel Pernod S 0-68,8, 3. Kristoffersen Bacchus 0-69,6, 4. Marschall Black Tango 0-71,7, 5. Brinkman Pikeur Dovita 0-73,1.
Landenwedstrijd pony's: 1. Duitsland 0, 2. Zwitserland 11, 3. Nederland 12.
Dressuur. Prix St. George: 1. Nadine Capellmann Al Martino 1334, 2. Boylen Lord Lennon 1263, 3. Lebek Blue River 1256, 4. Theodorescu Firenze 1254. Intermediair II: 1. Boylen/Biraldo 1318, 2. Schaudt Durgo 1314, 3. Nadine Capellmann/My Lord 1278.
Blenheim. Military. Klassement na dressuur: 1. Loheit Sundance Kid 36, 2. Nolan Metronome 41,6, 3. Leng Romance 42, 4. Davidson Squelch 45,2, 5. Stark Stanwick Ghost 45,4, 6. Fitzsimmons Compact 45,8, 20. Mandy Stibbe Chancer 55,8.

WORSTELEN

Stockholm, wereldkampioenschappen: tot 48 kg: finale: Sanchez - Goelijev 5-0, derde plaats: Kwon Ho Sim - Palojan (Arm) 14-2. tot 57 kg: finale: Manoekjan - Ignatenko 10-0, derde plaats: Lindgren - Rubinian 3-0. tot 68 kg: finale: Doegoetsjev - Matsjidov 4-0, derde plaats: Yalouz - Kornbakk 6-1. tot 82 kg: finale: Yerlikaya - Toerlikanov 6-1, derde plaats: Kardanov - Tsjelent 4-3. tot 100 kg: Ljungberg - Sjavsjalov 6-1, derde plaats: Wronski - Sung Il Song 3-0.

Zevende tijd Jos Verstappen

HOCKENHEIM – Jos Verstappen, twee races voor het einde al internationaal Duits kampioen in de formule 3, heeft gisteren bij de eerste training op Hockenheim slechts de zevende tijd gerealiseerd. Het snelst was de Italiaan Angelelli.

HSV naast Frankfurt

LEIPZIG – Hamburger SV heeft zich in punten naast koploper Eintracht Frankfurt genesteld. Daartoe werd in Leipzig de plaatselijke VfB met 4-1 verslagen. HSV domineerde tenminste een uur. Dat werd uitgedrukt in doelpunten van Bäron en Von Heesen. De eerste zorgde een kwartier voor tijd voor 3-0 en de beslissing. Liebers deed in de slotfase van afstand nog wel iets terug, maar Spiess herstelde de marge twee minuten voor tijd.

Bender niet in return

BERN - De Europese voetbalbond (UEFA) heeft het protest van Karlsruhe SC tegen de rode kaart van Manfred Bender afgewezen. Bender werd tijdens de UEFA-bekerwedstrijd tegen PSV (2-1) in de 36e minuut uit het veld gestuurd, omdat hij na een geslaagde reddingspoging op de doellijn de bal tegen de hand zou hebben gekregen.
PSV-er Popescu benutte de door scheidsrechter Pinto Correja toegekende strafschop en zorgde daarmee voor een gunstige uitgangspositie voor de return in Eindhoven. Die zal Bender niet meemaken. De UEFA veroordeelde de al zwaar bestrafte Karlsruhe-speler met één wedstrijd schorsing.

Roda oefent tegen TOP

HEERLEN – Roda JC speelt vanavond een vriendschappelijke wedstrijd tegen TOP. De aftrap van de partij in Oss is om 19.30 uur. Het Nederlands betaalde competitievoetbal ligt dit weekeinde bijna helemaal stil in verband met de interland tegen San Marino, komende woensdag.

Winst Meyers en Cosmos

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie heeft kampioenskandidaat H. Meyers uit Geleen zijn eerste thuisduel tegen promovendus Fermonia Boys gewonnen: 5-3. Het Kerkraadse Cosmos zorgde voor een enorme verrassing door in Eindhoven Sport Petit in eigen hal te verrassen: 3-4. In de hoofdklasse noord werden nog twee duels verspeeld. Nederweert-Veronica 8-6; Amicitia-Inter 12-4.

Fikse schorsing Van Roosbroeck

BRUSSEL – De Belgische beroepsrenner Patrick van Roosbroeck is voor twee jaar geschorst. De straf werd door de disciplinaire commissie van de Vlaamse Gemeenschap uitgesproken omdat de renner niet is komen opdagen voor de controle op het gebruik van verboden stimulerende middelen na een wedstrijd.
Het niet verschijnen bij de controle wordt gelijkgesteld met fraude, Van Roosbroeck echter beweert dat hij niet op de hoogte was gesteld van het feit dat hij zich na afloop moest melden. Hij zegt dat zijn handtekening op de oproep vervalst was. Van Roosbroeck zal tegen de straf in beroep gaan en zal in samenwerking met zijn advocaat tevens een klacht indienen tegen onbekenden wegens valsheid in geschrifte.

Volpi mag weer fietsen

ROME – Profwielrenner Alberto Volpi mag in afwachting van het beroep dat hij aantekende tegen de procedure bij de dopingcontrole in Leeds gewoon rijden. Hij start vandaag, als een van de favorieten, in de Ronde van Latium. Volpi werd op 15 augustus bij de wereldbekerwedstrijd in Leeds betrapt op het gebruik van choriongonadotropine, het „zwangerschapshormoon" dat ook Erik de Bruin noodlottig werd. De Italiaan, die door zijn bond haastig uit de WK-selectie werd verwijderd, werd wegens dat vergrijp door de internationale wielreunie (UCI) gedeklasseerd en voor drie maanden geschorst.
Volpi ging in beroep, omdat hij uitgezocht wenst te zien of de gebruikte testmethode door de dopingcontroleurs wel in de haak is geweest.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Morgen 14.30 uur
Twente-Groningen
Vitesse-Heerenveen (17.30 uur)

Ajax	7	6	1	0	13	16 - 2
Feyenoord	6	6	0	0	12	12 - 2
Vitesse	6	5	0	1	10	15 - 3
Heerenveen	6	4	2	0	10	5 - 1
PSV	7	4	2	1	10	11 - 6
Roda JC	7	4	2	1	10	13 - 9
NAC	7	4	0	3	8	14 - 9
FC Twente	6	3	1	2	7	14 - 8
Willem II	7	3	1	3	7	11 - 9
VVV	6	3	0	3	6	7 - 8
GA Eagles	7	2	1	4	5	12 - 13
MVV	7	1	3	3	5	8 - 12
Sparta	7	1	3	3	5	4 - 9
RKC	7	1	2	4	4	6 - 14
Volendam	7	1	1	5	3	9 - 17
FC Utrecht	7	1	1	5	3	7 - 17
Groningen	6	1	0	5	2	6 - 16
Cambuur L	7	0	0	7	0	4 - 19

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur
RBC-ADO Den Haag
Heracles-Den Bosch
Helmond Sport-Eindhoven

Dordr.'90	7	5	2	0	12	13 - 6
ADO Den Haag	6	5	0	1	10	18 - 12
Eindhoven	7	2	5	0	9	7 - 5
Heracles	6	4	0	2	8	12 - 6
Helmond Sport	7	2	4	1	8	8 - 6
Graafschap	7	3	2	2	8	6 - 7
AZ	7	3	1	3	7	13 - 9
Excelsior	7	3	1	3	7	12 - 11
FC Zwolle	7	2	3	2	7	11 - 11
Emmen	7	3	1	3	7	13 - 14
Den Bosch	6	2	2	2	6	9 - 10
Telstar	7	2	2	3	6	12 - 9
Fortuna Sittard	7	2	2	3	6	6 - 8
Haarlem	7	2	1	4	5	11 - 17
RBC	6	2	0	4	4	11 - 17
Veendam	7	1	2	4	4	7 - 9
NEC	7	1	2	4	4	4 - 7
TOP	7	1	2	4	4	4 - 13

buitenland

DUITSLAND

Stuttgart-Koln	1-1
Freiburg-Kaiserslautern	2-3
Leipzig-Hamburger SV	1-4

Vandaag 15.30 uur
Leverkusen-Frankfurt
Schalke-Nurnberg
Bayern Munchen-Wattenscheid
Duisburg-Dortmund
Dresden-Monchengladbach
Zondag:
Kalrsruher SC-Werder Bremen

BELGIE

Vandaag 20.00 uur
Beveren-Anderlecht
Charleroi-Standard Luik
Club Luik-Oostende
RC Genk-Antwerp FC
Molenbeek-Cercle Brugge
Mechelen-AA Gent
Germinal Ekeren-Lierse SK
Seraing-Waregem
Morgen:
Club Brugge-SK Lommel

sport op tv

VANDAAG
11.55-16.45 RTL + Tennis Extra. European Mixed Masters, live verslag.
12.00-12.35 TV 5: Montagne: bergsportmagazine.
13.15-18.05 BBC 1: Grandstand: Football focus (met o.a. een terugblik op de Europacup-wedstrijden van afgelopen week), boksen (om de Britse titel in het super-middengewicht), paardenkoersen vanaf Newbury, waterskien (WK vanuit Singapore), bowls (Greenalls Waterloo Handicap, finale), autosport (Britse toerwagenkampioenschappen), atletiek (Junior North Fun Run) en Final score (voetbaluitslagen).
14.30-15.15 RAI UNO: Sabato sport: motociclismo.
16.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.00-17.26 Dld 3: Sport im Westen.
17.30-17.57 Dld 1: Sportschau: magazine.
18.00-19.00 BBC 2: Rugby special: magazine met Courage League, Bath-Northampton.
19.10-19.45 Dld 1: Sportschau: met Bundesliga-voetbal.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
19.35-20.05 BBC 1: Big break: quiz waarin de kandidaten worden bijgestaan door top-snookerspelers.
19.40-19.55 BBC 2: Sport.
20.30-20.40 RAI UNO: Sport.
21.45-23.00 RTL + Boxen Extra: live verslag van het WK-gevecht in het halfzwaargewicht tussen Henry Maske en Anthony Hembrick.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport.
22.15-23.35 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio
22.30-23.00 BRT 1: Sport op zaterdag.
23.30-00.00 BBC 2: WK Schaken: verslag van de schaaktoernooien Short-Kasparov en Timman-Karpov.
23.50-00.50 BBC 1: Match of the day: voetbalmagazine met Premier League-voetbal.

MORGEN:
11.30-13.00 Ned 2: TV Sport.
12.30-13.00 BRT 1: Sportmiddag.
12.50-14.00 RTL 4: Sport: autosport, verslag van de Indy Car in Lexington, de DTM in Avus, de Duitse formule 3 in Hockenheim, de Renault Clio cup internationaal in Monza en de INRK rally in Vlaanderen.
13.00-19.45 BBC 2: Sunday grandstand: cricket (Kent-Glamorgan), WK waterskien vanuit Singapore, atletiek (BUPA Great north run, marathon van Newcastle naar South Shields), en motorsport (HEAT Supercup internationale kampioenschappen vanuit Mallory Park)
15.25-17.55 Dld 2: Sport extra: motorsport (Duitse toerwagenkampioenschappen, laatste ronde vanaf de Hockenheimring)
18.10-19.00 RAI UNO: 90 minuto: voetbalmagazine
18.45-20.15 Ned 3: Studio sport.
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
20.30-20.40 RAI UNO: Sport.
22.05-22.51 Ned 2: Studio sport: met buitenlands voetbal.
22.25-00.00 RAI UNO: La domenica sportiva.
22.30-22.50 BRT 1: Sport.
22.35-23.05 BBC 2: WK schaken.
22.40-00.15 RTL 4: Sport: voetbal, rechtstreeks verslag van de voetbalwedstrijd Brazilie-Uruguay die zal worden gespeeld in Rio de Janeiro, met extra aandacht voor de Braziliaanse voetbalspeler Romario
23.05-23.15 Dld 2: Sport am Sonntag: met o.a. Bundesliga-voetbal: Karlsruher SC-Werder Bremen

sportprijsvraag

HEERLEN - Resultaat Lucky Ten van 17 september 1 - 10 - 19 - 20 - 22
23 - 26 - 34 - 37 - 38
42 - 45 - 46 - 49 - 51
56 - 62 - 65 - 70 - 80
(onder voorbehoud)

Miranda-trainer wil strijd zien

Van onze correspondent

HEERLEN – In de hoofdklasse C is SVN nog puntloos na de nederlagen tegen Wilhelmina'08 en De Baronie. Morgen is WVO uit Oosterhout te gast in Nieuwenhagen. Wim Logister is niet al te optimistisch over de afloop. „Natuurlijk moeten we de slechte start uitwissen, maar het wordt moeilijk. Hub Hensels (geopereerd) is zeker afwezig terwijl ook Joep Zenden (zweepslag), Willy Roumans (ziek) en Richard Gerringa (schorsing op komst) waarschijnlijk zullen ontbreken," legt Logister uit.

Schuttersveld en Miranda hebben in 1F nog geen punten vergaard. Henk Verheezen (Miranda) wil in de thuiswedstrijd tegen RKONS dan ook strijd zien. Hij: „We zijn vrijwel compleet. Het spelpeil valt tot nu toe tegen. Dan is er maar één remedie: knokken tot de laatste snik en via die inzet uit het dal kruipen."

Schuttersveld ontvangt FC Vinkenslag dat afgelopen zondag tegen Lindenheuvel onderuit ging. Trainer Bart Vreuls van de Brunssummers blijft vasthouden aan de positieve spelwijze: „Ik weiger met negen mensen te gaan verdedigen. Al vliegen we er aan het einde van de rit uit, we willen een yerrijking zijn voor de eerste klasse F. Achterin een-tegen-een en voorin drie spitsen blijven dan ook onze uitgangspunten. Wie weet, levert deze instelling zondag tegen Vinkenslag al punten op."

Tot nu toe wel succesvol is Eijsden, dit tot verbazing van Henri Snepers. „De voorbereiding was zeer slecht. Nu loopt het plotseling wel. Tegen Limburgia wordt het echter ontzettend zwaar. Al hebben zij afgelopen zondag verloren, het blijft een kanjer van een ploeg."

Indien Peking organisatie Olympische Spelen 2000 niet krijgt toegewezen

China dreigt met boycot Atlanta

SYDNEY – Een Olympische official uit China heeft gedreigd met een boycot van de Spelen in Atlanta (1996), in het geval Peking niet wordt aangewezen voor de organisatie van het sportevenement in 2000. Dat heeft de Australische Pers Associatie (AAP) gemeld.

AAP sprak met Zhang Baifa, de voorzitter van het comité dat de Olympische Spelen van 2000 naar de Chinese hoofdstad wil halen. China zou tot de boycot van Atlanta kunnen overgaan uit onvrede met het protest van het Amerikaanse congres tegen de Chinese kandidatuur. De politici van de Verenigde Staten ageren tegen de mensenrechtensituatie in het Aziatische land. Het comité verklaarde dat de door Zhang uitgesproken dreiging geen officieel Chinees standpunt is. „We weten nog niet wat Zhang precies heeft gezegd", zei woordvoerder He Zheng. „Ons standpunt is altijd geweest dat boycots een zeer negatieve uitwerking hebben op de Olympische beweging."

Klacht

Zhang verklaarde volgens de Australische media: „Als wij de organisatie van 2000 niet krijgen toegewezen, zou ik wel eens een brief kunnen schrijven naar het Huis van Afgevaardigden met een klacht over de bemoeienis met onze kandidatuur en met de mededeling dat ik genoodzaakt ben revanche te nemen."

„Het gaat niet om het Amerikaanse volk. Dat is erg aardig voor ons", waren woorden die hij volgens de tolk gebruikte. „Alleen het congres is stom. Het heeft een resolutie aangenomen waarin tegenstand wordt geboden aan onze kandidatuur. Op onze beurt, zouden we daarom de Spelen van 1996 kunnen boycotten." Het vraaggesprek werd op 31 augustus afgenomen en wordt zaterdag in Australië uitgezonden op televisie. Het Internationaal Olympisch Comité wijst op 23 september in Monte Carlo de organisator van de Spelen in 2000 aan. Andere kandidaten zijn Sydney, Manchester, Istanbul en Berlijn.

China veroordeelde vrijdag uitlatingen van de Britse minister van buitenlandse zaken Douglas Hurd, die zei dat Peking de Spelen niet verdient. „Waar de Olympische Spelen worden gehouden, wordt niet beslist door politici", aldus een woordvoerster van het ministerie. Ook Hurd is gekant tegen de schendingen van mensenrechten in de communistische staat. „Ik denk dat er gegronde redenen tegen Peking zijn. Je hoeft de krant er elke dag maar op na te slaan", aldus Hurd, die van de gelegenheid gebruik maakte Manchester aan te prijzen als een veel betere kandidaat.

Vrijlating

China kondigde tevens aan dat de politieke gevangene Wu Xuecan is vrijgelaten. De voormalige journalist van de krant People's Daily zat vast sinds de bloedig onderdrukte studentenprotesten in 1989. Zijn vrijlating volgt op die van Wei Jingsheng, 's lands bekendste politieke gevangene, studentenleider Zhai Weimin eerder deze week. Diplomaten zijn ervan overtuigd dat China het drietal heeft laten gaan om meer kans te maken op de organisatie van de Spelen.

China kreeg donderdag steun van het Vaticaan. In de Italiaanse krant Corriere della Sera zegt de Franse kardinaal Etchegaray, die onlangs op uitnodiging in Peking vertoefde. In het Vaticaan heerst de overtuiging dat het aanhalen van de betrekkingen tussen de katholieke kerk en China bevorderd kan worden door het toewijzen van de Spelen aan het land.

Chinese atletes waren 'clean'

PEKING – Junxia Wang en Junxia Qu, die bij de zevende nationale spelen in Peking vier wereldrecords in de atletiek verbeterden, hebben die prestaties zonder de hulp van verboden middelen geleverd. Dat maakte het staatspersbureau 'Xinhua' op gezag van Dai Wenzhong, de woordvoerder van het organisatiecomité, bekend dat de dopingcontroles negatief waren uitgevallen. Tijdens de wedstrijden zijn 367 controles uitgevoerd. Junxia Wang verbeterde eerst het wereldrecord op de 10.000 meter tot 29.31,80 en stelde vervolgens het record op de 3000 meter tweemaal scherper en bracht het op 8.06,11. Yunxia Qu werd met 3.50,46 de snelste atlete ter wereld op de 1500 meter.

Zie verder pagina 21
● Chinese draak slaat zijn klauwen uit

Gemiste slag

● *De zevende partij om het wereldkampioenschap schaken tussen Jan Timman (rechts) en Anatoly Karpov (links) werd in het Amsterdamse stadhuis gespeeld.* *Ondanks de vertrouwde omgeving slaagde Timman er niet in zijn eerste slag binnen te halen.* Foto: ANP

Remise in zevende partij tegen Karpov

Timman stelt teleur

AMSTERDAM - De vertrouwde omgeving van Amsterdam heeft Jan Timman niet kunnen inspireren tot grootse daden in de zevende partij van de schaaktweekamp om de FIDE-titel tegen Anatoli Karpov. De Nederlandse grootmeester, die een punt achterstand heeft, bereikte gisteren met de witte stukken niets. Op de 21ste zet werd tot remise besloten.

„Als de spelers niet spelen, kunnen de commentatoren niet commentariëren", schreef een journalist in 1946. Die opmerking was ook vrijdag van toepassing.

De honderden toeschouwers in de vele ruimten van het nieuwe Amsterdamse stadhuis waren gekomen om Timman hardhandig slag te zien leveren. Dat viel tegen.

Karpov bediende zich opnieuw van de Caro-Kann-verdediging, een betrouwbare ouverture die al door de wereldkampioen van de jaren 20 Capablanca werd aanbevolen en met name door de eerste Nederlandse profschaker Davidson in praktijk werd gebracht. Pas op de zestiende zet kwam er enig leven in de brouwerij, toen Karpov besloot tot het ook weer niet zo verrassende ...Pc5.
Timmans reactie was voorspelbaar, net als het rustige vervolg.

Zwart hoefde nog slechts bedacht te zijn voor de simpele dreiging Pg6, verder had ook de doorsnee schaker de partij wel tot de deling van het punt op de 21ste zet kunnen brengen.
Hoewel er dus nauwelijks iets te beleven viel, bleef de komst van de Rus Batoerinski vrijwel onopgemerkt. De charmante oude heer die jarenlang de baas was van de Russische schaakbond, is voor enkele dagen in Amsterdam neergestreken om de tweekamp bij te wonen. Batoerinski is een enorme supporter van Karpov en een even grote vijand van Kortsjnoi.

sport in cijfers

WIELRENNEN

Le Mans. Ronde van de Toekomst. Elfde etappe: Mamers - Le Mans: 1. Wesemann 83,5 km in 1.47.50, 2. Peers, 3. Blijlevens, 4. Kirsipuu 5. Bouvard, 6. Van Bon, 7. Erikstad, 8. Ferreira, 9. Van Steen, 10. Jenssen allen z.t.
Twaalfde etappe, indiv. tijdrit in Le Mans: 1. Seigneur 18,5 km in 23.26 (47,362 km/uur), 2. Heulot 0.29, 3. Van Bon 0.32, 4. Francois Simon 0,36, 5. Davy 0.37, 6. Hamburger 0.43, 7. Ledanois 0.56, 8. Casero, 9. Dekker 0.59, 10. Fraser 1.05. **Eindstand:** 1. Davy 36.48.11, 2. Francois Simon 0.01, 3. Hamburger 1.15, 4. Trumheller 1.35, 5. Heulot 1.39, 6. Ledanois 1.57, 7. Chanteur 2.03, 8. Casero 2.47, 9. Drouet 4.22, 10. Kozlitin 4.24.
Parijs. Wereldranglijst UCI. 1. Miguel Indurain 2583, 2. Rominger 2357, 3. Fondriest 1853, 4. Zülle 1614, 5. Chiappucci 1608, 6. Museeuw 1154, 7. Breukink 1097, 8. Bugno 1064, 9. Sorensen 1047, 10. Ludwig 987, 23. Maassen 646, 27. Nijdam 561.
Metabief. WK ATB. Junioren: 1. Acquaroli 1.35.26, 2. De Knegt 1.52, 3. Jakobsmeier 2.04, 4. Belloni 2.31, 5. Hummelsiep 3.27, 6. Van de Ven 5.13.

GOLF

Geysteren. NK matchplay profs. Kwartfinales: Wechgelaer wint van Woof op 20ste hole, Saxton wint van Blok met 3 holes en nog 2 te gaan, Giles wint van Borst 4 en 3, Saddington wint van McLean 4 en 3. Halve finales: Saxton wint van Wechgelaer 4 en 3, Giles wint van Saddington 1 up.
Coal Valley Hardee's Golf Classic. Stand na een ronde: 1. Woodland 63, 2. Dougherty, Barr, Perry, Maggert 65.
Kent Safeco Classic, vrouwen. Stand na een ronde: 1. Lidback, Crafter, Burton, Strudwick 68.
Sapporo Internationaal toernooi, mannen. 1,9 miljoen gulden. 1. Keneko en Nakajima 134, 3. Mimoza 136, 4. Takahashi 137, 5. Yoshimura 138.
St. Nom la Breteche. Lancome Trophy, stand na tweede ronde: 1. James 131, 2. Feherty 132, 3. Mitchell, Baker 133, 5. Torrence, Woosnam 134, 7. Couples 135, 8. Faldo, Rivero 136.

ZEILEN

Kiel. WK Star. Vijfde wedstrijd: 1. Andersen /Just, 2. Grael/Eriksson, 3. Hagen/Falkenthal, 4. Doreste/Hermida, 5. Reynolds/Schreiner, 23. Hoesch/Geysen. Zesde wedstrijd: 1. Londrigan/Trinter, 2. Johansson/Hemlin, 3. Kostecki/Maher, 4. Wallen/Lohse, 5. Hagen/Falkenthal, 6. Hoesch/Geysen. Eindstand: 1. Londrigan 16, 2. Wallen 35,7, 3. Hagen 43,1, 4. Andersen 43,4, 5. Grael 61, 6. Brun/Dorgan 62, 12. Hoesch/Geysen 90,4.

SCHAKEN

Arnhem. Zettenverloop zevende partij, Timman (wit), Karpov (zwart): 1. e2-e4 c7-c6, 2. d2-d4 d7-d5, 3. Pb1-d2 d5xe4, 4. Pd2xe4 Pb8-d7, 5. Lf1-c4 Pg8-f6, 6. Pe4-g5 e7-e6, 7. Dd1-e2 Pd7-b6, 8. Lc4-d3 h7-h6, 9. Pg5-f3 c6-c5, 10. d4xc5 Lf8xc5, 11. Pf3-e5 Pb6-d7, 12. Pg1-f3 Dd8-c7, 13. Lc1-f4 Lc5-b4+, 14. Pf3-d2 Lb4xd2+, 15. Ke1xd2 0-0, 16. Th1-d1 Pd7-c5, 17. Kd2-e1 Pf6-d5, 18. Lf4-g3 Pc5xd3+, 19. Td1xd3 b7-b5, 20. c2-c3 Dc7-b7, 21. Ta1-d1 remise.

TENNIS

Hoorn. NK Vrouwen, halve finales: Kamstra - Van den Berg 7-6 6-1, Koutstaal - Kiene 6-3 6-3. Dubbelspel, kwartfinales: Van den Berg/Hoogendoorn - Schutrops/Van Exel 6-2 6-2, Bakkum/Wamelink - Van Erp/Klompenhouwer 6-2 6-3, Snijders/Mikkers - Kamstra/Niemantsverdriet w.o., Bitter/Koutstaal - Bunschoten/Stassen 6-4 6-1.
Mannen: Kwartfinales: Reuter - Kok 3-6 6-4 7-6 6-4, Schalken - Van Scheppingen 6-1 6-1 6-7 6-7 6-0, Wijnhoud - Dogger 6-3 7-6 1-6 6-1, Troost - Schaap 7-5 6-2 7-6. Dubbelspel: kwartfinales: Wijnhoud/Van den Berg - Dogger/Van Gelderen 6-3 6-4, Reuter/Van Scheppingen - Belgraver/Schol 7-6 6-1, Van Dusschoten/Harberink - Otterman/Ton Groen 6-3 6-4, Kok/Troost - Gerth/Plukker 6-1 6- 4. Gemengd dubbelspel, halve finales: Van den Berg/Vekemans - Bitter/Schol 7-5 6-3.

Dick Jaspers contra Dielis

HOENSBROEK – Fair Play Centers kan morgen tegen Minkels Products (aanvang 13.00 uur) de misstap tegen Teletronika van afgelopen zondag rechtzetten. Winst op de driebanders uit Heeswijk Dinter zal de graadmeter zijn voor de sterkte van de Limburgers. Ondanks alle opportunisme zal het een moeilijke dag worden aan de Hoensbroekse markt. Kopman is immers de Belg Ludo Dielis, die geassisteerd wordt door Arie Weijenberg, Henk Habraken en Wim Cromvoirt. Uiteraard zal de partij tussen beide grootmeesters Jaspers en Dielis het klapstuk van de middag worden. Dick Jaspers en Ronald Forthomme hebben deze week een extra training ingelast voor de confrontatie met het topteam uit Brabant. Zanetti speelt tegen Van Weijenberg, Forthomme tegen Habraken en Dick van Uum tegen Van Cromvoirt.
Het biljarttrio van Frans Bevers Catering Ulestraten begint aan de tweede en derde ronde in de eredivisie topteams. In Walk Inn Ulestraten spelen (vandaag aanvang 11.00 uur) Raymond Knoors, Frédéric Coudron en René Thull tegen Vultink en zijn makkers van BC Amersfoort en Karel Lassche. Morgen speelt Frans Bevers Catering in Nijkerk tegen Princesse 2 en HWA 2. Willems Koeltechniek, poule 2, speelt in Hengelo tegen Hagemann Automaten BV en Veldkamp Biljart.

KNAU moet atleten schorsen

LONDEN – De internation[...] amateur atletiek federa[...] (IAAF) heeft de KNAU laten w[...] ten de atleten, die eerder d[...] maand tegen Erik de Bruin in [...] finale van de clubcompetitie u[...] kwamen, volgens de regels [...] schorsen. De atletiekunie [...] vooralsnog niet tot actie ov[...] gaan. Waarnemend voorzit[...] Annie Schmitz: „Dit wordt v[...] schrikkelijk moeilijk. Wij z[...] echter gebonden aan de reg[...] van de IAAF. Als wij nu prec[...] volgens de regels te werk ga[...] dan krijgen de atleten volgen[...] week een brief in huis, waa[...] staat dat ze voorlopig met ter[...] werkende kracht zijn geschor[...] Ik denk echter dat wij het zo v[...] niet moeten doorvoeren. D[...] IAAF zal ook echt niet naar N[...] derland komen om dat te contr[...] leren.

Van Ek nieuwe directeur NOC/NSF

ARNHEM – Het bestuur v[...] NOC/NSF heeft de 57-jarige Ja[...] van Ek benoemd tot directe[...] Hij treedt maandag in dien[...] Van Ek heeft tot taak de nieu[...] NOC/NSF-organisatie uit te r[...] ten voor de vervulling van e[...] steeds grotere takenpakket. D[...] is na het samengaan van het N[...] derlands Olympisch Com[...] (NOC) en de Nederlandse Sp[...] Federatie (NSF) per 1 juli o[...] staan. Van Ek was van 1978 t[...] 1992 algemeen directeur van d[...] drukkerij Boekhoven Bosch B[...] in Utrecht.

NHV wil lening van sporttoto

BUNNIK – Het Nederland[...] Handbal Verbond wil een kwa[...] miljoen gulden lenen van d[...] Stichting Nationale Sporttotali[...] sator. Daarmee wil het NHV d[...] precaire financiële positie verb[...] teren. Met dit krediet denkt he[...] verbond te komen tot een sane[...] ring van de financiële huishou[...] ding. Op de lening moet jaarlijks 62.500 gulden worden afgelost. Het NHV heeft de laatste jaren meer uitgegeven dan verant[...] woord was. Een vertrouwens[...] commissie kreeg in juni de taak de financiële en personele pro[...] blemen te inventariseren. Vol[...] gens een herziene begroting moet er 400.000 gulden worden bezuinigd.

Skiër Petrovic verdronken

ZAGREB – Rok Petrovic, de Sloveense skiër die in het seizoen 1985/86 de strijd om de wereldbeker slalom won, is bij een duikongeval om het leven gekomen. De 27-jarige Petrovic, een enthousiast duiker, was bij het eiland Korcula zonder zuurstof tot een diepte van vijftien meter gedoken. Hij kwam in moeilijkheden en verdronk. Petrovic sloot in 1989 zijn carrière als skiër af.

Volleybaltopper in Maastricht

MAASTRICHT - De Maastrichtse volleybalvereniging Rapid VC organiseert op dinsdag een vriendschappelijk volleybalduel van internationale allure. In de Sporthal Geusselt (aanvang 20.00 uur) speelt de , met vier nieuwe spelers versterkte, Belgische bekerfinalist Noliko/Maaseik tegen Fiat Minas Belo Horizonte, de nummer twee uit het land van wereldkampioen Brazilië.
Vandaag reeds (vanaf 10.00 uur) vindt in dezelfde speellocatie de traditionele seizoensopening: het toernooi om de Limburg Cup voor vrouwenteams, plaats. Zaterdag 25 september, een week voor de kompetitiestart, wordt het NMS Cuptoernooi voor mannenploegen afgewerkt.

Handbalverbond wil lenen

BUNNIK - Het Nederlands Handbal Verbond wil een kwart miljoen gulden lenen van de Stichting Nationale Sporttotalisator. Daarmee wil het NHV de precaire financiële positie verbeteren. Met dit krediet denkt het verbond te komen tot een sanering van de financiële huishouding. Op de lening moet jaarlijks 62.500 gulden worden afgelost. Het NHV heeft de laatste jaren meer uitgegeven dan verantwoord was. Een vertrouwenscommissie kreeg in juni de taak de financiële en personele problemen te inventariseren. Volgens een herziene begroting moet er 400.000 gulden worden bezuinigd.
Bovendien heeft de commissie een voorstel uitgewerkt om te komen tot een topsportsectie. Met ingang van half oktober zal tevens een nieuw bestuur in functie treden.
Het plan om geld bij de SNS te lenen zal worden voorgelegd aan de buitengewone algemene verbondsvergadering, die op 23 oktober in Utrecht wordt gehouden.

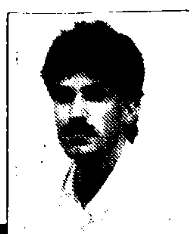

Günter Lange: 'Ma selecteert vooral vrouwen van het platteland; die zijn het meest gehard'

Chinese draak slaat zijn klauwen uit

Schokken en shockeren. Het 'Chinese leger' van trainer Junren Ma spotte de afgelopen dagen met de atletiekwetten. Drie van zijn jonge beschermelingen gaven de middenafstand een nieuwe dimensie door tijdens de nationale Spelen in Peking vier wereldrecords te verpletteren. Een fenomenale prestatie, gehuld in een waas van oosterse mystiek. Ma, die de supertijden opdroeg aan de olympische kandidatuur van Peking 2000, had vele verklaringen voor de coup. In een ironische bui repte hij zelfs over een ragoût van hondevlees en rijst gemengd met een aftreksel van de jujube-heester. Het klonk al bijna net zo exotisch als de zure melk met runderbloed waaraan de Kenianen hun imposante loopvermogen zouden ontlenen. Eén uitleg bestrijdt de toornige Ma echter te vuur en te zwaard. Dat er doping in het spel zou zijn. „Het is puur een zaak van keihard trainen". Een ongekende zelfkastijding in combinatie met hoogtestages. Een regiem van kracht- en duurtraining dat grenst aan wreedheid.

door **FRANS DREISSEN**

HEERLEN – De 'Tiyunguan Li'. De Sporthallenstraat in Peking. Het is een gigantisch complex van wetenschappelijke instituten, bibliotheken, baden, hallen en klinieken. Hier wanen de onderzoekers zich in het Silicon Valley van de sport. In het National Research Center (NCR) heerst grote bedrijvigheid. Tal van lectoren duikt dagelijks in de boeken. Vooral Duitse, Britse en Amerikaanse prestatiediagnostiek wordt vertaald. Films worden geanalyseerd en wetenschappelijke bevindingen van hoogtestages in kaart gebracht. Enkele blokken verderop bestuderen 200 geselecteerde elite-onderzoekers de trainingsmethodiek, ontleden ze en schrijven ze daarna om voor de specifieke Chinese markt. Ze kopiëren en perfectioneren het Westerse systeem, zoals Japan dat doet in de auto- en hifi-industrie.

Voor Günter Lange gingen twee jaar lang (april '87-zomer '89) alle deuren open. De in Erkelenz, net over de grens bij Sittard, geboren Lange was 'gastarbeider' in dienst van het Chinese ministerie van Sport. Gerecruteerd door sportminister Shaozu Wu, een generaal majoor uit het leger, om China in het buitenland meer aanzien te geven.

„De Chinezen wilden de sport reorganiseren en de Partij financierde een project waarvoor Westduitse coaches werden geworven". Lange was een van de vijftig sollicitanten. In zijn bagage een voltooide studie germanistiek en sport in Aken en een diploma van de trainersacademie Keulen. „De Chinezen wilden me eerst niet hebben. Ik was te jong, 33 pas. Ik scoorde echter verreweg het beste waar het de theoristische kennis betrof".
Samen met de zwemtrainers Rudolf en Mattes, een roeicoach en een speerwerptrainer („Die werd weer snel ontslagen") begon Lange aan de 'Missie China'. „Ik werd de nationale trainer voor junioren, midden- en lange afstand en assistentcoach bij de vrouwen. Een van mijn taken was de opbouwtraining. Hoofdopgave was het perfectioneren van de hoogtetraining. Jarenlang hadden de Chinezen daarmee geëxperimenteerd, maar altijd ging er methodisch iets fout".

Experimenten

Lange verlegde het basiskamp van Kunming (1800 meter) naar Shinhai (2300 meter). Verfijnde met tal van experimenten de hoogtetraining en werd vanuit Peking op de hoogste gehouden met de nieuwste gegevens op het gebied van biomechanica, voeding en trainingsleer. Lange gaf bovendien colleges in alle provincies. In een van de schoolbanken zat ook Ma, de huidige succestrainer. „Ma was eigenlijk leraar. Een klassieke Chinees. Autoritair, ijverig en eerzuchtig. Maar ook iemand met humor" Ma was opgeleid tot militair, werd later groenteboer en dierenfokker en verdiende uiteindelijk na een tijdelijke job als sportleraar zijn brood als atletiekcoach.

Ma heeft de wijze lessen over hoogtetraining gekoppeld aan de aangepaste theoriën vanuit Peking. Vooral gebaseerd op Hongaarse gegevens en opvattingen van de Duitse dr. Van Aken. „Langzame, zeer lange duurlopen", predikte de loopgoeroe uit Waldniel. Onder het motto: 'Hoe meer des te beter'. Het accent ligt meer op uithouding dan op intensiteit. „Geen Oostduitse of Russische dooptrainers, maar hard werken".

Slavenarbeid en kadaverdiscipline. Bloed, zweet en tranen dus. Lange meent dat de westerling China nog te vaak ziet door de ogen van kolonialisten. „Daarom begrijpt men die plotselinge opmars niet. De mensen daar zijn niet te vergelijken met de mensen hier. De mentaliteit is anders. Het hele sociale systeem is anders. De vrouw moet nog even hard werken als de man. Middenafstandloopsters trainen daarom 40-50 km per dag. Ze kunnen beestachtig afzien en maken jaarlijks onmenselijk vele kilometers. Ma selecteert vooral vrouwen van het platteland. Die zijn het meest gehard en kunnen de grootste belasting aan".

Bovendien beschikt China over een selectiesysteem à la de voormalige DDR. Een systematische speurtocht onder schoolgaande kinderen. Lange: „Dat begint al met vier jaar". Wie met vier jaar de 30 meter onder 10 seconden loopt en ook nog eens 80 cm verspringt, is geschikt voor een van de 3000 sportscholen. Vervolgens worden jaarlijks de middenhandsbeentjes geröntgend om zo de lichaamsgroei te kunnen voorspellen. „Talent genoeg in een samenleving van 1,2 miljard Chinezen. Als één op de 1000 kans heeft op sportsucces, dan lopen in China 1,2 miljoen potentiële medaillekandidaten rond".

China heeft geen leger Duitse en Russische trainers nodig. „Ze zijn er ook nooit geweest", volhardt Lange. „Allemaal fabels. De Chinezen willen trouwens geen Russen in hun land. In de jaren zestig riep de Sovjetunie alle experts terug uit China. De brug in Nanking, een prestige-object, bleef onvoltooid. Die brug symboliseert sindsdien de onafhankelijkheid. De Chinezen doen alles zelf". Volgens het principe van Mao.

Doping

Dat er doping wordt gebruikt in China ontkent Lange niet. „Ieder land heeft zijn zwarte schapen. Waar eerzucht is, daar zijn ook ontsporingen. Daarom heb ik de regering geadviseerd een lab te kopen. Ook al voor preventieve controles. Zodat geen gedrogeerde atleten het land verlaten. De Chinese regering voert bovendien een actief anti-dopingbeleid". Wie zich bezondigt aan drog wordt ontslagen, samen met de trainer.

China verstrekte drie dopingspeurders van de IAAF 'permit visa' om tijdens trainingen te controleren. Zo verrasten de Brit Brian Wottle en de Zweed Steffan Sahlström vanuit hun basis in Hong Kong de afgelopen twee jaren atleten in hun trainingskamp. „Van de vijftig tests waren er slechts drie positief. De analyses werden overigens niet in het inmiddels erkende dopinglab in Peking uitgevoerd, maar in Tokio, Stockholm en Londen".

De opmars van de Chinezen is verrassend, maar allerminst opzienbarend. Al in de jaren zestig stond China hoog genoteerd op de ranglijsten. Het land was toen echter nog geen lid was van de IAAF. „Atletes als Wang en Qu zijn bovendien geen nieuwe gezichten. Ze draaien al langer mee aan de top. Het zijn studenten- en juniorenwereldkampioenen. Qu heeft zelfs olympisch brons op de 1500 meter en Wang was derde bij de WK'91 en zesde in Barcelona. Zhong, de nummer twee van Stuttgart, heb ik zelf nog onder mijn hoede gehad. Ze gooide al hoge ogen in '87, '88 en '91".

Hoogtetraining en wetenschappelijke begeleiding vormen de sleutel tot succes. „Vooral lactaatapparatuur wordt gebruikt. Niet om zoals in het westen de bovengrens, maar om de ondergrens van de belastbaarheid van een atlete te meten". Drie dagen na hun verblijf op de Tibetaanse hoogvlakte traden de Chinese meiden aan in Stuttgart. Drie weken later volgde een tweede en derde piek tijdens de nationale Spelen in Peking. „In de hiërarchie een belangrijkere wedstrijd dan de WK. Omdat er een medaillestand per provincie wordt opgemaakt. Aan de hand daarvan worden subsidies verstrekt. Geen wonder dat goud vijfmaal zoveel waard is (50.000 dollar) als een WK-titel," verklaart Lange.

Sporters leven in spartaanse onderkomens. Zonder luxe, zonder comfort. De training begint om half zes 's ochtends en omvat per dag in totaal minimaal acht uur. De rest van de dag wordt gevuld met school, eten en slapen. „Er heersen orde en tucht. Een ongehoorde discipline". Wie niet luistert wordt verwijderd.

Bij zijn vertrek uit China deed Günter Lange aanbevelingen voor de te volgen medaillestrategie. Met het oog op Peking 2000 wilde China nadrukkelijk de aandacht op zich vestigen. „Het land heeft bovendien winnaars nodig". Medailles verhogen net als de atoom- en ruimtevaartprogramma's het 'gedeukte' gevoel van eigenwaarde van de Chinees. Daarom betaalt de Partij jaarlijks 500 miljoen gulden voor het geplande sportprestigegewin. Lange adviseerde de regering om vooral aandacht te schenken aan teamsporten. „Ieder lid krijgt namelijk een medaille. Bovendien heb ik ze gewezen op de vrouwenatletiek. Omdat er door een historisch gegroeide achterstand nog veel progressie mogelijk is".

Gedrild

De Chinezen, gedrild voor goud. In de wereld overheerst slechts het ongeloof. Verpletterend, vernietigend waren de races. Dieter Baumann, de geblesseerde olympische kampioen 1500 meter, sprak bij de WK in Stuttgart van een misselijk schouwspel. Van trainers zonder scrupules en van gedoopte robotten. „Soms slaat de fantasie wel eens op hol", meent Günter Lange, die zich mateloos ergerde aan alle aantijgingen.

Over twee weken stapt hij in het vliegtuig naar Indonesië, om in twee jaar mee te helpen de topsport in dat land op de rails te zetten. „Een van de eerste dingen die ik doe is de sporters meenemen naar het hoogtekamp van Ma in China", zegt Lange. „Doping, laat me niet lachen. Kijk naar de lichaamsbouw, naar de musculatuur. Ze hebben geen zware stem of acné. In Europa kun je de gebruikers zo aanwijzen. Kijk ook wat er gebeurd is. Op de 800 meter niets, op de 1500 een beetje, op de 3000 iets meer en op de 10 km in verhouding veel. Op de disciplines waar van anabolen de minste werking uitgaat, is het meeste gebeurd".

De vrouwenatletiek heeft jarenlang geslapen in Europa en Amerika. „Die prestaties van de Chinese atletes zaten er gewoon aan te komen". Niettemin zullen de Chinezen altijd een odium van gebruikers behouden. Lange tot slot: „Een trieste zaak. Als je presteert word je veroordeeld. Dan wordt er met de beschuldigende vinger gewezen. Simpelweg omdat men de achtergronden niet kent".

● *De 'Missie China'. Campagne voeren voor Peking 2000. Junxia Wang (links) en Junxia Qu waren in Peking goed voor een aantal spraakmakende wereldrecords.* Foto: EPA

Voorspelling wereldrecords

HEERLEN – Waar liggen de grenzen van met menselijk kunnen? Wetenschappers zijn al decennia lang geobsedeerd door die vraag. Met computers en tal van berekeningen wordt getracht die grenzen in kaart te brengen. Hieronder een onderzoek van de Canadezen Péronnet en Thibault (universiteit Montreal) gedateerd 1987. Ook de huidige records, waarin vooral de 100 meter van Florence Griffith uit 1988 opvalt. Een tijd uit het jaar 2020 ongeveer. De Chinese loopsters verbeterden de records op de 1500, 3000 en 10.000 meter.

Mannen	1987	2000	2028	2040	nu	
100 m	9.93	9.74	9.57	9.49	9.86	('91)
200	19.72	19.53	19.10	18.92	19.72	('79)
400 m	44.10	43.44	42.12	41.59	43.29	('89)
800 m	1.41.73	1.39.88	1.36.18	1.34.71	1.41.73	('81)
1500 m	3.29.46	3.25.45	3.17.45	3.14.27	3.28.82	('92)
5000 m	12.58.39	12.42.72	12.09.39	11.56.19	12.58.39	('87)
10 km	27.13.81	26.43.63	25.32.27	25.04.01	26.58.38	('93)
marathon	2.07.12	2.05.23	1.59.36	1.57.18	2.06.50	('88)
Vrouwen	1987	2000	2028	2040	nu	
100 m	10.76	10.66	10.46	10.44	10.49	('88)
200 m	21.71	21.46	20.95	20.90	21.34	('88)
400 m	47.60	46.85	45.34	45.18	47.60	('85)
800 m	1.53.28	1.51.16	1.46.95	1.46.53	1.53.28	('83)
1500 m	3.52.47	3.47.93	3.38.91	3.38.00	3.50.46	('93)
5000 m	14.37.33	14.19.33	13.41.56	13.37.75	14.37.33	('86)
10 km	30.13.74	29.38.41	28.19.04	28.11.04	29.31.78	('93)
marathon	2.21.06	2.18.43	2.12.19	2.11.40	2.21.06	('85)

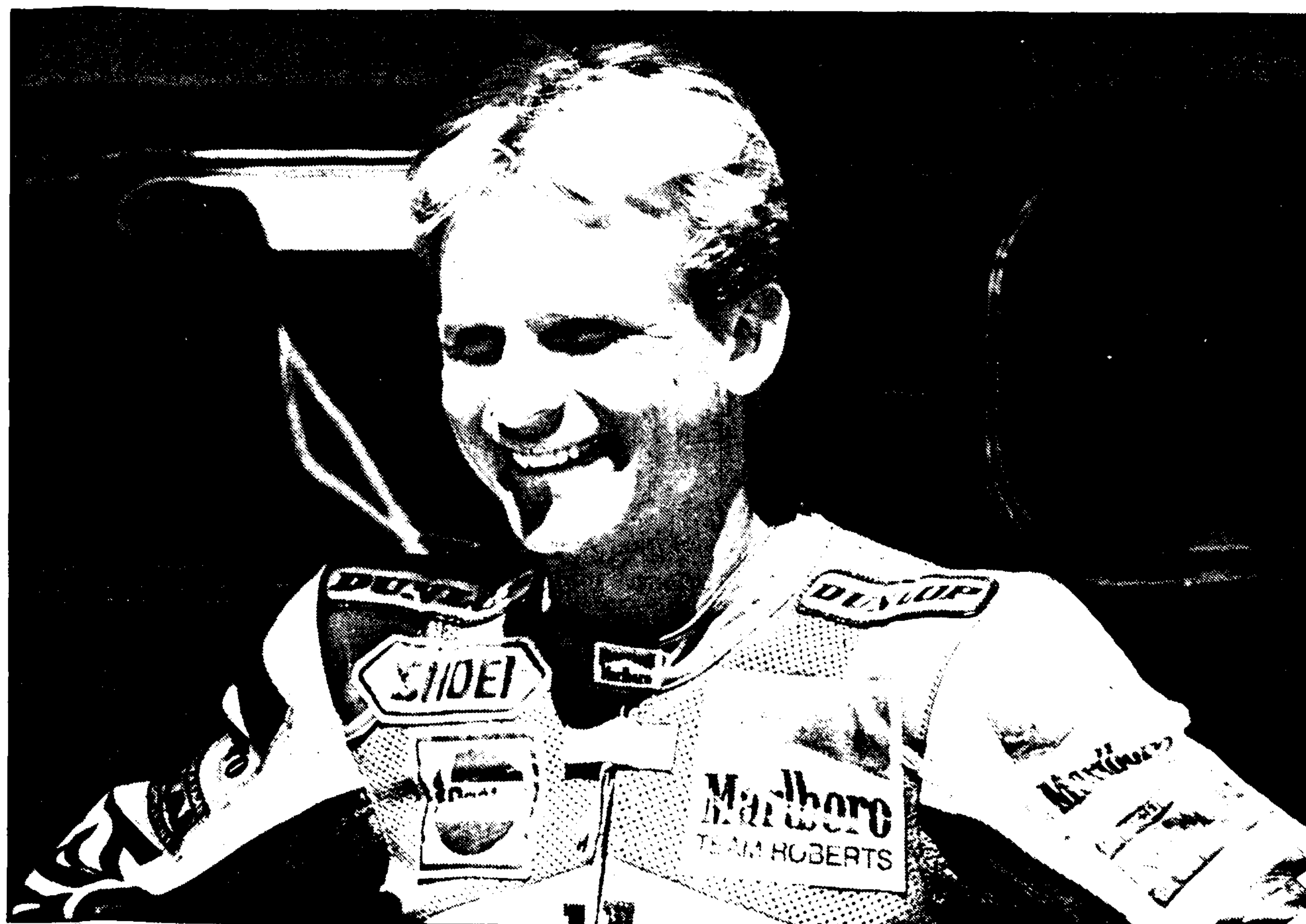
Wayne Rainey accepteerde de risico's

Van onze sportredactie

HEERLEN – „Dit is motorsport en iedereen komt een keer ten val." Woorden die resoneren met een bittere wanklank; opgetekend uit de mond van Wayne Rainey en wel vorig jaar na het behalen van zijn derde achtereenvolgende wereldtitel. Hij refereerde aan collega Mick Doohan, die door een crash het kampioenschap aan de Amerikaan moest laten. Rainey is nu zelf het slachtoffer geworden van een valpartij. Niet voor het eerst. Maar wel voor het laatst. De blonde Californiër zal nooit meer kunnen racen. Ten gevolge van een dwarslaesie, vanaf de zesde ruggewervel, moet hij de rest van z'n leven in een rolstoel doorbrengen.

Vallen hoort bij motorsport. Maar opstaan meestal ook. De hedendaagse circuits zijn zo veilig dat ernstige ongelukken vrijwel niet meer plaats vinden. Rainey had op die fatale zondagmiddag ordinaire pech. Na een betrekkelijk onschuldige schuiver kwam hij met zijn rug terecht op de opstaande rand van de curvestones. Dat de gevolgen van de val ernstig waren, was al snel duidelijk. Dat het fataal voor zijn loopbaan zou zijn bleek pas enkele uren later.

Wayne Rainey bepaalde het gezicht van de motorsport in de jaren negentig. Drie keer op rij werd hij wereldkampioen. Hij was op weg naar de vierde titel. Daarmee zou hij zijn grote ambitie vervuld hebben: in de voetsporen treden van de 'groten' uit de historie van het wegracen. Met een vierde wereldtitel zou hij Mike Hailwood hebben geëvenaard en zijn huidige teambaas Kenny Roberts (3) overtroffen. De volgende uitdaging zou dan wachten: het absolute record van Giacomo Agostini aanvallen. De Italiaan werd zeven keer op rij wereldkampioen. „Maar", sprak Rainey aan de vooravond van het nieuwe seizoen, „motorsport is veel competatiever geworden. Een titel nú is eigenlijk veel meer waard dan toen." Sportief niet alleen, financieel ook. Rainey is miljonair.

● *Wayne Rainey moet na een valpartij de rest van zijn leven doorbrengen in de rolstoel.*

De blonde Californiër stond niet bekend als een roekeloze rijder. Hij was meer het type van de koele rekenaar, vermeed overbodige risico's en nam op tijd gas terug als de situatie dat toeliet. Hij was de absolute tegenpool van zijn landgenoot en rivaal Kevin Schwantz, die vaak op beslissende momenten even de grens overschreed en dus vaak niet finishte. Rainey, die in oktober 34 jaar wordt, was haast een zekere aankomer. Hij reed 82 500cc-Grand Prix' en haalde slechts zeven keer (inclusief Misano) de finish niet. Vorig jaar was voor Rainey een record. Hij ging twee keer hard onderuit, in Mugello en tijdens de trainingen op Hockenheim. Die laatste behoorde tot de spectaculairste van het seizoen en zag er veel erger uit dat de val van twee weken geleden. Rainey miste echter alleen de TT van Assen en kon vervolgens zijn zegereeks hervatten en z'n derde titel pakken. Sinds z'n eerste GP-zege in Engeland in 1988 wist hij 24 keer als winnaar over de streep te komen.
In 1982 debuteerde Rainey op de Superbikes met een derde plaats om het jaar daarna wereldkampioen te worden bij de zware viertakten. Met die titel was de toon voor z'n loopbaan gezet. Kenny Roberts contracteerde hem voor de 250cc-Yamaha. Op die lichte machine heeft Rainey nooit grote successen geboekt. Pas in 1988, toen hij debuteerde bij de halve liters, brak hij door met die zege in Engeland en een derde plaats in de eindrangschikking. Het jaar erop werd hij tweede, om vervolgens de troon als koning van de wegrace drie jaar lang in zijn bezit te nemen.

Motorcoureur overschreed de grens en zal nooit meer kunnen racen

In tegenstelling tot andere idolen van de motorsport is Rainey nooit een volksheld geworden. Daarvoor was hij iets te afstandelijk. Hij deed zijn werk, gaf zich niet over aan frivoliteiten en verwierf daarmee de bijnaam 'Coolcat'. Zowel buiten als op de baan liet hij zich niet afleiden. Rainey gaf dan ook vrijwel geen interviews. Bij de incidentele gevallen dat hij wel tot praten bereid was, liet hij nooit het achterste van zijn tong zien. De Amerikaan was één en al zakelijkheid, werd door zijn teamchef vrijwel van de buitenwereld afgesloten en diende zich te beperken tot sportieve prestaties. Rainey zat als gegoten in die rol. Terwijl Kevin Schwantz de harten van de motorsportliefhebbers stal door zijn - enigszins gespeelde - openheid, maar vooral door z'n aanvallende rijstijl, vergaarde Rainey hoofdprijzen.

Hij zou dat dit jaar ongetwijfeld ook hebben gedaan. Want hoewel Schwantz zijn landgenoot probeerde te imiteren in 'resultaatrijden', zag het er dit jaar weer naar uit dat Rainey z'n seizoen het best had opgebouwd. Tot Misano.

Rainey, getrouwd en vader van een kind zal worden gemist in het rennerskwartier. Niet omdat hij de meest sympathieke coureur was, maar wel omdat hij de competitie op een hoog niveau hield. Zijn brandende ambitie was de eerste te blijven en daarom stond zijn inbreng garant voor vlijmscherpe wedstrijden. Wat dat betreft was hij een sportman tot in de toppen van zijn tenen en bovenal Amerikaan. Rainey wist bovendien dat hij in het rennerskwartier alleen stond. Na zijn titel van vorig jaar, die hij pas in de laatste race veroverde, nadat Mick Doohan de eerste helft van het seizoen een straatlengte voor had gestaan, zei hij: „Het is zo makkelijk om te zeggen dat ik alleen maar kampioen ben geworden omdat Mick pech heeft gehad. Hij zou gewonnen hebben, maar ja, Mick viel. Net als ik enkele keren ben gevallen. Racen is nu eenmaal racen. De vent die wint is de beste. Ik weet zeker dat Mick niet mij, maar eerder Kevin geholpen zou hebben als het er op aankwam."

door WIEL VERHEESEN

EIJSDEN – Vanmiddag nog één keer over de Belgische kasseien in de Grote Prijs Raymond Impanis, enkele uren later gevolgd door een criterium in de veilinghallen van Aalsmeer. Dan is het voorbij. Ad Wijnands (34) neemt afscheid van de wielersport. Hij doet het zonder veel ophef. Typisch Adje. De vroegere Maastrichtenaar heeft naar beste vermogen zijn werk gedaan. Veel meegemaakt, maar een loopbaan duurt niet eeuwig. In zijn laatste seizoen heeft hij zich reeds georiënteerd op hetgeen hij straks wellicht gaat doen. Echtgenote Lilian participeert al enige tijd in boomkwekerij De Winhof op een paar honderd meter afstand van hun woning in Eijsden. Hijzelf heeft daar al vaker een handje toegestoken en ook via cursussen het een en ander aan kennis opgedaan. Misschien zal hij straks zo'n kwekerij annex tuincentrum runnen. Komt tijd, komt raad. Hoe dan ook, een periode van bijna veertien jaar profwielersport wordt afgesloten.

● *Het is nog even wennen na alle jaren wielersportbedrijvigheid, maar Ad Wijnands oriënteert zich reeds op een nieuwe job in een boomkwekerij annex tuincentrum.*

Ad Wijnands kijkt tevreden terug. Inclusief etappekoersen en eendagswedstrijden heeft hij zeker vijftienhonderd keer aan de start gestaan. Nu eens in zonneschijn en zacht lenteweer; een andere keer in regen, sneeuw en hagel. Voeg daarbij nog zeker vijfentwintig zesdaagsen en het is duidelijk hoe druk bezig hij altijd is geweest.

Hij heeft mooie overwinningen behaald en menige tegenslag overwonnen. Financieel niet slecht geboerd. Maar wat het belangrijkste van alles is? Hij komt gezond aan de eindstreep van zijn loopbaan. Op zijn ene knie zit Mischa, dochtertje van bijna zes. Op de andere streelt hij Cobie, vier jaartjes jong. Een gelukkig man. „Daar kunnen overwinningen in een paar klassiekers niet aan tippen," zegt hij.

Van de zestig, zeventig beroepsrenners waarover ons land beschikt is Ad Wijnands de oudste in dienstjaren. Adrie van der Poel en Jacques Hanegraaf volgen op één lengte. „Ik heb ze zien komen, de vele landgenoten en beloftevolle renners uit omringende landen voor wie na hun amateurperiode een gouden toekomst weggelegd zou zijn. Menigeen heeft het gehaald, beter dan ikzelf. Maar hoeveel honderden, die ná mij prof zijn geworden hebben de fiets alweer aan de kant gezet? Gewoon omdat er voor hen geen plaats bleek te zijn."

Ad Wijnands won geen klassieker, veroverde geen kampioenschap en schreef evenmin een grote ronde op zijn naam. Desondanks markeren twee etappezeges in de Tour de France en vele dagsuccessen in andere rittenkoersen - naast de eindzege in Ronde van België en winst in wedstrijden van het kaliber Grote Scheldeprijs - zijn carrière.

Hij heeft nog in dienst gereden van de grote vier: Joop Zoetemelk, Jan Raas, Gerrie Knetemann en Hennie Kuiper. Het gouden tijdperk meegemaakt in de vaderlandse wielersport, zonder ook maar iets prijs te geven van zijn trainingsijver, serieuze leefwijze en beroepsernst. Ook niet toen Johan van der Velde, Peter Winnen, Adrie van der Poel, Steven Rooks, Gert-Jan Theunisse, Erik Breukink en nóg deze of gene zich manifesteerden. Anders maak je geen veertien jaar deel uit van topploegen.

Maar hoe kwam het, dat hijzelf desondanks niet méér bereikte? Zijn frêle lichaamsbouw speelde bij dit alles zeker een rol. Slecht weer haatte hij als de pest. Niet omdat hij dan extra moest afzien. Wél omdat hij gauw geplaagd werd door griep, verkoudheid en soortgelijke kwalen. Een renner kan dat soort dingen missen als kiespijn.

De Ronde van Vlaanderen was allerminst zijn lievelingskoers en in het gevecht op de kasseien van Parijs-Roubaix had hij helemaal niets te zoeken. Hij deed er trouwens ook nauwelijks aan mee.
„Als ik mij goed herinner", zegt hij, „ben ik één keer in de hel van het noorden geweest. Althans in de klassieker, want in de Tour de France of Vierdaagse van Duinkerken heeft men ons ook menige keer over die wegen gestuurd. In het vorige seizoen kreeg ik Parijs-Roubaix toch op mijn programma. Ik haalde zelfs de finish, maar dat is iets anders dan meedoen om de overwinning."

Miste hij dan elders, waar hij wél mogelijkheden had, het killersinstinct? Liet hij zich in de telkens terugkerende machtsstrijd overvleugelen? Om te slagen in een bikkelharde sport als wielrennen kom je er ten enenmale niet alleen met talent en karakter. Het spel heeft regels, maar soms is het nodig ze te overtreden. Over mijn lijk, noemt men zoiets. Of ieder voor zich en God voor ons allen. Met vriendendiensten word je geen vedette.

● *Ad Wijnands in huiselijke kring. Na zijn nomadenbestaan als wielerprof krijgt hij meer tijd voor zijn gezin. „Daar kunnen overwinningen in een paar klassiekers niet aan tippen."* Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

Ad Wijnands: „Gepraat achteraf. Ik kan mezelf niet veranderen. Het is nooit in mij opgekomen om met ophefmakende uitspraken de aandacht op mij te vestigen. Stel je voor. Hoe moest ik mij dan weer verdedigen als alles totaal anders uitpakte? Publiciteit? Oké, maar niet overdreven."
Een voorbeeld. Vorig jaar in mei won Ad Wijnands de eerste rit van de Tour de l'Oise. Hij versloeg Luc Leblanc, Johnny Weltz en Miguel Indurain. Het succes gaf moraal. Wijnands verdedigde de leiderstrui in de daaropvolgende twee ritten. Maar toen volgde ten noorden van Parijs de afsluitende tijdrit. Veertig kilometer of daaromtrent.
„Allesbehalve mijn specialiteit. Ik wist, dat ik tegen een man als Thierry Marie geen kans had. Het maakte dan ook niets uit, dat ik geen speciale tijdritfiets kreeg. Toch kan ik je voor de vuist weg de namen van vele collega's noemen, die in een dergelijke situatie een hoop heisa hadden gemaakt. Al was het om de nederlaag te verdoezelen en tegelijkertijd aandacht te krijgen."
Als piepjong amateur gaf Ad Wijnands niet alleen reeds blijk van kwaliteiten op de weg. Hij bleek ook aanleg voor het pistewerk. Het was trouwens in de toekomstzesdaagse van Maastricht, eind jaren zeventig, dat ploegleider Peter Post van Raleigh hem voor het eerst bezig zag. Tegen Herman Krott, chef d'equipe van Amstel waarvoor Wijnands destijds uitkwam, zei Post: „Herman, dat manneke heeft klasse."

Een paar maanden later kreeg Wijnands van Krott te horen, dat hij niet langer moest wachten met de overstap naar de profs. „Je kunt bij Post terecht, maar hap niet meteen toe. Elders heeft men ook interesse," zei hij.

Wijnands wist, dat HB Alarmsystemen, de andere Nederlandse merkenploeg, hem eveneens wilde hebben. Maar Raleigh was vanzelfsprekend iets anders. „Een wereldploeg met renners als Raas, Knetemann, Van der Velde, Lubberding, Oosterbosch, Van Vliet, noem maar op. Kuiper, Thurau en Schuiten hadden er ook toe behoord, maar zij waren ondertussen naar elders vertrokken."

In gezelschap van Ton van Nunen uit Sittard, raadgever van Wijnands in diens beginjaren, werd naar Amstelveen gereden. Krott was er ook. Bij Post thuis werd over een profcontract gesproken.
„Wat mij altijd is bijgebleven? Post praatte eerst heel rustig, maar na een paar zinnen volgde een stemverheffing. Alsof hij me wilde overbluffen. Achteraf heb ik begrepen, dat het allemaal toneel was. Om een lang verhaal kort te maken. Ik werd prof. Mijn salaris was tweeduizend piek per maand. Bruto, wel te verstaan. Een jaar later, ik had toen onder andere de twee etappes in de Tour op mijn naam staan, kreeg ik opslag. Tien mille per jaar. Daar doen ze het nu niet meer voor."

Het prijzen- en premiegeld mocht er gelukkig zijn en ook was het startgeld in de criteriums niet te versmaden. Wat dát betreft is er het een en ander veranderd. Toppers vangen in de criteriums weliswaar meer dan ooit, maar de jaarsalarissen zijn zowel voor hen als voor de subtop enorm gestegen. „Mede daarom is de interesse voor criteriums ook minder geworden. Ze vormen geen noodzakelijke bron meer van inkomsten."

Over toppers en subtoppers gesproken. Wijnands heeft niet alleen de mondialisering van het professionalisme meegemaakt en de invoering van het puntensysteem. Hij heeft ook de de bovenlaag en de direct hieronder komende groep zien groeien in de breedte.
„Vroeger kon je het aantal kanshebbers op de overwinning in een klassieker tellen op je vingers. Hedentendage heb je tientallen kandidaten die kunnen toeslaan als zij een topdag hebben."

Hijzelf heeft in een klassieker diverse keren dicht bij de triomf gezeten. In Gent-Wevelgem werd hij twee keer vijfde. In de Amstel Gold Race was hij stamgast en ook in de Ardennen toonde hij zich. Alleen, hij reed meestal achter het geluk aan.

Zo miste hij vijf jaar geleden, zijn laatste in de ploeg Raas, door allerlei omstandigheden de kans om in Rheden Nederlands kampioen te worden. Omdat hij niet geselecteerd was voor de Tour en bovendien in het daaropvolgende seizoen naar een ander team zou overstappen ('Van der Poel nam mij mee naar Domex') maakte Wijnands kennis met de bij zo'n overgang horende keiharde wet. Een renner kan dan in eigen gelederen nog op weinig steun rekenen.
„Als in het NK door Maassen en andere ploegmakkers de sprint voor mij was aangetrokken zoals dat professioneel had moeten gebeuren was ik gegarandeerd eerste geworden. Maar mijn teamgenoten wisten wat hun dán te wachten stond." Peter Pieters won, Ad Wijnands werd vijfde.

Veel eerder, in de Waalse Pijl 1982, eindigde hij als vierde. Beccia, Willmann en Haghedooren gingen hem aan de eindstreep in Spa vooraf. Kuiper en Langerijs zaten in zijn wiel. Luttele seconden later flitsten Saronni, Kelly en Anderson over de streep. Een enkeling uitgezonderd hadden genoemde renners reeds minstens één topkoers op hun naam staan. In het andere geval sloegen zij op een later tijdstip toe. „Vedetten kunnen tegen een nederlaag aanlopen, maar ze slaan terug. Een renner als ik moet de spaarzame kansen, die hij krijgt benutten."

Kansen creeëren, kansen benutten. Ook in de wielersport bestaat een hemelsbreed verschil tussen het een en het ander. De Waalse Pijl was daarvan een voorbeeld. Ad Wijnands ('overigens won ik in dat jaar nog de Union-Preis van Dortmund en de openingsetappe in de Dauphin Libéré') herinnert zich meerdere voorvallen. Nú nog kan hij kwaad worden als hij terugdenkt aan de Amstel Gold Race 1984. Als hij ooit de belangrijkste wedstrijd in Nederland had kunnen winnen ...

„Het was het eerste jaar van Kwantum in de wielersport. Een jaar tevoren was het tot een breuk in de Raleighploeg gekomen. Knetemann trok naar een Belgische ploeg, Van der Velde naar een Italiaanse. Ik ging met Raas mee naar Kwantum, evenals Priem, Peeters, Hanegraaf en Van Vliet." Vanaf toen was het oorlog tussen Raas en Post.

Wijnands: „In de Amstel Gold Race gingen wij de finale in met tien man. Hanegraaf en ik namens Kwantum; Winnen en De Rooy namens Panasonic, de nieuwe geldschieter van de ploeg Post. Op de Cauberg had ik mijn medevluchters achter mij gelaten, maar Kim Andersen, Dhaenens, Versluys en Van Meer liepen mij in. Hanegraaf riep: 'Gá opnieuw, ze zijn er af'. Daarmee bedoelde hij Winnen en De Rooy. Ik had inderdaad opnieuw moeten demarreren. Maar ik durfde niet. Toen ging Hanegraaf. Hij won."

Wat te denken van Luik-Bastenaken-Luik een jaar eerder? Wijnands reed toen nog voor Raleigh. In de slotfase had hij zich met de Noor Willmann en de Franse kampioen Clère aan de leiding genesteld. Steven Rooks, gastrenner bij wijlen De Gribaldy, zag meteen wat er aan de hand was. Hij was extra gemotiveerd. Een goede prestatie zou hem een contract bij De Gribaldy opleveren. In gezelschap van Stephen Roche ging hij op zoek naar het leidend trio. Precies toen reed Wijnands lek. Omdat achter de vluchters het peloton versplinterd was, kregen de ploegleiders vooralsnog geen toestemming om naar voren te rijden. Voordat Wijnands een ander wiel kreeg waren de koplopers door Roche en Rooks achterhaald, waarna laatstgenoemde in zijn eentje doorstoomde. Naar de overwinning! „Ik behoorde tot een groep, die in de straten van Luik werd ingelopen", zegt Wijnands.

„In Milaan-Sanremo reed ik ooit met Bauer, Beccia, Petito en weer Rooks in een kopgroep over de Poggio. Precies op de top kwam Kelly als een speer voorbij. Le Mond in het wiel. Wij hapten allemaal even naar adem. Alleen Beccia kon aanpikken. Hij werd achter de Amerikaan en Ier derde. Wij werden een paar honderd meter voor de streep ingelopen. Ik zei toch al, dat een vedette op z'n tijd in een grote koers toeslaat en dat een renner als ik zoiets een enkele keer kan."

Daarom die paar keer voor mij wél en de andere keren niet. In mijn eerste Tour kon ik zowel de achtste als tiende etappe naar mijn hand zetten. De achtste rit eindigde in Nantes, waar wij nog twee plaatselijke ronden moesten afleggen. 'Nu demarreren, Ad', zei ik tegen mezelf. De Spanjaard Fernandez sprong mee. In de laatste kilometer werd hij bloednerveus. Hij blééf omkijken. Ik kwam niet meer uit zijn wiel, al voelde ik het peloton naderen. Ik wachtte geen seconde te lang. Pats, weg. Fernandez had het nakijken. Maertens en de rest idem dito. In de tiende rit maakte ik weer deel uit van de goede vlucht. Vandenbroucke, Tackaert, Ovion en wie nog niet meer waren kansloos."

Klasse, koelbloedigheid, zelfvertrouwen. Er waren heus dagen waarop Wijnands álles had.
Twee weken na zijn eerste Tour dook hij de avondcriteriums in. Een daarvan vond plaats in Elsloo. „Het was nacht voordat ik in bed kwam. Na een paar uur rinkelde de wekker. Ik moest naar Schoten waar de Grote Scheldeprijs werd verreden. 'Vooruit dan maar, dacht' ik. Bij de bevoorrading stap je af.' Wat gebeurde? Ik kwam in de kopgroep en reed op het laatst in mijn eentje weg. Het was een koers over 250 kilometer."

Toen het later tijdens zijn loopbaan niet meer lukte zoals in het begin trok Wijnands daaruit zijn conclusies. Je kunt beter op dagsuccessen en de semiklassiekers gokken dan op de topkoersen.
„Vooral toen ik onder leiding van Kuiper was gekomen in het Stuttgartteam vond ik weer mijn draai. Ik won in zijn ploeg nog een paar mooie koersen. Toen hij in Duitsland plaats moest maken voor Godefroot kwam ik met de andere Nederlanders op straat te staan. Priem werd daarop mijn nieuwe chef d'equipe. Ik kreeg van hem bij TVM de rol van koerskapitein. Het beviel mij prima. Maar toen ik in de voorbije maanden merkte, dat ik steeds meer moeite had om terug te komen na een griepperiode stond mijn besluit vast. Stoppen. Het is mooi geweest."

Carrière in vogelvlucht

EIJSDEN – Ad Wijnands (geboren in Maastricht op 10 maart 1959) was na zijn optreden in de jeugd-, nieuwelingen- en juniorenklasse een van 's lands beste amateurs. Hij schreef diverse klassiekers op zijn naam (Omloop der Kempen, Ronde van Zuid-Holland, etcetera) en werd tweede in Olympia's Ronde van Nederland 1979. In hetzelfde jaar werd hij geselecteerd voor het WK op de Cauberg.

Bij de profs won hij ongeveer vijftig wegwedstrijden en twee keer de zesdaagse van Maastricht. Hij nam een keer deel aan de Ronde van Spanje en vijf keer aan de Tour de France. Drie keer haalde hij Parijs.

Zijn voornaamste overwinningen als beroepsrenner:
achtste en tiende etappe Tour de France 1981, eindklassement Ronde van België 1981, Grote Scheldeprijs 1981, Union-Preis Dortmund 1982, rit in Dauphiné Libéré 1982, GP Raymond Impanis 1984, rit Ronde van Sicilië 1984, rit Ronde van Nederland 1984, GP Antibes 1985, Ronde van Belgisch Limburg 1986, rit Ronde van Nederland 1986, Omloop Benego 1990, GP Forbo Noord-Holland 1990, eindklassement Coca Cola Trophy Duitsland, Ster van Bessèges 1991, rit Ronde van Baskenland 1991, rit Catalaanse Week 1992, rit Tour de l'Oise 1992.

Hij verdedigde de kleuren van TI Raleigh (1980, 1981, 1982, 1983), Kwantum Hallen (1984, 1985, 1986), SuperConfex (1987, 1988), Domex (1989), Team Stuttgart (1990, 1991) en TVM (1992, 1993).

Dierenliefde gaat soms erg ver. Zover dat mensen hun huisdier na het overlijden laten begraven op een heus kerkhof. Geen noviteit, dierenbegraafplaatsen genoeg; in Meerssen opende George Smeets in 1986 dierenbegraafplaats 'De Vriendenhof' naar voorbeeld van het beroemde Parijse hondenkerkhof *Cimetière des Chiens d'Asnières*. Maar wat het Luikse echtpaar Robert en Anette Brose bedacht heeft is – voor zover bekend – een wereldprimeur. Ze verzorgen niet alleen voor honden, katten, vogels, konijnen en marmotten de uitvaart, maar ook voor paarden. En mocht iemand het in zijn hoofd halen om een giraffe te laten begraven, weten Robert en Anette dat ook wel te regelen. Een gat in de markt, want de Broses weten dat de echte dierenvriend bereid is zijn portemonnee om te keren, als het om de trouwe metgezel gaat. Voor de exclusieve bedragen – een paardenbegrafenis kost tussen de vijf- en tienduizend gulden – is wel een eerste klas teraardebestelling gegarandeerd op de begraafplaats *Le Paradis des Animaux* ergens op de grens van Luik en het voorstadje Vottem.

Le Paradis des Animaux: 'Fifi, Adieu!'

Brose begraaft desgewenst ook je paard of giraffe

Le Paradis des Animaux ligt verscholen in het troosteloze Luikse stadsdeel Sainte-Walburge bij de afslag Vottem van de autoweg naar Brussel. De trieste omgeving van de Luikse gevangenis biedt de juiste ambiance voor een uitvaart. De desolate woonwijk geeft de snikkende 'nabestaanden' ruim de kans, in de juiste rouwstemming te geraken. Het dierenkerkhof ligt ook nog aan het einde van een doodlopende straat, Rue des Neuf-Journaux. Dankzij routeborden voor de belangstellenden vindbaar.

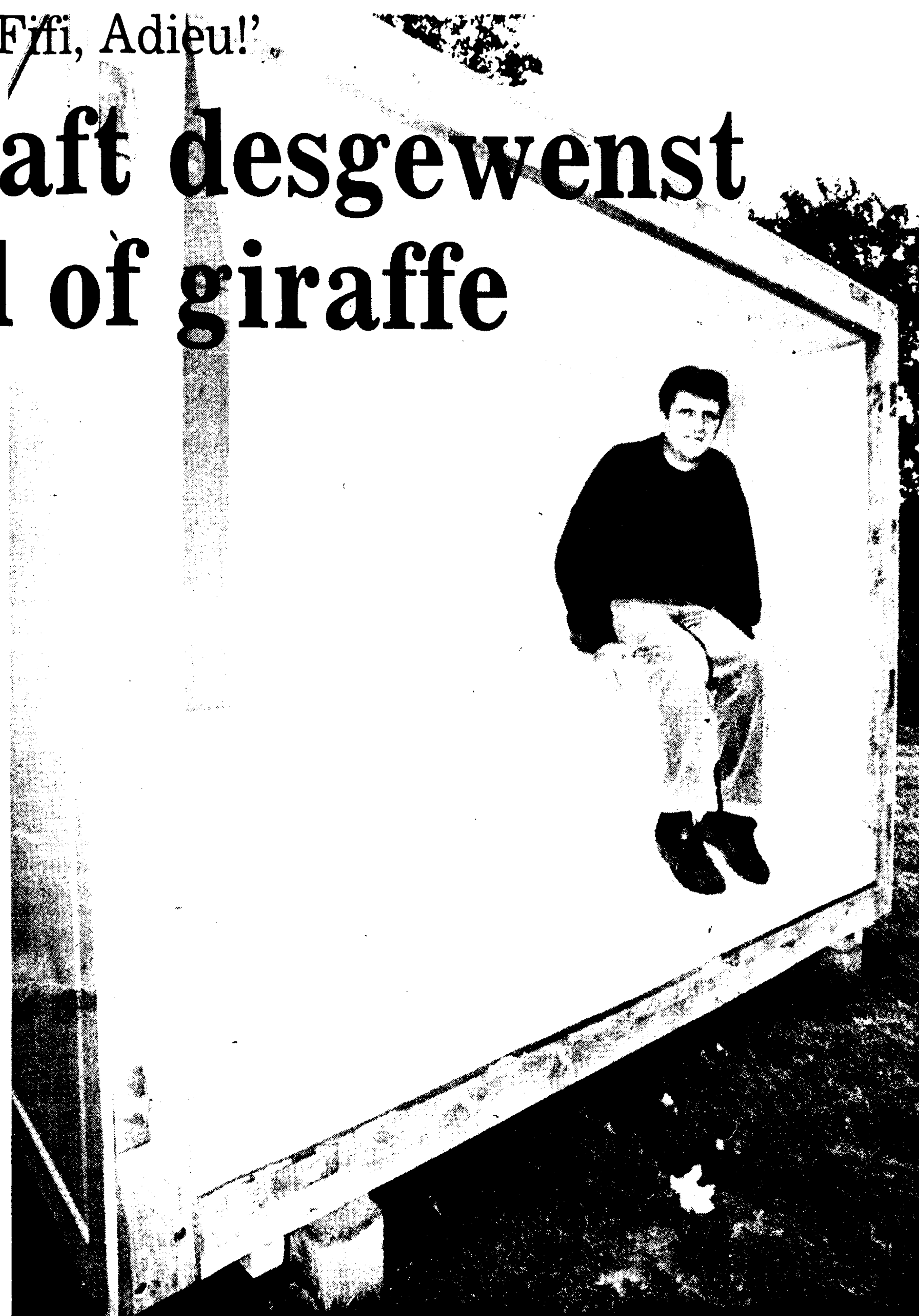
De laatste eeuwige rustplaats voor de 'huisvrienden' lijkt op die van een echt mensenkerkhof. Een statig hek en een bord met de openingstijden. Twee grote grasvelden zijn gerserveerd voor de graven. Een hoek is al bezet. Op de graven staan marmeren grafstenen met een beeltenis van de overleden 'dierbaren', de geboorfe- en overlijdensdatum en vaak een lyrische spreuk waaruit de toewijding voor de ontvallene blijkt. *Pour nous, jamais ton souvenir ne s'efface* – Jouw herinnering zal voor ons nooit verbleken. Of *'Fifi, Adieu!'*

„De mensen komen geregeld terug voor een moment van devotie bij het graf. Er zijn er bij die elke week komen," zegt Robert Brose. De verse bloemen op de graven bewijzen dat. De eigenaar-beheerder is een ietwat verlegen veertiger, die zijn bezoekers gastvrij ontvangt. Maar Brose heeft het druk, want voordat hij de zoveelste journalist deze week te woord kan staan moet hij eerst nog zijn bestelling toelichten aan een vertegenwoordiger in promotie-artikelen.

Op een van de grasvelden staat de reden voor de vele aandacht van de media deze week: een fonkelnieuwe lijkkist voor een paard. Het gevaarte is 2,40 meter hoog, 2,80 meter lang en 1,20 meter breed. De knol kan gewoon rechtop aan de aarde toevertrouwd worden. De kist is gemaakt van harsplaten en verstevigd met balken en weegt leeg 700 kilo. Om het paard enige comfort in zijn laatste rustplaats te bieden, is de kist van binnen bekleed.

door

MATH WIJNANDS

● *Eigenaar-beheerder Robert Brose van Le Paradis des Animaux is trots op zijn nieuwste vinding: een doodskist voor paarden.*

Het model is pas een week oud en heeft nog geen klanten gelokt. Geïnteresseerden dienen overigens wel tot de categorie bovenmodaal te horen. De paardenuitvaart kost immers tussen de vijf- en tienduizend gulden. „Afhankelijk van de wensen. Wil je een grote of kleine grafsteen, met of zonder beeltenis en zo kunnen we doorgaan," legt Robert Brose uit. Nee, voor andere grote dieren heeft hij nog geen prototype ontwikkeld. „Maar dat valt wel te regelen."

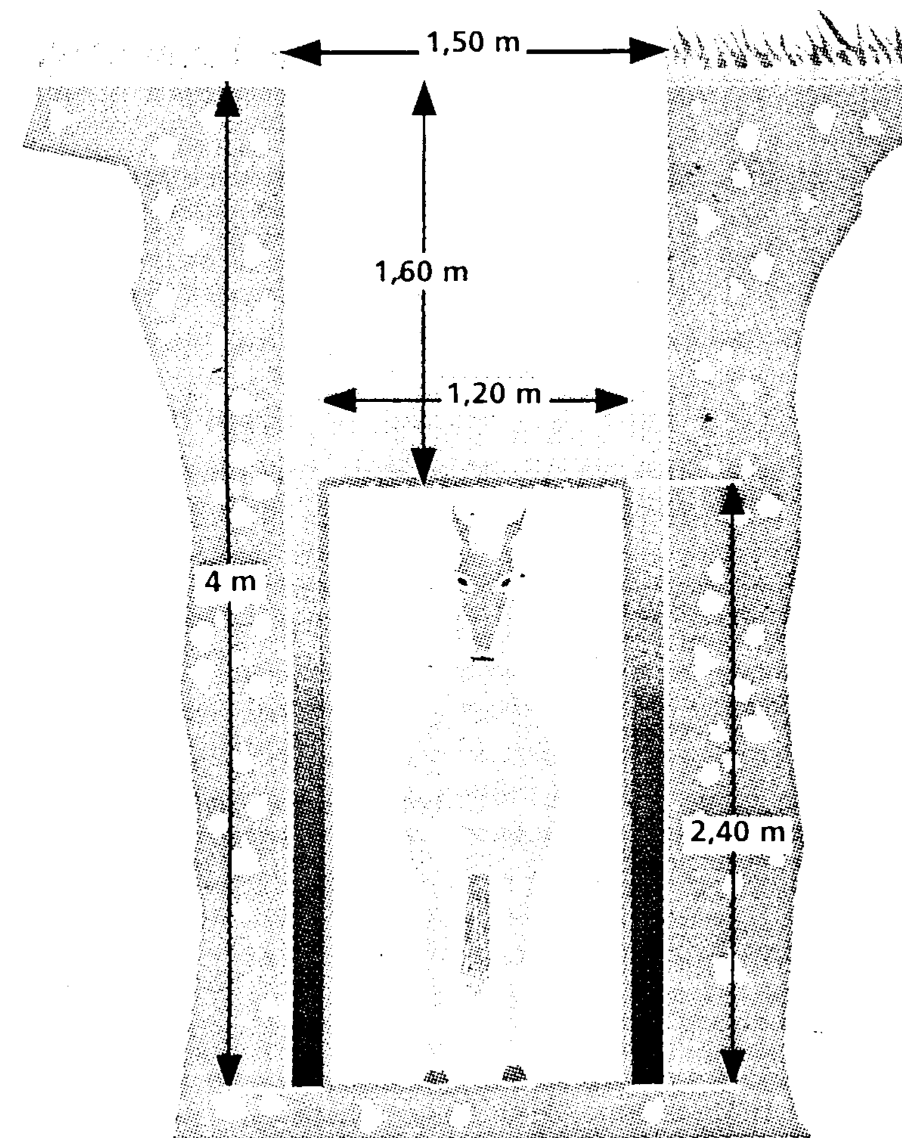
Eveneens een opmerkelijke afdeling van Le Paradis des Animaux vormt de begraafplaats voor de vogels. Blijkbaar is de band van sommige mensen met de kanarie of parkiet zo innig dat ze tot een officiële begrafenis besluiten. In een fraai vormgegeven betonnen wand zijn ronde uitsparingen gemaakt. De dode vogel wordt als in een columbarium bijgezet. De uitsparing wordt afgesloten met een klein grafsteentje.

Procedure

De procedure bij een ter aarde bestelling is standaard. Brose: „Als iemand het overlijden van zijn huisdier meldt, gaan we het ophalen in een speciale wagen. In ons mortuarium leggen we het dier af. We zorgen dat het zo mooi mogelijk de kist in gaat. Dan gaat het het graf in en zorgen we zelfs op verzoek van de meestal te ontroerde familie voor een paar afscheidswoorden. Nee, een rouwdienst is er niet. Later ontwerpen we in overleg met de familie een speciale grafsteen. En voor de rest onderhouden we het graf." Kosten voor de begrafenis van een poes of hond tussen de zevenhonderd en duizend gulden.

Het gebouw van Le Paradis des Animaux beschikt behalve over een mortuarium over een aula. Met bar, compleet met volledige vergunning! Na de plechtigheid blijkt een stevige borrel een goede remedie tegen het verdriet. Robert Brose biedt de rouwenden allerhande speciaalbieren en gedestilleerd aan.

In het mortuarium maakt de *patron* met medewerker Lucien Scholl de sierlijke doodskisten. Uit het beste eikehout en afgewerkt met blinkende koperen grepen. In een hoek staat een voorraad kisten te wachten op klandizie. Op de werktafel liggen borstels, haarföhn, reinigings- en verbandmiddelen klaar voor het afleggen.

Vergunningen

Begin 1992 begonnen Robert en Anette Le Paradis des Animaux. Het had zes jaar geduurd voordat ze hun dodenakker konden aanleggen. „Ik heb echt zolang moeten knokken om de benodigde vergunningen te krijgen. De autoriteiten wilden niet echt meewerken. Ze vreesden voor de hygiëne, voor mond- en klauwzeer en dergelijke. We moeten ons nu dan ook aan zeer strikte voorwaarden houden," legt Brose uit.

„Hoe kom je op zo'n idee? Tja, dat kan ik niet precies zeggen. Mijn vrouw en ik zijn zelf enorme dierenliefhebbers. We weten wat iemand voelt als zijn of haar favoriete huisdier overlijdt. Het is dan nog pijnlijker als je het voor destructie moet wegbrengen. Nou, van het een kwam het ander." De Broses kochten een stuk grond van 2500 vierkante meter, dat uiteindelijk plaats kan bieden aan zo'n 900 dieren. Begin 1992 verrichtte stadsdeel-burgemeester Schlitz de officiële opening. Inmiddels liggen er 27 dieren begraven.

Wat zijn het voor mensen die zich melden? Brose: „Hele gewone. Arm en rijk, het zit er allemaal bij. Liefde en verdriet heeft niets te maken met geld." Op welke doelgroep hij mikt voor de paardebegrafenissen weet hij nog niet. „Maar het zijn niet alleen de boeren of manege-houders die paarden hebben. Ik kan me voorstellen dat er kinderen zijn die een eigen paard hebben voor rijlessen en bijzonder gehecht zijn aan het beest. Aan dat soort klanten denk ik dus."

Nederlanders hebben zich nog niet gemeld. Volgens de eigenaar is dat te wijten aan de moeilijkheden aan de grens. Maar natuurlijk ook omdat onder andere dierenbegraafplaats De Vriendenhof in Meerssen in die behoefte voorziet.

Voorlopig blijven Robert en Anette troost bieden in de moeilijke periode die de 'nabestaanden' doormaken. Le Paradis des Animaux vult enigszins de leegte die de 'dierbaren' achterlaten. Want het biedt houvast als je op een steen kunt zetten: 'Ik zal me je altijd blijven herinneren.'

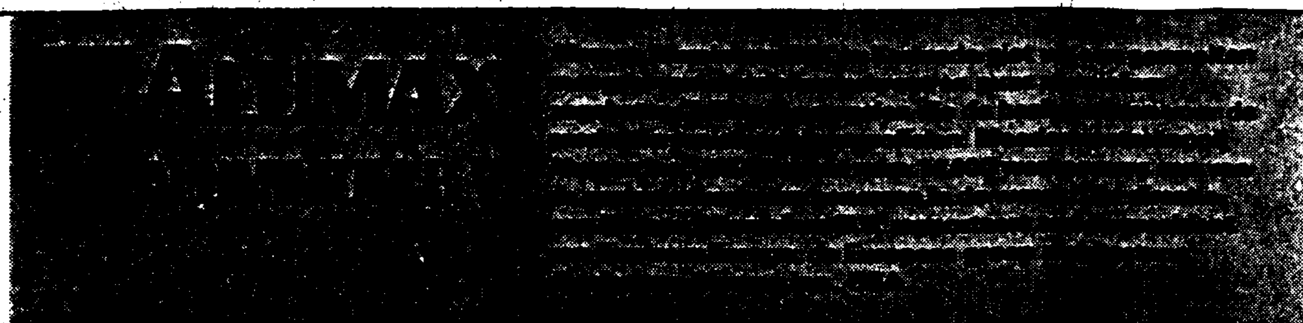

● *Samen met assistent Lucien Scholl (links) maakt Robert Brose de luxe kisten voor huisdieren.*

● *Vogels worden bijgezet zoals in een columbarium.*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

Binnen Alumax Aluminium B.V. is er een vacature voor de functie

MEEWERKEND VOORMAN TECHNISCHE DIENST (M/V)

De meewerkend voorman Technische Dienst
* is verantwoordelijk voor het in bedrijf houden en optimaliseren van (produktie-)installaties binnen ons bedrijf
* geeft leiding aan vijf medewerkers (in volcontinudienst)
* rapporteert aan de plantmanager
* werkt in flexibele werktijden

Opleiding en kennis
* MTS-W met 10 jaar ervaring/HTS-W met 5 jaar ervaring
* elektronische besturingssystemen o.a. PLC (Siemens)
* hydrauliek en pneumatiek
* Engelse en Duitse taal
* positieve denker
* praktische probleemoplosser

Persoonlijke eigenschappen
* leidinggevende capaciteiten
* flexibel
* stressbestendig
* woonachtig in de omgeving Kerkrade, of bereid om te verhuizen

Kandidaten die aan bovenstaande criteria voldoen en enthousiast zijn in een groeiende internationaal opererende onderneming te werken, kunnen hun schriftelijke sollicitatie sturen naar:

Alumax Aluminium B.V.
t.a.v. Personeel & Organisatie
postbus 3070
6460 HB Kerkrade

PASSIE VOOR PERFECTIE

Alumax Aluminium B.V.
P.O. Box 3070
NL-6440 HB Kerkrade

QUALITY FROM THE START

Gér Pfennings

is een toonaangevend bedrijf op het gebied van de complete woninginrichting in Zuid-Nederland.

Door uitbreiding en verdere specialisatie van diverse afdelingen is er voor de afd. zonwering behoefte aan een enthousiaste en vaardige

verkoper m/v
(voor ca. 30 uur per week)

De funktie:
De verkoper zorgt d.m.v. een perfekte bediening voor verkoopresultaat, is inventief, attent en klantvriendelijk.
Zorgt tevens voor het onderhouden van de afdeling.

Gevraagd wordt:
- Een middelbare opleiding
- Goede kontaktuele eigenschappen
- Ervaring in de zonweringsbranche, zowel binnen- als buitenzonwering
- Leeftijd tussen 24 en 40 jaar
- Kunnen werken in teamverband

Geboden wordt:
- Een uitdagende, afwisselende baan
- Een goed salaris naar kennis en ervaring
- Prima secundaire arbeidsvoorwaarden

Tevens zoeken wij voor onze geheel vernieuwde gordijnafdeling

oproepkrachten

waarvan de werktijden in onderling overleg geregeld kunnen worden, met ervaring in de gordijnbranche.

Interesse:
Schrijf een bondige sollicitatiebrief met c.v. en recente pasfoto aan: Gér Pfennings, afd. Personeelszaken, postbus 31, 6130 AA Sittard.

Gér. Pfennings

VAST BOUW

Is uw persoonlijkhe[id] "gebouwd" op de functie van all-roun[d] uitvoerder?

Onze opdrachtgever, Vastbouw Oost B.V. te Rijssen, is een middelgroot, dynamisch bouwbedrijf met cirka 250 medewerkers. Het bedrijf, dat met name aktief is in het oosten en midden van ons land, heeft zich in amper 10 jaar tijd een uitstekende naam verworven in zowel de nieuwbouw- als (groot)onderhoud/renovatiesektor. Het vakmanschap en de inzet van de medewerkers alsmede de sterk op teamgeest gerichte organisatie zijn daaraan mede debet.

Wij zoeken een uitvoerder (m/v), die leiding geeft op onze bouwplaatsen in Duitsland, lichte administratieve werkzaamheden doet, materiaalleveringen afroept en kontroleert, de voortgang van de bouw en de kwaliteit en kwantiteit van het werk kontroleert en in nauwe samenwerking met de projektleiding overleg voert met onderaannemers, nutsbedrijven, opdrachtgevers e.d. Kortom: een all-round funktie, waarin u een hoge verantwoordelijkheid krijgt toebedeeld en leiding geeft aan ca. 15 medewerkers. Daarnaast bent u voor de betreffende werken het eerste aanspreekpunt voor opdrachtgevers en (potentiële) woningkopers.

Funktie-eisen
Ondanks de grote zelfstandigheid van de functie moet u goed kunnen samenwerken, onder andere met de projektleiding, werkvoorbereiding en kalkulatie. Daarnaast moet u goede contacten kunnen onderhouden met opdrachtgevers, collega's en onderaannemers. Stressbestendigheid is één van uw natuurlijke eigenschapp[en] evenals nauwkeurigheid in [...] opzichten en een commerc[...] instelling.
U heeft al een ruime erva[ring] opgedaan in een vergelij[kbare] funktie, bij voorkeur als z[elfstan]dig uitvoerder in Duitsland. U beschikt dan ook over e[en] goede mondelinge en schri[ftelijke] kennis van (technisch) Dui[ts]. Uw opleiding is van het ni[veau] MTS/HTS Bouwkunde en u[w leef]tijd ligt tussen de 35 en 40 [...]

Wij zijn geïnteresseerd in u[...] Bent u geïnteresseerd in on[s...]

Onze opdrachtgever biedt [...] uitstekend pakket primaire [...] sekundaire arbeidsvoorwa[arden]. Een psychologische test be[hoort] tot de sollicitatieprocedure.

Als u zich herkent in de om[schrij]ving van deze onafhankelijk[e] funktie, dan verzoeken wij u [bin]nen een week te reageren d[oor] middel van een korte en bo[ndige] sollicitatiebrief, incl. een kor[te] C.V.

Profil is gespecialiseerd in werving en selektie van midden- en hoger kader personeel. Onze werkwijze wordt ondermeer gekenmerkt door een grote nauwgezetheid, sterke betrokkenheid bij de positie van zowel opdrachtgever als kandidaat alsmede een beproefde eigen testmethode.
Profil, geleid door mensen met ervaring in het bedrijfsleven, draagt bij vele vakante funkties de juiste kandidaat voor.

Personeelsadviesburo Profil, Postbus 567, 7600 AN Almelo. Sluiskade Z.Z. 147, 7607 XT Alm[elo]
Telefoon: 05490-16588. Telefax: 05490-18451.

Nieuwe herfst? Nieuwe baan!

KANTOOR

Administratief medewerker m/v
op part-time basis voor de nachtdienst. U gaat [...] Administratief, bent representatief en bezit bij voorkeur eigen vervoer.
Informatie: 045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
Heerlen, Op de Nobel 1

INDUSTRIE

Postbestellers m/v
voor de regio Kerkrade. Het werk is op oproep-basis. Tijdens ziekte en vakantie valt u incidenteel in. U bent minimaal 18 jaar en in het bezit van een goede fiets. Wilt u meer weten? Neem dan contact op.
Informatie: 045 - 46 56 66, Wilma Smaling
Kerkrade, Grupellostraat 35

De banen liggen momenteel niet voor het opscheppen. Daarom werken wij harder dan ooit om u aan het werk te helpen. Inmiddels hebben we duizenden bedrijven in heel Nederland bezocht. En met succes!
Bent u klaar voor een van bijgaande vacatures? Tempo-Team Uitzendbureau staat voor u klaar!

tempo-team uitzendbureau

Aannemersbedrijf van Ham bv

Landgraaf

Reeweg 84, 6374 BZ, Tel. 045 -319476*, Fax 045 -326242

zoekt **allround metselaars** en **loodgieter**

Zonder ervaring onnodig te reflecteren

MET STER 'N KLASSE BETER

Restaurant Belge
Gevraagd voor ons à la carte-restaurant een

gastheer

met ervaring! (tot 30 jr.)

Ons restaurant is een famili[e...] met een prettige werksfeer, h[...] jaar geopend.

De werktijden zijn vnl. in de avonduren en op zon[dag] vanaf 12.00 uur (dinsdag rustdag).
Te aanvaarden per 23 oktober, doch uiterlijk per 1 november a.s.
Sollicitaties schriftelijk of telefonisch richten aan mevr. M. Muytjens, restaurant Belge, Rijksweg 20, 6271 AE Gulpen, tel. 04450-1414.

erkens bakkerijen bv

Goudomrande Kwaliteit

Erkens Bakkerijen b.v. produceert, met haar 250 medewerkers, brood, vlaai, banket en paneermeel.
Sinds kort is Erkens Bakkerijen gecertificeerd conform de normen die gesteld zijn in NEN-ISO 9001.

Wij zoeken voor onze bakkerij een

levensmiddelentechnoloog m/v.

Functie-omschrijving:
- beheer van declaraties en produktspecificaties;
- beheer van nationale en internationale warenwettelijke voorschriften;
- uitvoeren of laten uitvoeren van bacteriologische onderzoeken;
- toezicht op hygiëne, orde en netheid;
- het initiëren van activiteiten m.b.t. het kwaliteitssysteem conform NEN-ISO 9001;
- analyseren en rapporteren van kwaliteitsinformatie.

Functie-eisen:
- leeftijd circa 25-30 jaar;
- een gevolgde opleiding op HBO-niveau, bij voorkeur bakkerijtechnologie;
- naast kennis van NEN-ISO 9000-serie, heeft u oog voor de fysieke eindkwaliteit van produkten;
- kennis van de Engelse en Duitse taal in woord en geschrift;
- goede contactuele eigenschappen;
- initiatiefrijk en zelfstandig kunnen werken;
- ervaring in een vergelijkbare functie is een pré.

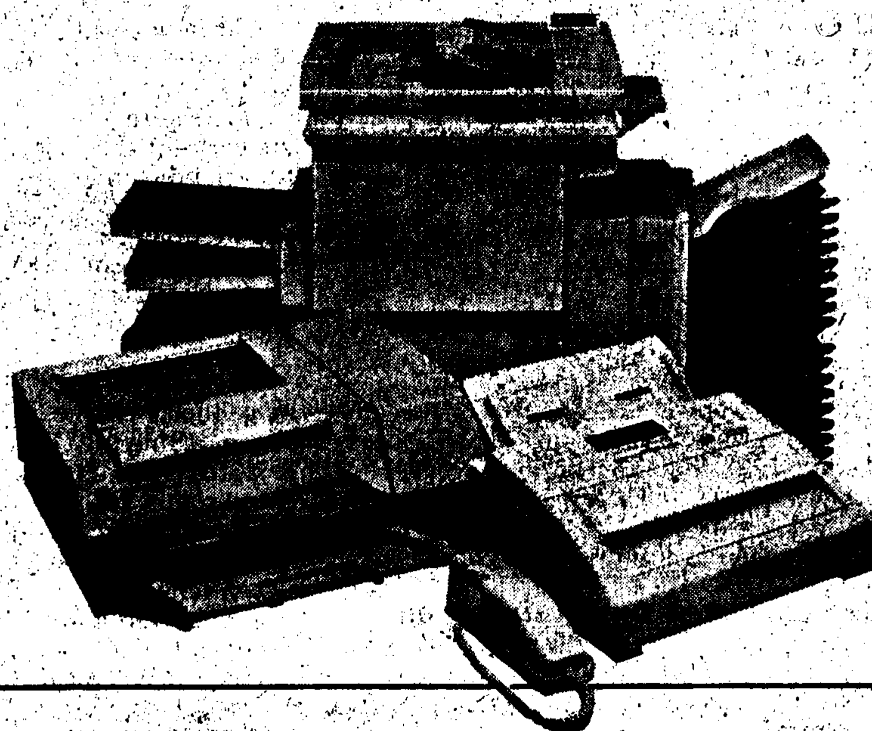
U RAPPORTEERT RECHTSTREEKS AAN DE BEDRIJFSLEIDER.

Een psychologische test kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Bent u geïnteresseerd?
Reageer dan binnen 14 dagen en stuur uw schriftelijke reactie, voorzien van een curriculum vitae, aan Erkens Bakkerijen, t.a.v. de hr. P. Naus, postbus 33, 6440 AA Brunssum.
Voor meer informatie kunt u bellen: (045) 277575.

TOPMERK ZOEKT STERK COMMERCIEEL TALENT

*KN, de importeur van Minolta Business Machines in Nederland, is een jonge, sterk groeiende organisatie met ca. 275 medewerkers. KN is in 15 jaar uitgegroeid tot een van de toonaangevende leveranciers op het gebied van kantoorautomatisering. Een sukses dat mede te danken is aan de hoge kwaliteit van de Minolta produkten, de buitengewoon goede serviceverlening en het sterke verkoopapparaat. KN is een platte organisatie waar mede door korte kommunicatielijnen, snelle besluitvorming mogelijk is. Aangezien wij ons marktaandeel nog verder willen uitbreiden zijn wij op zoek naar een aantal **Vertegenwoordigers Copiers,** ten behoeve van zowel KN, als haar dochterbedrijven. De funktie Vertegenwoordiger houdt in de acquisitie van nieuwe prospekts en het onderhouden van kontakten met bestaande relaties, in de nu al zeer suksesvolle rayons.*

Wij zoeken kandidaten tussen de 23 en 30 jaar die ervaring hebben in een commerciële buitendienstfunktie, bij voorkeur in de kantoormachinebranche. In ieder geval hebben zij bewezen commercieel en kreatief te zijn, over doorzettingsvermogen te beschikken en zelfstandig te kunnen werken in teamverband.

Wij bieden u een goed salaris en een uitdagend provisiesysteem. Ook de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn uitstekend zoals een auto van de zaak, een pensioenregeling, opleidingsfaciliteiten e.d. Veel aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen en onderhouden van uw kennis door middel van intern georganiseerde verkoop- en produkttrainingen. Afhankelijk van uw ervaringsachtergrond zijn er op termijn verscheidene commerciële funkties mogelijk variërend van **Vertegenwoordiger, Senior Vertegenwoordiger, Sales Executive tot Senior Sales Executive.** Ook verdere doorgroeimogelijkheden zijn aanwezig.

Alleen indien u aan de funktie-eisen voldoet kunt u reageren door middel van een sollicitatiebrief met c.v. voorzien van een pasfoto. Wij verwachten van u een uitgebreide motivatie alsmede een duidelijke specificatie van de tot op heden door u verrichtte commerciële aktiviteiten, omzet-indikaties e.d. Reakties na 27 september a.s. worden niet meer in behandeling genomen.

Indien u meer informatie wenst kunt u kontakt opnemen met mevrouw B.M. Baake van de afdeling Personeelszaken.

KN B.V. - Vestiging Eindhoven
Aalsterweg 3
5615 CA Eindhoven
Telefoon: 040-121923

Een beetje meer De Montaigne

DOOR ROB MOLIN

[Ari]stocraat De Montaigne ging [in] een park buiten Rome om de [gesp]rekken van hoeren af te luiste[ren,] een werkelijkheid waarmee [hij] in aanraking wilde komen, [maar] die hem in zijn 'normale' be[staan] onthouden werd. De Mon[taign]e leefde en schreef in de zes[tien]de eeuw, maar essayist en [literatuur]criticus Cyrille Offermans [vindt] diens houding nog altijd [ideaal] voor de schrijver van essays: [goed] kijken, niets bij voorbaat [afkeu]ren, maar ook niet alles goed [vinden]. Wat je noemt 'een goed ge[…]' in Offermans woonplaats [Heel].

[Offer]mans (48) is aan het oprui[men]. Zojuist heeft hij uit de papie[ren] een vergeeld kranteartikeltje [uit zijn] tienerjaren opgepikt. „Het [keerde] zich tegen de afbraak van het [Sittar]dse stadhuis, ik denk mijn [eerste] publikatie. Ik was heel boos [en be]greep niet waarom vrijwel [niema]nd in mijn omgeving protes[teerde]. Gek eigenlijk dat er naar [aanle]iding van het 750-jarig be[staan] van Sittard een kartonnen [stadhuis] op de Markt is neergezet. [Men] lijkt nu pas door te heb[ben dat] een centraal gebouw als [een sta]dhuis nooit met de grond [gelijk] mag worden gemaakt. Ook [daarna] ben ik mij als criticus blijven [verba]zen en ergeren over het ge[mak] waarmee dingen worden afge[schr]even. Maar het onvervangbare [mooie] zie ik niet alleen in ge[bou]wen, ook in schilderijen, teke[nin]gen en boeken. Gelukkig wor[de]n die minder makkelijk het [sla]chtoffer van vernielzucht."

[Offer]mans debuteerde pas 'echt' [met] zijn essaybundel 'Macht als [...]ia' (1982), waarin hij leven en [werk] van belangrijke figuren van [de Fr]ankfurter Schule als Max [Hork]heimer en Theodor Adorno [bel]uit. Hun opvatting (in 'Dialek[tik d]er Aufklärung') dat de mens in [de lo]op van de geschiedenis nooit [vrij] is geweest, deelt Offermans. [Hij w]eigert echter zo'n pertinente [onve]randerbaarheid te aanvaarden [en o]nderzoekt in zijn vier volgende [ess]aybundels de mogelijkheid om [voor]al door het genieten van kunst [en l]iteratuur vrij te worden en het [leve]n te veraangenamen. Uiterst [verh]elderend zijn Offermans' ont[moet]ingen bij Klee (aan wie hij [een] heel boek wijdde), Goya, [...]e, Claus, Lucebert, Van Ostai[jen], Cortázar, Musil, Beckett, Lich[ten]berg.

● *Cyrille Offermans, graag thuis in Heel.* Foto: JEROEN KUIT

Iedereen kent deze kunstenaars, maar lang niet iedereen kent ze écht. De redaktie van het tijdschrift Raster, waarin Offermans sinds 1983 met onder andere Bernlef en Vogelaar zit, wil dat veranderen. Offermans publiceert er vooral zijn essays, terwijl zijn recensies voornamelijk in Vrij Nederland en De Groene Amsterdammer verschijnen.

Soms een lange periode, maar altijd één of twee dagen per week vertoeft hij in de hoofdstedelijke grachtengordel; het Mekka van literair Nederland. Hij overlegt er met zijn mede-redakteuren, bezoekt vrienden, houdt lezingen en loopt binnen bij zijn uitgever De Bezige Bij. „Wonen in Limburg heeft het voordeel dat ik me niet in de grachtengordel ingraaf. Ik kan afstand houden en raak niet verzeild in de kliekjesgeest. Hier in Heel kan ik ook veel rustiger werken."

Offermans ging in 1963 in Amsterdam Nederlands studeren om alles te weten te komen van zijn favorieten Campert, Lucebert, Schierbeek en Claus. „Ik leerde hen zo niet kennen, maar wel allerlei mensen in cafés, op weg van het ene universiteitsgebouw naar het andere. Ik voelde me al snel betrokken bij een groep studenten die geregeld bij Hoppe op het Spui zat en daar uitblies. We waren niet zo tevreden over de strakke, afstandelijke colleges en de sterk eenzijdige inhoud."

Zoals bekend is het niet gebleven bij het louter etaleren van deze ongenoegens. Hij staat nog steeds positief tegenover de inmiddels uitgewoede democratiseringsbeweging aan de universiteit in de jaren zestig. De tolerantie tegenover homoseksuele relaties is toegenomen en ook de omgang tussen jongeren en ouderen is nu ongedwongener. „Van radicale plannen kwam gelukkig niets terecht. Ik moet er niet aan denken dat primaire omgangsvormen tot de grond toe zouden zijn afgebroken."

Voordat hij naar Amsterdam ging, zat hij op de middelbare school in Sittard, waarheen hij vanuit zijn geboortestad Geleen als baby verhuisd was. „Op de hbs haakte ik al gauw af bij de leraren die alleen maar hun lesje afdraaiden. Vervelend was ook dat de meesten je zo goed lieten voelen wat je niet wist in plaats van wat je wél wist."

Offermans werd meteen na zijn afstuderen in 1972 zelf leraar aan een middelbare school in Echt. „In de klas wil ik de kinderen laten ervaren wat ze al kunnen. Zo neemt hun zelfvertrouwen toe en daarmee de zin in leren. De kans is groot dat leerlingen één of meer stappen van huis gaan zetten en dat de wereld voor hen groter blijkt te zijn dan ze zelf ooit voor mogelijk hielden. Mijn grootste voldoening is het constateren van die grensoverschrijding."

Offermans heeft dus zelf op school een soortgelijke ervaring gemist. „Maar 'an unhappy childhood is a writer's goldmine' is niet op mij van toepassing, hoor. Ik woonde tegenover het toen nog kleine ziekenhuis in Sittard. We waren met z'n zessen en dat was geen uitzondering in die tijd. Onze ouders vielen ons niet lastig met onredelijke verboden, maar in de buurt moest je wel voor jezelf opkomen. Ik moest goed op mijn knikkers letten, en zorgen dat mijn noten niet gejat werden, ook al je er, met het oog op de vriendschap er wel eens een weggeven. Zó heb ik mijn eigen weg leren bewandelen. Zinloze verboden overtrad ik graag, maar zonder reden iets stukmaken heb ik nooit gekund. Ik zocht avontuur en spanning meer in het opschrikken van de nonnen in het ziekenhuis en in het lezen van boeken."

In zijn studententijd kwam Offermans in aanraking met de Frankfurters Adorno en Benjamin die hij bewonderde. „Omdat ze heel verhelderend over moeilijke literatuur konden schrijven en haar tegelijk in een sociale context plaatsten. Ze stelden de voor mij belangwekkende vraag hoe literatuur je leven kan veranderen. Ik vind dat lees- en kijkervaringen je als individu in een ander mens omtoveren, al is het dan maar voor even. Niet de schrijvers met 'grote' bedoelingen slagen daarin. Neem nou Michaux en Calvino, dat zijn voor mij 'lichte auteurs'. Ook al zeggen ze soms de vreselijkste dingen, in hun stijl hebben ze een verrukkelijk weerstandsvermogen ingebouwd. Alleen al om de vreugde van de goede formulering hebben ze een kracht opgedaan, waardoor hun woorden lichter klinken. Ik hou van zulke schrijvers die wars zijn van aanstellerij en die eenvoud en helderheid nastreven."

C.G. Lichtenberg, een natuurkundige en schrijver uit de vroege Verlichting, heeft voor Offermans de ideale vorm van kijken ontwikkeld door als het ware te vliegen met beide benen op de grond. „Ik apprecieer niet het zweven zonder verbinding met de realiteit, maar wel een gezonde kijk op de dingen. Socrates was daar ook een meester in. Hij gaf concreet aan, door het stellen van vragen aan anderen, dat iets niet klopte. Zijn dialoog, die we ook tegenwoordig natuurlijk in allerlei vormen in praktijk kunnen brengen, vind ik heel boeiend."

Offermans heeft geleidelijk zijn eigen lichtheid gevonden door ongedwongener en minder 'wetenschappelijk' te schrijven. In zijn volgend jaar te verschijnen bundel met veel niet eerder gepubliceerde teksten hanteert hij doorlopend de mengvorm van verhalend proza en essay. „Ik ben in dit nieuwe boek niet alleen zoals vanouds een pleitbezorger van moderne literatuur, óók stel ik nu de continuïteit met het verleden meer centraal. Ik pleit hier er onder meer voor dat figuratieve kunst waarde heeft en zeker niet als ouderwets moet worden afgedaan." Het lijkt erop, zegt Offermans, dat het werk van Van Gogh plotseling niet meer goed is als dat in brede lagen van de bevolking gewaardeerd wordt. „Dat is toch te gek. Het is juist prima als veel mensen die schilderijen goed vinden. Ook geloof ik dat de bezitters van een reproductie van Van Gogh meer van het schilderij gaan genieten, als ze er intenser naar kijken en ze er het verborgene in ontdekken."

Zo zijn er meer historische figuren die de moeite waard zijn. De Montaigne bijvoorbeeld. „Een lang essay over hem heb ik pas voltooid en ook dat komt in mijn nieuwe boek. In zijn zestiende eeuwse levenswijsheden heb ik een hoge mate van actualiteit ontdekt. De Montaigne bezocht de renaissancetuin in Tivoli vlak buiten Rome, niet om, zoals je zou verwachten, al het moois daar in zich op te nemen. Nee, hij ging erheen om de gesprekken af te luisteren van de hoeren die zich daar verzamelden. Hem interesseerde namelijk de mening van het gewone volk, hun leefgewoonten en hun eigenaardigheden. Hij wilde met een werkelijkheid in aanraking komen die er óók is, maar die hem in zijn reguliere aristocratisch bestaan onthouden werd. De Montaigne, en dat maakt hem interessant, had voor werkelijk alles belangstelling. Hij vond nooit het ene bij voorbaat beter of slechter dan het andere en was daarom een toonbeeld van tolerantie. Hiervan kunnen we ook in onze tijd leren."

De houding van De Montaigne vind Offermans ideaal voor een essayist, want die moet zoeken, kijken, niets bij voorbaat afkeuren, maar ook niet alles goedvinden. Hij moet mensen in hun waarde laten en niet meteen met een norm of een systeem aankomen. „We zouden al een heel eind komen als we ons er van bewust zijn dat we een beperkte blik hebben en dat we die nooit als maatstaf kunnen hanteren bij het beoordelen van anderen. Dan is er ook niets tegen een beperkte blik, omdat niemand er meer het slachtoffer van kan worden. Helaas kunnen we tegenwoordig constateren wat de gevolgen zijn van vernauwing. Als ik als essayist een heel klein beetje kan bijdragen aan de verspreiding van de Montaigne-achtige houding, dan ben ik voorlopig meer dan dik tevreden."

Geef mij maar echte, tragische liefde

DOOR SANTE BRUN

Liefdesromans zijn er vele, maar de enige goede zijn die, welke natuurgetrouwe beschrijvingen zijn van eigen ervaringen. Wie nooit een alles verblindende, heftige verliefdheid heeft gekend die tragisch afliep, kan geen echte liefdesroman schrijven. Ik denk dat een van de beste moderne romans en van eigen bodem: Turks Fruit van Jan Wolkers berust op die eigen ervaring, is daar slechts een sobere zakelijke beschrijving van. Aangrijpender dan in dat boek ben ik het nooit meer tegengekomen.

Des te opmerkelijker is het boek 'De Bruggen van Madison County' van Robert James Waller, in een kundige vertaling van Marijke Versluys. Het boek is een verslag van een liefde op het eerste gezicht die vier dagen duurde. De geliefden leefden daarna nog ruim twintig jaar, zonder ooit nog contact met elkaar te hebben – maar ze dachten al die tijd elke dag aan elkaar. De vrouw in kwestie voedde gewoon haar kinderen op, hield van haar veefokkende man op het platteland van Iowa, en dacht daarbij steeds aan de man die zij vier dagen in 1965 beminde op een manier die zij voor onmogelijk had gehouden, een hippie-achtige fotograaf, 'de laatste cowboy' een 'luipaard, komen aanrijden op de staart van een komeet', die haar op een middag wanneer man en kinderen voor een weekje 'uit' zijn, de weg vraagt naar een overdekte brug in de buurt. Hij wil die fotograferen voor zijn tijdschrift.

Het boek is opmerkelijk omdat Waller het niet zelf heeft ervaren, maar het verhaal zegt opgetekend te hebben uit de mond van de kinderen van Francesca Johnson, de vrouwelijke hoofdrol, en te hebben geschreven aan de hand van dagboeken van Francesca en een aantal voorwerpen die Robert L. Kincaid aan Francesca vermaakte: een plaatje aan een kettinkje met haar naam, een briefje dat ze voor hem aan een brug hing, twee oude camera's, een paar foto's en [...] knipsels uit de National Geographic. Zij had ook een licht[...] jurk bewaard die ze die vier dagen [dr]oeg, een wankele keukentafel [waa]r ze aan gezeten hadden, en de gewoonte elk jaar op de dag dat Kincaid haar erf op was gereden een aantal rituelen op te voeren, zoals het drinken van een glas cognac.

Natuurlijk beschikte Waller over de authentieke teksten van Francesca, die het allemaal heel levensecht heeft opgeschreven. Waller moest er natuurlijk toch een lopend verhaal van maken, met als eenzaam hoogtepunt het afscheid, voor altijd, na vier ongelooflijke dagen. Deze bladzijden, net als de rest van het boek in heel direct proza met korte, duidelijke zinnen, droogjes bijna, horen tot de schrijnendste teksten die ik ooit heb gelezen. Het beslaat vier van de 186 pagina's, en ik heb het een aantal malen gelezen. Je zou zelf bijna met gekruiste benen in het warme zand gaan zitten en de handen voor het gezicht slaan.

Richard overleed in 1982 in de staat Washington en liet zijn as uitstrooien bij de brug waar hij Francesca die middag in 1965 naar vroeg. Zij voegde zich, ook verast, bij hem in 1989 – in 1982 had zij een testament een gedeponeerd waarin ze dat als haar laatste wens te kennen gaf.

Grote en tragische liefde komt niet vaak, maar gelukkig ook niet al te zelden voor, al beseften Francesca en Richard dat ze bij hun afscheid hun enige kans weggooiden. Waller schildert zijn verhaal als ongelooflijk af, misschien omdat hij het toch niet zelf heeft meegemaakt. Dan is hij in ieder geval een groot schrijver, die eens wat anders moest schrijven dan de saaie essays die hij tot nu toe op zijn naam heeft staan.

De Bruggen van Madison County, Robert James Waller, Uitgeverij Het Spectrum, f29.90

Soms knapt mijn milt er zowat van

DOOR EMILE HOLLMAN

De literaire bedrijvigheid in Parijs was in de tweede helft van de vorige eeuw enorm. Veel schrijvers woonden in de hoofdstad of frequenteerden die om zaken te doen met uitgevers om of de stand van zaken te bespreken met collega's of andere intellectuelen in de talrijke salons of restaurants. Flaubert, Maupassant, Daudet, Sand, noem [ze] maar op, konden zich nog zo verwant voelen met Normandië, Provence, Indre: steeds weer keerden ze voor korte of lange tijd terug naar Parijs. Ze kenden elkanders werken, voorzagen die in brieven vaak van commentaar en beïnvloedden elkaar vanzelfsprekend. Om een vinger achter die wereld te krijgen kun je niet buiten Het kompas, de omvangrijke, maar toch nog incomplete dagboeken van Jules en Edmond de Goncourt.

De literaire kracht van Parijs in genoemde tijd is van dien betekenis dat nog elk jaar herdrukken of zelfs 'nieuwe' boeken verschijnen in de Nederlandse taal. En zo kan het gebeuren dat je de laatste bladzijde uit Jules Renards Peenhaar (1894, enkele jaren geleden opnieuw verschenen bij Meulenhoff) leest, het boek teder aan je hart drukt, om nog geen week later in een Nederlands tijdschrift te lezen dat je je kunt afvragen wat van dat boek terecht zou zijn gekomen wanneer Renard geen voorbeeld had kunnen nemen aan Kind van Jules Vallès dat vijftien jaar eerder verscheen.

Prachtig toch. Met dank aan uitgeverij De Geus die de trilogie Jacques Vingtras (waarvan Kind het eerste deel is) in drie delen op de markt zal brengen. Edmond de Goncourt noteert op 10 juni 1879 dat het 'vandaag de dag afgelopen is met met de religie van de familie in de literatuur en dat de revolutie tegen die religie eerst een aanvang neemt. Vingtras is een typisch boek van deze tijd'.

In dit verband is revolutie een zorgvuldig gekozen woord. Want wanneer Peenhaar verschijnt, is de revolutionair Vallès net teruggekeerd op Franse bodem nadat hij – ter dood veroordeeld in het woelige Parijs na de val van het Tweede Keizerrijk – jaren in Londen had doorgebracht. Het boek Kind toont hoe Vingtras, alias Vallès, aan zijn revolutionaire sympathieën komt.

Jacques Vingtras brengt zijn eerste jaren door in Puy-en-Velay, waar de straten geuren naar koren en meel. De jongeman houdt van de zilte lucht van het platteland, de stallucht, de geur van boomgaarden en bossen. Hij leert lezen in een groot boek waarin met grote letters geschreven staat dat je je vader en moeder moet gehoorzamen.

Rechtvaardig is dat wat zijn moeder rechtvaardig noemt. Haar zoon afranselen bijvoorbeeld, of kleren voor hem maken waardoor hij op een kachelpijp met een kippekont lijkt.

Zijn moeder is alleen tevreden nadat ze hem geslagen heeft. Soms heeft hij er wat voor over om een lel te krijgen, om haar te behagen. „Mijn moeder zou best vervangen kunnen worden door een knuppel," schrijft hij in zijn dagboek. Bijna voortdurend staat Jacques onder huisarrest, elk pleziertje wordt hem misgund, hij zal en moet een meneer worden, een leraar zoals zijn vader.

Hij zoekt vriendschap met Crusoë en Vrijdag wanneer de subtiele terreur van zijn ouders niet aflaat. Zeven jaar lang kan hij geen hachee eten zonder misselijk te worden. „Wilskracht overwint alles," zegt zijn moeder die het gerecht maar blijft bereiden. 'Je doet het expres', was het sleutelwoord van moeder Vingtras. Toen hij de hachee eenmaal kon eten zonder dat hij misselijk werd maakte ze het gerecht niet meer klaar. „Waarom zou ze? Het was net zo duur als iets anders en het stonk." Bovendien had haar methode gezegevierd.

Op de school van zijn vader regelen de leraren op last van zijn moeder zijn arrest, dat spaart maaltijden uit. Met stukjes hout en eindjes touw maakt hij galgjes waaraan hij de leraar ophangt. „Mijn vader kan me mijn hele jeugd laten bloeden en huilen: ik ben hem respect en gehoorzaamheid verschuldigd. Soms knapt mijn milt er zowat van."

Ondanks alle gruwelijkheden gunt Vallès de lezer geen totale betrokkenheid. Hij houdt hem luchtig op afstand, geeft hem de tijd af en toe diep adem te halen. Ontroerend is het boek slechts een enkele maal, wanneer een meisje voor straf wordt dood geslagen, wanneer hij zijn hond niet mag begraven of [...] moeder [...] zegt [...]end is.

In Parijs ontdekt Vingtras de [...] de revolutie, maar écht [...] van zijn ouders komt hij (nog) niet. Wanneer hij totaal gebrouilleerd is met zijn vader, maar toch nog thuis woont schrijft hij hem in opdracht een brief waarin slechts één regel staat: 'Ik wil arbeider worden'. Daar waar Peenhaar zijn vader opbiecht dat hij zijn moeder als persoon absoluut niet moet. Dat lijkt meer op een confessie. Maar Vingtras zweert dat hij de rechten van het kind zal verdedigen. Vandaar de opmerking van De Goncourt: een boek van deze tijd. Hoe, dat lezen we in de volgende delen.

Ook de verschoppeling Peenhaar is hoofdpersoon in een aanklacht tegen het leed dat hem wordt aangedaan. Maar is in tegenstelling tot Kind een kinderboek, huiveringwekkend mooi geschreven en uitermate geschikt om kinderen of volwassenen uit voor te lezen. Peenhaar staat meer op zichzelf. Het boek over het ongelukkige, bangelijke ventje biedt geen conclusies, laat eventuele consequenties voor het verder verloop van het leven van Peenhaar aan de lezer. Vingtras wordt volwassen, hij zal zijn ouders verlaten en militant student worden. Dat zit er op de laatste pagina allemaal aan te komen. Het roept een tegenvraag op. Wat was Vallès geweest zonder bijvoorbeeld de sociale romans van Hugo? Maar van veel belang is dat uiteraard niet.

Jules Vallès, Kind, Uitgeverij De Geus, f39,90.

Eenzame, trieste, oude mannen

DOOR INGE VAN DEN BLINK

Het debuut van Ingeborg van Geldermalsen, dat twee jaar geleden verscheen, is in de publieke belangstelling indertijd een beetje tussen de wal en het schip geraakt.

Maar de weinige recensies die erover verschenen waren - terecht - positief. 'Lovina uit vissen' heette het boek, en er stonden een aantal heel poëtische en een paar heel humoristische verhalen in, beeldend en met vaart geschreven. Reden genoeg om nieuwsgierig te zijn naar boek nummer twee.

Dat is er nu, en het heet 'De gelukkige man'. Twaalf verhalen bevat de bundel, waarvan sommige zo kort zijn dat je je kunt afvragen of ze niet eerder 'schetsen' zouden moeten heten. Niet alleen vanwege de lengte, trouwens. Van Geldermalsens werkwijze lijkt soms inderdaad op die van een schilder of tekenaar. Ze schetst een situatie, een sfeer, een personage en lijkt daar meer aan te hechten dan aan het verzinnen van ingewikkelde of verrassende plots.

Zo gaat 'Het bezoek', dat ik het beste uit de bundel vind, over een oude man die op zichzelf woont na vele jaren in Frankrijk te hebben gewerkt. Teruggetrokken, intens bescheiden en met lage verwachtingen, snakt de man naar aanloop. Alles heeft hij in huis om potentiële bezoekers gastvrij te kunnen onthalen: 'koffie, servetjes, bier en likeuren, druivesap, koekjes en worsten, frisdrank, chocola'.

Alleen al de uitgebreidheid van het assortiment roept de hunkering van de eenzame op, en als lezer ben je blij en opgelucht als aan het slot de postbesteller, een aantrekkelijke jonge vrouw, de aarzelende uitnodiging voor een kopje koffie accepteert. Een mooi verhaal, dat ontroert juist doordat het zo ingetogen verteld is.

Eenzame oudere mannen staan in meerdere vertellingen centraal. Vaak zijn ze triest, maar aardig zijn ze niet altijd. Zo is de bejaarde geneesheer in 'Meneer Fauret slaapt verder' een eersteklas etterbak, verkalkt in achterdocht en eigendunk. Hij weigert te accepteren dat hij met een koel briefje afgeschreven wordt als erelid van de dierentuin, en blijft voor zichzelf de illusie in stand houden dat hij bijzondere privileges heeft.

Het verliezen van illusies of het krampachtig daaraan vasthouden is een rode draad. Ook in het eerste verhaal, 'Zo groot als een eiland', speelt het thema mee. Stavros, de draaimolenbeheerder op een klein Grieks eiland, koestert een levenslange liefde voor zijn vriend, de mooie, uitdagende Andreas.

Maar de laatste vertrekt al jong van het uitzichtloze eilandje om een nieuw leven te beginnen in Australië. Feitelijk verkoopt hij zichzelf, lichaam en ziel, aan een oudere, rijke man, die op zoek is naar warmte en troost.

Als Andreas op hoge leeftijd terugkeert naar zijn geboorte-eiland blijkt hij, in tegenstelling tot Stavros, afgetakeld. Hij is zowel fysiek als psychisch een schim van zichzelf geworden. De conclusie zou kunnen zijn dat vasthouden aan je wortels, je authenticiteit, een mens uiteindelijk meer oplevert dan de zucht naar een beter leven.

Maar deze conclusie is helemaal voor rekening van de lezer. De schrijfster zelf geeft vooral de sfeer, intens en schilderachtig, en stipt de gebeurtenissen lichtjes aan, zonder een moraal uit te spreken. Het resultaat is des te overtuigender.

In andere verhalen echter neemt Van Geldermalsen wel heel duidelijk stelling, en dan is de spanning weg. Zoals in de meest exuberante verhalen uit dit boek, 'De gelukkige man' en 'Koninginnedag'. Het eerste begint prachtig, met gloedvolle beschrijvingen van twee warmbloedige mensen: Felicien (de gelukkige man) en Marie (zijn gelukkige vrouw). Iedereen is dol op hen en ze zijn dol op elkaar. Voor het geluk geboren, zoals dat heet. Dan, zonder enige aanwijsbare oorzaak, stort de zaak op een bizarre manier ineen. Heel letterlijk.

Hier doet zich waarschijnlijk de Latijnsamerikaanse invloed gelden waar op de achterflap van wordt gerept. Ingeborg van Geldermalsen, die in Spanje woont en literatuur recenseert, is docente Latijnsamerikaanse letteren geweest. Dat laat allicht zijn sporen na.

Ik mis als lezer de affiniteit met en kennis van deze literatuur, dus misschien dat ik daarom niet veel op heb met de doldwaze, absurdistische verwikkelingen die zich in genoemde verhalen voordoen.

Nee, als ik het voor het zeggen had zou ik deze bundel herschikken, wellicht uitbreiden, en de eenzame oudere mannen die met zoveel liefde en inlevingsvermogen worden neergezet, met z'n allen de hoofdrol geven.

Ingeborg van Geldermalsen, De gelukkige man. Verhalen. Uitgeverij. Nijgh & Van Ditmar, f 29,90.

De boekenpagina verschijnt om de drie weken.

De vakantie ging gewoon door. Reeds vóór de bisschopsbenoeming had zijn vriend, de historicus drs. Emiel Ramakers uit Maastricht, de reis naar het Griekse eiland Patmos voorbereid. Gisteren keerde Frans Wiertz terug. Zondag neemt hij afscheid als deken van Heerlen. Zaterdag zal hij tot bisschop van Roermond worden gewijd. Consecrator is Ad kardinaal Simonis. Dertig bisschoppen wonen de wijding bij. Grote afwezige is mgr. Jo Gijsen, die op 23 januari 'om gezondheidsredenen' het bisschopsambt neerlegde. Een portret.

Frans W
bisscho
het type

door **JAN VAN LIESHOUT**

Nog vóór zijn reis naar Patmos ontving Frans Wiertz de ring die Ed Beel als hulpbisschop van Roermond heeft gedragen. De emeritus schonk hem, omdat hij het volste vertrouwen heeft in een warmer pastoraal beleid.

Ook mgr. Beel behoort tot de 'slachtoffers' van mgr. Gijsen. Hij werd eind 1965 tot hulpbisschop gewijd door mgr. Moors, die om gezondheidsredenen terugtrad. Moors werd opgevolgd door Gijsen, een kerkhistoricus die in een van zijn brochures de Nederlandse bisschoppen 'laksheid en toegeeflijkheid' verweet. Ze hadden in Rome de ontkoppeling van het celibaat en het priesterambt bepleit, nadat daarover uitgebreid was gediscussieerd tijdens het Landelijk Pastoraal Concilie, dat tussen 1966 en 1970 in Noordwijkerhout was gehouden. Het verklaart de commotie over de benoeming van Gijsen. Velen ervoeren haar als een afwijzing van het pastorale beleid en als een diskwalificatie van de personen die dat beleid gestalte hadden gegeven.

Mgr. Gijsen trok lering uit de moeilijkheden die zijn vriend Ad Simonis als bisschop van Rotterdam had ondervonden, doordat hij de vicarissen van zijn voorganger had overgenomen. Zelfs hulpbisschop Beel zette hij aan de dijk. Het zette veel kwaad bloed. Ed Beel stamt uit een vooraanstaande familie. Een van zijn broers was minister-president. De hulpbisschop werd pastoor in Bemelen, toen het kleinste dorp van Limburg. Hij bleef echter voorzitter van het curatorium van de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat (HTP) in Heerlen, waar priesterstudenten van het bisdom en een drietal religieuze congregaties hun hogere studies maakten. Ook vrouwen liepen er college. Voor Gijsen

● *Frans Wiertz in 1959, op vier-gym.* Foto: LENSSEN

was dit geen klimaat om celibataire priesters op te leiden. Omdat hij twijfelde aan de spiritualiteit en de juistheid van de leer die er werd gedoceerd, begon hij in 1974 op Rolduc een eigen groot seminarie. Aan HTP'ers die tot priester wilden worden gewijd, stelde hij aanvullende eisen. Pastoraal werkenden erkende hij niet. Omdat ze in andere bisdommen wel werden geaccepteerd en collega-bisschoppen gedoogden dat priesters werden opgeleid aan instellingen, waar ex-priesters doceerden, desavoueerde Gijsen hen in het openbaar. Te meer daar ze in moraalkwesties ook niet op één lijn zaten.

De paus greep in. Voor het eerst in de historie werd, in januari 1980, in Rome een bijzondere synode van bisschoppen uit één land gehouden. Met hun handtekening bekrachtigden de Nederlandse bisschoppen in de Sixtijnse kapel 'hun hartelijke en broederlijke betrekkingen te zullen verdiepen'. 'Eenstemmig' verwierpen zij 'een soort van derde weg die geleefd wordt als een dubbelzinnige staat tussen het celibaat en het huwelijk in'. Een commissie zou nagaan in hoeverre faculteiten of theologische hogescholen als priesteropleiding voldeden; een andere commissie een analyse maken van de pastorale taken die leken vervulden. De weg voor een lekenkerk was geblokkeerd, concludeerden kerkhistorici.

Desondanks richtten dekens in de Oostelijke Mijnstreek in de zomer van 1980, tegen de wil van de bisschop, een Pastorale School op, waar leken voor pastorale taken worden toegerust. Elders in het bisdom gebeurde dat heimelijker. De bisschop weigerde in gesprek te treden met de Vereniging van Pastoraal Werkenden, die in de lente van 1981 ook in zijn diocees was opgericht.

De dagen van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP), waarin de naam van de HTP in Heerlen in 1987 was gewijzigd, leken geteld, toen de Nederlandse bisschoppen besloten de UTP in de Theologische Faculteit van de Katholieke Universiteit te Nijmegen te laten opgaan. Uiteindelijk stemde ook Gijsen in met het voornemen om van de UTP een instroomlocatie van 'Nijmegen' te maken. Hij bleef er echter bij dat 'het geloofsmatig niet veilig is om aan deze instelling theologie te studeren'.

● *Rolduc telde in 1955 vijfhonderd studenten. Er waren drie eerste klassen. Frans Wiertz (geheel rechts op de foto) zat in 1c. Klasseleraar was Richard Salemans.*

De voorzitter van het curatorium, mgr. Beel, bestrijdt dat. „Ik ben er diep van overtuigd dat wat er op de UTP gebeurt, in de geest van de kerk is. De UTP vervult een bijzonder belangrijke functie, vooral nu het aantal priesters terugloopt. Want behalve priesters worden op de UTP ook pastorale werkers en werksters opgeleid."

Het blijft de hartewens van Beel, die na de redding van de UTP zijn functie neerlegde, om de erkenning van de leek in de kerk nog te mogen meemaken. „De leek is enorm belangrijk. Het dagelijks leven speelt zich niet in de kerk af, maar in het huisgezin, op het werk of in een ontspanningsgebouw. Juist daar kunnen leken veel meer invloed uitoefenen dan priesters."

Mgr. Beel, die eind september 83 wordt, heeft het volste vertrouwen in mgr. Wiertz: een vlotte vijftiger; een pycnisch type; een Bourgondisch buikwerk; de lachende bisschop, zoals kardinaal Simonis zich de opvolger van mgr. Gijsen had voorgesteld.

Franciskus Jozef Marie Wiertz werd op 2 december 1942 in het ziekenhuis in Kerkrade geboren. Een 'toevallige geboorte', noteerde de ambtenaar van de Burgerlijke Stand in Schaesberg, waar het echtpaar Wiertz-Römkens toen woonde. (Het was een gebruikelijke ambtelijke term voor geboortes buiten de woonplaats.)

Moeder Thecla Römkens was de dochter van een onderwijzer in Schaesberg, waar zij in 1920 werd geboren. Ze was de jongste van zeven kinderen. Haar broers en zusjes stierven jong. Om te voorkomen dat ook zij met tbc zou worden besmet, ging ze naar de kostschool van de Dochters der Wijsheid in Schimmert. Ze was 21, toen ze trouwde.

● *Jan Maes uit Venlo was in 1962 prins carnaval van Rolduc. Frans Wiertz had zich als Indiaan verkleed.*

Haar man, Piet Wiertz, kwam van Kerkrade, waar hij in 1916 was geboren. Piet was de oudste van acht jongens. Twee zussen kwamen boven hem. Zijn vader, Frans Wiertz, was hoofdopzichter op de Domaniale geweest. In 1935 was hij vervroegd gepensioneerd en in een voormalige kazerne van grensbewakingstroepen aan de Hoofdstraat in Kerkrade een groothandel in oliën en vetten begonnen: de firma Frans Wiertz & Zonen.

1944 was een rampjaar voor de familie Wiertz-Nievelstein. In mei stierf moeder Anntchen; in oktober werd vader Frans gedood door een kogel uit het geweer, dat een lid van de bewakingstroepen in de voormalige marechausseekazerne aan de Holzstraat aan het poetsen was; en in november kwam zoon Fried om bij een ongeluk met een Amerikaans legervoertuig.

Omdat de meisjes inmiddels waren getrouwd, ontfermden Piet Wiertz en Thecla Römkens zich over de ongetrouwden. Twee van hen studeerden voor priester. Wiel werd in 1945 gewijd, Frans in 1947.

Fransje Wiertz was nog geen vier, toen hij naar de kleuterschool ging. Pas in september 1949 mocht hij naar de grote school. Zwaar viel het knaapje het verlies van zijn vader, die in december 1949 overleed; 33 jaar jong. Hij was met een hartafwijking geboren. Moeder Thecla bleef met vier kleine kinderen zitten. Ze was 29. Haar schoonbroer, Klaus Wiertz, nam de groothandel in oliën en vetten over. Zelf begon ze een geschenkenhuis.

Op de St.-Lambertusschool was Frans Wiertz 'een van de beste leerlingen', aldus Willem Schmitz (82), die toen de vijfde klas had. „Alleen het schrijven viel niet zo mee. Zijn handschrift had alles van een doktersrecept."

In navolging van zijn heerooms wilde Frans priester worden. Rolduc telde in september 1955 vijfhonderd leerlingen. Er waren drie eerste klassen. Frans Wiertz kwam in 1c. Buurman in de klas was Lei Smeets uit Horn, zoon van de accountant op de Roermondse Eiermijn.

Volgens Lei Smeets (51), nu pastoor in Beegden, had 'Frèns' het er moeilijk mee dat zijn moeder hertrouwde. Thecla's tweede man, Frits Wals, was een Duitser. Evenals andere Duitsers in Kerkrade was hij, in 1941, onder de wapenen geroepen. Na de capitulatie van Hitler-Duitsland zat hij vier jaar krijgsgevangen in Engeland. In West-Brabant leerde hij zijn eerste vrouw kennen, Annie Trommelen, dochter van een verzetsman, die in Bergen-Belsen was omgekomen.

Ze was carapatiënte. Haar zoontje, Leo Wals, was twee maanden, toen ze overleed. Liefdevol nam Thecla hem op in haar gezin. Uit haar tweede huwelijk werden vier kinderen geboren. Als mijnwerker verdiende Frits Wals de kost voor hen.

● *Studentikoos werd, op 30 mei 1963, het filosoficum in Heerlen geopend. Frans Wiertz (derde van rechts) had het herdoopt in 'Hogeschool voor Pastorie en Kapelanie'. In 1966 werd het de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat (HTP), in 1987 de Universiteit voor Theologie en Pastoraat (UTP). Thans is de UTP een instroomlocatie van de Theologische Faculteit van de Katholieke Universiteit in Nijmegen.*

Smeets: „Frèns was een goede leerling, al heeft hij de klasseprijs nooit gehad. Toch was hij de pienterste. Hij was belezener dan wie ook. Hij had overal goede punten voor; behalve voor gymmen. Een sporter was hij niet. Voetballen was wauwelen. 'Kallen' (praten, red.) kon hij. Niet voor niets zat hij in een dispuutclub. Om een club te kunnen oprichten moest je met zevenen zijn. Omdat ik maar zes jongens kon strikken voor een konijnenclub, maakten we Frèns erelid. Als erelid hoefde hij geen konijnen te verzorgen en geen hokken schoon te maken. Wel deelde hij in de geneugten: beschuit met muisjes, als een van de moederdieren had geworpen en konijnebout met frites en appelmoes op Werelddierendag."

„Tijdens vakanties maakten we fietstochten; in de zomer van 1958 door de Eifel. In de buurt van Prüm reed Frèns mij met een rotvaart voorbij. 'Lei,' zei hij, 'ketting van de fiets.' Nog maar net konden Jo Janssen en ik hem in de kraag grijpen. Ofschoon hij absoluut niet meer kon remmen, had hij het volste vertrouwen in een goede afloop."

„In het Vatikaans Museum werd in de zomer van 1959 de portemonnee gerold. Het was zijn eerste kennismaking met Rome."

Na een sabbathjaar, waarin Frans Wiertz aan de Katholieke Universiteit van Nijmegen geschiedenis studeerde en Lei Smeets 'het vaderland diende', keerden beiden op Rolduc terug. Carnaval werd er uitbundig gevierd. Jan Maes uit Venlo, nu legeraalmoezenier in Duitsland, was in 1962 prins carnaval. Frans Wiertz had zich als Indiaan verkleed.

In mei 1963 verhuisden de filosofen naar Heerlen. Studentikoos namen zij het nieuwe filosoficum in gebruik. Frans Wiertz had het herdoopt in 'Hogeschool voor Pastorie en Kapelanie'. Op zijn bureau stond altijd een foto van de laatst gestorven kardinaal. Hij haalde die uit een Italiaans tijdschrift, waarop het filosoficum was geabonneerd.

Was de klas van Frans Wiertz de laatste die op Rolduc filosofie had gehad, het was ook de laatste die haar theologieopleiding in Roermond voltooide. Volgende klassen gingen naar de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat (HTP) in Heerlen. Een van de professoren in Roermond was dr. Lei Pelzer, de latere deken van Maastricht. Hij gaf kerkelijk recht. Hij herinnert Frans Wiertz zich als 'een heel goede student'. „Frans genoot aanzien onder zijn medestudenten. Hij was het type van een vrijgezel; een beetje slordig; de gemoedelijkheid zelve. Hij kon uitstekend speechen."

Na een stage van drie maanden in het ziekenhuis van Brunssum werd Frans Wiertz op 30 maart 1968 door mgr. Moors tot priester gewijd. Hij assisteerde enige maanden in Stein en werd eind 1968 benoemd tot kapelaan in de Petrus-en-Paulusparochie in Schaesberg. De eerste maanden woonde hij bij 'tant Jet' Römkens, een ongetrouwde nicht van zijn moeder. Op de kapelanie aan de Hoofdstraat nam hij een nicht in huis, die was getrouwd met een wiskundeleraar. Na de geboorte van hun eerste kind gingen zij op zichzelf wonen en deed 'tant Jet' het huishoudelijk werk.

Van de deken van Schaesberg, Harry Mertens, kreeg kapelaan Wiertz een fiets; van een parochiaan een brommertje, waarmee hij 's morgens naar de H. Familieparochie scheurde om er bij kapelaan Hacking het Limburgs Dagblad te lezen.

„Vaak kwam hij 's avonds ook nog langs om te zien of 't Liza nog iets te eten had," aldus Matthieu Hacking (60), nu pastoor in Nieuwenhagerheide. 't Liza was zijn huishoudster, Liza Bekkers; *mirabile dictu* de dochter van een bakker in Schaesberg.

„Toen het dragen van een helm verplicht werd gesteld, reed Frans stad en land af. Nergens was zijn maat verkrijgbaar. Van de politie kreeg hij een bewijs, dat hij vooralsnog geen helm hoefde te dragen."

Er zat wat in, in dat *Köppchen*.

Hacking: „Lezen was zijn grote hobby. Hij stak er al zijn geld in. Overal lagen boeken. Toch wist hij in de chaos het kleinste papiertje te vinden."

Hoe hij alles gelezen kreeg was een raadsel. Hij legde op één dag meer huisbezoeken af dan anderen in een week. Het was voor hem 'het basement van de pastoraal'. In veel gezinnen heerste doffe ellende als gevolg van de mijnsluitingen. Tegelijkertijd voltrok zich een deconfessionaliseringsproces.

Hacking: „In een pril stadium doorzag Frans de gevolgen hiervan. Op een vergadering van de priesters van het dekenaat Schaesberg sprak hij erover. Ter verduidelijking haalde hij het verhaal van de 'tien kleine nikkertjes' van Agatha Christie aan. Telkens werd er één vermoord. Tot er uiteindelijk nog één over was. Hetzelfde gebeurt met de priesterbezetting in de parochies, voorspelde hij. Er vallen steeds meer priesters af en er komen er steeds minder bij. Dat was toen, einde jaren zestig, al zijn grote zorg. Hij pleitte daarom voor een nauwere samenwerking van priesters; voor een inzet over parochiegrenzen heen."

Belezenheid kwam kapelaan Wiertz te stade bij de beschrijving van de geschiedenis van de Petrus-en-Paulusparochie, die in 1975 275 jaar bestond.

Hacking: „Hij heeft er geen half jaar over gedaan. Het schrijven moet vaak nachtwerk zijn gewees[t]. Zodra hij een bladzijde klaar had, liet hij haar uittikken. 't Liza sorteerde de vellen die in Leyenbroe[k] werden ingelegd." Dat de oneven pagina's links lagen en de even pa[…]

Foto: PETER ROOZEN

rtz 'een an ekkers'

De klas van Frans Wiertz, kort vóór de priesterwijding 1968. Staande v.l.n.r.: Lei Smeets, Jos Schmeits, Hub rteye, Bert Paquay, Louis Cordewener, Hub Kleijnen, rrit Broekhoven, Nol Borghans, Jac Oberjé; zittend v.l. r.: Jac Heijenrath, Jo Janssen, Denis Eijssen, Jan Maes, ans Wiertz, Harrie Brouwers.

a's rechts deerde niet. In tien r tijd was de eerste oplage van rhonderd stuks uitverkocht.

tweidend over de vernieuwin- n die sedert het Tweede Vati- ans Concilie in de parochie wa- n doorgevoerd, stond kapelaan

Wiertz ook een ogenblik stil bij mgr. Willem Bekkers, van 1960 tot 1966 bisschop van Den Bosch. In wezen was Bekkers een traditioneel denkend priester, maar hij voelde waar de vaak onuitgesproken noden van de mensen lagen.

Wiertz schreef: 'Vooral sinds de tv-toespraak van bisschop Bekkers over het huwelijk en de geboorteregeling, in 1963, kwam er ook van een officiële gezagsdrager een signaal dat de verantwoordelijkheid voor het aantal kinderen op de eerste plaats lag bij de ouders zelf. Parallel daarmee raakt men steeds meer doordrongen van de vorming en beslissingsbevoegdheid van het eigen geweten, ook op andere terreinen van het leven.'

En verder: 'Zijn dood, in 1966, betekende voor de katholieken, ook voor die van Schaesberg, een meer aangrijpend verlies dan de dood van welke Roermondse bisschop vóór mgr. Lemmens ooit had betekend.'

'Een hele heisa gaf het conflict rond de bisschop van Roermond, die in 1972 door Rome als opvolger van mgr. Moors was benoemd, mgr. Gijsen. Alle geledingen van de Limburgse kerk raakten in opschudding... Symptomatisch en wellicht tragisch is dat dit conflict aan de jonge generatie tussen 16 en 30 jaar voor een groot gedeelte voorbijging als een mandarijnenstrijd in het verre China,' besloot Wiertz, die veel met jongeren optrok en carnaval met hen vierde. 'Losse historisch flodders' en ook moppen verwerkte kapelaan Wiertz in zijn wekelijkse column 'Van der Sjeet' in het parochieblad, die hij immer afsloot met de christelijke groet: 'Hoi'.

'Uw redacteur heeft zo langzamerhand zijn 334ste blaadje vol,' schreef hij op 3 december 1976. 'Ben benieuwd of we de duizend halen.'
Een week later viel reeds het doek over die illusie. 'Uw redacteur zal zijn duizendste aflevering van dit parochieblaadje niet meer halen. Heb het altijd met veel plezier geschreven en zal dat blijven doen tot Pasen 1977, wanneer ik vertrek naar Maastricht. Het opbouwen van een nieuwe parochie aldaar lijkt een griezelige opgave, maar op dit moment verkeer ik in de naïeve situatie dat ik me daarover nog niet erg kan opwinden. Een oud spreekwoord zegt: *Me mot ziech nit legge, vuur me gesjlaage weeët*. Het afscheid van Schaesberg zal overigens gebeuren met bloedend hart, want ik heb het hier altijd een geweldig fijn dorp gevonden met enorm sympathieke mensen.'
„Met pijn in het hart zag Schaesberg hem vertrekken," aldus Hacking. „We hebben hem van alles meegegeven: albes, kazuifels en geld."

Aan een kerk bouwen dacht pastoor Wiertz vooralsnog niet. Hij wilde eerst een parochiegemeenschap opbouwen. Mensen zijn belangrijker dan stenen, was zijn stelling. Het verlangen naar een eigen kerkruimte moet van hen uit komen.
'Heel wijs,' vond dr. Lei Pelzer, toen deken van Maastricht en voorzitter van de stichting die de oprichting van een nieuwe parochie in De Heeg voorbereidde.

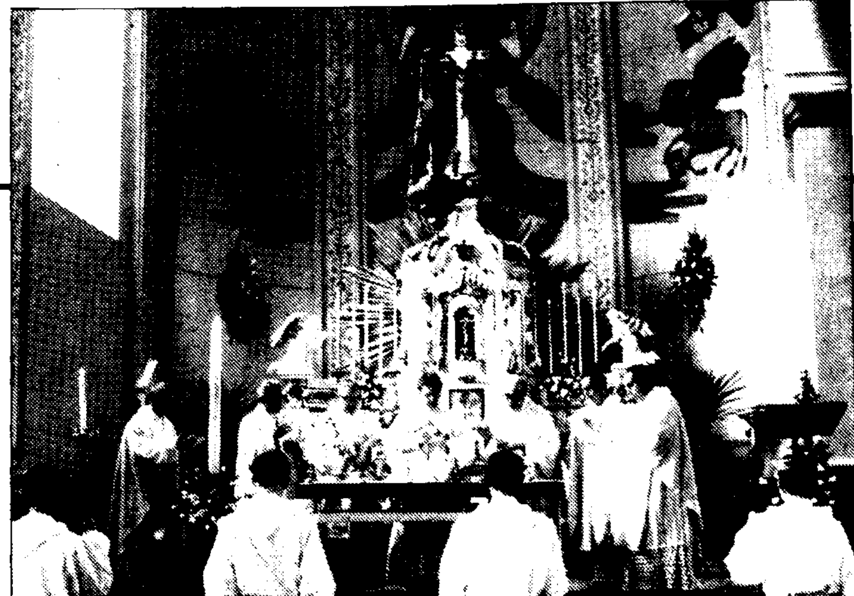
Pastoor Wiertz plaatste zijn parochie onder patronage van de heiligen Monulfus en Gondulfus. Beiden waren in de zesde eeuw bisschop van Maastricht. Liturgie vierde hij in de kapel van het klooster van de zusters van Opveld in Heer. Pastorie werd een van de huizen die de zusters van Onder de Bogen in Maastricht in de nieuwbouwwijk hadden gekocht. In het andere huis vestigden zich vier zusters, die voor pastoor Wiertz kookten en poetsten, maar ook pastoraal werk verrichtten. Vrouwen praten gemakkelijker tegenover vrouwen dan tegenover mannen, was de achterliggende gedachte.

De Heeg was weldra de kraamkamer van Maastricht. Bijna dagelijks bereikten pastoor Wiertz verzoeken om te komen dopen.
„Frans maakte werk van die doopplechtigheden," aldus Pelzer (76). „Hij voerde goede gesprekken met de ouders. Ook nodigde hij de moeders uit om het godsdienstonderricht, dat hij hun kinderen gaf, bij te wonen. Jullie moeten het doen, zei hij. Moeders kwamen en bleven komen; graag zelfs. Hij was het eens met hen dat er iets voor de jeugd moest komen. Zoek maar iets. Frans stuurde en stimuleerde. Hij had feeling voor een pastorale aanpak."

Aan een grafisch ontwerper uit de parochie, Theo Kuijpers, vroeg pastoor Wiertz een kruisweg te schilderen voor de kerk, waarvoor op 14 september 1980 de eerste steen werd gelegd.

Kuijpers (53): „Op een doopfeest zag pastoor Wiertz het schilderijtje dat ik voor mijn zus had gemaakt. De bruidegom met de bos bloemen achterop de fiets was mijn zwager. Hij was op weg naar het huis van zijn bruid, dat ik in een Limburgs landschap had geschilderd. 'Het zou hardstikke leuk zijn, als je in die stijl een kruisweg zou willen schilderen,' opperde pastoor Wiertz. Ik stond er aanvankelijk sceptisch tegenover. Ik had nog nooit een kruisweg geschilderd, maar heb de opdracht toch aanvaard."
Kuijpers begon met de twaalfde statie: 'Jezus sterft aan het kruis'.

● *Na de wijding, op 30 maart 1968, door mgr. dr. Piet Moors gaven de vijftien neomisten hun priesterlijke zegen. Geheel rechts: Frans Wiertz, de nieuwe bisschop van Roermond.*

● *De eerste mis van Frans Wiertz in de St.-Lambertuskerk te Kerkrade, waar hij vele jaren misdienaar was. Onder de concelebranten ook zijn heerooms, Wiel en Frans Wiertz.* Foto: JO PÖTTGENS

● *Moeder Thecla Römkens met haar tweede man, Frits Wals, en de kinderen uit beider eerste en tweede huwelijk op weg naar de St.-Lambertuskerk in Kerkrade, waar Frans Wiertz zijn eerste mis deed.* Foto: JO PÖTTGENS

„Omdat daarop de mensen staan die ook op de overige schilderijtjes voorkomen. Jozef en Maria als boerenmensen. Een jongetje met een hoepel. Een meisje met een pop. Om het lijdensverhaal voor kinderen toegankelijk te maken."

Overige staties situeerde Kuijpers eveneens op herkenbare plekken in het Zuidlimburgse heuvelland. De kerktoren van Limmel, waar hij werd geboren; de torenmolen van Gronsveld, die op De Heeg uitziet; vakwerkhuisjes; fruitweiden; bonte bermen; vogels van diverse pluimage, van koevinkje tot kraai 'als symbool van de naderende dood'.

Drie jaar schilderde Kuijpers op de kruisweg, die met de kerk, op 3 mei 1981 door mgr. Gijsen werd ingezegend. Groot was de consternatie, toen 'een godsdienstwaanzinnige' de tiende statie van de muur afrukte. Daarop is Jezus van zijn kleren beroofd. Diffuus had de kunstenaar diens geslachtsdeel geschilderd. Maar net kon de statie worden gered.

In 1984 kwam de kruisweg op tv. De KRO wijdde er in de Vastentijd een zevental uitzendingen aan. Pastoor Wiertz schreef de teksten. Kosteres, zuster Walburgia van Eys, ziet hem nog zitten: 'aan een tafeltje, vóór de staties, in de kou'.

'Lijden,' overwoog pastoor Wiertz, 'volgt ons heel het leven als een zwarte kraai'. 'Je kunt het verjagen; je kunt doen of je 't niet ziet, maar het blijft bij je. Met grote ogen. Dichtbij en dichterbij. En daarom blijven we op afstand, als het lijden voorbijgaat.'

Want, zo vervolgde hij: 'Wie let in onze oorlogslanden nog op een man die valt? Wie let in onze hongerlanden nog op een vrouw die valt? Wie let in onze rijke – ocharme landen en steden nog op een junk die valt? Wie let in onze stad, in onze flat op wie dóórbreekt onder zijn kruis?'

'Open uw ogen, op úw afstand. Open uw hart, op úw afstand. Dan voelt u het leven zinderen – vlinderen,' besloot pastoor Wiertz zijn inleiding op de teksten die werden gebundeld. 'Van op een afstand' is de titel van de bundel, waarvan reeds een derde druk is verschenen.

Op de plaats waar Theo Kuijpers Jezus voor de eerste keer onder het kruis liet vallen, nabij de torenmolen van Gronsveld, verrees in de zomer van 1984 een veldkruis met het opschrift 'Boe bis diech', het Maastrichtse dialect voor 'Waar ben je'. Het refereert aan Jezus' woorden: 'God, waarom hebt U mij verlaten?'

De hartekreet had ook kunnen slaan op het kerkbezoek. Alleen op hoogtijdagen en bij eerste-communievieringen was de Monulfus-en-Gondulfuskerk met haar 250 zitplaatsen te klein. Bomvol zat zij ook tijdens de kindervieringen, die door een eigen kinderkoor werden opgeluisterd. Er werd ook een Spaans koor opgericht. Voorts werden missen in het Pools en Italiaans gelezen. De parochie telt 26 nationaliteiten.

Ze zagen hem niet graag vertrekken in De Heeg. Zelf had hij het er ook moeilijk mee. De tranen stonden in de ogen, toen hem het schilderij werd aangeboden, waarop Theo Kuijpers alle kruiswegstaties minitieus had nageschilderd. Het schilderij kreeg een geprivilegieerde plaats op de pastorie van de St.-Jansparochie in Hoensbroek, waar hij in juni 1985 tot pastoor-deken was benoemd.

● *Het buurmeisje heeft neomist Frans Wiertz nog iets liefs in het oor te fluisteren.* Foto: JO PÖTTGENS

Twee egodocumenten konden op de boekenplank worden bijgezet: 'Parenteel Wiertz-Rutten, 1885-1985; of 'Wieëtze-bóch' en 'Römkens & Dämbkes Boerenfamilies. Aan twee zijden van een wordende grens 1787-1987'. Familieromans.
Ook had deken Wiertz de hand in de uitgave van de afstudeerscriptie van Antoine Jacobs over de St.-Janskapel in Hoensbroek, een romaans kerkje met gothische trekken, dat op zijn instigatie werd gerestaureerd.

„In Hoensbroek heeft Frans het niet gemakkelijk gehad," beaamt moeder Thecla (73), die bij hem op de pastorie introk. „Ik was inmiddels alleen. Mijn tweede man was in 1983 aan kanker overleden en mijn kinderen waren het huis uit."

In 1991 werd het dekenaat Hoensbroek opgesplitst in het dekenaat Heerlen en het dekenaat Schinnen. Deken Wiertz kon deken in Heerlen worden of deken in Maastricht. Hij koos voor Heerlen: omdat hij meende daar meer pastoor te kunnen zijn. Moeder Thecla nam er de telefoontjes weer aan en deed open; ook voor drugsverslaafden, die ze ligakoeken en melk gaf.

Qualitate qua werd deken Wiertz lid van het kathedraal kapittel, waarvan hij in 1992 proost werd. Als zodanig zat hij ook de vergadering voor, waarin drie kandidaten voor de opvolging van mgr. Gijsen werden gesteld. Er heerste blijkbaar grote eenstemmigheid onder kanunniken, bisschoppen en kardinalen. Want op woensdag 7 juli werd deken Wiertz bij de nuntius ontboden. Mgr. Henri Lemaître vroeg hem of hij bisschop van Roermond wilde worden. Hij vroeg één dag bedenktijd om met zijn biechtvader te overleggen.

Op zaterdag 10 juli 1993 werd zijn benoeming bekend gemaakt en gaf hij zijn eerste persconferentie, die hij begon met een gebed tot de H. Geest.

„Ik ben eigenlijk gewoon 'n pastoor," stelde hij zich voor. „Dat mag heel eenvoudig klinken, maar het is een heel ingewikkeld werk. Ik heb het met heel veel plezier gedaan. Als kapelaan en pastoor had ik te doen met gewone mensen: zieken, stervenden, kinderen, werklozen en gescheiden mensen, van wie je heel veel kunt leren."

● *Bomvol zat de Monulfus-en-Gondulfuskerk in Maastricht tijdens kindervieringen, die eens per maand werden gehouden. Frans Wiertz was er pastoor van 1977 tot 1985. Ze zagen hem niet graag vertrekken in De Heeg.*

„Ik voel me vergroeid met de gedachtenwereld van bisschop Gijsen," verklaarde hij, desgevraagd. „Ik heb echter een ander gezicht, een ander temperament en een ander karakter. Bisschop Gijsen heeft gedoceerd en bestuurd. Ik heb in parochies gewerkt. Qua karakter ben ik meer voor een harmoniemodel. Ik kan niet zo goed met een strijdmodel leven."

Unaniem reageerden klasgenoten van Frans Wiertz uiterst enthousiast op diens benoeming. Van de vijftien, die in 1968 tot priester werden gewijd, zijn er nog twaalf in het ambt. Al een kwart eeuw lang komen ze zes keer per jaar samen; mét de priesters die uittraden en mét de klasgenoten die vóór de priesterwijding hadden afgehaakt. Om beurten fungeren ze als gastheer. Er wordt een kopje koffie met vla geserveerd; een glaasje wijn en een stukje kaas; een pasteitje of een koude schotel vóór het vertrek, want de meesten moeten rijden. 'Frèns' laat zich liever rijden. Hij is atechnisch; kent alleen maar kleuren in plaats van automerken. Van klasgenoot Jo Janssen, nu legeraalmoezenier in Assen, kreeg hij zijn eerste auto, een lelijk eendje.

Tijdens de bijeenkomsten werd in ernst en in luim gesproken. Tranen van droefheid vielen er, toen Jo Gijsen tot bisschop werd benoemd. Een aantal ervoer de benoeming als 'een Duitse inval'; 'een overval van macht'. 'Toch is het onze bisschop,' hield Frans Wiertz hen voor. Verzoenende woorden waren zijn grote kracht. Daarom werd altijd naar zijn oordeel gevraagd. Als geen ander verstaat 'Frèns' de kunst om te relativeren.

Hij is zeer belezen en bereisd. Las de dikste turven en de gekste titels; kwam op zijn cultuurhistorische reizen in het Middellandse-Zeegebied altijd een bekende tegen. Hij is een meesterlijk verteller. Heeft een groot gevoel voor humor. Krom lagen klasgenoten, toen hij uitweidde over de 'Anzug' die hij van een weduwe had gekregen, omdat ze vond dat hij hetzelfde 'postoer' had als haar overleden man. Zelf kon hij ook schuddebuiken van het lachen. 'Wat hebben we het toch goed,' was een stereotype uitdrukking op momenten van aardse gelukzaligheid.

De klas had het zien aankomen, dat 'Frèns' bisschop werd. Op de laatste krans sprak hij over 'wij', waar hij het bisdom bedoelde.

Voor klasgenoten is hij de man die in staat is om de kloof tussen conservatieven en progressieven te overbruggen. Hij heeft er de hersens en de mensenkennis voor. Ze zien in hem een bisschop van het type Bekkers. De zorg voor de pastoraal staat bij hem centraal. Als geen ander realiseert hij zich dat die pastorale zorg met minder mensen zal moeten worden gewaarborgd. Daarom zal hij ook zelf meedoen in de pastoraal van Roermond. Openingen voor de inzet van pastoraal werkenden zal hij zeker proberen te benutten; de verstoorde relatie met de UTP trachten te restaureren. Zijn beleid zal zijn gericht op verbondenheid. Hij is bereid daarvoor een hoge prijs te betalen. Maar steeds zal hij zich blijven afvragen in hoeverre weerstanden worden opgeroepen. Hij wil niet polariseren.

Morgen neemt de bisschop afscheid van Heerlen. Maandag verhuist hij naar Roermond. Moeder Thecla gaat mee. Ze krijgt een kamer en een keukentje aan de entree van het 'bisschoppelijk paleis'. Ze heeft haar slaapkamer boven, naast die van haar zoon. Wensen had de nieuwe bisschop niet. 'Als het dak maar niet lekt.' Op de vraag wie hij zaterdag tussen kathedraal en 'Oranjerie' graag zou willen ontmoeten, was het antwoord: 'De kinderen van De Heeg.' Feestgaven bestemde hij voor zwerfjongeren.

Het zouden de handelingen van wijlen Willem Bekkers kunnen zijn.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit Ziekenhuis De Wever & Gregorius, Verpleeghuis Schuttershof en de verzorgingshuizen Aan de Bleek en Bronnenhof. Het verpleeghuis beschikt over 90 bedden voor somatische bewoners, 125 bedden voor psychogeriatrische bewoners en 24 plaatsen voor dagbehandeling.

Binnen de afdeling Ergotherapie van Verpleeghuis Schuttershof ontstaat een vacature (80 à 100%) voor een

1e ergotherapeut

Functie-informatie
De functie bestaat uit de navolgende taken:
- coördinatie van de dagelijkse gang van zaken van de afdeling ergotherapie;
- ontwikkelen van beleid voor de afdeling Ergotherapie binnen de kaders van het instellingsbeleid;
- onderzoeken, behandelen en begeleiden van patiënten/bewoners (ADL-, functie-, huishoud-, NPF- en rolstoeltraining);
- geven van adviezen aan behandelaars, personeel, patiënten/bewoners en familieleden, alsmede externe instanties omtrent voorzieningen in de woon-, werk- en leefomgeving van de patiënt.

Functie-eisen
Voor deze functie zoeken wij kandidaten, met:
- het diploma HBO-Ergotherapie en een NDT-cursus;
- ruime ervaring, bij voorkeur in een verpleeghuis;
- aantoonbare affiniteit met verpleeghuisbewoners;
- rijbewijs en eigen auto.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salaris overeenkomstig FWG-functiegroep 50 (min. f 3.298 en max. f 5.052 bruto per maand).

Inlichtingen
Inlichtingen worden verstrekt door dhr. F. Schoonbrood, eerste ergotherapeut, tel. (045) 279 737 of door dhr. J. Stevens, hoofd Fysiotherapie, tel. (045) 279 717. Schriftelijke sollicitaties vóór 1 oktober richten aan Dienst P & O. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief PG-93111.V.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

Verpleeghuis Schuttershof

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit Ziekenhuis De Wever & Gregorius, Verpleeghuis Schuttershof en de verzorgingshuizen Aan de Bleek te Schinveld en Bronnenhof te Brunssum. Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau. Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Binnen de Dienst Poliklinische Zorg, afdeling PAAZ locatie Gregorius te Brunssum, bestaan i.v.m. formatie-uitbreiding twee vacatures (100% en 80%) voor

psychiatrisch verpleegkundigen

Functie-inhoud
De psychiatrisch verpleegkundige verricht alle voorkomende verpleegkundige, verzorgende en begeleidende werkzaamheden. Binnen een systeem van eerstverantwoordelijke verpleegkundige begeleidt hij/zij patiënten en werkt zelfstandig met groepen. De verpleegkundige wordt geacht binnen een multidisciplinair team zijn/haar bijdrage te leveren in het behandelbeleid van de patiënt en tevens betrokken te zijn bij de algemene gang van zaken op de afdeling.

Functie-eisen
- diploma B-verpleegkundige (bij voorkeur aangevuld met het diploma A-verpleegkundige) of HBO-V;
- ervaring als psychiatrisch verpleegkundige op diverse werkterreinen binnen de (acute) psychiatrie, bij voorkeur op een PAAZ-afdeling;
- bereidheid om actief bij te dragen aan een positief leefgroepklimaat, waarbij interesse en aandacht voor de sociale context van de patiënt voorop staan;
- enthousiasme om in een hecht team gestalte te geven aan de funktie psychiatrisch verpleegkundige.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salaris overeenkomstig FWG-groep 45. (min. ƒ 2.907,— en max. ƒ 4.446,— bruto per maand).

Inlichtingen
Inlichtingen worden verstrekt door dhr. J. Weijers, hoofd afdeling PAAZ, tel. (045) 279 221. Schriftelijke sollicitaties vóór **2 oktober** richten aan Dienst Personeel & Organisatie. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief JL-93092.L, alsmede uw parttime- danwel fulltime voorkeur.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg

Ziekenhuis De Wever & Gregorius

Bij de afdeling Mechanisch Onderhoud van de vestiging in Maastricht zijn er vacatures voor :

5 Werktuigbouwkundige Onderhoudsmonteurs (m/v)

De afdeling Mechanisch Onderhoud is belast met onder meer het werktuigbouwkundige onderhoud van de fabrieksinstallaties alsmede van alle bijkomende installaties en voorzieningen. Een belangrijke taak is het installeren van nieuwe fabrieksinstallaties.

Taken
De nieuwe medewerkers zullen na een gedegen inwerkperiode onder meer worden belast met:
- het verhelpen van storingen op mechanisch gebied voor een ongestoorde produktie;
- het inspecteren, onderhouden en reviseren van fabrieksinstallaties;
- het installeren en in bedrijf nemen van nieuwe fabrieksinstallaties.

Functie-eisen:
- opleiding werktuigbouwkunde op LTS-niveau;
- diploma SOM I en SOM II;
- bereid zijn tot het volgen van een opleiding zowel intern als extern;
- leeftijd bij voorkeur jonger dan 35 jaar;
- bereid zijn tijdelijk (bij revisiewerkzaamheden) in ploegendienst te werken.

Enkele jaren ervaring in een onderhoudsdienst is noodzakelijk.

ENCI Nederland B.V., Maastricht

ENCI Nederland B

De Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) ... is een belangrijke toele... cier van de Nederlandse bouwmarkt. Kernactivi... van de ENCI-groep zijn ... produktie en verkoop ... respectievelijk cement ... betonmortel. Daarnaast ... de ENCI-groep een aantal ... deelnemingen in aanver... activiteiten. Bij de ENCI-groep zijn ... totaal bijna 1.500 me... werkzaam.

De Activiteit Cement ... Nederland cementfab... Rozenburg, IJmuiden ... Maastricht. In de ves... Maastricht, die in ... naal verband tot de ... gevende cementprod... wordt gerekend, wordt ... momenteel een omvan... investeringsprogramma ... uitgevoerd.

Sollicitaties
Belangstellenden kunnen ... sollicitatie uiterlijk twee we... na verschijningsdatum rich... aan de heer C. Lenaerts, ... Sector Personeelchef, Po... 6200 AA Maastricht. Nadere inlichtingen over ... vacature van Werktuig... bouwkundig Onderhouds... monteur zijn te verkrijgen ... afdeling Mechanisch On... houd, de heer W. ... telefoon 043-297438. ... selectieprocedure behoort ... psychologisch en een me... onderzoek.

Carpet-land is Europa's grootste keten van tapijt speciaalzaken, met meer dan 266 vestigingen in negen landen en 42 filialen in Nederland.

Als gevolg van onze snelle groei zoeken wij speciaal voor de regio Heerlen en Maastricht

FREE-LANCE STOFFEERDERS

met ruime ervaring op het gebied van het leggen van losse, gelijmde en gespannen vloerbedekking, vinyl en marmoleum. Geïnteresseerden zullen als zelfstandige ondernemer kunnen werken. Stuur uw schriftelijke sollicitatie zo snel mogelijk naar Carpet-land B.V., Anthony Fokkerweg 21, 1059 CN Amsterdam, t.a.v. de heer P. Egberts.

carpet-land
EUROPA'S GROOTSTE TAPIJTSPECIALIST

EXPLOITATIEBEDRIJF
WIERTS BV

- Loodgietersbedrijf
- Gas- en waterfittersbedrijf
- Dakdekkersbedrijf
- Asbestsaneringsbedrijf
- Riool-ontstoppingsbedrijf
- Bouwkundig onderhoud
- Bouwkundige renovatie
- Centrale verwarming

Wierts b.v., gevestigd te Landgraaf, behoort met circa 70 medewerkers tot de middelgrote installatiebedrijven in de regio. Het dienstenpakket omvat voornamelijk de renovatie en het onderhoud van woningen.

Onze onderneming biedt plaatsingsmogelijkheden voor:

– LOODGIETER

Funktie-eisen
- vereiste vakopleiding en ruime praktijkervaring
- flexibele inzetbaarheid
- goede contactuele eigenschappen

Geboden wordt
- een zelfstandige funktie en een prettige werkkring
- salariëring naar opleiding en ervaring
- goede arbeidsvoorwaarden

Geïnteresseerden verzoeken wij binnen twee weken te solliciteren. Uw mondelinge en/of schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan

Exploitatiebedrijf Wierts b.v.
Rukkenerweg 5, 6373 HL Landgraaf, tel. 045-324899

HEMA-OPTIEK, een nieuwe, voor de co... sument aantrekkelijke optiekformule in ... mobil de HEMA ... zoekt in verband ... nieuw te openen ... filialen in het zu... van het land:

Optometristen
Opticiëns
Assistent opticiëns

Wij bieden u ... aantrekkelijke sal... fering en goede ... secundaire arb... voorwaarden.

Gaat uw interesse uit naar één van bo... staande functies, richt dan uw sollicitat... aan: HEMA-OPTIEK, Postbus 296, 1380 AG Weesp. Of bel voor informatie 02940-31268

HEMA OPTIEK

HEMA, de normaalste zaak van de w...

PLYSU

Plysu Kerkrade BV maakt deel uit van Plysu PLC International met meerdere bedrijven in Engeland, Nederland en België. Plysu Kerkrade is een vooraanstaande producent van kunststof verpakkingsmaterialen met specialisatie op het gebied van flessen, tanks, containers etc. Het bedrijf beweegt zich op nagenoeg de gehele verpakkingsmarkt van kosmetische, farmaceutische en huishoudelijke produkten tot de voedingssektor toe.

Wij zoeken voor ons bedrijf in Kerkrade een:

KWALITEITSFUNKTIONARIS m/v

De funktie omvat:
- werkzaamheden op de afdeling kwaliteitszorg m.b.t. beheer en het uitbouwen van het kwaliteitszorgsysteem (ISO 9002);
- het aktief begeleiden van afdelingen bij de invoering en uitbreiding van het kwaliteitszorgsysteem;
- het uitvoeren van kwaliteitsanalyses en capability studies in het kader van kwaliteitsverbeteringsprogramma's;
- het zorg dragen voor opleidingen en interne trainingen;
- het uitvoeren van kwaliteitsaudits zowel intern als extern.

Wij vragen voor deze funktie:
- een HTS-er WTB/E of gelijkwaardig met ervaring in de kwaliteitszorg;
- kennis van de NEN-ISO 9000 kwaliteitsnormen;
- affiniteit met komputers;
- iemand die de Engelse taal in woord en geschrift machtig is;
- leeftijd ca. 27 jaar.

Wij bieden voor deze funktie:
- een veelzijdige baan waarbij u met alle facetten van het bedrijf in aanraking komt,
- een gedegen, interne opleiding en
- karrièremogelijkheden.

Schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae kunt u vóór 1 oktober 1993 zenden aan: Plysu Kerkrade B.V., t.a.v. de afdeling Personeelszaken, Postbus 1080, 6460 BB Kerkrade (tel. 045-436643).

SKOWM

DE STICHTING KATHOLIEK ONDERWIJS WESTELIJKE MIJNSTREEK

vraagt per 1 november 1993, of zo spoedig mogelijk daarna, een

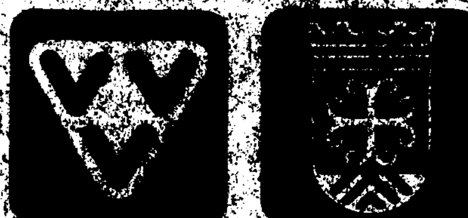
directeur (m/v)

voor de onder haar bestuur staande basisschool Augustinus.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij
- bereid en in staat zijn om op activerende en stimulerende wijze bij te dragen aan een zichtbare onderwijsvernieuwing;
- beschikken over goede contactuele, organisatorische en leidinggevende capaciteiten;
- in staat zijn vooral onderwijsinhoudelijk leiding te geven aan een team;
- vanuit een katholieke geloofsovertuiging de identiteit van de school reliëf trachten te geven.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij het bestuur van de stichting, telefoon 046-516842. Het bestuur dient rekening te houden met de T.W.A.O.

Sollicitaties graag binnen 8 dagen na het verschijnen van dit blad te zenden aan het bestuur van de stichting, postbus 23, 6130 AA Sittard.

Sittard is een interessante historische stad. Zij vervult van oudsher een belangrijke functie in de Westelijke Mijnstreek (ca. 186.000 inwoners) o.a. op het gebied van cultuur, economie, onderwijs, sport en toerisme.

VVV Sittard

In verband met de pensionering van de huidige directeur zoekt het bestuur een enthousiaste en deskundige

DIRECTEUR M/V

die leiding gaat geven aan het kantoor (A-status), dat gevestigd is in een toeristisch huis, te zamen met de ANWB. De nieuwe directeur zal samen met het bestuur de plannen met betrekking tot de promotie van en voorlichting geven over stad en streek gestalte moeten geven.

Profiel:
- HBO-opleiding in de toeristische sector en/of enkele jaren VVV-ervaring, liefst als directeur;
- duidelijke leidinggevende capaciteiten;
- goede communicatieve vaardigheden, ook in de richting van gemeentelijke overheid, bedrijfsleven en pers;
- goede beheersing, zowel mondeling als schriftelijk, van het Nederlands, Engels en Duits;
- administratief/financieel onderlegd en ervaring met automatisering;
- leeftijd tussen 30 en 45 jaar;
- bereid om in Sittard te komen wonen en zich te verdiepen in stad en streek.

Salariëring geschiedt overeenkomstig de Algemene Arbeidsvoorwaarden van de ANVV.

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan: bestuur VVV Sittard, postbus 880, 6130 AW Sittard (onder vermelding van: sollicitatie).

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de eindselectie.

n kankerpatiënte die piano oet spelen als enige remedie gen haar ziekte; het onthouden n medische zorg aan een odziek kind 'omdat het klaar is n te sterven'; 'stemmen' die je ggen dat je al je geld moet ggeven om op deze wijze nader God te komen; sexueel isbruik van patiënten. t zijn slechts enkele orbeelden uit een reeks van standen in het paranormale rcuit die de laatste tijd tot een rechte publieke rontwaardiging hebben geleid. ieste dieptepunten waren enkele rfgevallen na behandelingen or iatrosofen. Deze sektarisch oriënteerde alternatieve oming werkt volgens eigen eeën en wijst inmenging van sen volstrekt van de hand.

● *Hans Stolp: Aura's rond mensen.* Foto: PETER ROOZEN

De euforie voorbij

DOOR PETER HAMANS

agnosten, doorgevers, magnetiseurs, auraheapirituele therapeuten, regressiedeskundigen en e loten aan de alternatieve boom staan weer flink in de belangstelling. Op hetzelfde moment val bestaat volgens de onvermoede krachten van ranormale immers niet! – verschijnt het boek der inzien'. Auteur is de in kerkelijke kring niet treden Hans Stolp, radiopastor bij de Interkere Omroeporganisatie Nederland (Ikon). Tot voor tuigde hij enthousiast over het bestaan van enen andere verschijningen. Zijn boeken 'Dichterooit', 'Kijk, maar kijk met verwondering' en me 'Nu de engelen zijn teruggekeerd' beleefverse herdrukken en zijn verplichte kost in Agekringen. Maar Hans Stolp is gedeeltelijk op reden teruggekeerd. En heeft zijn uitgever dringend verzocht om 'Nu de engelen zijn terugerd' niet meer in omloop [illegible].

t is heel opmerkelijk. Want theologisch Nederis de laatste jaren over Stolp heengewalst en verontrust geappelleerd aan zijn *pastorale verwoordelijkheid*. Engelen? Die bestaan misschien maar daar schrijf je toch niet over... Stolp schreef el over. Net zoals hij vol bezieling publiceerde bijna-doodervaringen en paradijselijke visioenen stervende kinderen. Hij stak zijn nek uit door lijk te verklaren dat zijn overleden broer tot drie toe aan hem was verschenen. Ook legers van enstonden volgens hem klaar om in te grijpen in wereldchaos – Gods hand zou persoonlijk zichtworden. In mei 1990 vertelde hij in een interview Limburgs Dagblad het pijnlijk en spijtig te vindat de kerk in alle toonaarden blijft zwijgen over chtende ervaringen' die hem en andere mensen overkomen. De kerk, aldus Stolp, is bezig het conmet haar eigen boodschap te verliezen. In het r van 1993 legt hij bij nader inzien verantwoorf. Hij is de euforie voorbij.

theologie te studeren probeerde de nu 50-jarige Stolp de benauwende moraal van het gereformeerde geloof te ontvluchten waarin hij het als homosexueel extra moeilijk had. Het lukte hem niet. Lange tijd hing hij de door Rudolf Karl Bultmann verdedigde hypothese aan dat de hemel een mythe is en dus niet bestaat. Deze Duitse hoogleraar in de theologie veroorzaakte opschudding met zijn programma van ontmythologisering: dood is dood en daarmee basta. De wonderen waarover de bijbel spreekt, zoals de maagdelijke geboorte, de engelen en de hemel zijn, aldus Bultmann, niet meer dan beeldende taal. Het is een manier van vertellen door de eeuwen heen, aangedikt en niet echt gebeurd. Deze redenering en die van de Groningse studentenpastor [illegible] 'hemel' maar beter uit de kerkelijke vocabulaire kon worden geschrapt, spraken Stolp aan. Immers, wat heeft het voor zin om woorden te blijven gebruiken waar wij ons toch niets bij voor kunnen stellen?
In zijn werk als pastor in het Academisch Ziekenhuis in Groningen kwam Stolp echter in aanraking met ernstig zieken die hem vertelden over hun bijna-doodervaringen. Door deze belevenissen zag hij levens compleet veranderen. En aan de bedden van stervende kinderen, veelal kankerpatiëntjes, beleefde Stolp fascinerende ogenblikken. In momenten van intiem contact vertrouwden de kinderen hem ontmoetingen toe met gestalten van licht die aan hun bed waren verschenen en die een diep vertrouwen en grote vrede uitstraalden in het laatste stadium van hun ziekte. De gebeurtenissen die hem overkwamen in het pastoraat in de kinderkliniek, waar de dood dagelijks te gast was, werden essentieel voor Stolps visie op theologie, zielzorg en geloof.

Ten koste van kennissen en collega's, die hem voor een fantast versleten, ging hij deze verlichtende ervaringen uiteindelijk een plaats geven in zijn eigen leven, vooral toen later zijn gestorven broer diverse malen aan hem verscheen. Hierdoor meende Stolp definitief zijn houding ten opzichte van de dood te hebben bepaald ('Het is een nieuw begin') en ging zijn belevenissen publiceren. Ook werd hij in de loop der jaren een veelgevraagd spreker die in het hele land geestdriftig over zijn ervaringen vertelde.

Stolp werd, onder anderen samen met de theologe Joanne Klink, gebombardeerd tot boegbeeld van een nieuwe beweging in de kerken, die dacht eindelijk een brug te hebben geslagen tussen paranormale verschijnselen en het geloof. 'Steen in een stroom van [illegible] Achteraf bezien vindt Stolp dat hij kritischer had moeten staan tegenover de dingen die hem persoonlijk zijn overkomen en die over het algemeen worden rondbazuind onder het mom van New-Age, een stroming die, zo lijkt het wel af en toe, nooit te beroerd is om de meest kromme zaken recht te praten en te vergoelijken.

Zeker niet alle verschijningen die zich voordoen en 'stemmen' die gehoord worden zijn engelen en dus goed voor de mensen, redeneert Stolp nu. Te gemakkelijk heeft hij die vroeger als zodanig beschouwd, 'ook die mij niet goed deden.' Als criterium hanteert hij de vraag of die ervaringen 'genezing brengen en heelwording' of dat zulke ervaringen, zoals in New Agesferen nogal eens gebruikelijk is, gebruikt worden ter compensatie van een minderwaardigheidscomplex.

In zijn werk als Ikon-pastor is Hans Stolp de laatste tijd veel mensen tegengekomen die slachtoffer zijn geworden van een vlucht in New Age en dientengevolge elk contact met de realiteit kwijt zijn. Ook hekelt hij fel de status van zogenaamde 'therapeuten' die zich na een Wehkampcursus van nog minder dan een week hulpverlener noemen maar die elk verantwoordelijkheidsbesef, zelfinzicht en psychische deskundigheid ontberen, wat in sommige gevallen (zie bijvoorbeeld iatrosofie) rampzalige gevolgen heeft. 'Stemmen' en 'doorgevingen' krijgen het predikaat van absolute waarheid omdat ze 'van boven' komen. Tegenspraak wordt vaak niet geduld, kritiek evenmin. New Age creëert zo zijn eigen goeroes en autoriteiten en in hun spoor trekken ondeskundigheid en schadelijkheid sporen van vernieling door mensenlevens. De dictatuur van het geloof – de valkuil van het nieuwe tijdsdenken.

Stolps belijdenis is verhelderend omdat hij zich aan de hand van zijn eigen belevenissen een pad hakt door het schemergebied van de 'geestelijke wereld' en wat daar in onze samenleving voor moet doorgaan. De ervaring heeft hem geleerd dat mensen, die worden geboeid door New Age, dikwijls hebben geleden onder allerlei vormen van autoritair geloof dat zij de rug hebben toegekeerd. Nu belanden zij opnieuw in een situatie waarin zij (moeten) geloven op gezag van anderen. Ook heeft hij zelf minder prettige ervaringen opgedaan toen hij als publicist enthousiast door aanhangers van New Age werd binnengehaald. Zijn ervaringen werden beschouwd als een bevestiging van *hun* denken. Voor discussie en bezinning – essentieel voor Stolp om de opgedane ervaringen in het geloof te integreren – was helemaal geen plaats. Hoewel Stolp dus duidelijke nuanceringen aanbrengt in eerder afgestoken betogen gaat hij in 'Bij nader inzien' nauwelijks in op het gegeven dat er in het alternatieve circuit ook bonafide genezers en hulpverleners werkzaam zijn wier activiteiten wel degelijk zoden aan de dijk lijken te zetten, dáár waar de reguliere zorg niets meer kan doen. En dat is jammer, vooral omdat hij te kennen geeft ook over bepaalde gaven te beschikken. Hij ziet aura's rond mensen, bomen en huizen. In gesprekken met mensen ziet hij soms bij die ander doorschijnende wezens staan.

(Hans Stolp 'Bij nader inzien, over bijna-doodervaringen, verschijningen en New-Age-hulpverlening, uitgeverij Ten Have)

Het spijt me niks

'Dag mevrouw, kijkt u eens, dit is voor u!'
'Wat, voor mij? Zo'n groot boeket? Van wie dan?'
'Van iemand die iets met u goed te maken heeft.'
'Van iemand die iets met mij goed te maken heeft...? Nou dat kan zowat de halve wereld wezen.'
'Het is iemand die u heel goed kent.'
'Iemand die ik heel goed ken? Mijn baas soms? Nee, dat zal niet, die heeft zoveel goed te maken, daar komt-ie met een hele bloemenzaak nog niet van af.'

DOOR RENÉ DIEKSTRA

'U kent die persoon al heel lang.'
'Ken ik die al heel lang...? Mijn schoonmoeder misschien? Nee, dat kan ook niet! Die slikt nog liever haar dikke tong door dan excuses aan te bieden. Trouwens, ze heeft ooit gezegd dat de enige bloemen die ik van haar te verwachten heb op mijn graf komen te staan.'
'Nee, uw schoonmoeder is het inderdaad niet.'
'Mijn schoonvader dan...? Och, die arme schat, die heeft nog nooit een vlieg kwaad gedaan... je snapt gewoon niet hoe die man het uithoudt met zo'n giftige pa... Nemen jullie dit op...?'

'Nog één keer raden. U hebt ooit 'ja' tegen hem gezegd.'
'Dus het is een hem...? Tegen welke hem ben ik ooit zo stom geweest om 'ja' te zeggen? Ach, natuurlijk, Willem! Willem de Veroveraar! Willem de Vrek! Maar wacht eens even, daar snap ik niks van. Die heeft me in al die jaren nog nooit een bloem gegeven, een paardebloem plukken was 'm nog te veel moeite. Zelfs m'n bruidsboeket heeft-ie op rekening van mijn vader besteld. Wat moet dit dan opeens? Zit-ie in geldnood of zo? Of heeft zijn tigste vriendin 'm eruit gegooid?'

'Het is inderdaad van Willem, uw ex-man zullen we maar zeggen. Die wil iets met u goed maken.'
'En dan huurt-ie dus meteen maar een hele ploeg in alsof het allemaal niks kost.'
'Wij zijn van het programma Het Spijt Me. Hebt u dát wel eens gezien?'
'Ja, dat heb ik tot mijn spijt wel eens gezien. Oh dus, de eerste keer in zijn hele leven dat Willem iets wil goed maken, moet dat meteen maar op de tv. Zeg, wie betaalt dit geintje eigenlijk? Want dat kost natuurlijk niet niks, jullie, de bloemen, de reiskosten?'
'Maar mevrouw, dat doet er toch niet toe. Het gaat toch om de intentie. Willem heeft blijkbaar spijt van bepaalde dingen en dat wil-ie u nou gewoon eens een keer laten weten.'

'Gewoon, gewoon! Noem je dit gewoon! Drie vreemde kerels bij mij aan de deur. Een bos bloemen waar je een hele week van kunt eten. En waar is Willem zelf? Dorst-ie zelf niet te komen? Of dacht-ie misschien: 'Lekker goedkoop en lekker makkelijk, zij doen het vuile werk voor me en ze betalen ook nog.' En als ik daar in trap, dan komt-ie straks als klapstuk van de bloemenveiling ook nog in zijn nette pak – betalen jullie dat soms ook? – die artiestentrap daar bij jullie in de studio af lopen alsof-ie Lee Towers zelf is en dan iedereen maar roepen van: 'Oh, kijk eens wat sympathiek, Willem heeft Wroeging! Daar kan je nog een tophit van maken: 'Willem heeft Wroehoeging, Willem heeft...'

'Mevrouw, ik zal het u toch moeten vragen: wilt u ze aannemen, de bloemen?'
'En als ik 'ja' zeg, ja niet tegen Willem, maar tegen die bloemen, wat dan? Moet ik dan naar de studio komen en op dat bankje gaan zitten en wachten tot Willem opkomt en moet ik dan voor hem klappen? Omdat-je zo'n linkmiechel is zeker. Moeten jullie eens goed luisteren, jongens. Als Willem nou zonder vriendin zit, dan is dit natuurlijk de manier om ervoor te zorgen dat-ie de eerste jaren tot over zijn puntje, puntje, puntje in de aanbiedingen zit.'
'Maar mevrouw, u denkt toch niet dat het hem er alleen maar om te doen is om over uw rug...'
'Oh nee? Nou u moest eens weten wat-ie allemaal over m'n rug heeft gedaan in de loop van ons huwelijk.'

'Maar ik kan me toch niet voorstellen dat hij al die moeite heeft genomen om contact met ons te leggen enkel en alleen omdat...'
'Oh nee? Nou dan zal ik u nog eens wat vertellen. Toen wij getrouwd waren, was het altijd Willem voor en Willem na. Als-ie even niet genoeg aandacht kreeg, was het meteen mis. Hij was net een kind. Als ik een dag naar mijn moeder was, dan was-ie meteen van slag. Als hij thuis was, moest ik altijd onder handbereik zijn. En als-ie een keer iets voor mij gedaan had, moest ik wel twintig keer zeggen: 'Goh Willem, dat heb je goed gedaan!' En u denkt toch niet dat ik niet snap dat als-ie met zijn zogenaamde spijtige smoel op de televisie is geweest, hij de volgende dagen als een trotse haan door de buurt heen en weer gaat lopen. Want van iedereen moet hij natuurlijk horen: 'Goh Willem, dat heb je goed gedaan.'
En weet je wat-ie zeker ook gaat doen, of anders doet zijn moeder het wel als ze dat apparaat tenminste aan de praat kan krijgen? De hele handel op de video opnemen en alsmaar, tot vervelends toe van iedereen die op bezoek komt, afdraaien en maar naar zichzelf zitten kijken, zichzelf zitten bewonderen. Ik zie zijn moeder ook al met dikke krokodilletranen voor de buis zitten en maar roepen: 'Goh, goh, het is toch maar mooi onze jongen die de eerste stap heeft gezet, die zich niet te goed voelt om de minste te wezen.'

'Nou mevrouw, ik vind dat u toch wel erg negatief bent. Alsof er helemaal niks goed is aan die man. U bent toch niet voor niks ooit met hem getrouwd. Toen moet u toch wat in hem gezien hebben.'
'Ik wel ja. Maar dat was het punt niet. Het punt was dat Willem alleen maar wat in zichzelf zag. Weet je wat ik was voor Willem? Gewoon service-personeel. Zolang mijn service goed was, was Willem tevreden. Zolang ik de huishouding netjes deed, niet te veel geld uitgaf, kookte en sexte wat en wanneer Willem graag wilde, en de vrede met de wederzijdse ouders onderhield, was er geen wolkje aan de lucht. Maar oh wee, toen het personeel de cao open wilde breken. Zijn moeder belde me een keer op om te zeggen dat Willem bij haar zijn beklag had gedaan dat het tegenwoordig zo ongezellig was thuis, omdat ik twee avonden in de week weg was, naar de avond-havo. Dat ik toch op de eerste plaats aan mijn huwelijk moest denken. Kan je nagaan, hij was zelf iedere week een paar avonden weg, maar daar zei ze niks over natuurlijk...'

'Mevrouw, we kunnen nog uren hier staan te praten, maar waar het om gaat is, neemt u die bloemen nou aan of niet?'
'Zeg wacht eens even. Wat is dat voor maf gedoe! Dat komt hier ongevraagd bij mij aan de deur, dat laat zich door mijn man sturen omdat die niet de moed in zijn go.. lijf heeft om zelf te komen. Hij heeft trouwens nog nooit rechtstreeks tegen mij gezegd 'het spijt me' voor wat dan ook. Nou laat-ie het weer iemand anders opknappen en als ik niet binnen vijf minuten zeg 'nou kom maar op met die handel, bloemen erop zand erover', dan beginnen de heren meteen een dreigende toon aan te slaan.'
'Pardon, mevrouw, zo bedoelen we het natuurlijk niet, maar...'
'Maar.., niks maar. U moet gewoon verder, u moet uw uitzending vol krijgen en als het bij deze niet lukt, dan niet gedraald, zo gauw mogelijk naar de volgende... Oorlog is oorlog. Televisie is televisie. RTL is Rendabele TranenLoop.
'Mevrouw, het spijt ons als...'
'Heren, het spijt mij niks, goedendag.'

ander-zijds

Goed gesprek

DOOR RON BROWN

Met veelvuldige herhalingen, stokoude films, kommer-en-kwel toktokshows, het emotie-amusement en spelletjes als Boggle, Woggle, Lingo, Bingo of watdanook, valt er deze winter weinig origineels meer te genieten op de Nederlandse televisie. De Tros herhaalt zelfs series in 'prime time' (de top-kijktijd waarin een beetje omroep toch het beste laat zien wat zij te bieden heeft) en de NCRV haalt de 'Lucy Show' weer terug: toentertijd misschien een leuke serie maar onderhand nog ouder dan Rob de Nijs. Als een omroep niet in staat is om een origineel alternatief te bieden voor een show die in de jaren vijftig is opgenomen, is er aanleiding voor een zorgelijke blik.

De Avro verwacht deze winter veel van het nieuwe amusementsprogramma 'Revanche', waarin mensen ten opzichte van zichzelf, ten opzichte van anderen en ten opzichte van gemiste kansen, revanche kunnen nemen. Het merendeel van de revanches zal in de persoonlijke sfeer vallen 'en dat zal veel kijkers aanspreken,' zegt de Avro. Tja, en daarna kunnen ze dan waarschijnlijk weer terecht in het programma van Caroline Tensen 'Het Spijt Mij' of bij Henny Huisman in een met tranen overgoten reünie tijdens de 'Surprise Show' om een mislukte revanche te compenseren. Nee, dan liever 'Sex met Angela' (ook Avro), waarin Angela Groothuizen 'met kinderen van 13 tot 19 jaar over seks in de ruimste zin van het woord praat' en waarvan – wie weet – menig volwassene ook nog wat zal kunnen leren. We zijn wel benieuwd naar de kwalificaties van Angela voor deze deskundige presentatie. En de deelnemers worden hierdoor alvast klaargestoomd vor een optreden in 'All You Need Is Love,' 'Love Letters,' 'Blind Date,' en, als alles goed afloopt, 'Ron's Honeymoonquiz'. Trouwens, wat te denken van het programma 'Kookgek', gepresenteert door een meesterkok die – *what's in a name* – Joop Braakhekke heet? Goed, kijkcijfers liegen niet (hoewel?) en de klant is koning. Maar dan nog kan het amusementsaanbod wat meer aangepast worden aan onze realiteit en belevingswereld. Henny Huisman kan een aantal uitgeprocedeerde asielzoekers die met privé-jets naar huis zijn teruggevlogen, herenigen. Een ander idee: het spelprogramma 'Weg-Werk' waarvan het einddoel is het wegverkeer zo snel mogelijk lam te leggen. Drie deelnemers vertegenwoordigen respectievelijk Rijkswaterstaat, Provincie en Gemeente. Rijkswaterstaat begint met werk aan een willekeurige autosnelweg, en de deelnemers Provincie en Gemeente moeten dan zo snel en compleet mogelijk alle omleidingsroutes van nieuwe werkzaamheden voorzien. Winnaar is degene die er als eerste in slaagt het verkeer uiteindelijk volledig te verlammen. Staan we allemaal nog eens stil bij het werk aan de weg. Maar ook de titel 'Werk-Weg' leent zich voor een spelprogramma waarin bijvoorbeeld vier bekende Nederlanders een bijstandsuitkering genieten en de deelnemers onder leiding van Caroline Tensen moeten vaststellen wie er fraudeert. De dader krijgt dan weer een optreden in 'Het Spijt Mij' aangeboden. En anders is er voor het winterseizoen naast 'Sex met Angela' nog altijd de krant, een goed boek, een leuke cd, of een oude traditie: het goede gesprek.

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

HDM

Onze opdrachtgever, Houthandel De Maas B.V., is een zelfstandig opererende en prima renderende onderneming, die in de meer dan 60 jaar van haar bestaan een uitstekende reputatie heeft opgebouwd als regionaal leverancier van gezaagd naaldhout, plaatmateriaal en diverse andere moderne bouwprodukten. Houthandel De Maas B.V. staat bekend om haar zeer klantgerichte benadering en haar perfecte kwaliteit. Namens onze opdrachtgever zijn wij op zoek naar een:

VERTEGENWOORDIGER M/V

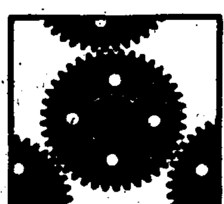
die zich thuis voelt in de bouwwereld

In deze functie:
- bent u verantwoordelijk voor het optimaliseren van de contacten met de huidige afnemers; bouwbedrijven, timmerfabrieken, handelaren en houtverwerkende industrieën. Ook het uitbouwen van het klantenbestand behoort tot uw taken
- adviseert en begeleidt u de afnemers o.a. inzake toepassingen van diverse produkten

De persoon die wij zoeken:
- is een sterke persoonlijkheid die in staat is technische kennis om te zetten in commercieel succes
- heeft een enorm doorzettingsvermogen, verantwoordelijkheidsgevoel en geen '9 tot 5' instelling
- heeft op z'n minst bouwkundige feeling, die met de produktscholing van Houthandel De Maas B.V. wordt aangevuld.
- ideaal is een opleiding op MTS-niveau, bouwtechnische- en commerciële ervaring, maar bovenstaande karaktereigenschappen zijn minstens zo belangrijk

Geboden wordt:
- een zelfstandige functie vol uitdagingen in een bedrijf waar initiatief goed beloond wordt
- een goede ondersteuning door de directie
- een zeer prettig werkklimaat in een goede en gezonde organisatie met korte communicatielijnen

Spreekt deze functie u aan?
Stuur dan zo spoedig mogelijk uw brief met C.V. en recente pasfoto naar Van der Velde Werving en Selectie, t.a.v. Mevr. Drs. E. van der Velde-Holtrop, postbus 45, 5460 AA Schijndel. Bij eventuele vragen kunt u ook bellen: 04104-78858.

van der Velde
WERVING EN SELECTIE
SALESFUNCTIES

HOOFDSTRAAT 11
5481 AA SCHIJNDEL
POSTBUS 45
5480 AA SCHIJNDEL
TEL. 04104-78858
FAX 04104-78186

CBA\A 92.0091

SMEETS

(G) Mercedes 190E 1.8 11-'90
(G) Mercedes 190E 1.8 1-'92
(G) Mercedes 190E 2.0 1-'92
(G) Mercedes 190D 1-'90
(M) Mercedes 190D 9-'90
(G) Mercedes 200 1-'81
(H) Mercedes 260E 8-'90
(G) Mercedes 260SE 1-'88
(G) Mercedes 230CE 5-'93
(M) Mercedes 300CE 1-'90
(G) Alfa 75 Indy 1-'92
(G) BMW 316 4-'86
(M) Daimler 40 1-'91
(G) Ford Sierra 2.0CLX 1-'91
(G) Ford Scorpio sedan 1-'91
(M) Hyundai Sonata 2-'92
(G) Opel Kadett 1.4i 11-'89
(G) Renault 1.9GTS 4-'91
(G) Suzuki Jeep 1-'90
(G) VW Passat CL 1.6 8-'88
(M) VW Passat GL 1.8 1-'91
(G) VW Passat CL 1.8i 1-'93

(H) Heerlen, Wijngaardsweg 55
tel. 045-754575
(M) Maastricht, Akersteenweg 1C
tel. 043-613200
(G) Geleen, Rijksweg-N. 125
tel. 046-757575

ZWIJG MAAR
vertel maar
LACH MAAR
HUIL MAAR
Raaas maar
PRAAT MAAR
DE KINDERTELEFOON
BEL 06-0432

WONINGVERENIGING SITTARD

Woningvereniging Sittard is een woningcorporatie die in de gemeente Sittard een actieve rol vervult in de sociale volkshuisvesting en circa 6000 verhuureenheden beheert en exploiteert. De werkorganisatie bestaat uit circa 50 medewerkers en telt een drietal afdelingen, te weten een financieel-economische afdeling, een afdeling bewonerszaken en een technische dienst, elk met een eigen afdelingshoofd. Deze vormen samen met de directeur de staf van de organisatie. De woningvereniging bevindt zich in een ontwikkelingsproces dat te kenmerken is met de uitdrukking "van een procedure-gerichte organisatie naar een resultaat-gerichte marktgeoriënteerde organisatie".

In verband met het opbouwen en vormgeven van deze nieuwe organisatievorm heeft het bestuur van de woningvereniging onder andere besloten dat op directioneel niveau een onderscheid wordt aangebracht tussen volkshuisvestelijke en financieel-economische zaken. Daar vooralsnog afzonderlijke personen met deze taken worden belast zoekt het bestuur kandidaten voor de functie van

Financieel-economisch manager (mv)
voor de duur van drie jaar

Taakomschrijving
Als financieel-economisch manager heeft u op grond van uw persoonlijkheid en kundigheid een zodanig gewicht dat u richting kunt geven aan het sturen van een organisatie in een veranderende omgeving. U vindt het een uitdaging om leiding te geven aan een transformatieproces dat te typeren is van not-for profit naar profit. Vanuit een innovatieve instelling bent u in staat de commerciële mogelijkheden van een organisatie die ook een sociaal-maatschappelijk doel dient uit te breiden.

U bent onder andere verantwoordelijk voor:
- de beleidsontwikkeling van (commerciële) nieuwbouw en groot onderhoudsprojecten;
- het ontwikkelen van activiteiten op nieuwe marktterreinen;
- de beleidsontwikkeling op financieel-economisch gebied alsmede de implementatie van dat beleid zoals aangeduid in het ondernemersplan (onder andere ontwikkeling bedrijfseconomische doelstellingen, ontwikkeling produktiebudgetsysteem en de ontwikkeling van een bedrijfsplan voor de buitendienst);
- de ontwikkeling van een gedegen beleggings- en investeringsbeleid;
- het sturen en uitvoeren van het bovenbeschreven cultuurveranderingstraject.

Functie-eisen
U bent een geschikte kandidaat indien u beschikt over een kennisniveau vergelijkbaar met een universitaire opleiding ...

... mogelijkheden van een organisatie en ervaring heeft met cultuur- en structuurveranderingen in een managementfunctie. Verder heeft u een stimulerende stijl van leidinggeven, heeft u een zakelijk kritische instelling en onmiskenbaar bewezen commerciële kwaliteiten. Daarnaast durft u uw nek uit te steken máár bent toch in staat om binnen aangegeven kaders te werken. Een groot probleemoplossend vermogen, resultaatgerichtheid, innovatief, incasseringsvermogen en goede communicatieve vaardigheden zijn andere kwaliteiten waarover u dient te beschikken.

Arbeidsvoorwaarden
Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de zwaarte van de functie, gebaseerd op de CAO voor woningcorporaties.

Nadere informatie
Op verzoek van de opdrachtgever wordt de sollicitatieprocedure begeleid door het NCIV bv, koepel voor woningcorporaties te Hoevelaken. Voor nadere informatie met betrekking tot deze vacature kunt u contact opnemen met de heer mr. J.J.J.M. Vinken telefoonnummer 045-727878.

Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de selectieprocedure.

Sollicitaties
Uw schriftelijke sollicitatie ... vitae kunt u ... referentienummer ... hoek ... rich...

Ranpak B.V.

Ranpak B.V. is de buitengewoon succesvolle dochteronderneming van een Amerikaans bedrijf. Wij houden ons bezig met de produktie en distributie van nieuwe en milieuvriendelijke verpakkingssystemen en -materialen op de totale Europese markt.

Daar wij explosief groeien, zijn wij op zoek naar een:

ALGEMEEN VERKOOPLEIDER (M/V)

Functie-inhoud:
- leiding geven aan de verkoop binnendienst en aan een aantal regionale verkoopleiders;
- richting geven aan een effectief marketingbeleid;
- lid van het ManagementTeam.

Functie-eisen:
- HBO-niveau marketing met gevoel voor techniek;
- ruime en aantoonbare ervaring in een soortgelijke functie, bij voorkeur in verpakkingsmaterialen en/of verpakkingsmachines;
- goede kennis in woord en geschrift van de Engelse, Duitse en Franse taal;
- leidinggevende capaciteiten;
- ervaring met het opstellen en tot uitvoer brengen van een marketingplan.

Wij bieden de geschikte kandidaat een baan met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden en zeer goede toekomstmogelijkheden.

Wie in aanmerking wenst te komen voor deze functie, kan zich schriftelijk wenden tot de directie van Ranpak B.V., postbus 139, 6400 AC Heerlen.

Gemeente Voerendaal

Burgemeester en wethouders nodigen belangstellenden uit te solliciteren naar de functie van:

medewerker buitendienst m/v

Algemene informatie
Bij de buitendienst van de afdeling Openbare Werken zijn 10 vaste medewerkers werkzaam. De dienst is hoofdzakelijk belast met het onderhoud van wegen, rioleringen en andere openbare eigendommen.

Functie-informatie
De werkzaamheden bestaan overwegend uit het, onder leiding van een voorman, in teamverband verrichten van onderhoudswerken aan verhardingen, rioleringen, waterlopen, bossen, begraafplaatsen, wegmeubilair alsmede het ... onderhoudswerk aan materiaal.

Functie-eisen
- lagere beroepsopleiding op de hierboven genoemde vakgebieden;
- bij voorkeur ervaring in de bij de functie-informatie omschreven werkzaamheden;
- goede contactuele eigenschappen en een dienstverlenende instelling;
- rijbewijs BE;
- leeftijd tot 30 jaar.

Arbeidsvoorwaarden
Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal ƒ 3129,- bruto per maand.
Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij het hoofd sector Grondgebiedszaken, de heer J.J.Th. Raets, tel. 045-753399.
Sollicitaties vóór 1 oktober 1993 te richten aan burgemeester en wethouders van Voerendaal, postbus 23000, 6367 ZG Voerendaal. D4372

UITSLAG TREKKING

GIROLOTERIJ

Prijzen op gironummer

f 100.000,-
1.140.254

f 75.000,-
2.117.049

f 50.000,-
3.258.545

f 25.000,-
517.026
2.263.585
3.924.068

f 10.000,-
63.420
171.612
1.306.207
1.443.996
1.683.066
2.023.236
3.006.295
3.249.827
3.465.365
3.809.945

f 5.000,-
1.004.479
1.931.777
2.196.036
2.214.325
2.643.523
3.734.870
3.980.929
4.274.920
4.948.415
5.551.663

f 2.500,-
468.323
1.101.607
1.146.546
2.563.563
2.713.003
2.798.234
3.732.475
4.103.663
4.326.286
6.141.626

Prijzen op eindcijfer(s)

f 1.000,- 1.877
f 500,- 7.032
f 100,- 184
f 60,- 913
f 40,- 70
f 20,- 18
f 10,- 1

Extra prijzen
Prijzen op gironummer
f 20.000,- 1.689.429

Extra prijzen op eindcijfers
f 150,- 8.746
f 75,- 8.764
f 50,- 522
f 25,- 055
f 15,- 32

Uw eigen rekeningnummer is uw lotnummer. Het inleggeld, één tientje, wordt circa 2 weken voor de trekking automatisch afgeschreven. Op uw rekeningafschrift staat de datum van de TV-bekendmaking. Een gewonnen prijs wordt binnen 1 week automatisch bijgeschreven.

BANKLOTERIJ

Prijzen op bankrekeningnummer

f 100.000,-
31.39.61.123

f 75.000,-
40.56.51.945

f 50.000,-
94.74.54.039

f 25.000,-
38.54.05.936

f 10.000,-
10.37.96.762

f 5.000,-
11.08.35.596
13.75.41.716
14.84.51.412
34.08.04.912
37.12.65.142
37.35.68.320
44.56.16.636
48.56.23.927
69.28.14.051
80.10.30.358

f 2.500,-
11.16.90.471
33.85.04.526
36.99.24.932
37.60.62.045
40.51.53.562
42.81.71.591
47.83.73.112
52.27.42.661
65.13.09.417
90.02.12.071

Prijzen op eindcijfer(s)

f 1.000,- 6.709
f 500,- 6.412
f 100,- 346
f 50,- 737
f 40,- 28
f 20,- 93
f 10,- 9

Extra prijzen
Prijzen op bankrekeningnummer
f 20.000,- 44.38.91.281

Extra prijzen op eindcijfers
f 150,- 2.886
f 75,- 7.433
f 50,- 292
f 25,- 210
f 15,- 16

De loterijen zijn goedgekeurd door de Staatssecretaris van Justitie onder nummer LO 700/088/207.71. De baten zijn bestemd voor de Stichting Algemene Loterij Nederland te 's-Gravenhage ten behoeve van landelijke, overkoepelende instellingen op het gebied van maatschappelijk werk, volksgezondheid, cultuur en natuurbehoud. Prijzen boven f 1.000,- worden belast met 25% kansspelbelasting.

TV-bekendmakingen

GiroLoterij 6x per jaar	GiroLoterij/BankLoterij 12x per jaar	BankLoterij 6x per jaar

GA MAANDELIJKS MEESPELEN.

Wilt u ook uw geluk beproeven? Vul dan onderstaande coupon in. Ook bestaande deelnemers ... op dit moment om de maand meespelen ... door het invullen van onderstaande coupon ... taan maandelijks gaan meespelen. U ontvangt ... deelname-bevestiging met de eerste speel...

Ik verleen hierbij, tot wederopzegging, MACHTIGING aan SUFA, Zomerhofstraat 64-68, Rotterdam ... onderstaande rekening(en) ten hoogste f ... trekking af te schrijven.

naam ______
adres ______
postcode/plaats ______
handtekening ______
datum ______

POSTBANK
VIA DE BANK

Stuur de coupon in een ongefrankeerde envelop ... SUFA, Antwoordnummer 2020, 3000 VB Rotterdam
GiroLoterij BankLoterij
De makkelijkste loterijen van de Nederlanders

PRIMA PERSONNEL

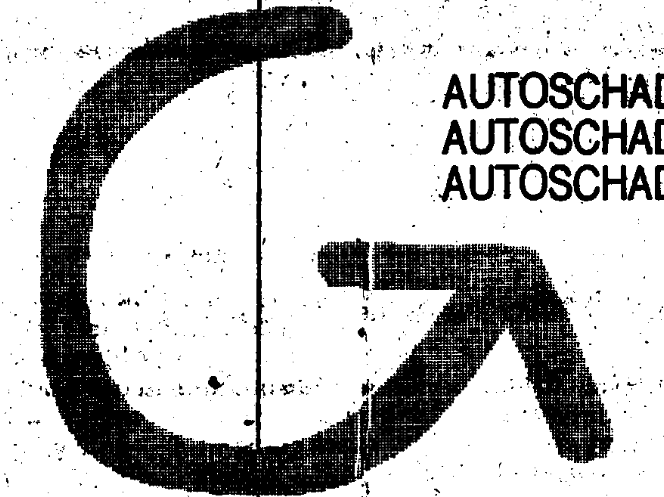
a UK based Conference and Exhibition Agency, invites application from Dutch ladies living in the Maastricht area, who are able to work as

RECEPTIONIST
or
HOSPITALITY HOSTESS

for 4 days at an international event taking place at the MECC in early November.
Applicants should apply in English or Dutch, stating work experience and language abilities, to:

Johanna Cryer
Prima Personnel
18 Valley Road
Harrogate HG2 OJQ
England
Telephone No: 09 44 423 567331

BOEIENDE BAAN PRIMA SALARIS..!

Autoschade de Vries bv werkt met een team van hoog gekwalificeerde vakmensen en is lid van van de landelijke ACOAT- selected en FOCWA- groep! Een autoschadebedrijf wat toonaangevend is voor de regio. Op het gebied van kwaliteit, service en vooruitstrevendheid willen wij eigenlijk nog beter worden en daar groeien we snel naartoe. Door de grote groei in ons orderpakket zoeken wij op korte termijn mensen die goed passen in ons technisch, vooruitstrevend team en oog hebben voor kwaliteit.

AUTOSCHADE-PLAATWERKERS
AUTOSCHADE-SPUITERS
AUTOSCHADE-MONTEURS

Heb jij een gedegen vooropleiding gehad en daarna voldoende technische en vakgerichte ervaring opgedaan met genoeg kennis van produkten en de nieuwste systemen? Wil jij werken met geavanceerde technieken en de meest moderne apparatuur, dan is dit echt iets voor jou! Wij bieden een boeiende baan in een plezierige werksfeer met jonge mensen en goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Durf deze uitdaging aan en stuur vandaag nog een brief t.a.v. Thom de Vries of bel ons even.

autoschade de Vries bv
GRASBROEKERWEG 28, 6412 BE HEERLEN, TELEFOON 045 - 72 24 63

Inrichtingswerk
cultureel medewerker m/v
Voor diverse instellingen in de omgeving van Geleen. U heeft min. een opleiding op MBO- of HBO-niveau in genoemde richting afgerond. Daarnaast heeft u bij voorkeur gedegen werkervaring en bent u stressbestendig. De werkzaamheden zijn divers en een grote mate van zelfstandigheid is vereist. Organiseren, regelen en het oplossen van problemen van mensen behoren tot uw functie. Wilt u meer informatie, reageer dan snel.

Informatie bij Astrid Ticheler, tel. 046-74 32 32, Geleen, Groenstraat 13.

De uitzend-CAO
In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

Ik vond

randstad uitzendbureau

F.D. BEISSEL
Verf Behang Vloerbedekking Schildersmaterialen

Op korte termijn zijn wij op zoek naar een

CHAUFFEUR M/V
voor regionaal vervoer

Moet in het bezit zijn van het chauffeursdiploma.
Schriftelijke sollicitaties sturen naar:
Fa. F.D. Beissel
groothandel in verf, behang en schildersmaterialen
postbus 54
6100 AB Echt
D4466

Als groothandelsbedrijf leveren wij sinds meer dan 100 jaar aan industrie en vakhandel.
Wij zoeken een

buitendienstmedewerker

voor onze
afd. grote en kleine elektroapp.
met goede vakkennis.
Sollicitaties, met de gebruikelijke informatie, richten aan:

EISENJANSEN
GmbH & Co. KG,
ALBERT JANSEN-STRAßE 8,
D 52511 GEILENKIRCHEN.
Groothandel voor plaatstaal, ijzerwaren, bouwelementen, grondwerken, sanitair, verwarming, elektro en elektro-apparatuur.

IVA/DES b.v. is een bedrijf met circa ... medewerk(st)ers dat is gespecialiseerd in data entry, detachering, sales promotion, responsverwerking en direct mail.

Voor onze vestiging in Heerlen zoeken wij op korte termijn

ERVAREN PONS/DATATYPISTES (m/v)

Ben je bereid om op afroepbasis voornamelijk in de avonduren ... te werken, schrijf dan naar:

IVA/DES b.v.
t.a.v. mevrouw C. Beckers
Wijngaardsweg 12
6412 PS HEERLEN

iva data entry services bv

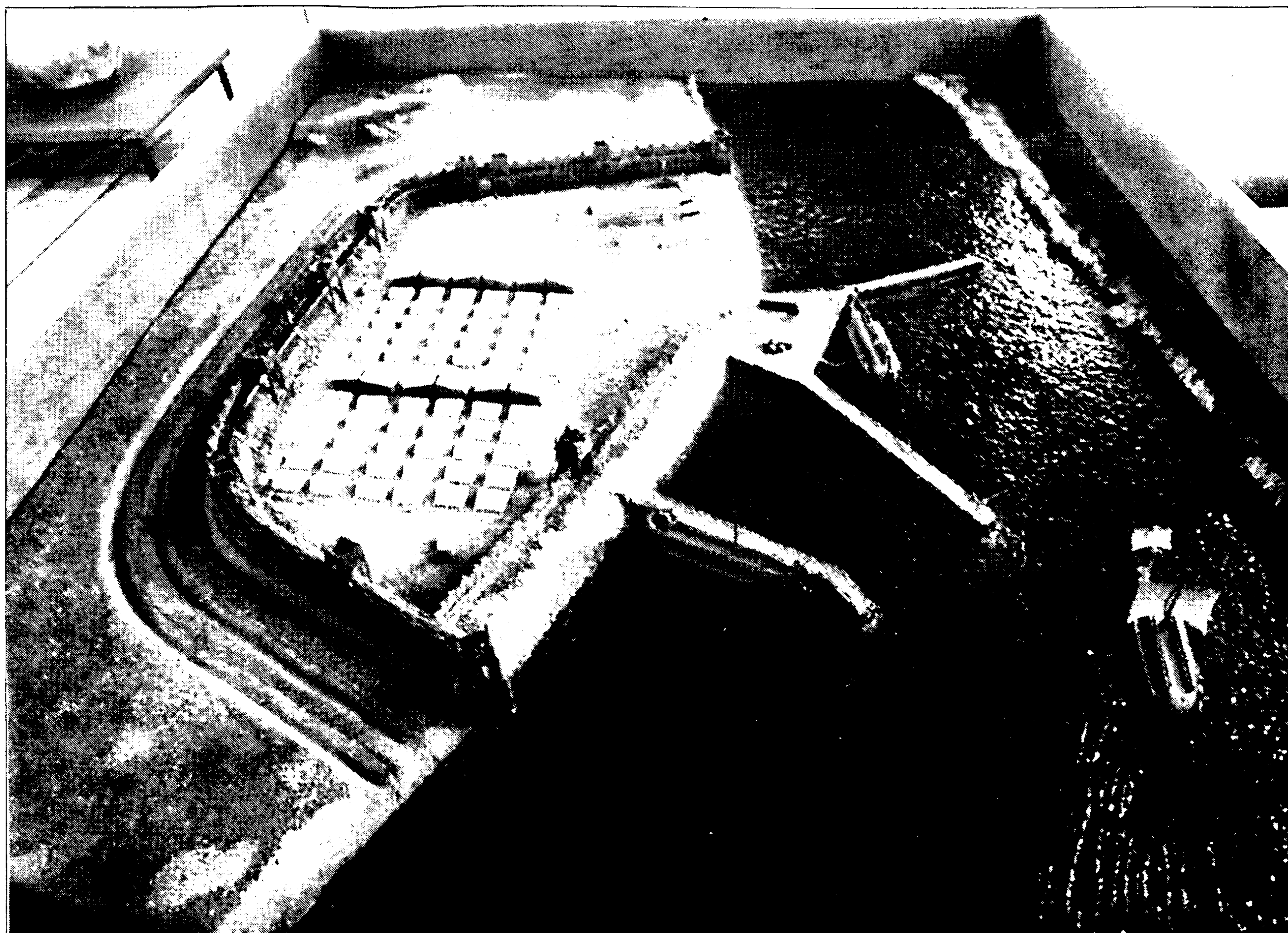
TOE DOE

BUURTRUM...
Doe er iets aan! De Nederlandse Stichting Geluidhinder helpt bij het vinden van een oplossing ... vormen van lawaai in en ...
NSG, Postbus 381,
2600 AJ Delft.

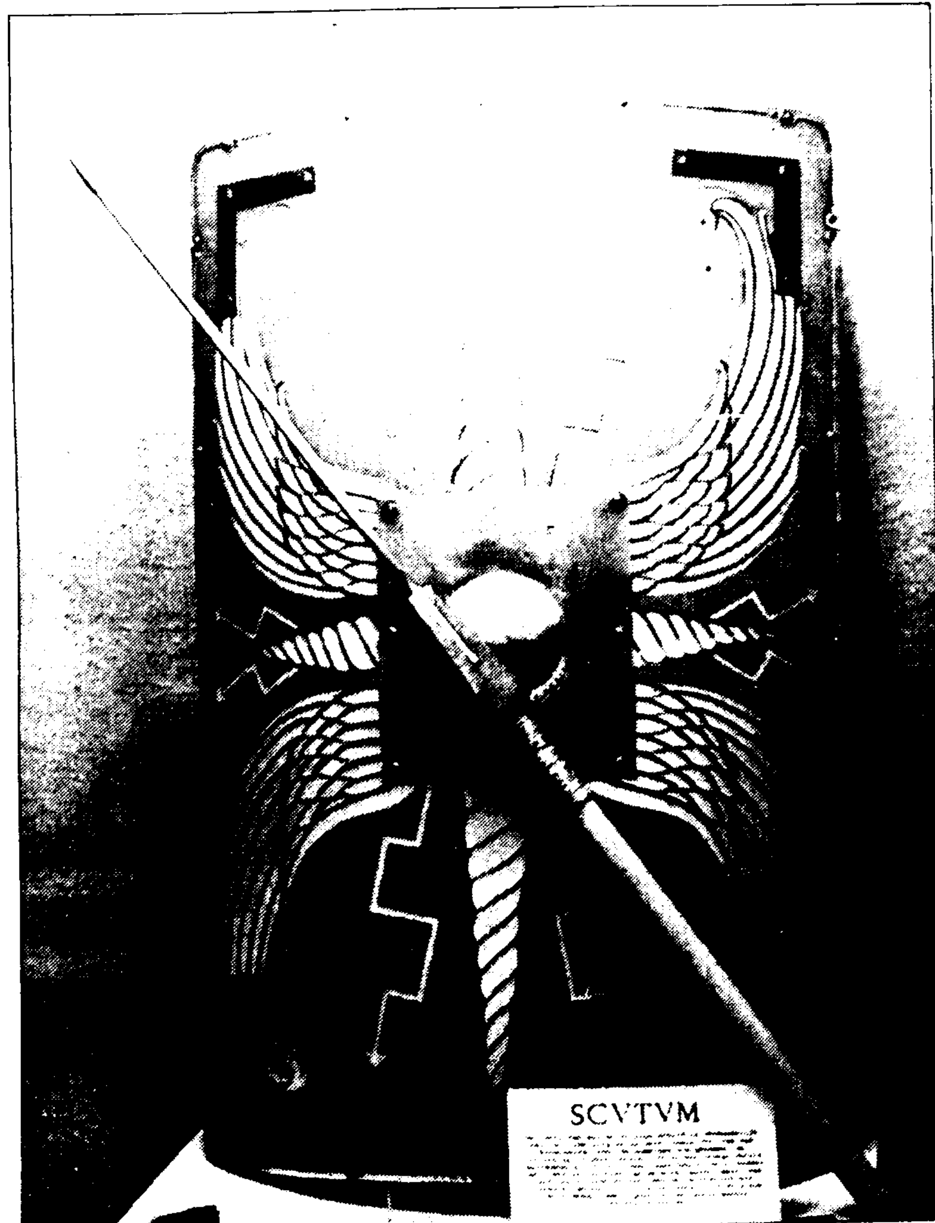
Het geheim van fort Flevum nadert ontsluiering

Hoe getergde Friezen de Romeinen mores leerden

Een van de mooie verhalen van de Romeinen over de Lage Landen is dat van de Friese opstand van 28 na Christus. De Romeinse prefect Olennius, zo verhaalt Tacitus, legde het Friese volk een te zware schatting aan ossehuiden op. Die konden niet worden opgebracht, waarop de Romeinen vrouwen en kinderen oppakten om ze in slavernij weg te voeren. Er brak een opstand uit. Romeinse soldaten die het Friese land doortrokken om de huiden te innen, werden aan het kruis geslagen. Olennius vluchtte met zijn leger naar het fort Flevum, waar hij door de Friezen werd belegerd. De oorlog eindigde in een dramatische Romeinse nederlaag. Negenhonderd Romeinen sneuvelden in het bos Baduhennae en vierhonderd anderen doodden elkaar, in paniek geraakt, op de hoeve van Cruptorix. Vanaf dat moment, zo vertelt Tacitus, hadden de Friezen onder de Germanen een klinkende naam.

● *De door amateur-archeologen gemaakte maquette van het Romeinse fort bij Velsen. Het model, hoe mooi ook, is ondertussen achterhaald. Uit recent onderzoek is namelijk gebleken, dat het fort nog een flink stuk groter was.*

● *Deze nagemaakte scutum (schild) en pilum (speer) waren geduchte Romeinse wapens.*

DOOR KERST HUISMAN

Het is jammer, dat Tacitus niet meer geografische bijzonderheden heeft gegeven. Historici zitten elkaar al vele tientallen jaren lang in de haren over de plaatsen, waar zich die dramatische gebeurtenissen hebben afgespeeld. Vooral het fort Flevum trok daarbij steeds de aandacht. Een Romeins fort raakt per slot van rekening niet zo maar zoek, dus dat was met enige moeite wellicht terug te vinden. Sommigen kwamen met ingenieuze oplossingen, maar bevredigend waren die oplossingen nooit, vanwege het ontbreken van vondsten uit de Romeinse tijd.

De meeste onderzoekers zochten Flevum ergens in het noorden, in de omgeving van het Vlie. Maar de Friese classicus Jan G. Ottema plaatste castellum Flevum midden vorige eeuw bij Castricum, en in 1943 sprak M.A. Beelaerts van Blokland het vermoeden uit dat Flevum wel eens bij Velsen kon hebben gelegen. Concrete sporen van Romeinse aanwezigheid waren daar toen nog niet gevonden. Bij de aanleg van water- en gasleidingen en de tunnels onder het Noordzeekanaal veranderde dat. Er werden in de loop der jaren steeds meer sporen uit de Romeinse tijd gevonden.

En het is nu zover, dat drs. Arjen Bosman van het Instituut voor Pre- en Protohistorie van de Universiteit van Amsterdam met zekerheid kan zeggen: het zo lang gezochte fort Flevum, waar Tacitus over vertelt, lag bij Velsen. Bosman zegt dat niet zomaar. Hij is al vele jaren intensief betrokken bij archeologisch onderzoek in die omgeving, eerst als amateur, en nu als wetenschapper, werkend aan een proefschrift. Er is nu zoveel gevonden, dat er bij hem geen twijfels meer leven.

Wie iets meer wil weten van die jarenlange opgravingen bij Velsen, kan terecht op een kleine maar ook rijke expositie van een selectie uit het gevonden materiaal. Die expositie, in het landhuis Beeckestijn te Velsen, geeft met het opgegraven materiaal, maquettes, nagemaakte voorwerpen en tekeningen een helder beeld van het Romeinse Velsen.

Een van de maquettes geeft de bestorming van het castellum door de Friezen weer. Dat er te Velsen inderdaad echt zoiets heeft plaatsgevonden, weet men uit de vele honderden loden slingerkogels die bij de opgraving zijn gevonden. De archeoloog Jaap Morel heeft op grond van die kogels een fascinerende reconstructie van de strijd gemaakt. Uit de plaatsen waar de kogels werden gevonden kon hij een aantal aanvals- en verdedigingsgolven afleiden. De kogels die in het vroegste stadium van de strijd werden gebruikt, waren volgens een bepaald model gegoten. Maar de kogels die in de laatste fase van de strijd werden gebruikt, vertoonden duidelijk het karakter van haastig maakwerk. Veel van die kogels hebben de vorm van een vingertop. In de laatste fase van de strijd stak de kogelgieter gehaast vele malen zijn vinger in de klei, en goot vervolgens de kleine gaten vol met lood. De laatste kogels waren ook duidelijk stukken kleiner dan de eerste, want het lood begon op te raken.

● *De aanleiding tot de Friese opstand van 28 na Christus: de onrechtvaardige Romeinse eisen bij het invorderen van ossenhuiden. De vlam sloeg in de pan toen de Romeinen vrouwen en kinderen in slavernij weg wilden voeren.*

Twee forten

Er zijn bij de afgravingen in feite twee Romeinse forten ontdekt. Het oudste, Velsen I, is volgens Bosman zeker castellum Flevum geweest. Het werd gesticht in het jaar 16. Er zijn veel sporen die erop wijzen, dat aan de bezetting van dit fort in het jaar 28 een abrupt einde kwam. Maar er is ook een jonger fort opgegraven, dat op enige afstand heeft gelegen: Velsen II. Dat is later in gebruik geweest, mogelijk tot 40 na Chr. Velsen I (Flevum) lag aan een vaarwater van circa 90 meter breed. Uit onderzoek van plantenresten is gebleken, dat het om een zoetwaterrivier ging. Bij het fort bevonden zich havenwerken. Er zijn vele honderden resten van steigerpalen gevonden. Deskundigen hebben al kunnen vaststellen, dat de palen die voor de kop van de havendam zijn gebruikt, in de winter van het jaar 21 zijn gekapt.

Op de tentoonstelling in Beeckestijn is een keur te zien uit de gevonden voorwerpen: Romeinse wapens, sleutels, speelstenen, stukjes spiegel, mantelspelden, fluiten, stukken touw, stukken textiel, werktuigen, potten, amforen, wijnvaten, die zijn gebruikt in waterputten. Spectaculair was de ontdekking van een waterput, waar drie grote wijnvaten van elk twee meter hoog boven op elkaar stonden. Opmerkelijk was ook de ontdekking van meer dan 500 tentharingen. Er waren drie typen: grote, doorsnee en kleine.

De tentoonstelling weerspiegelt ook iets van de dramatische gebeurtenissen die zich daar moeten hebben afgespeeld. Er zijn twee schedels te zien van gesneuvelde Romeinse militairen. Maar de meest dramatische vondst van Velsen I is niet op de tentoonstelling te aanschouwen. Het is vanwege de kwetsbaarheid weer in het depot opgeborgen. Het is het bijna 1,90 meter lange skelet van een soldaat, die in een van de waterputten werd gevonden, liggend op de rand van het onderste vat.

T.S. Constandse-Westermann heeft het skelet onderzocht. Zij kwam tot de conclusie dat het toebehoorde aan een circa 25 jaar oude man. Zijn rechterarm was duidelijk forser dan zijn linker, en is vermoedelijk heel intensief gebruikt. Hoewel hij nog jong was, moet hij al duidelijk last van reuma hebben gehad. De man had op drie- of vierjarige leeftijd voedselgebrek. Als volwassene had hij veel last van kiespijn aan de linkerkant van zijn gebit. Hij was aan zijn schedel gewond, maar die verwonding hoeft op zichzelf nog niet de dood te hebben veroorzaakt. Het kan zijn dat hij bewusteloos in de put is gegooid, en is verdronken.

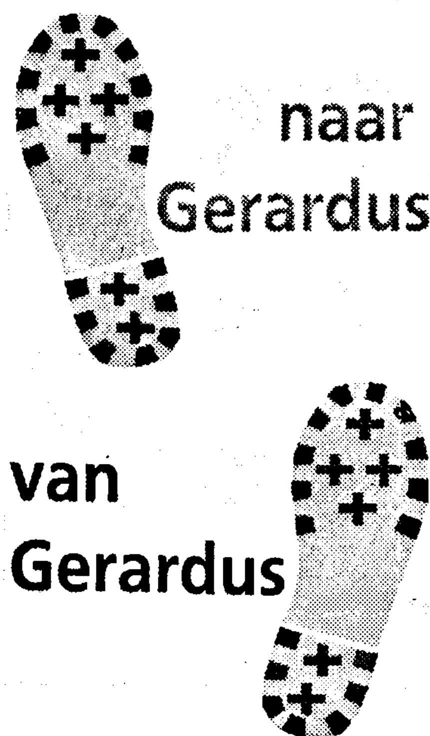
Fries

De man was weliswaar in Romeinse dienst, maar hij was geen Romein. Hij was namelijk flink langer dan de Romeinen. Constandse meent dat het om iemand dichter bij huis ging. Aangezien Noord- en Zuid-Holland vóór de Romeinse tijd bevolkt waren geraakt vanuit Friesland, heeft ze skeletmateriaal dat in Friese terpen is gevonden, vergeleken met dat van de dode soldaat van Velsen. Het hoofd van de soldaat bleek in veel onderdelen precies overeen te komen met een schedel uit Midlum. De man moet volgens de onderzoekster een Fries zijn geweest, die in Romeinse dienst was, en om het leven kwam bij de bestorming door zijn landgenoten.

Volgens Bosman maakt het Velser castellum de indruk een winterverblijf van het Romeinse leger te zijn geweest, een soort steunpunt in het achterland. Er is nog een nieuwe ontdekking gedaan, die de belangrijkheid van Velsen als nederzetting nog eens heeft onderstreept. Twee jaar geleden hebben amateur-archeologen namelijk niet ver van het fort een ritueel centrum opgegraven, ook uit die tijd. Bosman wil, vanwege de mogelijkheid van schatzoekerij door onbevoegden, nog niet vertellen waar het centrum precies is ontdekt. Maar zeker lijkt nu wel, dat Velsen toen een belangrijke militaire en religieuze nederzetting is geweest. Bosman veronderstelt zelfs: een soort 'hoofdstad' van Friesland.

Tentoonstelling 'Vindplaats Velsen'. Museum Beeckestijn, Rijksweg 136 Velsen (met bus te bereiken van NS-station Haarlem).

Voettocht naar Gerardus

Henk Erinkveld, redemptorist en lid van het pastoraal team van Wittem, heeft een paar maanden vrijaf. In die periode wandelt hij van Wittem, waar Gerardus vereerd wordt, naar de plaats waar hij ligt begraven: Caposele in Zuid-Italië. De voettocht door België, Duitsland, Frankrijk, Zwitserland en een groot deel van Italië is ruim tweeduizend kilometer lang. Erinkveld doet om de veertien dagen op deze plaats verslag van ontmoetingen en gebeurtenissen onderweg. Vandaag de vijfde aflevering.

Aankomen in Assisi

Aankomen is voor een pelgrim steeds weer een bijzondere ervaring. Bij het naderen van Assisi moest ik vaak denken aan Santiago de Compostella. Zes jaar geleden vergezelde ik een vriend op de laatste vierhonderd kilometer van zijn voettocht vanuit Apeldoorn naar dit Jacobus-heiligdom in Noord-West-Spanje. Op een stille zondagmorgen bestegen we de Vreugdeberg, vanwaar de pelgrim voor het eerst Santiago kan zien. Na vier maanden lopen keek Jan ontroerd uit over een zonovergoten stad, met in het midden als een glinsterend juweel de kathedraal: einddoel van zijn pelgrimstocht. Toen wij de stad binnen liepen, begonnen de klokken te luiden, alsof het helemaal voor ons alleen was. En in de kathedraal konden we gelijk aansluiten bij de feestelijke viering. Dat was pas Aankomen met een grote A.

Assisi is voor mij niet het einddoel, maar ik voelde er dezelfde spanning als zes jaar geleden; je leeft toe naar het moment van aankomen.

Assisi had ik al zien liggen vanuit mijn kamer in de jeugdherberg van Perugia: samengepakt lag het daar tegen de hellingen van de Monte Subiaso, in het golvende Umbrische land. Een groot deel van de laatste dagetappe had ik Assisi letterlijk voor ogen, en steeds beter waren de belangrijkste gebouwen te herkennen: de basiliek van Sint Franciscus, helemaal achteraan die van Sint Clara, en boven de stad de vesting Rocca Maggiore. En zo besteeg ik het grindpad langs de stadsmuur, alleen en in alle stilte.

Pas toen ik via de Porta San Francesco de stad binnen liep werd ik meegezogen in de *maelstrom* van mensen die in deze tijd van het jaar de bedevaart maken naar Sint Franciscus. Ook dit aankomen zal ik niet meer vergeten.

De vorige keer maakte ik melding van de moeite die ik toen had, ergens onderdak te vinden. Het lijkt wel of de gastvrijheid toeneemt, naarmate ik verder in het zuiden kom. Overrompelend, soms.

Een paar dagen tevoren was ik aangekomen in Magione, aan het Meer van Trasimeno. Het was een zaterdagnamiddag, en ik liep eerst de kerk binnen. Het was duidelijk dat een viering op het punt stond te beginnen: het altaar was versierd en er zaten al mensen. Een vrouw die ik al eerder in het stadje had ontmoet, en die nu in de kerk zat, wenkte mij naar voren; zij troonde mij, met rugzak en al, over het priesterkoor mee naar de sacristie. Onderwijl fluisterde ze me toe: 'We hebben een heel aardige pastoor, die weet vast wel een slaapplaats voor u.' De pastoor, naar schatting voor in de vijftig, stond in zijn kazuifel klaar voor de mis. Natuurlijk was er een plaats voor me, of ik na de viering maar even naar de pastorie wilde komen. 'U bent priester? Wilt u dan niet mee voorgaan in de eucharistie?' En voordat ik het goed en wel besefte stond ik naast hem aan het altaar.

Toen hij mij aan de kerkgangers had voorgesteld als een 'pelgrim ter voet onderweg van Holland naar Zuid-Italië' zagen ze onder het veel te korte misgewaad het bewijs: mijn inmiddels flink gehavende wandelkistjes...

Don Giuliano voerde zijn huishouden heel alleen; hij had al inkopen gedaan om voor zichzelf een potje te koken; maar de aankomst van een onbekende gast was een goede aanleiding om eens lekker samen uit eten te gaan. En zo zat ik een uur na de viering tegenover hem in Ristorante Franci, alsof we elkaar al jaren kenden.

Zulke ontmoetingen geven je vleugels en maken je tocht een stuk lichter.

'Heeft u nooit een moeilijk moment gehad?' vroeg een Maastrichtse toeriste die ik in Cortona tegenkwam. Het alleen zijn valt inderdaad wel eens tegen. Als je in je eentje door een dorpje trekt waar de dorpsbewoners in kluitjes bij elkaar staan te kletsen. Of als je dagen achtereen door de dichte bossen van de Toscaanse bergen trekt, en je ziet urenen urenlang geen mens: dan wil je wel eens even lekker van je afpraten in je eigen moerstaal, maar tegen wie?

Gelukkig zijn er vaak genoeg van die korte maar hartelijke ontmoetingen, die je je ineens weer thuis doen voelen in dit land. Zoals die oude man die je vanaf een terrasje toeroept: 'Kom hier even zitten en drink wat', of de dame uit Milaan die samen met je een Mariakerkje binnenloopt, en me midden in de kerk drie dikke zoenen geeft als ze hoort dat ik bezig ben aan een bedevaart naar Franciscus en Gerardus; of die vrachtwagenchauffeur die me per se een stukje wil meenemen, en me als aandenken zijn rozenkrans geeft om die voor hém te bidden als ik in Assisi ben.

Op een middag was ik op zoek naar een plekje voor de dagelijkse picknick. Ik vond een bank onder een boom bij een rijtje huizen. In mijn verbeelding zag ik de mensen daar argwanend naar mij kijken: 'wat moet zo'n schooier in ons laantje?' Maar daar kwam uit een van de huizen een echtpaar naar me toe met drank en fruit. Het opkomend gevoel van somberheid ('waar ben ik eigenlijk mee bezig?') was als bij toverslag verdwenen.

'Als ik eenmaal in Assisi ben, volgt de rest vanzelf,' schreef ik op menige ansichtkaart naar het thuisfront. Maar laat ik niet overmoedig worden: ik heb nog zeshonderd kilometer voor de schoenen. Eerst een paar dagen genieten in Assisi, en dan trek ik graag de wandelkistjes aan voor de lange laatste ruk.

Snoepreisjes. De kranten hebben er de afgelopen maanden vol van gestaan. Er kon bij wijze van geen bestuurder buiten een voet buiten de landsgrenzen zetten of de journalistieke wenkbrauwen werden al gefronsd. Maar ook de Fiod en de Rijksrecherche hebben inmiddels de handen vol aan het natrekken van vermeende corruptie. Vorige week vrijdag vertrokken delegaties van de gemeenteraden van Heerlen en Aken naar London. Op kosten van de belastingbetaler werden daar een modern bedrijventerrein en een stationsomgeving bekeken. De krant stuurde een mannetje mee, voor eigen rekening.

Heerlense raad droomt dagje weg in Londen

door JOOS PHILIPPENS

Trafalgar Square versus het Emmaplein, het monumentale Westminster contra de Pancratiuskerk, winkelen op The Strand of de Saroleastraat. Zoek de tien verschillen.

Zeven Heerlense raadsfracties hebben om kwart over zeven 's ochtends elk een lid op de Cityhopper gezet die in Beek de neus richt op Albion. Voeg daar vijf ambtenaren, een wethouder en de burgemeester aan toe en dan blijkt de gemeentelijke delegatie drie personen groter dan die van Aken.

Voorzitter Winand Schiffelers van de Kamer van Koophandel steekt de draak met het 'snoepreisje'. „Ik las in de krant dat er niet eens tijd was voor een diner. Ik zei toen: geen eten? Dan ga ik niet mee." Schiffelers is mee en dat betekent dat toch een vorkje wordt geprikt.

Op het programma staan een bezoek aan een bedrijvenpark en een station. Heerlen en Aken delen het vliegtuig naar Londen omdat ze samen een grensoverschrijdend bedrijventerrein willen maken. Dat moet honderd hectare groot worden en hoogwaardig bovendien. Op z'n vroegst in 1998 kan het eerste stuk grond worden uitgegeven.

Daarnaast is Aken dringend toe aan een gloednieuw station (onder meer wegens de komst van de TGV) en wil Heerlen het Geleendal tot bedrijventerrein maken. Eveneens hoogwaardig, maar met kleinere bedrijven. Eerste verkoop van grond: liefst gisteren.

Het gezelschap wordt bij 's werelds grootste luchthaven, Heathrow, gedropt waar het bedrijventerrein Stockley Park ligt.

Hier ligt de blauwdruk voor de Heerlense en Heerlens/Akense plannen. Geen willekeurig tegen elkaar geplakte fabriekssloodsen met schreeuwende reclameboodschappen. Geen af en aan rijden van luchtvervuilende dieselmachines.

Stockley Park ademt rust. Het gezelschap loopt over wandelpaden langs beekjes, tussen grasveldjes en struiken door. Stockley Park oogt als een universiteitscampus, met ook een centraal gebouw met restaurant, fitnessruimte, winkel en zwembad.

Als je niet goed oplet, zou je de bedrijven haast over het hoofd zien. Multinationals als Dow, BP, Apple en Toshiba hebben hier hun research- en computerafdelingen. Zo moet het Geleendal er rond 2005 ongeveer uitzien.

Gastheer Philip Vencken van het stedebouwkundig bureau Aukett Ltd benadrukt dat het toekomstige Geleendal ook iets teruggeeft aan de bevolking: een mooi wandelgebied.

„Ja, maar de natuur rond Terworm wordt toch maar weer terug gedrongen," sputtert Groen-Linkser Harrie Winteraeken tegen. Vencken besluit de discussie met: „Ik heb uiteindelijk liever dat ik van Terworm geniet dan een das."

De start van Stockley Park is opmerkelijk te noemen. Een consortium van vier bedrijven kocht in 1985 een voormalige vuilnisbelt. Het beloofde de gemeente Stockley in ruil daarvoor gratis goede wegen en een golfbaan aan te leggen. Op de rest van het terrein verrees het bedrijventerrein, dat het consortium winst moet opleveren.

Het klinkt te mooi om waar te zijn, maar de omgeving Heathrow is *big money*. Voor Heerlen gelden andere normen: de gemeente moet het 'concept Geleendal', waar nu vijf bureaus aan werken, zelf ontwikkelen en maar hoopt het straks te kunnen slijten aan een private partij.

● *Stockley Park, 'geprojecteerd' op het Geleendal zoals het er nu nog bij ligt.*

Foto: DRIES LINSSEN

De les die Stockley Park meegeeft, knopen de raadsleden en burgemeester Pleumeekers zich in de oren: vasthouden aan 'kwaliteitsrijke' bedrijven, alleen 'goede' architectuur en vooral: geen paniekverkopen als de uitgifte van grond tegenvalt.

De Heerlense raadsleden zijn onder de indruk van deze subtiele *brainwash*. 'Vasthouden aan het concept' wordt her en der gemompeld. Maar nieuws? Nee. Aukett heeft hetzelfde praatje al maanden geleden in Heerlen gehouden, met dia's van Stockley Park. Want Aukett ontwerpt ook de Geleendalplannen.

Opvallend is dat de meeste Duitsers nu voor het eerst horen dat Heerlen met nòg een hoogwaardig bedrijventerrein bezig is. Het woord Geleendal is bij het Heerlens/Akense overleg blijkbaar vermeden.

In onvervalst *cockney* erkent directeur Charlie Worchester namens de eigenaren van Stockley Park dat bij de start fors geprofiteerd is van de economische *boom* in de jaren tachtig. „De bedrijven leasen onze gebouwen voor 25 of 99 jaar, dat geeft langdurige zekerheid. Maar toch zijn we nu bereid tot verkoop. De markt is ingestort, dus we kunnen best wat geld gebruiken voor nieuwe gebouwen."

Als het op een absolute toplokatie als deze al moeilijk gaat, dan kan Heerlen z'n borst nat maken. Bovendien: Stockley Park was een vuilstort en dat is het Geleendal zeker niet. Het verzet van de milieubeweging zal in Heerlen een veel belangrijke rol spelen en op z'n minst tijd kosten. Allemaal risico's op miljoenenverliezen. En heeft Heerlen voldoende bestuurlijke durf om toch rustig vast te houden aan kwaliteit?

Maar Heerlen is niet helemaal aan de goden overgeleverd. Secretaris Peter Haane van de Kamer van Koophandel kondigt steun aan. „We zijn met het Liof en de stichting Pabida in onderhandeling over samenwerking," zegt Kamersecretaris Peter Haane. „Met een budget van zo'n dertien miljoen gulden voor investeringen kunnen we in het Geleendal een voortrekkersrol vervullen."

Wethouder Hub Savelsbergh slaapt op deze dag veel. In het vliegtuig, in de bus. „Ik heb dingen als deze altijd snel gezien," verontschuldigt hij zich: „Maar dat betekent geen desinteresse, hoor."

Maar toch: voor de man die zich dag en nacht inzet voor Heerlen, lijkt dit geen inspirerend dag... velsbergh hamert er immers o... regionale bedrijven in Heerle... drachten moeten krijgen, en k... het niet goed vinden met kriti... en vernieuwende Heerlense ar... tecten als Wiel Arets en Jo Coe...

Hij blijft vol overtuiging achter zijn koers staan. „We zijn goed b... zig met stedebouw in Heerlen. ... resultaat zul je over tien jaar zie...

Dan gaat het per bus dwars door Lonodon voor een korte *sightseeing tour*. Microfonist Vencken overtreft Rudi Carrell in de hoogste mate. „Hier wolten ze bouwe... maar dat magte nicht von der K... nig." Zelfs de Duitsers smeken hem in het Nederlands verder te gaan.

Burgemeester Jef Pleumeekers laat zich ontvallen het jammer te vinden dat het excentrieke 'tiete... gebouw' van Laurens Bisschero... dat aan de Akerstraat stond, is g... sloopt. Als de bus langs een zee... vooruitstrevend Londons gebo... rijdt, roept VVD-raadslid Jacq... de la Haye uitdagend: „Huub, ... vind jij daarvan?" Voor alle Hee... lense inzittenden is de boodsch... duidelijk.

In Oost-Londen volgt de bezich... ging van Broadgate. Twee oude stations zijn getransformeerd t... één, heel modern exemplaar. A... leen de Victoriaanse overkapp... is gehandhaafd.

Dat alles werd gratis gedaan do... een firma die in ruil daarvoor e... me kantoorgebouwen bovenop station mocht neerzetten.

In vergelijking hiermee is het Heerlense station een molshoo... „Bij de NS moet alles goedkoop, we hadden het ook graag ande... gezien," erkent Pleumeekers. M... er gloort hoop: het rijk geeft He... len een aantal miljoenen voor h... verbeteren van de stationsomge... ving.

Broadgate is beslist indrukwekkend, misschien inspirerend, m... ook lichtelijk ontmoedigend vo... wie aan Heerlen denkt. Maar da... wil Jan Bolk van het coördinere... de bureau HP niets van weten.

Hij vindt reizen als deze noodza... lijk om de politiek werkelijk inzicht te bieden in stedebouw op niveau. En toegegeven: als Heerlen, Maastricht en Sittard in een kringetje om elkaar blijven draaien, kom je niet verder dan een fantasieloos winkelcentrum als pakweg De Klomp.

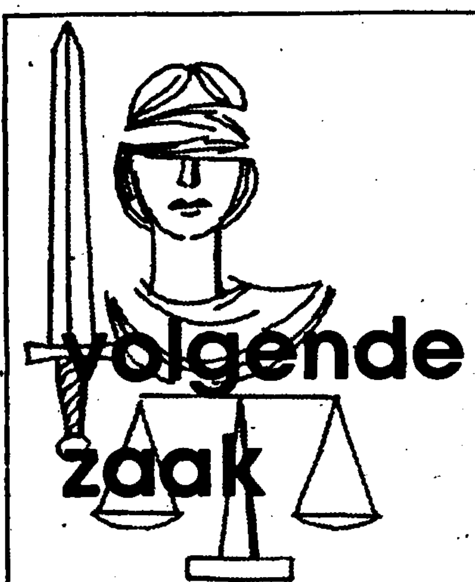
Dat moet dan de toegevoegde waarde zijn van een dag als de Londense: weg met het navelst... ren! Even van een afstand naar eigen stad kijken, zien dat het o... anders kan, ideeën opdoen, gec... culeerde durf ontwikkelen.

Heerlen investeert tonnen in de plannen voor het Geleendal, riskeert er miljoenen. En dan is de tien keer zevenhonderd gulden voor deze trip geen buitenspor... luxe. „Er gaan dagelijks ambte... ren en bestuurders naar sympo... die minstens 750 gulden kosten. Daar hoor je niemand over," zeg... Bolk.

Ook PvdA'er Arie Kuijper vindt dat het uitstapje zin heeft. „Aken en Heerlen krijgen precies deze... de informatie en je leert elkaar persoonlijk kennen. Dat vergemakkelijkt straks het overleg. D... is de toegevoegde waarde van e... leuke dag. Want ik zeg eerlijk da... ik plezier heb gehad."

Om half vier is het officiële programma afgelopen. Er wordt Indiaas gegeten, uiterst scherp, en dus ook flink geblust. Door een ... bereikt de groep het vliegtuig te laat, waardoor de Cityhopper p... tegen half twaalf terug is op Bee...

Ook nog de nachtnorm geschonden.

door rob peters

De zegen

'Ik geef haar mijn zegen.'

Sjo (39) maakt een ruim gebaar naar de publieke tribune.

Daar troont strijdlustig zijn ex Doortje met haar nieuwe bedgenoot Matje.

Zij kijkt met een blik van 'dat heb ik eerder gehoord.'

Vertrouwen doet zij de plotselinge goedertierendheid van Sjo nog niet.

Zij heeft tenslotte in haar trouw al het een en ander 'uitgedronken van die altijd dronken etterbal.'

Sjo heeft zijn scheiding van de rondborstige doch alleszins appetijtelijke Doortje nooit kunnen verkroppen.

In zijn wanhoop heeft hij al eens met een blik benzine paniek gezaaid in de straat waar zij woonde.

'Ik wilde even wat spullen uit de woning halen.'

Een zaakje dat dank zij het snelle optreden van buurtgenoten nog goed afliep.

Een maand na dat incident drong hij na een langdurig bezoek aan zijn stamkroeg, in de nachtelijke uren de woning van Doortje binnen.

'Ik stond op straat en wilde hulp en even met haar praten,' laat hij de rechtbank weten.

Doortje en haar vriend, geheel overbodig door advocate Dorien van Pelt als getuigen à décharge opgeroepen, hadden niet die indruk.

Het leek in de verste verte niet op een vreedzame missie.

Sjo had niet voor niets een straatverbod.

De ruit vloog uit de voordeur van Doortjes woning en Sjo stond in een mum van tijd met een knipmes in de gang.

Daar zag hij ook nog net Matje in zijn interlockje de trap afkomen.

'Dat dàcht ik wel,' moet hij nog geroepen hebben.

Zonder verder goedendag te zeggen, vloog zijn mes in het toch niet geringe, bovenbeen van Doortje.

'Snee even laten zien?' bood zij ter zitting rechter Fernhout welwillend aan, alvast haar rok opstropend.

'Nee, nee,' wimpelde de rechter snel af.

Poging tot doodslag, constateert officier van justitie W. Verbaas.

Sjo is verbaasd. Hij wilde toch alleen maar even praten.

De eis van vele maanden cel vindt hij belachelijk, zo blijkt uit een zeer lange monoloog.

Zijn raadsvrouwe Dorien van Pelt heeft bij haar première in de rechtzaal nog meer tijd nodig om dat duidelijk te maken.

Niet tot vreugde van rechtbankvoorzitter mr. J. Huinen, die al zijn ongenoegen over het zeer laat oproepen van getuigen heeft kenbaar gemaakt.

De vice-president heeft tenslotte niet voor niets met de deken der advocaten afspraken gemaakt over efficiënt gebruik van de zittingscapaciteit.

Sjo ontgaat het randgebeuren.

Hij is alleen met zichzelf bezig.

Kijk eens goed in buurmans tuin

Tuin kan in herfst nog vol op bloeien

DOOR FRANS WEGMAN

In de nazomer zien sommige tuinen er nogal kleurloos uit. Dat hoeft helemaal niet, want er bestaan genoeg planten die ook in september en oktober kleurrijk bloeien. Eenjarige planten, late vaste planten, dahlia's kunnen de tuin tot in november kleur geven.

Maak eens een wandeling langs de tuinen in uw omgeving en noteer de daar nog bloeiende struiken en vaste planten. Soms zal er nog een eenjarige tussen zitten, zoals Nicandra, met violetblauwe bloemen, waaruit grappige lampionnetjes als schijnvruchten groeien.

De plant zaait zich gemakkelijk uit, zodat het niet moeilijk zal zijn een zaailing te bemachtigen. Die kan dan volgend jaar uitgroeien tot een struik van wel anderhalve meter hoog. Het blad, met zijn lange tanden, is ook heel decoratief. Physalis lijkt wat op Nicandra, wat de lampionnetjes betreft, maar bij deze 'echte' lampionplant worden ze oranje. Beide vruchtvormen kunnen worden gedroogd en in bloemstukjes verwerkt.

● Gewoon langs de weg gefotografeerd: Afrikanen, Sedums en vuursalie. Foto: DRIES LINSSEN

In veel tuinen vallen nu de lila plakkaten op van Sedum spectabile, uit China. Jammer dat de bloemschermen vaak zo zwaar worden dat de plant uiteen valt. Dit is te voorkomen door de stengels tijdig aan te binden. Het is een vetkruid, van de familie waartoe ook de vroeg bloeiende gele muurpeper behoort, evenals een aantal bekende kamerplanten. Deze laatste zien eruit als vetplanten, zoals de Crassula-soorten. In de tuin is Sedum cauticolum uit Japan een fraaie bodembedekker, die roderoze bloemen krijgt, boven grijsblauwe, rood gestippelde bladeren.

In het wild komt in ons land hemelsleutel voor (Sedum teléphium). De Nederlandse naam komt voort uit het gebruik van vroeger, toen men stengels in de knop ondersteboven aan de zolderbalken hing. De bloemen bogen zich dan omhoog, naar de hemel, en ontvouwden zich als een symbool van het eeuwige leven.

Niet alle Sedumsoorten zijn even winterhard. S. spectabile trekt op zonnige dagen veel vlinders. Misschien is het ook u opgevallen dat er in de afgelopen zomermaanden zo weinig vlinders te zien waren. Ze vonden het te nat en te koud. Wij mensen trouwens ook. We lopen in deze periode wel elke ochtend tegen steeds méér spindraden op. En we komen ook steeds meer slakken tegen, want die hebben het in die nattigheid best naar hun zin.

Misschien krijgen we deze maand, zo rond St.-Michiel, toch nog een aantal warme dagen. Het is wonderbaarlijk hoe de planten daarop reageren. Dahlia's heffen hun bloemen naar de zon, en zorgen zo voor sprekende kleuren, rood en geel in talrijke pastelkleurige gradaties. Ook de rozen geven de moed niet op. Fuchsia's ‚blijven klokjes maken. Dieproze kleuren de bloemen van Anemone hupehensis, waarvan de rassen Praecox en September Charm donkerrose zijn. Ook anemonen èn asters kunnen tot diep in oktober blijven bloeien. Ze worden in pot gekweekt, dus u kunt ze nu nog planten.

Rudbeckia's zien hun uitdagende gele kleur verbleken, maar Verbena bonariensis (vroeger V. patagonia geheten) blijft fier zijn paarsviolette bloemen op de ranke, anderhalve meter hoge stengels overeind houden.

Op uw wandeling langs andermans tuinen zult u hier en daar ook een lichtblauw bloeiende struik tegenkomen met op seringen lijkende bloementuilen. De Amerikaanse sering (Ceanothus) verdient een goede, warme plek in de tuin. Eventueel tegen een muur op het zuiden, lekker beschut tegen de winterkou. Hij is niet helemaal winterhard. Bij strenge vorst vriezen de takken in, maar als u de voet tijdens vorst bedekt met stalmest, grond en sparretakken of stro, dan loopt hij subiet weer uit. Als u voldoende materiaal hebt dan kunt u de takken het best nog hoger beschermen tegen indrogen door vorst. De struik laat zich ook goed snoeien.

Blauwe of witte bloempjes heeft ook Hebe cupressoides. In verschillende tinten rood bloeien de Erica's, de winterheide E. carnea. Ze houden dit vol ondanks sneeuwval! Plant ze in zure grond, zoals naaldenbosgrond. Na de bloei, in het voorjaar, knipt u de uitgebloeide bloemen eruit en dan zijn ze volgens jaar weer present.

Zo zijn er nog wel meer, al dan niet overblijvende gewassen die tot vlak voor de winter invalt blijven bloeien. Afrikaantjes vormen daarvan een voorbeeld, maar ook teunisbloem, stokroos, slangekruid (Echium), goudsbloem, moederkruid, de vaste plant lathyrus, duizendknoop (Polygonum), bruidssluier en de indrukwekkende kattestaart (Amaranthus). Noteer de namen; vraag die zo nodig op bij degenen bij wie ze in de tuin staan. Dat vinden tuinliefhebbers-onderelkaar helemaal niet gek, en vaak levert het een stekje op!

Geld achter potten en pannen

Geld oppotten is een bekende uitdrukking, maar tegenwoordig bestaat er ook zoiets als geld àchter de potten. AEG introduceert voor het veilig opbergen van geld, waardepapieren en sieraden een kluis die in een keukenkastje achter de potten en pannen kan worden ingebouwd.

Er zijn twee modellen, passend in een kast met een uitwendige breedte van 50 of 60 cm. Met vier zware muurankers wordt de kluis aan de muur geklusterd. Met vier slotbouten wordt hij bovendien van binnenuit aan de zijwanden van de kast verankerd. Deurconstructie en slot zijn zo degelijk dat openbreken geen gemakkelijke en zeker geen snelle klus is. Bovendien is het geheel brandvertragend uitgevoerd.

Nu weten inbrekers natuurlijk ook al gauw waar Abraham de mosterd haalt (in dit geval misschien dicht bij de mosterdpot), maar de keukenkluis geeft zich niet gauw gewonnen. De deur is een 8 mm dikke staalplaat, voorzien van geïntegreerde scharnieren, dievenregel en antoboorplaat van mangaan. Het speciale brandkastslot is van Duits fabrikaat en de kluis voldoet in zijn geheel aan de strengste Duitse VDS-normen.

Een inbouwkluis voor een 50 cm-kast en een inhoud van 19 liter kost tegen de 1300 gulden, een model voor een kast van 60 cm (inhoud 23 liter) is 150 gulden duurder.

Eenvoudig, flexibel systeem cv-leidingen

Het buis-in-buis systeem voor c.v.-leidingen is al enige tijd bekend, maar de fabrikant heeft er een aantal vernieuwingen aan toegevoegd die de praktische mogelijkheden nog vergroten.

In de eerste plaats valt op dat de buis een fraai parelwit oppervlak heeft gekregen zodat de zichtbare delen geen storend element in het interieur vormen. De buis kan aan één stuk vanaf de rol worden gelegd. Lassen of solderen is dus overbodig. Nieuwe aansluitsets maken het Viegatherm systeem geschikt voor alle types radiatoren met of zonder geïntegreerde thermostatische kraansluiting, en voor wand-, vloer-, vaste of flexibele aansluitingen. Wanneer een bepaalde radiator (of een aantal) tijdelijk moet worden losgekoppeld (bijv. voor schilder-, behang- of andere werkzaamheden) hoeft de verwarmingsinstallatie niet te worden uitgeschakeld en afgetapt.

Bij installatiebedrijven is nadere informatie verkrijgbaar.

Wateruitloop en overloop in één

Praktisch en fraai, zo kun je het nieuwste badsnufje van Hansgrohe wel omschrijven. Het gaat om een wateruitloop met geïntegreerd afvoer- en overloopgarnituur, voorzien van Kiwa-keur. Met deze Exafill kun je niet alleen het bad vullen maar het ook tegen overlopen behoeden. Bovendien is via een schuifmechanisme in dit accessoire tevens de afvoerstop te bedienen.

De Exafill is voorzien van drie perlatoren die de zodanig verstelbaar zijn dat het bad zonder geklater, dus vrijwel geruisloos, kan worden gevuld. En snel, want er stroomt zo'n dertig liter per minuut in de kuip. Het snel vullen van het bad heeft als extra voordeel dat het water niet al gedeeltelijk is afgekoeld als je erin wilt stappen. In principe kan vrijwel elk bad met de door zijn elegante vormgeving opvallende Exafill worden uitgerust.

Groetjes uit Oostenrijk

DOOR JO REIJNDERS

De Brunssumse wijk Treebeek is zo vlak als een Fries weiland. Maar wie door de Marsstraat, de Saturnusstraat of een van de andere straten van deze 'kometenwijk' wandelt, waant zich toch een beetje in Oostenrijk. Sinds eind 1947 staan er ongeveer dertig houten huizen, door de buurt steevast 'Oostenrijkse woningen' genoemd. Indertijd uit Oostenrijk 'gehaald' en neergezet door Staatsmijnen om er beambten van de staatsmijn Emma in te huisvesten. Nu een geliefde woning, die maar moeilijk te koop is. Want niemand wil er weg.

In enkele huizen wonen nog de originele bewoners. Zoals het echtpaar Boesten, dat in 1947 tussen Kerst en Nieuwjaar als allereerste gezin met één kind zijn intrek in de gloednieuwe houten woning nam. Ze woonden al in de buurt en konden in de weken voor Kerstmis het bouwproces van nabij volgen. Eerst werd de betonnen kelder gestort en het betonnen dek waar het huis op moest komen te staan. Op dat dek werd een bakstenen plint gemetseld. Als bouwpakketten kwamen de grenenhouten woningen op grote vrachtwagens aan uit Oostenrijk. Het huis zelf stond binnen enkele dagen overeind. De grote panelen konden simpel en vlot in elkaar worden gezet. Het meeste werk zat 'm nog in de afwerking van dak, schoorstenen en sanitair.

Sinds de komst van de huizen is er in de buurt weinig veranderd. De Oostenrijkse huizen drukken nog steeds hun stempel op het straatbeeld. De jonge berkeboompjes van toen zijn nu volwassen exemplaren geworden, waaronder de woningen hier en daar schuil gaan. Zo valt het ook niet op dat de huizen er niet allemaal hetzelfde uitzien. Kleine verschillen zijn er op de plaats van de ramen en tuindeuren. De ene woning heeft de tuindeur achter, de andere van opzij. De huidige verschillen zijn ontstaan door de creativiteit en zelfwerkzaamheid van de bewoners. Naarmate de gezinnen eest groter, en daarna door het vertrek van de kinderen weer kleiner werden, is er aan de huizen gesleuteld. Of beter gezegd, gezaagd en vertimmerd. Want een interne verbouwing was meestal een makkelijke klus. En ook het plaatsen van een extra raam was een makkie. De zaag in de houten gevel zetten en het gat was klaar. Geen hak- of breekwerk met de bijbehorende rommel. Alleen de isolatie op de 'gewonde' plek weer bijwerken.

● Na zesenveertig jaar staan de Oostenrijkse huizen er in Treebeek nog uitstekend bij. Foto: KLAUS TUMMERS

Geïsoleerd waren de woningen van meet af aan al goed. De buitenwanden bestaan allemaal uit dubbele panelen met daartussen een isolerende aluminiumfolie en nog een soort dik papier. Hoewel er in 1947 van thermopanebeglazing nog geen sprake was, hadden de huizen die typische dubbele ramen uit de Alpen meegekregen. Van binnen en van buiten een soort voorzetraam, dat met een schroevedraaier geopend kon worden om het glas ook van de binnenkant te kunnen wassen. In de dubbele tuindeur alleen al zaten maar liefst 48 ruitjes, die allemaal van twee kanten moesten worden schoongemaakt. Maar als beloning was het daarom ook lekker warm in de winter. En koel in de zomer.

In de meeste huizen zijn de ramen intussen vervangen door nieuwe exemplaren, met 'echt' dubbel glas. Maar meer dan de kozijnen hoefde er de laatste jaren niet te worden vernieuwd. De kwaliteit van het hout is zodanig, dat de woningen bij regelmatig onderhoud nog met gemak een generatie meekunnen.

Vroeger kreeg het buitenhout een behandeling met carbolineum. Meestal om de vier jaar. Een vies werkje, en bovendien stonk het hele huis drie weken na de klus nog naar het spul. Toen viel het onderhoud van de huurwoningen nog onder de technische dienst van de staatsmijn Emma. Halverwege de jaren zestig hebben de meeste families de woning gekocht en werden ze zelf voor het onderhoud verantwoordelijk. Nu nemen ze meestal modernere verfsoorten, die ook goed impregneren en toch UV-bestendig zijn.

De oorspronkelijke indeling van de Oostenrijkse huizen is niet meer in alle woningen terug te vinden. Op een oppervlakte van ongeveer acht bij acht meter beschikte het gezin beneden over een kleine hal met trap, een keuken, woonkamer en nog een kamertje dat als zitkamer, studeerkamer of extra slaapkamer kon worden gebruikt. Op vier plekken kon worden gestookt. In de kleine kamer, en tegen dezelfde wand in de woonkamer, stonden twee kolenhaarden. En hetzelfde systeem werd toegepast in de keuken en de andere helft van de woonkamer. Vier kolenhaarden dus, die gevoed werden met gratis of goedkope kolen van de eigen mijn. Een aparte kolenkelder diende als opslagruimte. De warmtebronnen van beneden zorgden ook voor behaaglijkheid boven. Er hoefde maar een deur naar de gang te worden opengezet.

Boven zijn er drie slaapkamers en een kleine badkamer. In sommige huizen is die badkamer vergroot door in het spitse dak een uitbouw te maken. Maar ook in de originele badkamer is plaats voor een ligbad of douche. Hout speelde ook binnen een grote rol. De binnenpanelen dienden tegelijk als afwerking en ze zijn uit als een schroten wand. De plafonds waren van zachtboard met kleine balkjes. Veel wanden en plafonds zijn vervangen door eigentijds materiaal. Maar hout of pseudohout blijft toch de boventoon voeren. Vaak is de kleine kamer beneden bij de grote kamer getrokken, zodat er een ruime L-vormige woonkamer is ontstaan. Op het eerste gezicht was dat niet veel werk. De wand tussen de twee kamers bestond uit twee muurkasten. Maar in het midden stond de schoorsteen van de twee haarden. En die moest tot boven in de nok van het dak worden afgebroken.

Om elke Oostenrijkse woning ligt genoeg grond om er een aardige tuin van te maken. Ook het echtpaar Boesten geniet van gazon, terras en bloemen.

Regelmatig stoppen auto's voor de deur. De inzittenden stellen telkens dezelfde vraag: of er ergens in de buurt zo'n huis te koop is. Dat van Boesten in elk geval voorlopig zeker niet. Misschien eens doorrijden naar de Molenberg in Heerlen. Daar staan er ook nog.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Het Amerikaanse leger te Schinnen vraagt te huur

woningen

met 3 of meer slaapkamers, ruime leef- en woonruimte en garage. Op goede stand gelegen. Contract voor minimaal 5 jaar met een optie voor verlenging van nog eens vijf jaar. ☎ 04493-7342 of 7416 of 7345.

Te huur gevraagd in

Maastricht, Heerlen en Kerkrade

ruimte tussen 500-1.000 m2, kan ook kelderruimte, oude fabriekshal, pakhuis, oude discotheek, etc. Tel. 046-581114 of Postbus 5223, 6131 PE Sittard.

Omgeving Brunssum

Te huur gevraagd

Vrijstaand of ruim halfvrijstaande woning met 4 slpkrs. voor Deens officiersgezin met 2 kinderen, voor een periode van 3 jaar. Werkzaam bij Afcent, Brunssum. Gaarne spoedig te aanvaarden. Contact, tel. Dasu Afcent: 045-262635, Jette Bakers. Maandag na 8.30 u.

Te huur gevr. BOERDERIJ met stallingen voor het gebr. van dieren. Br.o.nr. B-04596, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. woonhuis omg. LANDGRAAF, met tuin. Tel. 045-326896, na 18.00 uur.

5 Min. van centrum en airport Maastricht

150 m2 magazijnruimte

f 600,- p.m.; 2 kantoren, 32 m2 en 60 m2 magazijnruimte *f* 750,- p.m.; 2 kantoren 90 m2, *f* 950,- p.m.; winkelruimte 100 m2 en 45 m2 magazijnruimte *f* 1.500,-. Telefoon 043-640088 of 043-335840.

Eenpersoons appartement

te Nuth. Gemeubileerd/gestoffeerd, voor werkend persoon. Telefoon 045-241784.

Prachtig gelegen 4/5 kamer-appartementen met c.v. Op de HEESBERG, gunstig t.o.v. het centrum van Heerlen. Huurprijs v.a. *f* 675,- per mnd. Inlichtingen: De Boer, Den Hartog, Hooft B.V. Telef. 020-5405540 (9.00-12.00).

Woon/kantoor/bedrijfs- en hobbyruimte te BEEK, v.a. *f* 75,- m2, zeer gunstig gelegen. Tel. 03404-53669, fax 03404-55146.

BEMELEN, gemeubileerde en ongemeubileerde studio en inger. bungalow te huur. Inl. ☎ 04407-1321 b.g.g. 2327.

Gemeub. appartement te huur per 1 oktober te Nuth, *f* 750,- per maand all-in. Telef. 045-241592/244240.

Te huur 1-kamer APPARTEMENT in Sittard voor 1 pers. Tel. 046-528486.

Te huur nabij Epen 1-pers. gemeubileerd APPARTEMENT. Inl. ☎ 045-440059.

Te huur APP. m. woonk., slpk., keuk. en bergruimte. Nieuwbouw. ☎ 045-257090.

Te h. gestoffeerd APPARTEMENT in Geleen, woonk. met open keuken, 1 slpk., badk., hal, eigen parkeerpl., *f* 900,- p/mnd excl. *f* 80,- servicekosten. ☎ 046-758387.

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. ☎ 045-241588.

Te huur woning in centrum MAASEIK, 4 slpks. + garage. ☎ 09-32.89866285 na 18 uur.

Te huur gemeubileerd APPARTEMENT te Heerlerbaan. Telef. 045-413568 tot 18.00 uur.

Van oktober tot april in natuurgebied te Geulle gemeubileerd HUIS, 3 slpks., alle comfort. Tel. 043-641580, b.g.g. 046-512075.

Te huur in KERKRADE compleet ingericht kantoor, *f* 350,- p.mnd. ☎ 045-424426.

Te huur in KERKRADE appartement 100 m2, nieuwbouw. ☎ 045-424426.

Te huur loods/garage in EYGELSHOVEN. ☎ 045-424426.

SCHIN OP GEUL. Te huur appartement, all-in. ☎ 04459-2208.

Te huur weg. omstandigheden ruim APPARTEMENT in centr. van Kerkrade, grote living, 3 slpk., badk. met ligb., huurpr. *f* 450,- p.mnd. ☎ 045-464579. Klifstr. 23, Kerkrade.

Wilt u uw huis verkopen in de regio Zuid-Oost Limburg?

Dan vindt Makelaardij HONINGS het volgende voor u belangrijk:

* Uit sociaal en financieel oogpunt dienen huizenzoekers aan beide zijden van de grens benaderd te worden. Uit sociaal oogpunt omdat iedere huizenzoeker een eerlijke kans dient te krijgen. Uit financieel oogpunt omdat een groter marktgebied meer kandidaten voor uw huis oplevert en dus een grotere kans geeft op een hogere opbrengst.
* Aangezien het huizenbestand van Makelaardij HONINGS wegens de snelle verkopen eenvoudigweg niet kan groeien betekent dit voor u altijd optimale inzet bij de verkoop van uw huis.
* Geen verkoop geen kosten en nooit advertentiekosten.
* De verkoop wordt PERSOONLIJK verricht door een ECHTE makelaar.

Vind u dit ook belangrijk? BEL ONS EVEN! 045-460444.

Kerkrade/Eygelshoven

Achterschouffert 93 (zijstraat Nieuwenhagerweg). In een nieuwe wijk en aan boerand gelegen halfvr. woonhuis met garage, L-vormige woonkamer met zeer luxe open haardpartij, 3 slpkmrs., vaste trap naar 2e verd. met mog. voor 4e slpkmr., bwj. 1990. Zeer spoedig te aanvaarden. Vraagprijs *f* 239.000,-

Schaesberg - Dr. Nolensstraat

Halfvrijstaand onderkelderd woonhuis, 3 slpkmrs. met garage. Aanv. in overleg. Vraagprijs *f* 139.000,-.

Merkelbeek, Bernhardstraat 1

Zeer ruim halfvrijstaand woonhuis met inpandige garage, 3 kelderruimtes, Z-vormige woonkamer met open haard en schuifpui naar terras, 3 ruime slpkmrs., vaste trap naar zolder etc. Vraagprijs *f* 279.000,-.

Sittard, Karolingenstraat

Nieuw modern en luxe uitgevoerd vrijstaand landhuis met garage, zeer ruime living, met open haard, 3 slpkmrs., mooi gelegen op ruim perceel. Dit pand voldoet aan de hoogste eisen die men aan vormgeving en wooncomfort kan stellen. Vraagprijs *f* 445.000,-.

Tel. 045-460444.

MAKELAARDIJ HONINGS

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen:
Geleen-Beek-Stein, woningen in alle prijsklassen.
Schimmert-Hulsberg, (half)vrijst. won. tot *f* 350.000,-
Heerlen-Brunssum e.a. (half)vrijst. tot *f* 500.000,-
Susteren-Nieuwstadt, bung. of vrijst. won. tot *f* 450.000,-
Stein e.o. vrijst. en halfvrijst. woningen tot *f* 350.000,-
Valkenburg e.o. vrijst./land./bung. tot *f* 475.000,-
Brunssum, vrijst./halfvrijstaand won. tot *f* 300.000,-

Makelaarskantoor L. Janssen B.V.

Tel. 046-335840 na 17.30 uur 046-339072.

Te koop gevraagd

Fabriekscomplex, klooster of boerderij met 50 Ha aaneengesloten, gelegen in Limburg.
MEYERS BELEGGINGEN BV
Tel. 045-441289 / 443232; fax 045-441287.

Bouwgrond en Huizen gezocht!

Voor onze klanten zijn wij voortdurend op zoek naar geschikte objecten in het gebied aan de grens. Maak gebruik van onze deskundigheid en ervaring bij de verkoop van onroerende goederen in het grensgebied!
Wij geven u raad bij:
* de reële prijsstelling
* de afwikkeling zonder problemen
* en snelle verkoop van uw huis.
Overtuig u van onze betrouwbaarheid!!!
Overleg vrijblijvend met onze deskundige, internationaal ervaren raadgevers.
Profiteer van onze ervaring want bij APPEL telt:
"Een goede raad spaart veel geld"
250 DM BELONING
betalen we aan diegene, die ons helpt aan iemand die zijn huis verkoopt. Bel voor meer informatie!!!

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL
0949-241-27715 • 9.30-13.30

Mechelen, gemeente Wittem.

Hoofdstr. 71. Monumentaal vakwerk-woonhuis, pr. *f* 89.000,- k.k. Bezichtiging ZONDAG 19 SEPTEMBER tussen 14.00-15.00 uur. Ind.: hal, 2 woonk., keuken, badk., w.c., kelder, 3 slaapkamers, mogelijkheid bouw garage. (Meest geheel gerenoveerd worden).

Te koop te Valkenburg (Strabeek). Uitstekend gelegen

bouwterrein

oppervlakte circa 2.935 m2. Inlichtingen: 04406-40177.

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner

Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.

Belt u ons:

09-49.24072037 of 045-316070.

Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte *f* 250,- en een presentje.

**** Leuk huis gezien ??****

Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM

Van de Pas. de makelaar van de koper!

Eygelshoven: halfvrijstaand woonhuis met cv. mogelijkheid tot bouwen garage. Ind.: woonk., keuken, hal met toilet, 3 slpkrs., badkamer, zolder via vliezotrap, opp. perc. ca. 206 m2, bouwjaar 19991-1992 *f* 170.000,- k.k. Inl.: makelaarskant.

van Wersch BV, makelaar O.G.

Stationsstr. 54, 6461 EJ Kerkrade. Telefoon 045-452234.

Direct en zeker uw huis verkocht!!!

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****

Met tienduizenden guldens voordeel;
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Ook voor 't de beste Hypotheek!

Bouwkavels in bedrijvenpark

Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel

met woning

Kavels zijn gelegen in Susteren.
Prijzen vanaf *f* 36.000,- (excl. BTW)
Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Enorm verkoopsucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling *f* 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Partikulier vraagt met SPOED woonhuis, achterstallig onderhoud geen bezwaar. ☎ 040-128897.

Oud HUIS gezocht, liefst met wat tuin. ☎ 040-518428.

Te koop halfvrijstaand woonhuis, HEERLERHEIDE. ☎ 045-214151.

Te k. tussenliggende EENGEZINSWONING te Rennemig Heerlen, vr.pr. *f* 162.500,- kk ☎ 045-229001.

HEERLEN, Beersdal, exceptioneel mooi en degelijk verbouwde woning met grote kelder en dubbele garage. *f* 179.000,- k.k. Inruil huidige woning mogelijk. Wijman & Partners. 045-728671.

Doe-het-Zelvers let op!!! Vieserweert-Visserweert 31, de Parel in de taille van Limburg, schitterend aan de Maas en midden in natuur gelegen, halfvrijstaand binnen nog grotendeels te renoveren boerenwoonhuis op een perceel van ca. 300 m2. Ca. 2 autom. van de snelweg, afslag Susteren richting Roosteren. KOOPPRIJS *f* 98.500,- k.k. Netto maandlast ca. *f* 467,- per maand. Denis Vastgoed, telef. 040-518428.

HEERLEN-Promenade, luxe app., woonk. met parketvl. en balkon, 3 slpk., geel. keuken, douche, kelder, *f* 179.000,- k.k 045-742550.

MERKELBEEK, Broenstel 19: 2 onder 1 kap woning, bwj. '90 in kindvr. omg., tuin op zuiden, garage, bijkeuken, ruime L-vorm. woonk. met luxe keuken, 2 slpk., grote badk. met ligb. en douche, 2e toilet, vaste trap naar ruime zolder, vr.pr. *f* 232.000,- k.k 04492-1072.

KERKRADE, de Locht 95. Vrijst. woonh. met loods op perc. van ca. 690 m2 voor vele doeleinden geschikt, *f* 225.000,-. k.k. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

EINIGHAUSEN/Sittard Vrijstaand woonhuis. Ind. woonkamer, keuken, 3 slpks, badkamer, zolder en div. kelders. Kunststof kozijnen. Prima onderhouden. Vr.pr. *f* 239.000,- k.k. Seegers o.g. ☎ 046-525318.

WOONHUIS te koop gevraagd tot *f* 200.000,-. Geen makelaarskosten. Telef. 045-727173.

Kerkrade-Haanrade

Jan Vermeerstraat 23
Geschakelde woning met inpandige garage op rustige ligging. Tuin met optimale privacy, L-vorm. woonk. met plav. vloer, aparte keuken, slaapk./study. Verd.: 3 slaapk., badk., div. kasten. Prijs *f* 249.000,- k.k. Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

België

Heusden-Zolder: bouwkavel te koop van particulier. 3.800 m2, mooie ligging op 20 min. van Geleen. Direkte verbinding E314 Vr.pr. *f* 155.000,- Tel. 09-32.14231911 na 19 uur 09-32.11222095.

Te koop landhuis met praktijkruimte te

Hoensbroek

Wilhelminastraat 155. Prijs op aanvraag. Tel. 045-242676.

Beek

Hoeferpark 23. Comfortabele woning, rustig gelegen aan plantsoen, op goede stand. Ruime indeling: 4 slpks, 2e toilet, grote kelder, leuke tuin. Het geheel is in goede staat. Vr.pr. *f* 239.000,- k.k. Inl.: 046-744836.

Genk (Blg.)

Te koop van particulier mooi landhuis nabij centrum, exclusieve wijk, plm. 20 are. Inl. 04754-85854.

SIMPELVELD te koop royaal woonhuis met c.v., tuin, woonk., keuken, 3 slpkrs., badkamer, kelder en zolder. Vr.pr. *f* 279.000,- k.k. Telefoon 045-441977.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

BRUNSSUM. Gel. aan de rand van de heide, uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met inpand. gar. Mog. voor 2e auto of hobbyruimte, was-en voorraadkelder, woonk. 40 m2 met parketvloer, betegelde keuken incl. alle app., serre met schuifpui, 3 slpk., badk. met ligbad en douche, vaste trap naar zolderverd. met 4e slpk. v.v. van dakkapel, bergzolder. Tuin geh. privacy, woonhuis geisol., dubbel glas en ged. voorzien van rolluiken. Aanvaarding in overleg, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-256934.

SUSTEREN. Bungalow op ruim perceel. Ind.: woonk., keuken, serre, 3 slpks., badkamer, kantoor, studio, hobby-kelder, vrije ligging, pr. *f* 398.000,-k.k. Seegers o.g. ☎ 046-525318.

HEERLEN, moderne eengezinswoning aan de Rietveldstraat. Mogelijke premie overname. Wijman & Partners. ☎ 045-728671.

MAASTRICHT Wijck, zakenpand met bovenw., gunstig gel. *f* 425.000,-. ☎ 04455-2659.

Te koop in SITTARD, "industriepark Noord", dr. Nolenslaan, op 'top' lokatie riant landhuis met naast gelegen bouwplaats. Volledige detailhandel toegestaan. Inl. 046-529368.

BRUNSSUM, v. Goyenstr. 18. Goed gelegen halfvrijst. woonh. met loods (100 m2), geh. onderkelderd, in goede staat van onderh. Ind.: L-kamer met plavuizen. Eiken aanb.keuken met app., overd. terras, 3 slpks., badk. en zolder. Kunstst. koz. met dubb. begl. en ged. voorz. van rolluiken. Vr.pr. *f* 235.000,- k.k. Inl. Hamers Assurantiën / Onr. Goed. Telefoon 045-255872.

HEKSENBERG te k. (vrij) i.z.g.st. verk. tussenwoning met achtertuin/toegang. Ind.: gang, doorl. woonk., keuken, badcel, berging, 2 slpkmrs., kelder. Tel. 045-711266.

Te koop GEVRAAGD rustig gelegen object voor atelier, tenminste 35 m2, v.v. electr. - en wateraansluiting, met tuin, regio Slenaken-Teuven-Epen-Sippenaken. Offerte a.u.b. per fax 04457-1309.

Te koop tussenliggende eensgezinswoning met garage te BRUNSSUM-Noord, vraagprijs *f* 160.000,- k.k. Telef. 045-254411.

Van particulier te koop, Reeweg 90, Abdissenbosch gem. Landgraaf, BOERDERIJ met woonhuis en tuin. Mogelijkheid om bouwplaatsen te creëren. Totale opp. plm. 3.500 m2. Ook in gedeelten te koop. Prijs: meest biedende. Pand is direkt te aanvaarden. Telef. 045-316202/723230.

LANDGRAAF, bouwgrond, opp. ca. 600 m2 voor landhuis of bungalow. Lokatie: Moltbos. Vr.pr. *f* 119.000,-. Tel. 045-321600.

GELEEN Zuid, Kamerl. Onnesstr. 6, vrijst. rustig. gel. landhuis met gar. en tuin, 5 slpks., 2 badk., aanb. keuk. Opp. 652 m2, vr.pr. *f* 375.000,-. k.k. Telefoon: 046-751201.

BERG AAN DE MAAS/Burg. Kurverstr. 102. Heden open huis van 15.30 tot 16.30. Prima onderh. jong woonh. (1987) halfvrijst. hoekpand met mooie tuin, garage, vrije achterom. Grote woonk., 3 slpk., vaste trap naar zolder, luxe badk. met ligb. en 2e toilet (wit/grijs). Leuke ligging aan Maas. Moet binnen gezien worden. Kom vrijblijvend kijken, *f* 185.000,-. ☎ 046-742550, Jos Storms O. G. Geleen.

PUTH, Bovenste Puth 76. Riante grote vrijst. boerderij op 1200 m2 perceel met schuren, stallen, grote oprit, gesloten poort. Gerenoveerd. Ruimte moet gezien worden, *f* 310.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms O. G. Geleen.

HOENSBROEK, van Montfortstr. 17 (nabij station). Goed gelegen ruim woonh. met winkel (45 m2) met grote garage (4 auto's), tuin 20 mtr., grote loods 100 m2. Geheel gerenoveerd. Koopje, *f* 159.000,- k.k. Jos Storms O.G. Geleen. ☎ 046-742550.

BOCHOLTZ. Min. Ruysstr. 26. Perf. verbouwd boerenwoonhuis met mooie tuin (25 diep). Alles vernieuwd. Gelegen in dorpskern *f* 129.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

Heerlen/DOUVE WEIEN. Modern halfvrijstaand herenhuis, 4/5 slpks, kelder, ruime garage, speels aangelegde tuin. ☎ 045-426343/716619.

UNIEDEK VB hallen te koop of te huur project "De Vrank". Hamar info.: ☎ 045-210719.

Te koop te LANDGRAAF, vrijst. landhuis, vr.pr. *f* 299.000,- k.k. Kamperstr. 4, Landgraaf. ☎ 045-313661.

SITTARD, Simpsonstr. 8. Fraai gelegen ruime halfvr. woning met dubb. begl., c.v., rolluiken, brede garage met zolder en carport, bestraat terras, tuin met veel privacy. Ind. en nadere gegevens op aanvraag. Vr.pr. *f* 219.000,- k.k. Tel. 046-332425.

KERKRADE-WEST/Elbereveld 166. Heden open huis van 13.00 tot 15.00 uur. Ruim prima onderh. woonh. met mooie zonnige tuin, 4 slpk., grote garage. Moet binnen gezien worden. Kom vandaag vrijbl. kijken *f* 218.000,- k.k. ☎ 046-742550. Jos Storms onr. goed Geleen.

BRUNSSUM. Veldstraat 2-4. Te koop vrijstaand pand, geschikt voor dubbele bewoning, vr.pr. *f* 230.000,- k.k. Te bezichtigen tussen 12.00-16.00 uur. ☎ 045-229594.

Mooi vakantiehuis in bakst., gelegen te MERY (Tilff) België, op een berg met mooi uitzicht. Half gemeubileerd, electr. verw., kabel TV, telefoon. Oppervl. 1.250 m2, in bosrijke geb. Geïnstal. keuken met koelkast, woonk., 1 kl. en 1 gr. slpk. Mogelijkh. om 2 andere kamers bij te bouwen. Prijs *f* 44.000,-. Telefoon 09-32.41881621.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Nog enkele luxe SHOWROOM-KEUKENS modern en klassiek met zeer HOGE KORTING

Vossen keukens

Glaspaleis Kerkplein 45 en Eikenderweg 77, Heerlen. ☎ 045-717555

September-aktie

Keuken "Point" 285 cm incl. app. slechts *f* 2.990,-

Vossen keukens

Glaspaleis Kerkplein 45 en Eikenderweg 77, Heerlen. ☎ 045-717555

September-aktie Kombi-Magnetron

Pelgrim van *f* 1.595,- nu *f* 1.195,-

Vossen keukens

Glaspaleis Kerkplein en Eikenderweg 77, Heerlen.

September-aktie

Bij aankoop van een BRUYNZEEL-KEUKEN een 3 daagse LONDEN-REIS GRATIS

Vossen keukens

Glaspaleis Kerkplein en Eikenderweg 77, Heerlen. Telef. 045-717555.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

Te koop kollektie Afrikaans en Indonesisch HOUTSNIJWERK. ☎ 045-721352.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te k. blank eiken SALONTAFEL, miniset met tegelblad, *f* 375,-. 04492-5189.

Te k. nieuw massief eiken BED, 1,40 x 2,00, met spiraal en onderstel, prijs *f* 300,-. Telef. 045-211893.

Te koop INBOEDEL Afghan/Erzari antiek 395 cm bij 270 cm, *f* 1.300,-. ☎ 045-217356.

Te koop eiken SLAAPKAMER, bed 1.80 m bij 2.00 m en 4-drs kleerkast, vraagpr. *f* 550,-. Telef. 045-313746.

Te koop mooie woonkamer MEUBELS, 1 jaar gebruikt, 2 fauteuils *f* 1.200,-, tafel met 4 stoelen *f* 1.400,-, servieskast *f* 1.300,-, dekenkist (houtsnijwerk) *f* 400,-, tv-kastje *f* 400,-, 2 staande kapstokken *f* 100,-. In één koop *f* 4.200,-. Kerkstraat 26, Ubachsberg.

Te k. eiken rustieke, L-vorm. Keller KEUKEN, 2.40x2.40 mtr., compl. met inbouw app. o.a. koelkast, bak/gril/oven, afzuigkap, dubb. spoelbak met mengkraan, *f* 3.000,-. Telefoon 045-457643.

Te koop geloogd eiken BANKSTEL 3-1-1, rundlederen kuipzittingen, bruin, vr. pr. *f* 1.450,-. ☎ 045-222910.

Koopje! Massief eiken EETHOEK *f* 975,-; eiken tv/video kast *f* 325,-; prachtig eiken wandkast *f* 1.275,-. Alles 1 jaar oud. ☎ 045-322111.

INBOUW-APPARATUUR, grootste keus, laagste prijzen, beste service. Vossen Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen.

KEUKEN-RENOVATIE: werkbladen, spoelbakken etc. + montage. Vossen Keukens, Eikenderweg en Kerkplein, Heerlen. ☎ 045-717555.

Moderne KAST met eethoek, zwart, ½ jr. oud, wegens plaatsgebrek, pr.n.o.t.k. Tel. 045-740084.

Te koop: in zeer goede staat gebruikte Heuga Feld TAPIJTTEGELS 50 x 50 cm., kleur antracietgrijs, *f* 2,25 p/st. Rockmart, Kissel 46A Heerlen, 045-723142.

Te huur in STEIN bedrijf-/opslagruimte, ca. 300 m2, met kantoor en buitenopslag. Telefoon 046-334048.

Te huur OPSLAGRUIMTE (loods) plm 400 m2, huurpr. *f* 20.000,- p. jr., gel. te Amstenrade. Tel. 04492-1870.

Te huur in BEEK opslagruimte 450 m2 zolder, stevige houten vloer op laadvloerhoogte *f* 750,- p/mnd. Telefoon 04492-4534.

SCHAESBERG-Streep, te huur gestoffeerde praktijk-/kantoorruimte, pr.n.o.t.k. ☎ 043-634962.

Gebruikte Toyota en Komatsu heftrucks

Ruime keuze uit maar liefst 30 stuks. Benzine, gas, diesel of electromotor

Verkoop, service en verhuur Collé Sittard Machinehandel b.v. Nusterweg 90, Sittard Tel. 046-519980.

AANBIEDING!! Verkregen uit faillissement enz. Div. licht beschadigde nw. binnen- en buitendeuren *f* 40,- t/m *f* 100,-; div. soorten dakleer *f* 10,- t/m *f* 65,- per rol; laminaat parket *f* 25,- t/m *f* 40,- p. m2; M.D.F. houten platen 3 m2 *f* 20,-; div. houten materialen voor spotprijzen. Handelaren grotere afn.extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Hrln. 045-727742/723076.

Te huur BOUWSTEIGERS, profielen, klapschragen, betonmolens, schaftwagens, bouwlieren, zeecontainers etc. Tevens schaftwagens te koop. Tel. 06-52985183.

Te koop SERRE, geheel uitneembaar, afm.: 6x3.30 mtr. Telefoon: 045-243693.

Te k. DAKLEER, brandrollen polyester en onderlaag, spotprijs. ☎ 043-650281.

Verkoop, rep... onderhoud en v... vorkheftru...

Frissen ... bellen ... 04406-4...

Vroenhof 92, V... Officiële KOMAT...

HINDERWETAANVR... Gespecialiseerd ... verzorgt uw ... en vakkundig. Voo... gen bel 046-5199... dag t/m vrijd. 8.30-16...

Kamers te huur ... voor rustige pers... HOENSBROEK. ... 12.00 uur 045-2245...

Te huur voor wer... soon goed gem... zit/SLAAPKAMER. ... heiderstr. 1, Kerkrade.

2 1e jaars studen... verlosk. zkn samen... RUIMTE te Kerkr... *f* 700,- (incl.) ☎ 077-...

Te huur per 21-... soonskamer te B... 046-375285.

Voor studerende... jonge mensen to... kamer in centrum ... BERG, eigen ing... van gez. keuken en ... tot 18.00 uur 045-32...

Te huur Brunssum ... gest. zit/SLAAPKAM... keuken, douche, ... terras. All-in *f* 550,-. ... 250946.

DRINGEND gez. ... tement voor 2 ... Maastricht, max. *f* ... 04780-83829 of 81581.

Kleine gemeub. ka... voor KEURIG ouder... lijk persoon. ☎ 045-74...

Piccolo's in het L... Dagblad zijn groot ... SULTAAT! Bel: 045-...

Te ruil FLAT m. 3 ... teg. gelijke flat of ... woning. Telef. 045-254...

BRUNSSUM te ruil ... denwoning b.g., ... dere woning Berger... lef. 045-259987.

Voor al uw tuin en parkmachines o.a. kettingzagen, ... maaiers, zitmaaiers, tuinfrezen, gazonmaaiers, ... gers, etc. ruime keuze uit maar liefst 500 verschil... chines. Vele gerenommeerde merken zoals Toro, ... Yamaha, Kärcher, Goldoni, Kubota, Iseki etc. Voor ... en service

Collé Sittard

Machinehandel b.v., Nusterweg 90, tel. 046-51998...

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, *f* 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Onder hoge druk geïmpregneerd TUINHOUT, palen en tuinschermen tegen groothandelsprijzen. ● Tuinhout, fijn bezaagd 1,6 x 14,5 *f* 1,90 p.m. en 1,8 x 14,5 geschaafd en afgerond *f* 2,50 p.m. Tuinschermen v.a. *f* 79,-. Deze kunnen ook door ons geplaatst worden. Kero b.v., Groenseykerstr. 26b, Geleen. 046-757476.

KINDERKOPPEN al... ten, goedkoper dan ... Zutendaal 09-32.89.611...

Geïmpregneerde PLANKEN, palen en ... derplanken. Houthan... Kuijpers, Holstraat 4... graten. Telef. 04458-19...

Geïmpregneerd TU... op maat! Ook ... Schermen, palen, ... balken, bielzen, b... enz. Bezorgen mog. ... Tuinhout BV, In de ... 18, Heerlen. ☎ 045-717...

ZUID-LIMBURG vanaf *f* 250.000,-
Diverse interessante aanbiedingen, waarme... verzoek van opdrachtgevers niet wordt ge... teerd. Geef ons uw wensen te kennen; een g... deel van onze huizenvoorraad wordt zonder a... teren verkocht!

NOORBEEK *f* 315.000,-
Vrijstaande semi-bungalow op 1.000 m². K... (met tuinkontakt), beg. gr.: woonkamer, luxe ... ken, slaapkamer en badkamer; 1ste verd.: 2 ... sarde-kamers.

VOERENDAAL-UBACHSBERG *f* 425.000,-
Carré-boerderij op ruim 2.000 m². Zeer ruim w... huis (geheel gerenoveerd), enige grote stallen.

MAASTRICHT-CENTRUM *f* 460.000,-
Zeer luxe appartement met berging en par... Woonkamer (ruim 50 m²), fraaie keuken, 2 slaa... mers en badkamer.

LANDGRAAF (SCHAESBERG) *f* 475.000,-
Semi-bungalow op 2.600 m²; met blijvend vrij ... zicht. Zeer royale indeling: woonkamer (70 ... studeerkamer, eetkamer, 5 slaapkamers, 2 ga... ges.

OPOETEREN (België) *f* 850.000,-
Op 20 km van Maastricht gelegen, residentiële ... met 6.500 m², zwembad en dubbele garage. Z... ruime indeling: o.a. woonkamer (90 m²), luxe ... bouwkeuken, 5 slaapkamers, badkamer, sauna.

Voor serieuze gegadigden zoeken wij o.a.:

Heerlen:
* (Zuid) kleine bungalow ± *f* 375.000,-
* ruim (vooroorlogs) pand ± *f* 450.000,-

Voerendaal/Hulsberg:
vrijstaand huis of bungalow ± *f* 450.000,-

Brunssum/Hoensbroek:
vrijstaande, ruime woning met tuin ± *f* 350.000,-

Zuid-Limburg:
* pand met vrij uitzicht tot ± *f* 450.000,-
* woningen vanaf *f* 250.000,- en (véél) hoger

Maak met ons kantoor eens een afspraak om **geheel kosteloos, vrijblijvend en vertrouwelijk** de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.

Troost Onroerend Goed Heerlen
TELEFOON 045-717976

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalage St. Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21/ Jülicherstraße 85 te Aken

ONROERENDE ZAKEN

BRUNSSUM

EPEN

EYGELSHOVEN

HEERLEN

Vr.pr. ƒ 123.000,- k.k.

Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.

Vr.pr. ƒ 125.000,- k.k.

Vr.pr. ƒ 142.000,- k.k.

Peter Beatusstraat

Vr.pr. ƒ 199.000,- k.k.

Schandelerstraat 11

Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.

KERKRADE

Barbarastraat

Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k.

Vr.pr. ƒ 189.000,- k.k.

Locht 64

Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.

Schoolstraat 22 ... Rum huis! Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.

Schoolstraat 23 ... Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.

LANDGRAAF

Dr. Calsstraat 50. Te huur te koop ...

... prijs op aanvraag

SIMPELVELD

Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.

St. Nicolaasstraat

Vr.pr. ƒ 239.000,- k.k.

EXCLUSIEF WONEN MET VIJGEN

BELGIE (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7

Vr.pr. ƒ 309.000,- k.k.

BRUNSSUM

Bexdellestraat ... Geschikt voor meerdere doeleinden ... Beg. grond ... 1e verd. ...

Vr.pr. ƒ 349.000,- k.k.

HEERLEN

Dr. Cl. Meulemanstraat 72 ... Schitterend pand!

Vr.pr. ƒ 439.000,- k.k.

HEERLEN

... penthouse met prachtig ...

MAASTRICHT

NUTH

SIMPELVELD

Romeinenstraat

VALKENBURG

Nieuweweg ... Geheel gerenoveerd ...

HYPOTHEEK?? VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16 Heerlen Tel.: 045-711...

VASTGOED

KANTOREN

HEERLEN Parallelweg

NUTH Daelderweg

BEDRIJFSRUIMTEN

BRUNSSUM, EMMA Bedrijventerrein

WINKELS

HOENSBROEK Kouvenderstraat

HEERLEN, Oranje Nassaustraat

SITTARD, Brandstraat

SITTARD, Voorstad

HORECARUIMTEN

VALKENBURG, Schin op Geul

OIRSBEEK TORENSTRAAT

WITTEM, Wittemer Allee

BELEGGINGSPANDEN

WIJ ZOEKEN MET SPOED VOOR DIVERSE ONDERNEMERS

Winkelruimten en bedrijfsruimten

Winkels

V&H VASTGOED

TE KOOP GEVRAAGD woningen in Brunssum en omgeving

Brunssum **de Hemelder Eglantier**, 2 mooie halfvrijstaande woningen, grote garages, waskeuken c.q. berging, 3 slaapkamers, mooi aangelegde ...

Trichterweg 183, halfvrijst. woonhuis met grote garage en loods 150 m², 4 s.k., mooi afgewerkt. Vr.pr. ƒ 265.000,- k.k.

Merkelbeek, Broensdel 28, te koop twee onder een kap met garage, vr.pr. ƒ 174.000,- k.k.

Jabeek, In de Dreef 8, grote woning met ruime garage en tuin Vr.pr. ƒ 194.000,- k.k.

Heerlen **Ganzeweide 64 B**, appartement, hal, toilet, gr. woonk., 2 s.k., 2 balkons, kelder, douche Vr.pr. ƒ 127.000,- k.k.

SPAARHYPOTHEEK 10-12 jr. vast, rente 7,5% (eff. 7,9%)
2 jaar rentebedenktijd.

assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

!!! NET EVEN BETER !!!

PRIJSSENSATIE!! LEDEREN KLEDING

Lederen en suede Jacks v.a. 198,- 298,- 398,- 498,-
Nwe.Coll.'93 20/30% KORTING

STEEDS 2DE JACK IN DEZELFDE PRIJSKLASSE VOOR MAAR 1GLD

MOTORJAS v.a. 159,- 2e voor 1 G

AANBIEDING VAN DE DAG... SUEDE DAMES EN HERENSPENCER NU SAMEN 98.-

WAAR: CULTUREEL CENTRUM JREËTS KAALHEIDERSTEENWEG 105, KERKRADE

WANNEER: Maandag 20 september 12-18 u

o.l.v. Italia Leather Wear, OPHOVEN, VENLOSEST.WEG 17, 093211566901 ZONDAGS OPEN

INFO: 04920 - 22923 - HURKSESTR. 21, HELMOND.

t meubel
MOOIE KWALITEITSMEUBELEN

T-meubel. De garantie voor een blijvend goede aankoop.

WIJ HALEN DIE PARTIJ REKLAMEFOLDERS OF -KRANTEN GRATIS BIJ U OP OM DIE DAARNA TE VERSPREIDEN NATUURLIJK...

Bel Spiral als 't gemakkelijk verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 1, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst ...

SPIRAL

Pickée, van huis uit aktief !

BINGELRADE: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote gar., hobby-ruimte en grote tuin (ca 2.000 m²); ged. dub. begl. **Ind.:** div. kelder-ruimten, hal, studeerk., L-vormige woonk. met parketvloer en open haard; eetkeuken; 3 slpks., badk., studioruimte.
Prijs: ƒ 400.000,- k.k.
(foto: achterzijde v/h pand)

BRUNSSUM: Goed onderh. hoekw. met c.v.-gas, inp. gar. en tuin. Ged. kunststof kozijnen met dub. begl. en ged. rolluiken. **Ind.:** o.a. ruime keuken met keukeninstal. met app. woonk. met balkon, 3 slpks., bet. badk. met ligbad. Bergingskasten.
Prijs: ƒ 179.500,- k.k.

HEERLEN - AARVELD: Ruime woning met c.v.-gas, inp. gar. en tuin gel. in een rustige goed gesitueerde woonomg. aan de rand van het centrum. Goed onderh.; dak geïsol., ged. dub. begl. **Ind.:** o.a. L-vormige woonk. (ca 50 m²), met schuifpui naar terras en tuin, dichte keuken met moderne keukeninstal., 4 slpk., moderne badk. Was- en provisie-ruimte, werkk..
Een woning die u beslist van binnen moet zien.
Prijs: ƒ 267.000,- k.k.

HEERLEN - Nabij centrum: Ruim woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. **Ind.:** o.a. L-vormige woonk., keuken, 3 slpk., bet. badk. met ligbad en 2e toilet. Zolderberging (vaste trap) en 4e slpk.
Prijs: ƒ 178.000,- k.k.

HEERLEN: Ruime geh. gerenov. en uitst. onderh. woning met c.v.-gas, berging en tuin. Mogelijkh. voor gar. Muren en dak geïsol., dub. begl. **Ind.:** o.a. ruime woonk., eetkeuken met moderne keukeninr. met app. 3 Royale slpks., studeer-werkkamer. Badk. met o.a. ligb. en douche.
Een woning die U beslist van binnen moet zien.
Prijs: ƒ 180.000,- k.k.
(foto achterzijde v.h. pand)

HEERLEN - HEERLERHEIDE - CENTRUM:
Ruime vooroorlogse woning met tuin. **Ind.:** o.a. 2 kelders, woonkamer-ensuite, keuken, badk., 4 slaapks., 2e douche gelegenheid. Zolder (vaste trap).
Vraagprijs: ƒ 135.000,- k.k.

HOENSBROEK - nabij centrum: Appartement gelegen op de 1e verd. met lift, c.v.-gas en berging. Goed onderhouden. **Ind.:** o.a.: woonkamer, open verbinding met de keuken met kunststof keukenblok, bet. badkamer met douche, toilet en vaste wastafel, bergkasten, slaapkamer.
Prijs: ƒ 85.000,- k.k.

SCHAESBERG - grenzend aan winkelcentr. en openb. vervoer: Goed onderh. woonh. met c.v.-gas, berging en mooie tuin. Ged. dubb. begl. Geh. voorz. van roll. **Ind.:** o.a. woonk., open keuken. **1e Verd.:** 3 slpks, ged. bet. badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. **2e Verd.:** Schuiftrap. Zolderr. Muren en dak zijn geïsol.
Prijs: ƒ 175.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. ruim vooroorlogs woonh. met c.v.-gas, gar. en tuin. Geh. gerenov., ged. dub. begl.; rolluiken; dak geïsol. **Ind.:** o.a. provisie- en bergkelder. Ruime woon-/eetkamer met werkhoek (ca 50 m²); open haard. Keuken compl. inger. keukeninstal. Bijkeuken. 3 slpks. Badk. met o.a. ligbad en douche. Vaste trap naar zolder; mogelijkh. voor 4e slpk.
Prijs: ƒ 235.000,- k.k.

TE HUUR

HEERLEN - Centrum - 3e verdieping: Appartement te huur. Woonkamer, keuken, 2 slpks.. badk., 2 balkons. Bruto-vloeropp. ca. 95 m².
Huurprijs: ƒ 1.060,- per maand incl. service-kosten.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas en tuin. Rustig gel. in een jonge woonwijk (nabij Eiske) en nabij een natuurgeb. Uitst. onderh. Geh. geïsol. Ged. dub. begl. Ged. roll. **Ind.:** o.a. woon-eetk. (ca. 40m²) met plav. vloer; keuken met app.; badk. met o.a. ligbad en douche, 3 slpks. Garage, thans ingericht als berging/bijkeuken.
Een woning die u beslist van binnen moet zien.
Vraagprijs: ƒ 205.000,- k.k.

NIEUWBOUW

MODELWONING TE BEZICHTIGEN NA TELEFONISCHE AFSPRAAK.

KERKRADE: Résidence Lambertus, gelegen in het centrum van Kerkrade aan het Kerkplein/Markt nadert zijn voltooiing. Dit complex midden in het groen is tot stand gebracht op initiatief van bouwbedrijf Diels BV. Het complex bestaat uit 26 luxe appartementen en 2 penthouses. Een uitgekiende architektuur, degelijke materialen, uitstekende isolatie en beveiliging staan garant voor optimaal woongenot op een toplokatie.
Nog te koop:
enkele appartementen, **koopsom van ƒ 256.525,- tot ƒ 311.525,- v.o.n.** Parkeerplaats **ƒ 5.875,- v.o.n.**

HEERLEN - HUSKEN: Binnenkort wordt gestart met de bouw van 2 hoekwoningen in het bouwplan Husken. **Ind.:** Entree, hal met toilet. Royale woonk., eet-kamer, open keuken. Garage. 3 Slpks., badk. Vaste trap naar zolder (mog. 4e slpk.) Uitst. geïsol.; ged. dub. begl.
Prijs: ƒ 175.000,- v.o.n. exclusief bouwrente.

U WILT TOCH DE MAXIMALE PRIJS VOOR UW WONING?
Wegens onze snelle verkoop zoeken wij woningen in de prijsklasse tussen ƒ 100.000,- en ƒ 300.000,-.

BEDRIJFSPANDEN

KERKRADE - HOLZ:
Te huur: Kantoor - praktijkruimte met mogelijkheid voor magazijnruimte. Voor meerdere doeleinden geschikt. Totaal ca. 240 m².
Huurprijs: ƒ 2.000,- per maand.

KERKRADE: Grenzend aan het winkelcentrum. Vrijstaand winkel-kantoorpand (ca. 85 m²) met bovenwoning (verhuurd). Recentelijk geh. gerenoveerd. Ged. kunst- stof kozijnen met dubb. beglaz. cv-gas; patiotuin en werkplaats.
Prijs: ƒ 179.000,- k.k.

KERKRADE - Centrum: Winkelpand ca. 65 m² met magazijn- en werkruimten (met een vrachtauto te bereiken) en garage. Goed uitgevoerde bovenwoning.
Prijs: ƒ 395.000,- k.k.

SCHAESBERG - STRIJTHAGEN: Bedrijfshal met kantoor-, werk- en magazijnr. Tot. opp. kantoorr. e.d. ca. 150 m²; werkruimte ca. 695 m². Uitbreiding mogelijk. Tot. opp. 2.840 m².
Prijs: ƒ. 498.000,- k.k.

Pickée
makelaardij bv

Voor bijzondere klanten is onze afdeling interieurbouw geen overdreven luxe!

Weet u waar je bijzondere schouwomlijstingen, lambrizeringen, radiatoromkledingen, kooflijsten, plinten, architraven of kamerschermen kunt kopen? Wij ook niet! Daarom maken we ze zelf. Evenals bijzondere kasten, bureaux, plafonds, scheidingswanden, douchewanden of wastafels. Voor wanneer een standaardoplossing domweg geen oplossing biedt!

Behalve bijzondere produkten op maat verkoopt Clou bijzondere deuren en deurbeslag, garderobes en schouwen, leuningen en ballustrades, kranen, sanitair en badkameraccessoires en complete interieurs voor keuken en badkamer, voor woning en kantoor.

Voor afwerking van interieurs met allure.

Stationsstraat 143 6361 BH Nuth telefoon 045 - 24 56 56

Openingstijden showroom: dinsdag t/m vrijdag 10.00 - 18.30 uur, zaterdag 10.00 - 16.00 uur, donderdagavond koopavond 18.30 - 21.00 uur.

Het vijf stappen Badkamerplan

1. Maak een schets van uw huidige badkamer, afmetingen van ramen en deuren, opstelling van het sanitair.
2. Kom met uw schets naar onze showroom.
3. Maak uw keuze uit sanitair, tegels, cv, verlichting, plafond enz. Van uw schets maken wij een tekening voor de nieuwe badkamer via onze badplanner.
4. U ontvangt een offerte van alle door u gewenste werkzaamheden en/of leveringen.
5. Wij voeren alle werkzaamheden uit volgens een vantevoren opgesteld werkschema.

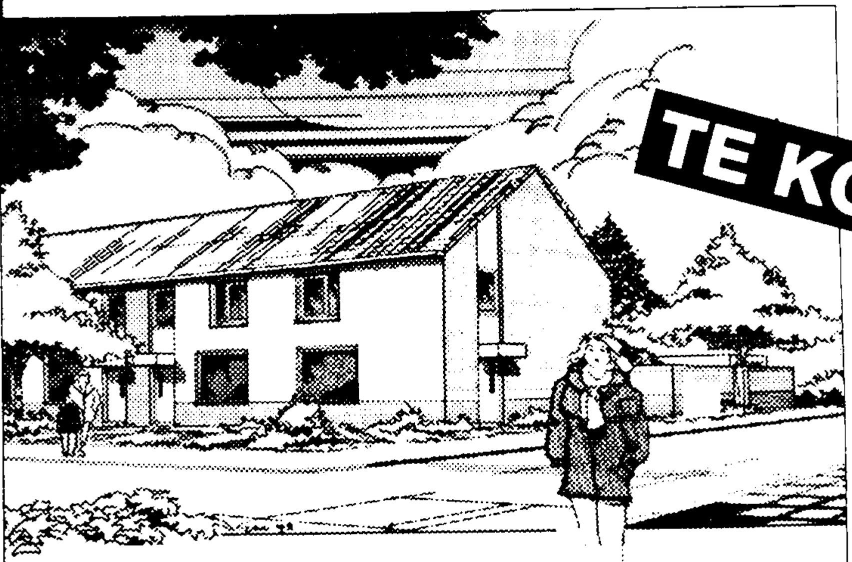
VERBOUWINGS-OPRUIMING
ENKELE SHOWROOM-BADKAMERS
KORTING 40%

Je ziet pas wat je mist bij de sanitair specialist

LM LEMMENS-MEESSEN B.V.
(landelijk erkend sanitair specialist)

Showroom: Litscherveldweg 2, Heerlerheide/Heerlen, Telefoon 045-213661
Geopend: maandag t/m vrijdag 09.00-17.00 uur, zaterdag 10.00-15.00 uur

Husken HEERLEN

In Husken, een gevarieerde woon-omgeving, gelegen aan de noordrand van Heerlen, worden 18 Premie A-woningen in 2 typen en 2 Vrije Sector-woningen gebouwd.

Indeling: Hal, toilet, ruime living, open keuken. 1e Verdieping: 3 slaapkamers, badkamer. Via vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor 4e slaapkamer.
De woningen zijn volledig geïsoleerd. Ged. dubbele beglazing.

Prijzen:

Type B + C	ƒ 141.975,- v.o.n.
Type A	ƒ 175.000,- v.o.n.

Netto woonlasten per maand
v.a. circa ƒ 680,-*
(* afhankelijk van inkomen)

Bel voor vrijblijvende informatie en documentatie

NVM MAKELAAR
Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22,
6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag
van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

Pickée
makelaardij bv

En ontdek de verrassende dieptewerking van Trocal reliëf.

U heeft een fraai oud huis met die karakteristieke schuiframen. Het glas van de schuiframen verspringt ten opzichte van de ramen erboven. Een mooie architectonische constructie die u graag wilt behouden. Dan kiest u voor hout. Of liever: u koos voor hout. Want ook al kende u de vele voordelen van kunststof, de gevel verloor daarmee soms het oorspronkelijke karakter, werd te vlak.
Trocal Reliëf maakt voorgoed een einde aan de vooroordelen tegen kunststof. Dit unieke produkt koppelt het karakter van de verspringende glaslijn aan alle voordelen van kunststof: onderhoudsarm en een lange levensduur.
Trocal neemt daarom al jaren een marktleidende positie in binnen de professionele bouwwereld.
Professionals stellen: zo mooi kan kunststof zijn!

Trocal is een in Nederland gefabriceerd produkt en voorzien van het Nederlandse KOMO keurmerk op kleur. Leer kunststof kennen. Leer Trocal kennen en ontdek de verrassende dieptewerking van kunststof met reliëf.
Kom naar de Trocal Sterdealer: vraag naar de checklist en overtuig uzelf: **U maakt dan ook kans op een reis naar één van de indrukwekkendste voorbeelden van natuurlijk reliëf ter wereld. Bij uw bezoek hoort u alle details.**

TROCAL®
RAMEN & DEUREN

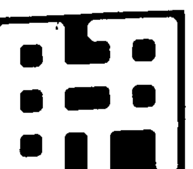
Leer ons kennen!

De exclusieve Trocal Sterdealer
Transcarbo laat u graag kennismaken met de mogelijkheden van Trocal ramen en deuren. In onze showroom kunnen we u alle voordelen van kunststof voor uw woning laten zien. Leer ons kennen en beleef de wereld van kunststof. Het bespaart u geld en kostbare vrije tijd.

Onze showroom is op maandag t/m vrijdag dagelijks geopend van 7.30 uur tot 16.15 uur.

Transcarbo
kunststof ramen b.v.

Handelsstraat 20, Heerlen, telefoon 045-753700.

Trocal kunststof. Keuze voor het leven.

WOONHUIZEN

HOENSBROEK
Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met ruime berging en tuin in een goede buurt van Hoensbroek.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer met parket en mog. voor open haard, halfopen keuken met aanbouw, terras, leuke tuin, ruime berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer v.v. ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar een 4e slaapkamer realiseerbaar is, gescheiden c.v.-ruimte. Algemeen: goede staat, uitstekende buurt (veel groen), loopafstand van het centrum.

HOENSBROEK
Vraagprijs ƒ 177.500,- k.k.

Perfect onderhouden drive-in-woning met garage en tuin in een kindervriendelijke goede buurt.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree, garage (evt. 2 auto's), berging, wasmachineruimte, c.v.-ruimte met waterontharder. 1e verd.: overloop, toilet, grote woonkamer met kurkvloer, halfopen luxe keuken, terras, berging, fraaie tuin. 2e verd.: overloop, 3 ruime slaapkamers, badkamer met douche en vaste wastafel. Algemeen: uitstekende staat van onderhoud, gas-c.v., dakisolatie, dubbel glas (woonniveau). ZIEN IS KOPEN.

LANDGRAAF (SCHAESBERG)
Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden halfvrijstaand woonhuis met garage en tuin, op een goede beschutte lokatie, kindervriendelijke buurt.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree, garderobekast, toilet, woonkamer v.v. een tegelvloer en moderne open haard, luxe nieuwe keuken, terras, tuin, garage. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badkamer met vaste wastafel, ligbad en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbaar grote zolder welke eenvoudig als werk-, hobby- of slaapkamer kan worden ingericht. Algemeen: uitstekende staat van onderhoud, gas-c.v., dak- en spouwisolatie, dubbel glas, aanv. juni '94. ZIEN IS KOPEN.

HOENSBROEK
Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met garage voor meerdere auto's, binnenplaats en tuin.
INDELING:
Sout.: provisiek. Beg. gr.: entree, garderobekast, bet. toilet, gesloten keuken, woonkamer, klein appartement, binnenplaats, loods circa 100 m², tuin. 1e verd.: overl., 3 slaapk., badkamer met vaste wastafel en douche. 2e verd.: vliering. Algemeen: gas-c.v., dakisolatie, aanv. i.o., perc.opperv. 485 m². Ideaal voor een hobbyist.

ONDERBANKEN (SCHINVELD). Prijzen va. ƒ 248.500,- v.o.n. t/m ƒ 249.500,- v.o.n.*
Aan de rand van een natuurrijke omgeving alsmede op loopafstand van diverse openbare voorzieningen wordt binnenkort gestart met de bouw van 2 halfvrijstaande en 4 geschakelde semi-bungalows. De woningen hebben een hoog afwerkingsniveau, een riante tuin, garage en de mogelijkheid van (beperkte) inspraak tijdens de bouw. Perceeloppervlakte circa 400 m².

NOG SLECHTS 1 TE KOOP

INDELING:
Beg. gr.: speelse entree, geh. betegeld toilet met fontein, woonkamer met schuifpui naar tuin, keuken, betegelde badkamer met 2e toilet, ligbad en vaste wastafel, ruime slaapkamer, garage, tuin met evt. een berging. 1e verd.: overloop, 2 ruime slaapkamers. Algemeen: een uitgebreide brochure is op aanvraag verkrijgbaar.

HEERLEN. 9 NIEUWBOUWWONINGEN. Prijs ƒ 177.500,- v.o.n.
In de wijk Beersdal is gestart met de bouw van 8 halfvrijstaande en 1 vrijstaand woonhuis. Optimale bouwkundige voorzieningen alsmede een aardige architectuur kenmerken deze woningen. De perceeloppervlaktes variëren van 190 m² tot 370 m².

NOG SLECHTS 1 TE KOOP

INDELING:
Beg. gr.: entree, toilet met fontein, woonkamer, halfopen keuken, tuin, garage. 1e verd.: overloop, 3 ruime slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluiting wasmachine. 2e verd.: d.m.v. een vlizotrap bereikbare zolder welke eenvoudig ingericht kan worden als 4e slaapkamer. Algemeen: o.a. hardhouten kozijnen, ge[illegible] dubbel glas, kindervriendelijke buurt. Met uw wensen kan tijdens de bouw rekening ge[illegible] worden. Broc[illegible] op aanvraag toegestuurd. DE WONINGEN WORDEN [illegible]; DUS KOPEN ZONDER RISICO.

HEERLEN (TE HUUR)
BEDRIJFSRUIMTE
In het centrum te midden van diverse looproutes van het winkelend publiek te huur een winkelruimte. Bruto vloeroppervlakte circa 100 m². Grotendeels van binnen betegeld. Voor diverse branches geschikt. Uitstekende lokatie. Onmiddellijke aanvaarding.
Huurprijs ƒ 1385,- per maand excl. BTW en servicekosten.

HEERLEN (TE KOOP)
BEDRIJFSRUIMTE
In het centrum temidden van diverse looproutes van het winkelend publiek te koop een winkelruimte. Bruto vloeroppervlakte circa 90 m² incl. 40 m² magazijn in het souterrain. Grotendeels van binnen betegeld. Voor diverse branches geschikt. Uitstekende lokatie met name voor cafetaria of friture. Aanvaarding direct. Prijs ƒ 175.000,- k.k.

Steen[illegible]ogge
ASSURANTIE-A[illegible]OEREND GOED
GE[illegible] — [illegible]OEK
maandag t/m[illegible] — [illegible]TRAAT 88
kanto[illegible] — [illegible] HOENSBROEK
's za[illegible] — [illegible]23434
10.00-1[illegible] — [illegible]0933
NVM

HEERLEN
(Ten Esschen)
ƒ 250.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met blijvend vrij uitzicht en een schitterende tuin, grondopp. ca. 592 m². Ind. sout.: provisiekelder, hobbykelder 6.70 × 3.75. Beg. gr.: hal, toilet, woonkamer met parketvloer, halfopen keuken incl. app., balkon en terras, garage voor 2 auto's, hobbyruimte 8.00 × 5.00, 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. Aanvaarding januari 1994.

VALKENBURG-SIBBE
ƒ 525.000,- k.k.
Vrijstaande bungalow met inpandig zwembad en sauna. Ind. sout.: zwembad met sauna 13.00 × 5.50, provisiekelder, 2 slaapkamers en dubbele garage ca. 47 m². Beg. gr.: hal, living ca. 70 m² met balkon en vrij uitzicht, keuken 12.50 m² met moderne inrichting, mooie badkamer, 2 slaapkamers resp. 33 en 21 m², goed aangelegde tuin, totale opp. 1130 m².

BEDRIJFSPANDEN

TE HUUR:
kantoorruimte hoek Groene Boord-Gasthuisstraat
* totale oppervlakte 440 m²
* units vanaf 92 m²
* huurprijs vanaf ƒ 200,- per m² ex. BTW
* parkeren op eigen terrein ca. 30 plaatsen
* het gebouw wordt geheel gerenoveerd
* oplevering eind 1993, begin 1994

LANDGRAAF
ƒ 425.000,- k.k.
Royaal woonhuis met bedrijfsruimte. Woonhuis sout.: ca. 30 m². Beg. gr.: hal, living 55 m², keuken, 2 slaapkamers, badkamer, terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers. Bedrijfsruimte ca. 310 m² bruikbaar opp., kantoren ca. 130 m², drukkerij 130 m², 50 m² overige ruimten. Grondopp. 1300 m². Aanvaarding in overleg.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Peters & Partners
Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Geleen, Beekhoverstraat
Halfvrijst. karak. woonh. m. garage, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: gr. woonk. m. open haard en eiken parket en open inger. keuken incl. app. Samen ca. 60 m². 1e verd.: 2 slpks., badk. m. ligb. en 2e toilet, vaste trap n. 2e verd. met bergzolder. Pand is uitst. onderh. en achterzijde voorz. v. rolluiken. Vraagprijs ƒ 210.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 336
3-slaapkamerappartement m[illegible]n c.v., gr. woonk. m. balkon, keuken, [illegible]berging. Ged. voorz. v. kunstst. koz. m[illegible] begl. Koopprijs: ƒ 95.000,- k.k. VERKOCHT

Geleen, H. Hermanslaan 378
Zeer goed onderh. appartement met c.v. gas en balkon (4e woonlaag). Ind.: berging, grote woonk., 2 slpk., douche en keuken. Koopprijs ƒ 89.500,- k.k.

Geleen, Marisstraat
Geh. onderkelderd winkel/kantoorpand met 2 garages en 2 bovengelegen appartementen. Winkel/kantoor ca. 125 m², voorzien van c.v. en toilet. 1 appartement vrij te aanv., 2e appartement verhuurd (kale huur ƒ 800,- p/mnd.). Koopprijs: ƒ 350.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg C
Royale verkoopruimte met c.v., keuken en toilet-douchecombinatie. Kleine binnentuin. Verkoopruimte incl. keuken ca. 157 m². Huur ƒ 2.800,- per maand.

Jabeek, Etzenraderstraat 4
Ged. gerenov. winkel-woonh. met c.v.-olie, garage en binnenpl. en div. kelders. Winkel mom. ruwbouw, 1e verd.: L-woonk., gr. keuken, 3 slpk., vaste trap n. gr. zolder. Vraagprijs: ƒ 145.000,- k.k.

Heerlen, Fossielenerf
Halfvrijst. woonh. m. c.v. en carport. Perc. 310 m². Ind. o.a.: woonk. m. parket, keuken incl. app., berging, 3 slpk., badk. m. bad, gr. zolder (vliezotrap). Gr.deels voorz. v. dubb. begl. Prijs ƒ 155.000,- k.k.

Maastricht, Vergiliushof (koopje)
Goed onderh. stapelwoning m. c.v.-gas en inp. garage. Ind. o.a.: woonk. [illegible] 3 slpk., douche m. 2e toilet, dakterra[illegible] verh. aan studenten tot 1 juli '94; bruto huuropbr. ƒ 18.000,- p.j. Koopprijs ƒ 130.000,- k.k. VERKOCHT

Urmond, Grotestraat
Woonhuis met garage, c.v. gas [illegible] flinke tuin. Ind. o.a.: kelder, ruime hal, [illegible] keuken, 1e verd.: 3 slpk., badk. met [illegible], v.w., berging, vaste trap naar hobbykamer en zolder. Koopprijs ƒ 145.000,- k.k. VERKOCHT

Urmond, Swentiboldlaan 48
Vrijst. woonh. met garage en 2 kantoren met eigen entree, zeer gesch. v. woonh./kant. of praktijk, uitst. geïs. Ind. o.a.: woonk. m. leistenen vl., inger. keuken, 1e verd.: 3 slpk., badk. m. ligbad en 2e toilet, vaste trap n. 4e slpk. Bwj. 1976. Aangel. tuin m. veel privacy. Koopprijs ƒ 295.000,- k.k.

Stein, Tongerenstraat
Vrijst. bungalow m. garage, c.v.-gas en tuin. Bwj. 1972. Vraagprijs: ƒ 365.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
's Zaterdags geopend van 10.00 - 12.30 uur
046 - 750000

GEMEENTE KERKRADE

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te Kerkrade-West

zullen op vrijdag 22 oktober 1993 om 15.00 uur in Café Goebbels, Markt 49 te Kerkrade in het openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk Wetboek

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN:

GEMEENTE KERKRADE
Woonhuis met erf en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te Kerkrade, Oranjestraat 13, kadastraal bekend als Gemeente Kerkrade, Sectie E nummer 2015, groot 74 centiaren.

BEZICHTIGING:
In nader overleg met voornoemd notariskantoor.

AANVAARDING:
Terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs.

BETALING VAN DE KOOPPRIJS:
Uiterlijk 15 december 1993.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor executieveilingen 1993 met inachtneming van de wijziging daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

SCHRIFTELIJKE BIEDINGEN:
Kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

NADERE INFORMATIES:
Ten kantore van voornoemde notarisssen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, tel. 045-411945.

TE KOOP
[illegible]kade 7 te Venlo

[illegible] kantoorgebouw, gelegen op handels[illegible] Groot Boller, nabij de uitvalswegen van de [illegible]ern afgewerkt en voorzien van hoog[illegible]technische infrastructuur te weten o.a. [illegible]entrale, computernetwerk en aircondi[illegible] Het gehele pand is volledig geïsoleerd met [illegible]ak- en vloerisolatie en dubbele beglazing.

[illegible]wde oppervlakte bedraagt 800 m² en [illegible]dermeer uit diverse kantoorunits, cen[illegible]ptie, kantine en toiletten. Rondom het [illegible] voldoende parkeerplaatsen en het gehele [illegible]rein is verhard met klinkers.

[illegible] is in overleg te aanvaarden. De prijs en [illegible]rmatie is op aanvraag bij ons kantoor [illegible]ar.

DTZ Zadelhoff
Makelaars en Taxateurs O.G.
International Property Advisers
043 - 256 633
Van Hasseltkade 7, 6211 CC Maastricht

Gabor l[illegible] de vog[illegible] schiet[illegible]

Jaarlijks knallen [illegible] Nederland meer d[illegible] ganzen neer. Geluk[illegible] er een nieuwe wet[illegible] barbaarse hobby k[illegible] den. Maar staats[illegible] Gabor laat deze u[illegible] schieten. Terwijl [illegible] enquête meer dan [illegible] alle Nederlanders [illegible] spreekt tegen de [illegible] trekvogels. U kunt [illegible] doen door vandaa[illegible] bon op te sturen. [illegible] Tweede Kamer kan [illegible] een wettelijk ja[illegible] stemmen.

Wij zien[illegible] liever vlie[illegible]

PROTESTSI[illegible]
☐ Ik teken tegen de ja[illegible] onschuldige trekvoge[illegible]
HANDTEKENING
☐ Ik maak vandaag [illegible] ƒ .... over [illegible] 29213 t.n.v. Vogelbescherming Nederland o.v.v. Jachtverbod, zodat de [illegible] pagne kan worden vo[illegible] zet.
DHR./MEVR.:
STRAAT:
POSTCODE:
PLAATS:
Stuur deze bon vandaa[illegible] in een envelop zonder [illegible] zegel (mag wel) naar Vogelbescherming [illegible]

Vogelbescherm[illegible]
NEDERLAND

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

TE KOOP
HEERLEN-WELTEN op toplokatie gelegen, in goede staat verkerend vrijstaand herenhuis met grote tuin. Bouwjaar 1929. Vrijstaande garage. Oppervlakte perceel ca. 900 m².
Indeling: Ruime kelder.
Woonkamer 37 m², af te scheiden met schuifdeuren, ruime keuken en aparte bijkeuken.
3 grote slaapkamers, badkamer met ligbad en tweede toilet.
Vaste trap naar grote zolder en vierde slaapkamer.
Het pand is voor meerdere doeleinden geschikt en er zijn riante mogelijkheden om bij te bouwen.
Vraagprijs ƒ 420.000,- k.k.
Het pand is in onderling overleg te aanvaarden.
Voor inlichtingen: tel. 045-717894.

Te huur in Heerlen-Noord
3-kamerappartementen

Woonkamer ± 40 m² met balkon, dichte keuken,
2 slaapkamers evenens met balkon.
Badkamer met douche.
Dubbele beglazing, vloerverwarming.
Mogelijkheid tot het huren van een garage.
Huurprijs ƒ 586,00 (excl. stook- en servicekosten).

Bel voor informatie:
ABC Vastgoedbeheer Heerlen
Akerstraat 23 Heerlen, 045-712040

SERRES • SCHUIFPUIEN
RAMEN • DEUREN
KUNSTSTOF KOZIJNEN

NIEUW!
Renovatie profiel 120 mm
Leasing of financiering

- Produktie in eigen fabriek
- Vakkundige montage
- volgens VKG-normen
- Volledige afwerking
- VKG-garantiecertificaat

Info-center: Locht 42b 6466 GW Kerkrade, Telefoon 045 - 41 67 70

Open: ma t/m vr 10.00-17.00 uur, zaterdag's 10.00-15.00 uur en op afspraak

hellebrekers
maatwerk in produktie en montage
Complete VERBOUWING RENOVATIE en ONDERHOUD

Boosten Parket Hoensbroek

Weustenraadtstraat 45: vanaf Akerstraat, Kouvenderstraat in, 1e weg rechts, dan 1e weg links.
- Alle soorten parket en reparaties.
- Brede eiken planken geborsteld.
- Overschuren of borstelen van bestaande vloeren.
- Leveringsvoorwaarden van de Consumentenbond.

MET 5 JAAR GARANTIE.

045-214395
Showroom open van 10-16 uur.
Donderdag koopavond. Dinsdag gesloten.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

AMSTENRADE, Beckstraat — S
Mooi gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, inp. garage en royale tuin. Perc.opp.: 507 m². Ind. o.a.: zonnige woonkr. met open haard, keuken, 4 slaapkrs., badkr., vaste trap zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 235.000,- k.k.

BRUNSSUM, Eglantier — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: entree, toilet, woonkr., keuken met app. 1e verd.:3 slaapkrs., badkr. met douche en v.w. 2e verd.: ruime zolder te bereiken middels vliezotrap. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ. 180.000,- k.k.

GELEEN, Luxemburgstraat — S
Zeer goed gelegen geschakeld vrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: groot souterrain met hobbyruimtes, ruime woonkr. met open haard, dichte keuken, 4 slaapkrs. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 239.000,- k.k.

GREVENBICHT, Burg. Houbenstraat — S
Uitst. onderh. roy. landh. met c.v., souterrain, dubb. inp. garage en schitt. aangel. tuin. Perc.opp.: 1.187 m². Ind. o.a.: living (± 50 m²) met open haard, eetkr., mod. keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., 2 kantoorunits, badkr. met ligb., douche, dakterras. Aanv.: spoedig.
Koopprijs: ƒ 495.000,- k.k.

HEERLEN, Pluymaekersstraat — H
Prima gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder, hal, toilet, woonkr. met parketvl., keuken met app. 1e verd: 3 slaapkrs., badkr. met zitb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar 4e slaapkr., c.v.-ruimte en bergruimte. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.

HEERLEN, Centrum — H
Uitst. gel. appartem. met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., berging. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 115.000,- k.k.

LANDGRAAF, Moltbos — H
Prima gel. vrijst. landhuis (nieuwbouw). Ind.: o.a. inpandige garage (2 auto's), div. hobbyruimtes. Beg. gr.: hal met vide, l-woonkr. met open haard partij (± 84 m²), luxe keuken, bijkeuken. 1e verd.: 3 ruime slaapkr., riante badkr. Het geheel is zeer luxe afgewerkt. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

LANDGRAAF, Wattstraat — H
Te koop bedrijfspand met magazijn, werkplaats, kantoren en showroom. Het geheel verkeert in goede staat en is gedeeltelijk verhuurd. Prijs: ƒ. 410.000,- k.k. Verdere gegevens op aanvraag.

LINNE, Vonderen — S
Rustig gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ 229.000,- k.k.

SIMPELVELD, Romeinenstraat — H
Prima gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:kelder, entree, toilet, L-woonkr. met parketvloer, keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte met v.w. Aanv.:i.o.
Koopprijs: ƒ. 180.000,- k.k.

SIMPELVELD, Stampstraat — H
Goed gel. halfvr. woonh. met mogelijkheid tot garage, berging en terras. Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, keuken, ruime woonkamer, berging. 1e verd.: 3 slaapkrs., ruime badkr., doucheruimte. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 205.000,- k.k.

SITTARD, Haagsittard Park, Geilenkirchenstraat — S
Goed gel. halfvrijst. woonh. met c.v. en garage. ind. o.a. L-vorm. woonkr., half open keuken, 3 slaapkrs., ruime badkr., vaste trap naar zolder, mog. 4e slaapkr. bwjr. 1990, uitst. isolatie. Vraagprijs: ƒ 228.000,- k.k.

SITTARD/park, Agricolastraat
Op zeer goede stand gel. halfvrijst. wo[illegible] Ind. o.a. kelder, woonkr., keuken, bijkeu[illegible] 3 slpkrs., vaste trap naar zolder.
Prijs: ƒ 248.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Noord
Op goede stand gel. vrijst. woonh. met c.v[illegible] dubbele gar. Ind. o.a. kelder, L-vorm[illegible] woonkr., keuken, bijkeuken, badkr., 3 sl[illegible] krs, vaste trap naar zolder.
Vraagprijs: ƒ 269.000,- k.k.

SITTARD, Rijksweg Zuid
Zeer aantrekkelijk vrijst. woonh. met c.v[illegible] garage, berging en tuin. Perc.opp.: 880 [illegible] Ind. o.a.: living met eetkr., keuken, 3 slaap[illegible] badkr., zolder, aparte praktijkruimte met 2 [illegible]mers. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: ƒ 369.000,- k.k.

SUSTEREN, Heidestraat
Uitst. onderh. roy. halfvrijst. woonh. met [illegible] garage en grote tuin. Perc.opp.: 890 [illegible] Ind. o.a.: woonkr., eetkr., tuinkr., keu[illegible] 3 slaapkrs., hobbykr., badkr. met li[illegible] douche. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 235.000,-[illegible]

THORN, Hoogstraat
In historische kern van het witte stadje Th[illegible] gelegen monumentaal patriciërshuis, [illegible]schikt voor dubbele bewoning, met ke[illegible] binnenerf, winkel c.q. expositieruimte [illegible] atelier en gewelfde kelders. Prachtige [illegible] met verwarmd zwembad, gastenhuis, ga[illegible]ge, bergingen en terrassen. Het geheel is [illegible]muurd. Bouwjaar: 1630, ged. gerenov[illegible] vanaf 1961, winkelgedeelte 1977. Perc. [illegible] ca. 2.500 m². Uitgebreide inform. op k[illegible] beschikbaar. Aanv.: i.o. Prijs op aanvra[illegible]

VOERENDAAL, Malbergstraat
Prima gel. halfvr. woonh. met c.v., gara[illegible] tuin. Ind.: hal, woonkr. met parketvl., keu[illegible] garage. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met [illegible] en 2e toilet. 2e Verd.: 4e kamer, c.v. en [illegible]ruimte. Aanv.: medio 1994.
Koopprijs: ƒ. 240.000,- k.k.

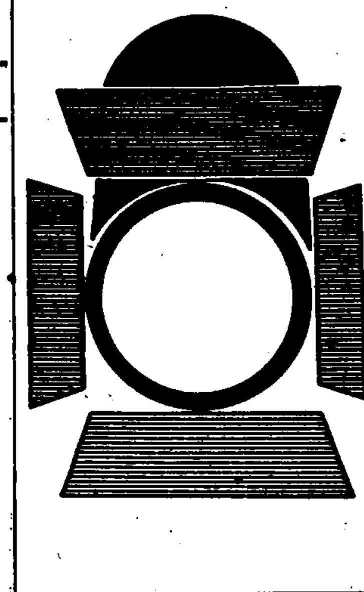
Nieuwbouw

NIEUWBOUWWONINGEN
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht he[illegible]
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 71[illegible]
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – [illegible]

Interim-manager moet reorganisatie begeleiden

Bestuur veegt vloer aan met top Wereldomroep

● Een van de afdelingen van de Wereldomroep is de actualiteitenredactie, met vlnr: Pluim, Peter Broekman, Peter van Beem (chef redactie) en Conny Keessen. Foto: GPD

DOOR JAN VAN STIPRIAAN

HILVERSUM – De directie van de Wereldomroep is niet in staat het bedrijf op juiste wijze te leiden. Volgens de bestuursvoorzitter van de Wereldomroep, Hans Hoefnagels, is een reorganisatie dan ook onontkoombaar. Hij sluit niet uit dat dat tot verlies van arbeidsplaatsen leidt. Dat blijkt uit een nog intern rapport, dat over enkele dagen geleden is afgerond.

Volgens Hoefnagels heeft het personeel van de Wereldomroep vrijwel geen vertrouwen in de directie (Minne Dijkstra) en zijn staf. Het personeel wordt via het personeelsorgaan Info van de conclusies van Hoefnagels op de hoogte gebracht.

Hoefnagels en zijn extern adviseur Keet baseren hun interimrapport op gesprekken die zij voerden met een door de directie samengestelde selectie uit het personeel, 'een klankbordgroep om informatie te verzamelen en ideeën te toetsen, een spreekuur en een open cummunicatielijn via de fax naar het vakantieadres van de voorzitter', aldus het personeelsblad Info. „In de gesprekken lag het accent op de verbetering van de kwaliteit en opvoering van flexibiliteit," vermelden de voorzitter en de adviseur en stellen vast dat het 'inderdaad schort aan kwaliteit en de bewaking ervan, aan flexibiliteit en besluitvaardigheid, aan interne informatie en controle'.

Volgens het interim-rapport is de programmadienst 'onbestuurbaar' en is de samenwerking tussen veel afdelingen 'gebrekkig'. „De organisatie is verkokerd en verbrokkeld," aldus het rapport. „Het alom te constateren streven naar consensus biedt slechts ruimte voor besluiten van het type 'mag het een onsje meer zijn?'

Discussie

Hoefnagels c.s. schrijven dat niet alleen de directie schuldig is, ook de subtop heeft verzuimd krachtig aan de bel te trekken. „Velen hebben zich behaaglijk in het eigen nestje geschurkt."
Hoefnagels wil een discussie aanzwengelen over de vraag, of het aantal uitzenduren en -talen kan worden verminderd, zodat meer prioriteit kan worden gelegd bij gebieden die nu onvoldoende worden bediend.
Tegenover de ondernemingsraad heeft Hoefnagels zich tamelijk resoluut opgesteld. „We zullen de reacties van directie, staf en ondernemingsraad serieus nemen, maar als we het er niet mee eens zijn, varen we onze eigen koers."

Directie, staf en ondernemingsraad van de Wereldomroep moeten vóór 1 oktober reageren op het rapport. Afgelopen dinsdag is het interim-rapport aangeboden aan directie, staf en or. Op 8 oktober wil het bestuur een besluit nemen over een reorganisatie. Dan kan de interim-manager, die het bestuur komend voorjaar al wil aanstellen, aan de slag om de noodzakelijk geachte reorganisatie te begeleiden. Volgens ingewijden heeft het bestuur E. Horstra aangetrokken, maar die heeft dat inmiddels ontkend. Twee jaar geleden haalde hij flink de bezem door het NOB.

De vakbonden zijn nog niet ingelicht. Een NVJ-woordvoerster zei niet op de hoogte te zijn van de reorganisatieplannen en ook het CNV zei van niets te weten. Directeur Dijkstra en zijn college Verheugd waren niet bereikbaar voor commentaar.

Overigens is het niet de eerste keer dat er problemen zijn bij de Wereldomroep. Nog geen jaar geleden ontstond er een conflict tussen Dijkstra en het personeel. Inzet waren de cao-onderhandelingen. Het personeel was ontevreden over de wijze waarop de directie de werknemers had ingeschaald.

● Loretta Schrijver

Loretta presenteert Nieuwsshow

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Loretta Schrijver gaat met Henk Terlingen vanaf zondag 3 oktober de wekelijkse RTL5 nieuws- en sportshow 'Week X/Week Y' presenteren.

In Week X/Week Y (op de plaats van de X en de Y worden steeds de weeknummers ingevuld) wordt teruggeblikt op de sport, het nieuws en de achtergronden van de actualiteit van de afgelopen week. Loretta Schrijver blijft op werkdagen met Jeroen Pauw het nieuws om zes uur en half acht presenteren.

● Een van de series, die komend seizoen terugkeren, is Medisch Centrum West.

Goed bekeken programma's keren terug

Tros-televisie speelt in nieuwe seizoen op safe

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Een groot deel van de winterprogrammering van de Tros staat in het teken van de samenwerking op het tweede net met Veronica en de EO. Nieuwe programma's als de dagelijkse soap Foreign Affairs en Ryan's Hope, Postcode Bingo en de nieuwsband 2 Vandaag zijn onderdeel van die samenwerking. Verder speelt de Tros in het nieuwe seizoen op safe door succesvolle programma's als Medisch Centrum West, Love Letters en Ingang Oost te prolongeren. Dat zijn programma's waarmee de Tros steevast hoge kijkcijfers scoort.
Directeur radio en televisie van de Tros, Cees den Daas, liet tijdens de presentatie van de winterprogramma's weten blij te zijn dat de samenwerking met de EO goed verloopt. „Het is verheugend dat na wat aanloopproblemen de verstandhouding met de EO danig verbeterd is. Tekenend voor die houding is de tijd die de EO vrijmaakt op woensdag om de soap Foreign Affairs dagelijks horizontaal uit te kunnen zenden," aldus Den Daas.

Reality-tv

Kijkers kunnen bij de Tros nog één winter lang het wel en wee volgen van het personeel en patiënten in Medisch Centrum West. Daarna zet de Tros een punt achter de populaire serie. Komend winterseizoen zendt de omroep de allerlaatste serie uit. Na zeven jaar komt er dan een eind aan de avonturen van onder anderen dokter Eric Koning, dokter Lisa Messing en zuster Ingrid.

De Tros herhaalt, voordat de nieuwe reeks van start gaat, op vrijdag 29 oktober de laatste aflevering van de vorige serie. Zo kunnen de kijkers de draad weer oppakken. De Tros borduurt in het nieuw seizoen verder op het succes van de realityserie Ingang Oost waarin het werkelijke leven op de EHBO-afdeling van het Academisch Ziekenhuis Utrecht gefilmd wordt. De populariteit van de reality-tv is voor de Tros aanleiding geweest om naast de gebeurtenissen in een ziekenhuis, ook de activiteiten op een politiebureau te filmen. Deze nieuwe eigen productie heet Balistraat (vanaf januari). In deze realityserie staat het reilen en zeilen op en rond een politiebureau in een Amsterdamse volksbuurt centraal.

Bekende gezichten

De Tros brengt vanaf 4 oktober samen met Veronica vijf keer per week de Nederlands/Canadees/Argentijnse co-produktie Foreign Affairs dat zich in het ambassadeursmilieu in Argentinië afspeelt. In de serie spelen zes Nederlandse en zes Canadese acteurs. De voertaal is Engels, maar voor de Nederlandse omroepen zijn de scènes waarin enkel de Hollandse acteurs spelen ook een keer in het Nederlands opgenomen.

De Tros heeft weinig nieuwe gezichten in petto. Er komen wel veel nieuwe programma's met bekende gezichten. Zo presenteert Léonie Sazias Allemaal Familie een programma over familiegeschiedenis en stambomen. In het programma confronteert Sazias onder meer een bekende landgenoot met hem of haar onbekende familieleden. Marceline Schopman gaat vanaf 22 oktober het nieuwe spelletjes Zeg eens Uh presenteren. Louis van Dijk brengt vanaf 7 november een serie van 12 programma's over het leven en werk van de grootste componisten van klassieke muziek op het scherm. Nieuw zijn ook de BBC comedy Chef! en de kluchten van Piet Bambergen.

De Tros speelt in het winterseizoen op safe met veel oude bekenden zoals Love Letters (vanaf 7 maart) en De Leukste Thuis met Linda de Mol. Crime Time en de Tros TV Show keren eveneens terug op het scherm. Martin Gaus is er weer met Dierenmanieren en Tineke Verburg speelt Triviant en presenteert met Ed Nijpels nieuwe afleveringen van Aktua in Bedrijf.

Wim Bosboom blijft komend seizoen eens per twee weken zijn kijk op de maatschappij geven in de gesproken column Dat willen we even kwijt. De teksten worden komend seizoen niet meer door Nic van Rossum, maar door Pierre Huyskens geschreven. Vanaf februari presenteert Bosboom de serie Info op Vrijdag. Hierin wordt voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen een kritische blik op de landspolitiek geworpen.

Kinderen

Voor de kinderen heeft de Tros vanaf vrijdag 7 januari het duo Bassie en Adriaan geprogrammeerd. Ditmaal beleven ze hun avonturen in Amerika. Zij presenteren tevens het wekelijkse kinderuur Wonderland met de in het Nederlands nagesynchroniseerde series Widget, mr. Bogus en Growing up Wild.

'Graag nieuwe wegen, maar niet tot elke prijs'

Rick Astley op de soul-toer

DOOR ELS SMIT

AMSTERDAM – Of het hem lukt op eigen wieken langdurig op grote hoogte te blijven, moeten we nog even afwachten. Maar dat aardige, dat wijze dat hij nu al op z'n 27ste heeft, neemt niemand hem waarschijnlijk ooit af. Het is, zoals dat in platenkringen zo eufemistisch heet 'even rustig geweest rond Rick Astley'. Dat haal je de koekoek. Nadat Astley zijn in aanvang succesvolle samenwerking met Stock Aitken and Waterman stopte, heeft hij eens goed moeten nadenken over hoe nu verder te gaan.

● Rick Astley: „Ik hoef voor mijn ego niets meer te bewijzen."

Het resultaat van de retraite komt op 20 september officieel uit: zijn vierde cd die de titel kreeg 'Body and Soul'. Waarbij 'Soul' inderdaad slaat op het genre waarvoor Rick nu heeft gekozen. Andere kost dan het dance-pop-genre waarin hij eerder zo'n succes had, onder meer met 'Never gonna give you Up' en 'Whenever you need Somebody'.
Voor de cd heeft Rick de teksten of alleen geschreven of samen met mensen zoals Lisa Stansfield. Het betekent in elk geval meer diepgang dan wat we eerder van Rick hebben gehoord.

„Dat is ook de bedoeling. Op een gegeven moment was ik met Stock Aitken and Waterman toch uitgepraat. Ik ben dankbaar dat ze me hebben ontdekt, in Manchester, dat ze me onder hun hoede hebben genomen en dat ze me een kans hebben gegeven. Maar ik vond dat ze met name met mijn tweede cd niet hun uiterste best deden, dat ze zelfs onder hun eigen niveau bezig waren. Dat vind ik niet fair. Want hoeveel jonge mensen krijgen nu eigenlijk de kans een plaat te maken? Als je iemand die gelegenheid biedt, moet je alles geven wat je hebt".

Luxe positie

„Ik heb toen, een paar jaar geleden, besloten dat ik het anders wilde. Misschien is het niet zo commercieel als voorheen. Maar dat hoeft voor mij ook niet meer. Ik praat, dat realiseer ik me terdege, vanuit een luxe positie. Dank zij het enorme succes tussen 1987 en 1990 heb ik een redelijke basis. Ik hoef me geen zorgen te maken over m'n hypotheek, ik kan m'n dochtertje naar school laten gaan."

„Er is ook nog een ander aspect aan dat eerdere succes. Ik heb dat waar menigeen naar verlangt, meegemaakt. Ik heb in de spotlights gestaan, ik heb het succes geproefd. Kortom, ik heb iets bereikt. Ik hoef voor mijn ego niets meer te bewijzen. Tenminste niet wat dat betreft."

„Daarbij komt dat doordat je het een en ander hebt meegemaakt je die roem, die glamour kunt relativeren. Die manier van denken is bovendien in een stroomversnelling gekomen doordat mijn vriendin en ik een dochtertje hebben gekregen: Emilie. Geen enkele gebeurtenis in je leven, denk ik, beïnvloedt je zo als het krijgen van een kind. Dat gaat van hoe je over de wereld in het algemeen denkt tot aan de manier waarop je auto rijdt".

„Ik heb in elk geval besloten dat ik los van mijn werk een privéleven wil. Ik wil tijd voor haar hebben. We zijn van plan haar niet strikt Engels op te voeden, maar haar ook deelgenoot te maken van de cultuur van Denemarken. Mijn vriendin is Deense. Dat land heeft toch weer een andere mentaliteit, een andere historie, andere gebruiken. Ik denk dat het belangrijk is voor een kind dat later verder moet in deze wereld om zo ruim mogelijk te leren denken."

„En nu ze zo klein is, wil ik niet dat ze steeds zou moeten vragen: 'Waar is daddy?' of dat ze van kinderen op school moet horen dat haar onbekende pappie een ster is. Die God weet er ook nog allerlei andere vrouwen op nahoudt".
„Je moet er toch niet aan denken hoe het is voor de kinderen van Mick Jagger? Ik wil me artistiek niet op zijn hoge niveau stellen, maar het gaat erom wat roem, wat showbusiness, wat de publiciteit er omheen met grote artiesten doet, kan doen. Ik wil niet in dat patroon vallen. Ik houd van mijn vak, ik wil het graag goed doen, naar nieuwe wegen zoeken, maar niet tot elke prijs."

„Je moet trouwens maar afwachten of ik het red. Succes moet je ook in perspectief zien. Als je in het centrum van de belangstelling staat, heb je, begrijpelijk, de neiging te denken dat het a: altijd zo blijft en b: dat het publiek altijd op je heeft zitten wachten en je ook nooit meer kwijt wil. Beide dingen zijn een misvatting. Niemand heeft op je zitten wachten en als je uit zicht bent, ben je ook zo weer vergeten. En misschien hoort het ook zo."

Michael Jackson

„Ook moet je niet uitsluiten dat het slechts zeer weinigen is gegeven jaren en jaren aan de top te blijven. En dan dien je je, als je in dit vak zit, ook nog af te vragen: tegen welke prijs? Ik denk niet dat Michael Jackson dat wat hem nu is overkomen heeft voorzien, noch dat hij er blij om is. Ik vraag me, even terzijde, af of die zaak nou zo breed uitgemeten had moeten worden in de kranten, in alle media over de hele wereld. Zijn er geen fundamentelere, geen ergere dingen om over te berichten, denk ik dan. Maar het is kennelijk een aspect van het mega-ster zijn".

„Die prijs moet je daarvoor willen betalen, nog afgezien van het feit of het je lukt zo lang met succes in het vak te blijven. Zo sluit ik niet uit dat ik noodgedwongen of uit vrije wil over een paar jaar iets heel anders ga doen. Dat ik een hotel ga drijven. Op een bergtop..."

● René Froger is de meest gevraagde zanger van dit moment in het populaire genre. Foto: DIJKSTRA

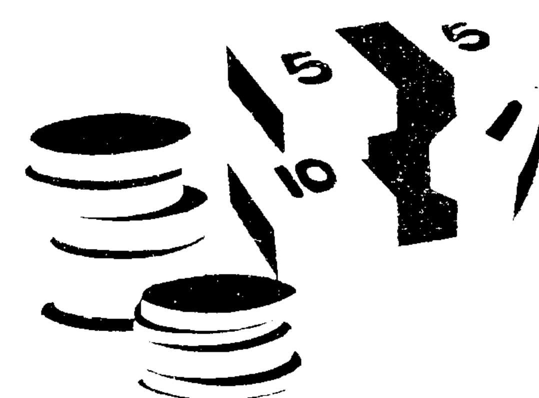
René Froger in Carré

AMSTERDAM – René Froger is van 16 tot en met 18 november en van 1 tot en met 3 december met zijn show The power of passion te zien in het Amsterdamse Carré. Alle 9000 plaatsen zijn inmiddels uitverkocht. Froger is in dit land de meest gevraagde zanger van dit moment in het populaire genre. Hij is volgeboekt tot eind 1994.

Het programma van Theater Carré vermeldt daarna voorstellingen van het Spaanse ballet van Rafael Aguilar met Carmen, de opera's Don Carlos en La Traviata, Het London Chamber Orchestra, de chansonnier Gilbert Bécaud (4 december), een Nederlandse versie van Broadway's langstlopende musical A Chorus Line in de vertaling van Rob van de Meeberg en Tetske van Ossewaarde (25 tot en met 28 november), het Wereld Kerstcircus, het ballet Giselle, toneelgroep De Appel (11 tot en met 16 januari) met Shakespeare's Zoals het u lijkt, Hongaarse folklore en de nieuwe musical Sweeney Todd (11 tot en met 20 februari) met Simone Kleinsma en Ernst Daniël Smid.

Carré sluit het laatste halfjaar van het seizoen af met een heropvoering van de vaderlandse succesmusical Cyrano in de vergrote Newyorkse versie: van 15 maart tot en met 28 augustus.

energiebesparing! doet u er iets aan?

onderstaande bedrijven helpen u graag op weg.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt bekend dat vanaf 20 september 1993 gedurende 30 dagen op het kantoor van het Zuiveringschap (afdeling Heffingen) voor een ieder ter inzage ligt de ontwerp-Heffingsverordening 1994 van het Zuiveringschap Limburg. De ontwerp-Heffingsverordening 1994 vervangt de huidige Heffingsverordening 1986 van het Zuiveringschap Limburg. Iedere belanghebbende kan gedurende de termijn van de terinzagelegging tegen de vaststelling van de onderhavige ontwerp-Heffingsverordening 1994 schriftelijk bezwaar inbrengen bij het Algemeen Bestuur. Desgewenst kan de ontwerp-Heffingsverordening 1994 tegen betaling van de verschuldigde leges worden verkregen.
Roermond, 18 september 1993
Het Dagelijks Bestuur vnd

Zuiveringschap Limburg

Nederland 1

KRO/NCRV
07.00 Alles kits. Kinderprogramma. Met om 8.02 Oren van je kop; 8.14- Tekenfilmfestival; 8.26 Bunch of Munch; 9.02 Rescue Rangers; 9.30- Harry's mad; 9.57 (TT) Kunst en Weegwerk; 10.24 Pluizerd; 10.49 De Stunts; 11.00 Peter. Korte sketch.
11.11 Het elfde uur. Talkshow.
12.05 Fifty fifty. Henk Binnendijk in gesprek met Rob de Nijs. (herh.).
13.00 (TT) Journaal
13.07 De groene Verleiding. Special van het magazine over reclame.
13.53 (TT) Jules unlimited. Populair-wetenschappelijk programma.
14.18 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie. Afl.: Plannen. (herh.).
14.48 (TT) Lingo. Woordspel. (herh.).
15.08 (TT) De hoogvlieger. Tv-spel.
15.27 (TT) Nieuwe oogst: Rerun. Tv-spel van Stephan Brenninckmeijer.
15.51 Natuurmoment. (herh.).
16.00 (TT) Journaal
16.05 Mistuko Uchida speelt Debussy. Klassieke muziek.
17.12 Flipper. Afl.: De lokroep.
17.45 Boggle. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Samen delen.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Brief aan de koningin. Brievenmagazine voor de jeugd. Afl.2.
18.53 De kleine ijsbeer. Afl.2.
19.00 (TT) Hoe voelen wij ons vandaag. Comedyserie. Afl.12.
19.31 All together now. Australische comedyserie. Afl.: Emotional rescue.
20.00 (TT) Journaal
20.25 Young Indiana Jones. Amerikaanse avonturenserie. Afl.1 : Egypte 1908 en Mexico 1916. Tijdens het bezoek van de jonge Indy aan de Egyptische graven in 1908 verdwijnt er een mummie en wordt er een moord gepleegd.
22.04 Grand Gala du Disc. Muziekfestijn met vanavond een terugblik op de Grand Gala du disque.
22.52 Helene's onschuld. Tv-film van Fatima Debi-Ouazzani.
23.03 Roma. Italiaans-Franse speelfilm uit 1972.
00.58-01.03 Journaal.

Nederland 2

EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 (TT) Journaal.
16.08 Ceddie (Little prince Cedric). Tekenfilmserie. Afl.3 : Eindelijk thuis. (herh.).
16.36 (TT) Kinderkrant-verleden. Kinderprogramma.
16.46 Job en z'n pa. Tekenfilmserie.
17.03 De kleine erfgenaam. Afl.3. Iedereen is blij met de komst van de in Frankrijk gevonden Sir Nicholas Tremaine, behalve Geralds moeder. (herh.).
17.27 (TT) Mainport Rotterdam. Documentaire over logistiek en automatisering in de drukste en modernste haven ter wereld.
18.00 Journaal.
18.19 Ik weet het beter. Quiz. Presentatie: Bert van Leeuwen.
18.47 Het kleine huis. Serie. Afl.: Chicago. Charles Ingalls haast zich naar Chicago om zijn vriend Mr. Edwards te troosten na het overlijden van zijn zoon. Deze wordt woedend als blijkt dat de dood van zijn zoon geen ongeluk was maar opzet.
19.36 Peter. Korte sketch op straat.
19.46 Taptoe Breda. Verslag van de 18e editie van de Nationale Taptoe.
20.55 Het ziekenhuis. Documentaireserie over de dagelijkse praktijk in een aantal Nederlandse ziekenhuizen. Afl.3 : Psychiatrisch ziekenhuis 'Licht en Kracht' in Assen.
21.28 I'll fly away. Amerikaanse serie. Afl.2. Lilly Harper neemt deel aan een sit-in. Dit wordt door Forrest Bedford niet op prijs gesteld.
22.17 882882. Programma dat om reactie vraagt.
22.47 Multiple choice. Quiz waarin de kijkers via de telefoon meespelen. Presentatie: Janny Fijnvandraat.
23.12 Fifty-fifty. Praatprogramma waarin Henk Binnendijk een bekende Nederlander ondervraagt over geluk, geloof en gevoel. Vandaag: Mr. Max MoszkoWicz.
00.01 Slotlied. Religieus gezang.
00.06-00.11 Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Het meisje uit het jaar 3000. Afl.9. De pers wacht ongeduldig op een ontmoeting met het meisje uit het jaar 3000. Alana heeft niet gemerkt dat er die nacht is ingebroken en haar speciale armband met magische krachten is verwisseld voor een plastic imitatie. (herh.).
18.00 Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Dieren centraal. Amerikaanse serie over dierentuinen. Afl.7 : De Saraqui-rivier in Costa Rica.
18.43 (TT) Lingo. Spelprogramma. Presentatie: François Boulangé.
19.12 Working it out. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Sarah staat haar vrouwtje. David geeft Sarah advies over de aanpak van een ruzie met haar baas over de hoogte van haar salaris.
19.40 Police rescue. Australisch-Engelse actieserie. Afl.: Hardleers. Georgia, Angel en Kathy worden op een auto-ongeluk afgestuurd. Volgens Georgia klopt het verhaal van de klemzittende vrouw over de toedracht van het ongeluk niet.
20.35 Zappelin. Magazine over gebeurtenissen in de binnen- en buitenlandse media. M.m.v. cabaretier Jeroen van Merwijk. Presentatie: Pieter Jan Hagens.
21.30 Golden palace. Afl.: Verwelkte Rose. Blanche vertelt Rose dat ze Miles aan de telefoon had. Hij wilde haar persoonlijk spreken en zal opnieuw contact opnemen. Rose is ervan overtuigd dat Miles haar terug wil...
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.21 Cabarestafette. Verslag van dit cabaret festival op 31 augustus jl.
00.15 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Christus en de wereldbol. (herh.).
00.21-00.26 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

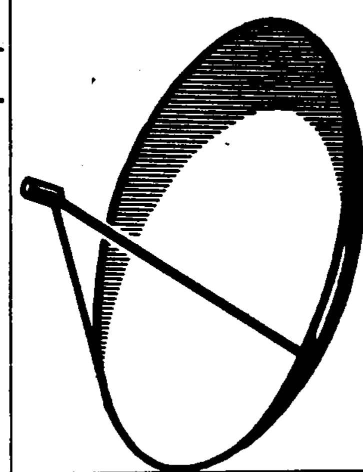
06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
06.30 RTL4 text.
07.00 Telekids Kinderprogramma.
12.00 Prijzenslag. (herh.).
12.55 Surprise show. (herh.).
14.25 Charley and the angel. Amerikaanse Disney-classic uit 1973.
16.00 Disney festival.
17.00 Eigen huis & tuin. Een informatief programma.
18.00 Nieuws.
18.10 Expedition earth, serie.
19.00 Blossom. Comedyserie.
19.30 Avondnieuws en weer.
20.00 Ron's Honeymoon Quiz.
21.30 Showtime.
22.05 Best seller. Amerikaanse thriller uit 1987 van John Flynn. Met: James Woods, Brain Dennehy, Victoria Tennant, Allison Balson, Paul Shenar e.a. Denis Meechum, een eerlijke politierechercheur in Los Angeles, is beroemd geworden door het schrijven van misdaadverhalen. Na het overlijden van zijn vrouw staat hij alleen voor de opvoeding van zijn dochter. Daarnaast heeft hij grote geldzorgen. Een nieuwe bestseller zou voor hem de uitkomst zijn, maar zijn creativiteit is gedaald tot het nulpunt. Dan doet de beroepsmoordenaar Cleve hem een aanbod. Cleve is namelijk gedumpt door zijn voormalige werkgever, de criminele industrieel David Madlock, en is uit op wraak.
23.45 Laatste nieuws.
00.00 Return to Macon County. Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Richard Compton. Onderweg daar naar toe pikken ze een meisje op, Junell, een serveerster die het wil gaan maken in Hollywood. Bo en Harley winnen de race van de plaatselijk held, Tom, maar deze wil het geld van de weddenschap die ze hebben afgesloten niet betalen. Junell weet het geld, door bedreiging met een pistool, van Tom af te troggelen en gaat er samen met Bo en Harley snel vandoor. Tom en zijn maat Pete zetten de achtervolging in.
01.35 De thuiswinkel.
02.05 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Bijdehand. Hobbymagazine.
10.30 Cursus lipiezen. Broodmaaltijd.
10.45 De werkzoekers, Serie.
11.00 Pronto, Cursus Italiaans.
11.30 Autotechniek. Cursus.
12.00 Couleur locale. Mensen die kleur geven aan Vlaanderen.
12.30-12.50 Affiche. Over kunst.
16.30 Première film & video.
17.00 Knettergek. Jeugdserie.
17.25 Right. Brazilië en Kenya.
17.50 Musti. Afl.: Aan zee.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.261.
18.00 Journaal.
18.10 1000 seconden. Herwig Van Hove neemt de uitdaging van Felice Damiano aan om binnen 1000 seconden een warme maaltijd klaar te maken. Vandaag: Groot-Brittanië.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Vandaag: Binnenland: Viroinval, Eau d'Heure, Couvin en Philippeville; Buitenland: Rotterdam; Tips voor trips.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Zeg 'ns AAA. Nederlandse comedyserie. Met: Sjoukje Hooymaayer, Manfred de Graaf, John Leddy e.a. Afl.146. Iedereen is druk in de weer om voor Wiep een verjaardagsdiner te kopen. Het toeval wil dat zowel Lydie, Hans als John het zelfde hebben gekocht en dat zorgt voor de nodige verwarring.
20.25 Tartufo. Spelprogramma. Muzikale gasten: Princessa, Barbara en Clouseau. Presentatie: Donaat.
21.40 Masters of beauty. Serie over de cosmetica- en mode-industrie. Afl.5 : Emmanuel Ungaro.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00-00.45 Cop. Amerikaanse misdaadfilm uit 1987 van James B. Harris.

België/TV 2

Geen Uitzending.

België/RTBF 1

10.40 Deutsch mit Victor. 11.15 Nederlands. 11.40 Sindbad. 12.15 Culinair magazine. 12.25 Objectif Europe. 13.00 Nieuws. 13.20 Dynam'hit. Prince-special. 14.05 ■ Les durs à cuire. Franse komedie uit 1963. 15.30 Atmosphère, magazine. 16.25 Populair-wetenschappelijk magazine. 17.00 Autant savoir: stoppen met roken. 17.20 Verkeerstips. 17.25 Tekenfilms. 17.40 Filmmagazine. 17.55 Rendesage, serie. 18.40 Genies en herbe. Aansl.: Joker- en lottotrekking. 19.30 Journaal. 20.20 Le jardin extraordinaire. 21.00 L'amour côte en bourse. Tv-film. 22.35 Verkeerstips. 22.45 Sportmagazine. 23.45-00.00 Laatste nieuws.

België/Télé 21

19.30 Nieuws. 20.21-00.00 Zie RTBF 1.

RAI UNO

06.05 Varieta. 07.00 W.A Mozart. 07.35 Bernardo, cane ladro e bugiardo. Film, 1976. 08.55 Milano: Canottaggio. 12.00 Maratona d'estate. 12.30 TG1 Flash. 12.35 Maratona d'estate. 2e parte. 13.25 Estrazioni del Lotto. 13.30 Telegiornale. 13.55 TG 1 Tre minuti di... 14.00 Padri in prestito. 14.30 TG Sabato sport: Motociclismo. 15.15 Ciclismo Giro del Lazio. 16.30 Pavarotti International '93. 18.00 TG1. 18.10 Estrazioni del Lotto. 18.15 Pavarotti International '93. 18.50 Big box. 19.25 Parola e vita: Il vangelo della domenica. 19.40 Almanacco del giorno dopo. 20.00 Telegiornale. 20.40 Uno, due, tre...RAI. 23.00 TG1. 23.05 Speciale TG1. 00.00 TG1-Notte. 00.30 Appuntamento al cinema. 00.35 Sherlock Holmes. Film, 1976. 02.25 TG1. Replica. 02.30 Valzer su una buccia di banana. Film, 1986. 02.25 TG1. Replica. 04.00 La battaglia di Fort River. Film, 1954. 05.10 Divertimenti.

TV 5

06.00 Magellan. Wetenschappelijk magazine voor de jeugd. 06.10 Géopolis. Magazine. (herh.). 07.00 Kiosk. Magazine. (herh.). 07.20 Corps accord. Yoga. 07.35 Nieuwsflits. 07.40 Méthode Victor. Cursus Frans. Afl.13. 07.55 Nieuwsflits en weerbericht. 08.00 Canadees nieuws. 08.25 Nieuwsflits en weerbericht. 08.30 Bibi et ses amis. Kinderprogramma. 08.45 Bibi et Geneviève. Kinderprogramma. 09.30 Sept jours en Afrique. Afrikaans personeel. 09.45 Le club de l'enjeu. Magazine. 10.15 ■ A bon entendeur. Presentatie: Roberto Denis. 10.30 Question d'argent. Economisch magazine. 11.00 Objectif Europe. Europees magazine. 11.30 Autant savoir. Magazine. Vandaag: afslankmiddelen. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Montagne. Bergsportmagazine. 12.35 Weerbericht. 12.40 Zwitsers nieuws. 13.05 Horizon 93. Zakelijk magazine. 13.45 Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. Presentatie: Ousmane Kaba. 14.50 Festival des films du monde. 15.50 Correspondance. 16.00 Nieuws en weerbericht. 16.10 Méthode Victor. Cursus Frans. Afl.14. 16.20 Génies en herbe international. Quiz voor scholieren. 16.50 Les débrouillards. Wetenschappelijk magazine voor de jeugd. 17.15 Francofolies de Montréal 93. Amusementsprogramma. 18.00 Questions pour un champion. Spelprogramma. 18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00 Magazine Olympique. Magazine. 19.30 Nieuws. 20.00 Thalassa. Maritiem magazine. 21.00 Nieuws en internationaal weerbericht. 21.40 Lance et compte. 39-delige serie. Afl.31. 22.20 La montée au pouvoir des femmes. 3-delige documentaireserie. Afl.2 : La révolte des poupées. 23.20 Nieuws en weerbericht. 23.45 En toute complicité. 01.20 Jeunes solistes. 03.00 Festival des films du monde. (herh.). 03.50 Horizon 93. Zakelijk magazine.

BBC 1

06.00 Teletekst. 08.25 Nieuws. 08.30 Pinocchio. 08.55 The all new Popeye show. 09.15 McGee and me. Tekenfilmserie. 09.35 Peter Pan and the pirates. 10.00 Parallel 9. 12.00 Lassie: Flight of the cougar. Amerikaanse speelfilm uit 1967. 13.15 Grandstand. 13.20 Football focus; 14.00 Nieuws; 14.05 Boksen: James Cook - Fidel Castro om de Britse titel in het super-middengewicht; 14.25 Paardenkoersen vanaf Newbury, met starts om 14.30, 15.00 en 15.30; 14.35 Waterskiën: WK vanuit Singapore; 15.05 Bowls: Greenalls Waterloo Handicap, finale.; 15.55 Paardenkoersen vanaf Newbury en The Curragh, met starts om 16.00, 16.10 en 16.45; 16.15 Autosport: Britse toerwagenkampioenschappen, 15e en 16e ronde vanaf Donington Park.; 16.50 Bowls; 17.35 Atletiek: Junior North Fun Run; 17.40 Final score, voetbaluitslagen. 18.05 Nieuws. 18.20 Dad's army. Comedyserie. 18.50 Happy families. Spelprogramma. 19.35 Big break. Quiz. 20.05 Challenge Anneka. 21.00 Casualty. Ziekenhuisserie. 21.50 Harry. Serie. 22.40 Auntie's bloopers. 23.30 Nieuws. 23.50 Voetbalmagazine. 00.50 Danny Baker. Talkshow. 01.35 The night they took Miss Beautiful. Amerikaanse tv-film uit 1977. 03.10-03.15 Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. 16.00 The trials of Oscar Wilde. Engelse speelfilm uit 1960. 18.00 Rugbymagazine. 19.00 Portret van Margaret Thatcher. 19.40 Nieuws. 19.55 Leeds International piano competition. 22.30 Serie video-dagboeken. 23.30 WK Schaken: Short - Kasparov en Timman - Karpov. 00.00 Leeds International piano competition, finale. 00.15-01.50 Flame in the streets. Engelse speelfilm uit 1961.

Eurosport

06.30 Aerobics. 09.00 Autosport. 10.00 Motorsport. 10.30 Autosport. Duitse toerwagenkampioenschappen. 11.00 Zeilen. Whitbread race. 12.00 Boksen. WK en EK. 13.00 Snooker. World Mixed Doubles challenge. 15.00 Golf. Lancome Trophy vanuit Saint-Nom-la-Bretèche. 17.00 Handbal. 20.00 Snooker. World Mixed Doubles Challenge. 22.00 Boksen. WK en EK. 00.00-02.00 Golf. Lancome Trophy vanuit Saint-Nom-la-Bretèche.

Super Channel

05.30 Videoclips. 06.30 Hello Austria, hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30 CNBC business weekly. 08.00 ITN World news. 08.30 Financial Times report. 09.00 Super shop. 11.00 Hello Austria, hello Vienna. 11.30 Europa journal. 12.00 Videoclips. 13.00 Talkin' jazz. 14.00 Iron man super series. Triathlon competitie. 15.00 Basketball challenge. 16.00 Duitse Toerwagen Kampioenschappen. 17.00 Teasures of the holy land. 17.30 Eco record. 18.00 Videofashion. 18.30 Concert van Immaculate Fools. 19.30 Tekenfilms, serie noire. 19.55 ■ Behave yourself!. Amerikaanse comedy-drama uit 1951. 21.30 Film Europe. Filmmagazine. 22.00 ITN World news. 22.30 Scene on super. Gevarieerd magazine. 23.00 Magazine over beeldvorming. 23.30 Concert Immaculate Fools. 00.30 Videoclips. 02.00 China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels 05.00-05.30 Videoclips.

MTV

08.00 Style weekend. 11.00 The big picture. 11.30 Yo! Raps. 13.30 First look. 14.00 A model conversation. 15.00 Style weekend. 17.00 Dance. 18.00 The big picture. 18.30 News - weekend edition. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 K.D. Lang unplugged. 22.00 The soul of MTV. 23.00 First look. 23.30 Style weekend. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Healthworks. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology. 16.40 Style. 17.10 Showbiz. 19.00 World business. 19.40 Business this week. 19.40 Healthworks. 20.40 Style. 21.10 Your money. 21.40 International correspondents. 22.40 Futurewatch. 23.40 Newsmaker Saturday 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 02.40 Showbiz. 03.00 Reliable sources. 05.10 The capital gang.

Duitsland 1

09.00 Heute.
09.03 Ping Pong. Spelprogramma.
09.45 Tele-Gym. Aerobic.
10.00 Heute.
10.03 Mit der Kraft am Ende.
10.35 Reisemagazin. Prijsvergelijking arrangementen, de MP Travel Line en toerisme en milieu.
11.00 Heute.
11.03 Schelbenwischer. Cabaret.
11.35 Umschau.
11.45 O'zapft is! Oktoberfeesten vanaf de Theresienwiese in München.
12.55 Presseschau.
13.00 Heute.
13.05 Europamagazin.
13.30 Auto '93. Live vanaf de autotentoonstelling in Frankfurt.
14.00 Der zerbrochne Krug. Tv-spel.
15.30 Weltreisen. Wüste Atlantis.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.00 Sportschau. Sportmagazine.
17.55 Tagesschau-Telegramm.
18.05 Weekendweerbericht.
18.10 Kinderquatsch mit Michael.
18.45 Rudis Tiershow.
18.55 Tagesschau-Telegramm.
19.00 Sportschau.
19.50 Lotto-trekking.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Peter Strohm. Duitse serie. Afl.: Tod eines Freundes. Met Klaus Löwitsch, Burghart Klaussner, Gerhard Garbers. Peter Strohm werkt bij de politie en bindt met enkele collega's de strijd aan tegen de georganiseerde misdaad en in het bijzonder drugshandelaar Rabanus. Op een dag krijgt hij een dringend telefoontje van zijn undercover collega Marty die voor zijn leven vreest. Strohm kan Marty echter niet meer redden en begint te vermoeden dat er een verrader bij de politie zit.
21.40 Tagesthemen.
22.00 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.05 Gorky Park. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Michael Apted.
00.10 Tagesschau.
00.13 Hügel der Stiefel Italiaanse western (1969) van Giuseppe Golizzi.
01.35 Tagesschau.
01.40-01.45 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Fraunhofer Saitenmusik, Morrison Favorite, irish.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Heute.
09.03 Euro. Europa-magazine.
09.45 Zie Duitsland 1.
11.03 Ferien auf der Kräheninsel. Jeugdserie. Afl.: Ein Tier für Pelle.
11.30 Pingu. Poppenserie. Afl.: Pingus Fassdaubenrennen.
11.35 ■ Emil und die Detektive. Duitse jeugdfilm uit 1931 van Gerhard Lamprecht naar het boek van Erich Kästner. Emil Tischbein mag in zijn vakantie van zijn moeder een bezoek brengen aan zijn oma in Berlijn. Hij krijgt van moeder 120 Mark mee. Onderweg wordt zijn geld door een op het oog vriendelijke meneer gestolen. Eenmaal in Berlijn is Emil vastbesloten zijn geld terug te krijgen en gaat hij samen met alle kinderen uit de buurt op zoek naar de dief.
12.55 Presseschau.
13.00 Heute.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.30 Heisser Sand und kalte Füsse. Australische speelfilm uit 1986.
15.00 Mumins. Tekenfilmserie. Afl.: Das geheime Feuerwerk.
15.20 Sara, die kleine Prinzessin. Afl.3 : Ein Leben in Armut.
15.45 FM. Familiemagazine.
16.15 Die Pyramide. Spelprogramma. Gasten: Jutta Speidel, Jimmy Hartwig en Brunner & Brunner. Presentatie: Dieter Thomas Heck.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.40 Notizen einer Reise. Verslag bezoek Japanse keizer Akihito.
17.55 Moment mal. Vooruitblik op nieuwe programma's.
18.05 Die fliegenden Ärzte. Afl.: Hilfe, die Malarvys kommen.
19.00 Heute.
19.25 Mir san die Brandls!: Bertis baby? Beiers toneelstuk.
20.15 Wetten, dass...? Amusementsprogramma met Bee Gees, Herbert Grönemeyer en Caterina Valente.
22.00 Heute-journal.
22.15 Das aktuelle Sport-Studio. Gewinnzahlen vom Wochenende.
23.35 ■ Der Kommissar. Politieserie. Afl.: Fluchtwege.
00.35 Heute.
00.40-02.35 Pat Garrett & Billy the Kid. Amerikaanse speelfilm uit 1973.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. 09.30 Fern-Universität im Dritten. 10.00 Bon Courage. 10.30 Cursus Engels. 11.00 Kai aus der Kiste. Oostduitse speelfilm uit 1988. 12.30 Der lange Weg ins unbekannte Land. 13.15 Cursus Duits. 13.45 Wiskunde. 14.15 Tuiniertips. 14.30 Reportage over Cuba. 15.00 Opsporing vermiste personen via tv. 15.15 Gefährliche Sehnsucht, serie. 16.00 Sport 3 extra. 17.30 Economisch magazine. 17.45 Hier und Heute unterwegs. 18.15 Gott und die Welt. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.20 Das war's - diese Woche. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Tierreport. 20.15 Ein Abend mit Ken Russel: Der Fall Martinu. Gedramatiseerde documentaire van Ken Russell. 21.15 Das Doppelleben des Arnold Bax. Gedramatiseerde documentaire. 22.15 West 3 aktuell. 22.25 Over mensenrechten voor vrouwen. Afl.: Kleine Hochzeit. 23.10 Mitternachtsspitzen. Amusement. 00.10 Monty Python's Flying Circus. 00.40 Schach dem Weltmeister. 01.10 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

12.30 Cursus Engels. Afl.1. 13.00 Sehen statt hören. 13.30 Cursus Duits. Afl.42. (herh.). 14.00 Cursus wiskunde. Afl.1. (herh.). 14.30 Cursus Engels. Afl.29. (herh.). 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Das Beste aus der Hobbythek. Hobbyrubriek. Vandaag: Seidenmalerei. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. Natuurserie. Afl.: Meister Reineke. Vandaag over een vossenfamilie. 18.00 Hallo Kurpfalz. Muziekprogramma. 19.00 Serenaden am See. Muziekprogramma. 19.30 Christus unterm Freiheitsbaum. Programma rond 175 jaar Kirchen-Union in de Pfalz. 20.00 Tagesschau. 20.15 Igel. Dierenmagazine. Vandaag over beren. 21.00 Nachrichten. 21.15 Mundart: Zum scheele Uhu. Toneelstuk. 22.45 Schmidteinander. Amusement. 23.45 Der Star und seine Stadt. Muzikaal portret van de jazz-, blues- en rockzangeres Joy Fleming. 00.30 Schachweltmeisterschaft '93. Schaken, WK '93. 01.00 Schlussnachrichten. 01.15 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Belle und Sebastian (Belle e Sebastien) tekenfilmserie.
06.30 David der Kabauter (David the gnome) tekenfilmserie. (herh.).
06.55 Peter Pan. Tekenfilmserie. (herh.).
07.20 Piff und Herkules. (Pif et Hercule) Franse tekenfilmserie. (herh.).
07.35 Samurai Pizza Cats. Amerikaanse tekenfilmserie.
08.00 Maus reiss aus. Spelshow.
08.20 Pinocchio. Tekenfilmserie.
08.50 Camp Candy. Amerikaanse tekenfilmserie.
09.20 Beverly Hills Teens. Amerikaanse tekenfilmserie. (slot).
09.45 Dink, der kleine Saurier (Dink, the little dinosaur) tekenfilmserie.
10.05 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie (The bionic six) Amerikaanse tekenfilmserie.
10.35 Captain Planet. Amerikaanse tekenfilmserie.
11.05 Captain America. Amerikaanse Tekenfilmserie. (herh.)(Slot).
11.25 Teenage Mutant Hero Turtles Tekenfilmserie. (herh.).
11.55 Tennis Extra: European Mixed Masters. Live verslag.
16.45 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer Afl.: Reine Nervensache.
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Kein Glück in Sicht.
18.45 RTL aktuell. Nieuws, sport en weerberichten.
19.15 Beverly Hills, 90210. Afl.: Leichen im Keller. (herh.).
20.15 Jedes Hafer! find't sein Deckel. Blijspel.
21.45 Boksen. Live verslag van het WK-gevecht in het halfzwaargewicht tussen Henry Maske en Anthony Hembrick.
23.00 Ein lasterhafter Sommer. Zwitserse softsexfilm uit 1981 van Rolf Juschi. Met: Christian Filippi, Alain Raybaud, Nicole Segaud e.a.
00.00 Der schönste Busen der Welt. Duitse korte softsexfilm uit 1991.
00.45 Serie Rose Franse erotischeserie. Afl.: Die Liebesprobe. (herh.).
01.20 Sexsaison in Las Vegas Amerikaanse softsexfilm.
03.00 Ein lasterhafter Sommer. Zwitserse softsexfilm. (herh.).
04.25 21, Jump Street.Serie. (herh.).
05.15 Tekenfilm.

● *Caterina Valente. (Duitsland 2 – 20.15 uur).*

SAT 1

05.50 Voetbalmagazine. (herh.). 06.50 Bergsportmagazine. (herh.). 07.20 Quär Beet. 09.50 Drops! Actiequiz. 10.20 Wirtschaftsforum. 10.50 Glücksrad. (herh.). 11.30 Wolffs Revier. Misdaadserie. Afl.: Die Wölfin. 13.15 Eigentlich wollte ich zum Film, Amerikaanse speelfilm uit 1978. 15.10 Die total verrückte Oberschwester Engelse komedie uit 1972. 16.45 Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. 17.20 Geh aufs Ganze! 18.00 ran. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. 19.20 Sat.1 News. 19.30 Glücksrad. 20.15 Der verliebte Spion. Klucht. 22.00 Mann-o-Mann. Spelshow. Aansl. Topnews. 23.00 Schüler-Report - Junge, Junge, was die Mädchen alles von uns wollen! Duitse erotische speelfilm. 00.25 Die heisse Täubchen von Beverly Hills. Amerikaanse erotische speelfilm uit 1986. 01.40 Schüler-Report - Junge, Junge, was die Mädchen alles von wollen!Duitse erotische speelfilm. (herh.). 03.05 Der verliebte Spion. Klucht. (herh.).

TV FILMS VIDEO

Duitsland 2
13.30 Gallagher's Travels (Australië,1986). Komedie van Michael Caulfield. Fotografe maakt samen met verslaggever een reportage over de illegale handel van een Chinese bende. Met Ivar Kants en Joanne Samuel.

RTL4
14.25 Charley and the Angel (USA,1973). Matig Disney-drama van Vincent McEveety. Man wil zijn leven gaan beteren als hij van een engel hoort dat zijn tijd op aarde erop zit. Met Fred MacMurray en Cloris Leachman.

BBC 2
16.00 The Trials of Oscar Wilde (GB,1960). Degelijk rechtbankdrama van Ken Hughes. Gebaseerd op het proces dat de de bekende schrijver Wilde voerde tegen een aristocraat die hem van homoseksualiteit beschuldigde. Met Peter Finch en James Mason.

Duitsland 1
22.05 Gorky Park. Zeer geslaagde thriller van Michael Apted. In Moskou worden in een park drie bevroren lijken gevonden. De politie

● *William Hurt en Joanna Pacula in 'Gorky Park'. (Duitsland 1 – 22.05 uur).*

heeft geen zin de zaak te onderzoeken, omdat ze vermoedt dat de KGB erachter zit. Een broer van een van de slachtoffers, een Amerikaanse agent, neemt die taak op zich. Met William Hurt en Lee Marvin.

RTL4
22.05 Best Seller (USA,1987). Aardige thriller van John Flynn. Agent die schrijver is geworden, wordt gevraagd het levensverhaal van een huurmoordenaar op te tekenen. Met James Woods en Brian Dennehy.

België/TV 1
23.00 Cop (USA,1987). Sterke misdaadfilm van James B. Harris. Agent moet een serie moorden oplossen terwijl hij midden in een huwelijkscrisis steekt. Met James Woods en Lesley Ann Warren.

Nederland 1
23.03 Roma (Italië-Frankrijk,1972). Persoonlijk portret van de Italiaanse hoofdstad van Federico Fellini. Fellini reconstrueert de impressies die hij had toen hij als filmstudent voor het eerst in de stad aankwam. Met Peter gonzales en Britta Barnes.

RTL4
24.00 Return to Macon County (USA,1975). Road-movie van Richard Compton. Twee jongens doen mee aan een autorace dwars door Californië. Met Don Johnson (later 'Miami Vice') en een debuterende Nick Nolte.

Duitsland 1
0.13 La collina degli stivali (Italië,1969). Spaghetti western van Giuseppe Colizzi. Man die op de vlucht is voor een bende, wordt geholpen door circusartiesten. Met Bud Spencer en Terence Hill.

BBC 2
0.15 Flame in the Streets (GB,1961). Sociaal drama van Roy Ward Baker. Vakbondsman zet zich in voor de emancipatie van de zwarten, maar heeft er moeite mee als zijn dochter met een gekleurde man thuis komt. Met John Mills en Brenda de Banzie.

Duitsland 2
0.40 Pat Garrett en Billy the Kid (USA,1973). Western van Sam Peckinpah. Ex-misdadiger wordt sheriff en opent de jacht op zijn vroegere maatje. Naast James Coburn en Kris Kristofferson valt ook Bob Dylan te bewonderen. Toch valt de film enigszins tegen.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Strijkmuz. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert: Idomeneo, opera van Mozart. Koninklijk Concertgebouworkest o.l.v. Bernard Haitink met sol. 17.02 Het witte doek. 18.04 De wandelende tak. 19.00 De koffer. 20.02 Avondconcert: Berlijns Filh. Ork. o.l.v. Pierre Boulez. 22.00 Jazz op vier. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opoboro. 8.08 Zeggus. 8.32 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een ziel alleen... 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 De Vrije Wijk. 18.00 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilee. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavondvuur.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda 15.00 Walkie Talkie met Tom Doesborg. 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert Kerkhoffs in de Sandwich. 16.30 Info 16.50 Limburg Sport 17.00 Radio op zijn Best. 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck met Rino Ver Eecke. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Heftelijk. Bart Peeters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en 23.00). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 Musikexpress. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Popfun - Forum der Musikfreunde. 20.05 Freie Tribüne. 20.15-20.30 Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het weekend met Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Het Vrije weekend. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, aansl. Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Vaste PARKEERPLAATS in het centr. van Geleen. ☎ 046-748911, tussen 17 en 19 uur.

Te koop 15 verschillende BSM-KALENDERS, samen ƒ 75,-. Telef. 045-211043.

Stereo MICROSCOOP voor mineralogie, geologie en biologie, veel toebehoren, DM 660,-. Telefoon 09-49-240229873.

HELDERZIEND. Goede erv. voor al uw levensvragen, consult vanaf ƒ 25,-. Br.o.nr. B-04581, Limburgs Dagblad, P.B. 610, 6401 DC Heerlen.

Te koop portable TELEFOON. Greenhopper (kerstit en semafoon) en basisstation, 1 maand oud. Vr.pr. ƒ 1.400,-. ☎ 045-722227.

Te k. uitbouwset D-KADETT, ƒ 350,-; houtdraaibank, ƒ 550,-; oudroze volleiken salontafel, ƒ 1.250,-. Telef. 045-723161 na 17.00 uur.

Bent u geïnteresseerd in het PARANORMALE? Vraag dan gratis inlichtingen over onze nieuwe cursus die een veelvoud van verschillende technieken en vaardigheden bevatten die niet in boeken zijn terug te vinden. Tevens uw adres voor helderzien, psychometrie, pendelen, kaartleggen, voetreflexologie, magnetiseren, enz. ☎ 09-32.89.717.923 Lanaken (B)

Te koop: AQUARIUM 80 x 40 x 40, compleet met lichtbak - pomp 300 ltr en verwarmingselement, pr. ƒ 125,-. Telef. 045-243959.

Houdt Uw gewicht op peil met een nieuw voedingskundig en gewichtsbeheersingsprogramma. 30 dagen geld terug garantie. ☎ 04746-1132.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

DRAADLOZE telefoons v.a. ƒ 150,-, digit. security. Bel semafoonnr. 06-58518275, toets U telefnr. in, U wordt zo spoedig mog. teruggebeld.

Nieuwe club omg. Hasselt vraagt GEZELSCHAPSDAMES, lft. 22-35 jaar, zeer hoge verdiensten gegarandeerd. ☎ 09-32.11602729.

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (75 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100 cpm)

Altijd succes
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de afspreeklijn. 06-320.320.33 (75 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (100 cpm).

Gratis
sexkontakt meer dan 400 ondeugende hete meiden. 06-320.330.45 (100 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm).

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen? 06-320.325.04 (100 cpm).

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn 06-9570 (100 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn 06-320.330.77 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100 cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
Sexkontakt
06-320.330.60 (100 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
Sexkontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel sexkontakt. Nu me tel.nr. 06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt 06-9709 (100 cpm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm) 06-320.322.33

Nieuw
35+ sexdating
Volop rijpe vrouwen zoek snel sexkontakt. 06-9616 (100 cpm)

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio 06-320.326.33 (100 cpm)

Nieuw:
Plezier voor 2
direkt babbelen met een meisje 06-9503 (75 cpm)

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van
je dromen
06-320.330.97 (100 cpm)

Nieuw: direkt
een kanjer
van een vrouw aan de lijn. 06-9710 (100 cpm).

Zeker weten
dat er ook op jou een meisje wacht! 06-320.330.67 (100 cpm)

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Homo
direkt apart
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg. 06-320.322.75 (75 cpm).

Genoeg ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel **?06-9603 ** (100 cpm)

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland. 06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

(50cpm)"Kijk ik heb
geen slipje aan"
zei Tanja en ze deed haar benen wijd, toen kon Natasja zich niet meer beheersen 06-340.310.31

Rijpe Esther
& Jenny rond de 40, chique, pervers tikje ordi. 1 gpm/06-9686

Lekker babbelen met een meisje in een box. (75 cpm)
06-9580

Flirtbox
voor twee, direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live. 06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt! 06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje 06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor 2
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwen. 06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt apart
met div. leuke meiden. 06-320.322.88 (75 cpm)

Blonde Natasja
Broek uit en bukkerr....! 06-320.324.11 (75 cpm)

heerlijk vrouwtje
geeft haar tel.nr. - 100 cpm. 06-96.80

Perverse sex met jonge vrouwen
06-340.340.90
ƒ 1,- p.m.

(50 cphm) Stoute Evelientje moest nablijven.
Je broekje
uit en bukken, je krijgt straf met de lineaal! 06-340.340.30

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 100 cpm.
06-320.325.55

Tienervriendin
06-320.321.10 - 100 cpm.

Grieks Bizar!!! 100 cpm.
06-320.320.06

Nymf Annett!! 100 cpm.
06-320.320.08

Live Homosex
pure telefoonsex ƒ 1,- p.m.
Jack Off direct 06-9735
Jack Off Boys 06-9835

Sex voor 2
Direct contact (ƒ 1,- p.m.) 06-9596

EROX! Heeft de lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou. Wij helpen snel. 100 cpm.
06*95*06

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325:19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m. 06-9894

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

Sex'O'foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./Rijp.
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot...1 gpm.
06-96.06.

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel voor Grieks of Frans! 1gpm. 06-320.329.50

Lesbische meisjes. Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee, 75 cpm.
06-96.08.

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten, 100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tienersex 18 jr
06-320.320.10
Of 06-9639 ...... 100 cpm

Van achter
06-320.320.50
of 06-320.325.30 .. 100 cpm

Lesbi paradijs 100 cpm
06-320.320.07

Ze maakt een liftende knul gek met haar
mooie dijen
en dan.....
06-320.329.25 - 100 cpm

Jouw MEESTERES! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68

Meesteres zoekt dienaar, bel nu... als je durft
SM maniac
06-320.324.12 (ƒ 1,- p/m)

Studentes 18 jaar vertellen alles eerlijk
Lesbi-live
06-320.323.12 (ƒ 1,- p/m)

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.
06-320*332*32

Club 06-
Special Sex
Draai eerst 06-320.320 en dan voor
SM 25
Onderdanig, ze doet wat je wilt
Hetero 26
onze meisjes zijn overal voor in
Lesbisch 45
mm... meisjes onder elkaar
Meesteres 46
schiet op! Ze zit te wachten
Lolita 47
Jong en ondeugend
Heerlijk live 48
sexen live opgenomen
Meegenieten 60
de spannendste sex. 100 cpm

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm

(50 cphm) "Waarom moet ik deze brufoefening naakt doen?" vroeg het
Turnstertje
v. 18 jaar. "Als ik nu m'n benen spreid, dan...."
06-340.340.20

De heetste box
van Nederland. Bel voor een lekker gesprek met Angela of Chantal.
06-320.328.29 - 100 cpm

2 plotse vreemdelingen laten Ina pas echt genieten van ....
Grieks
06-320.323.85 - 100 cpm

Een blond tennismeisje ontkleed door 2 plotse knullen.
06-350.250.05
100 cpm

Bij u in de buurt zijn er ook
genoeg meiden
die het bed in willen! Luister voor 50 cphm 06-350.340.77

Vrouwtjes
die zich overdag vervelen zoeken SEXKONTAKT!! Snel en discreet 50 cphm 06-340.320.25

Kom bij Lisa
Ga vandaag nog naar Lisa.... Bel voor afspraak en adres 06-320.324.97 (100 cpm').

06-9586
Porno!
Grieks heet en real-1 Blondjes knielen-2 Girls huisadres en telefoon-3 Doe mee Life-Sex-4 F1,- pm.

06-9588 SM
onderwerping-1 Heet Grieks-2 Ruwe homo- Boys-3 Lesb. betrapt-4 De spreidstand-5 Bekende NL.er bij SM 1,-pm

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n Bolle willen 75 cpm.

Kontakten/Klubs

!! Attentie Heren !!

In verband met de wegomlegging is onze club iets moeilijker te bereiken. Ter compensatie voor dit ongemak gaan we de komende 2 maanden onze OUDE PRIJZEN handhaven, d.w.z. ƒ 100,- half uur, ƒ 125,- heel uur.
Rijksweg nrd. 22, Geleen. ☎ 046-742315.

Club 2000 Geleen.

Villa Liberta
Woensd./Vrijd. voor paren en alleenstaanden. Zaterdag uitsluitend paren. Alles incl. o.a. sauna, bubblebad, shows enz. Let op!! Iedere woensdag DAMESOVERSCHOT-PARTY. Laatste zat. v.d. maand "Nudistenparty" Maaseikerwg 24 Susteren. Uitgebr. bandinfo 04499-4928.

CHARME, ELEGANTIE & NIVO
Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * dinner-data's * striptease * ma. t/m zo. v.a. 14 uur.
☎ 04750-34272

"Night Life" Escorts
Het bureau in Midden-Limburg voor het meisje of de boy van uw dromen. Wij bemiddelen ook voor echtparen en heren voor dames. Vanaf nu kunt u 24 uur per dag bellen naar 06529-87054. Tevens nog meisjes gevraagd.

Exclusieve Parenclub Venus Posterholt. Info: 04742-2977.
(30 mtr. voor Duitse grens)
Di. en zaterd. uitsluitend voor Paren. Zond. ma. wo. dond. en vrijd. voor Paren en alleenst. Open v.a. 20.00 uur.
Speciaal bericht:
10 oktober: Wie wil er snoepen van ons fruitmeisje?
16 oktober House-sexparty, avond met speciaal drankje. 40-plus ook welkom. 1e prijs: Weekend Parijs. 2e prijs: ƒ 300,-. 3e prijs: Iets speciaals.
22-23-24 oktober Wereldrekord sexmarathon met veel shows en sex. (Niet te missen!) Heinsbergerweg 70.

Midnight Passion
Escortservice op hoog niveau
Nu ook bij uw thuis!
Speciaal voor zakenrelaties die op een zeer discrete wijze het gezelschap van een charmante dame op prijs stellen. Alleen volgens afspraak. Info. ma.-zo. 10.00-02.00 uur.
☎ 045-223740.

LYDIA doet 't weer!!

ƒ 125,-, vol uur van 2-8 uur.
Groenstraat 64, Geleen. Tel. 046-749662.

He & She
Escort Limburg
Stripteasedienst m/v
Telef. 043-25.21.31.

Iedere dag geopend
Club "La Belle"
met Regina, Tamara, Anja, Steffi, Britta, Walli en Cora. van 22.00-04.00 uur. Kerkrade-W., Graverstr. 13. Tel. 045-416143. American Express welkom.

Zaterdag & zondag
Escortservice all-in
045-326191
v.a. 20.00 uur
- - - - - - - - - - - -
06-340.320.20

jongen/meisje.
Privé en escort 045-428556.

Nieuw! Uniek in Limburg. Maandagavond 20 sept. spec. damesparty voor lesb. en bi-vrouwen, beslist geen mannen v. 20.00-02.00 uur
Cupido
Putstr. 85a, Sittard. Info 046-583801.

La Comparsa Bar Vaesrade
geopend van: maandag t/m vrijdag van 14.00 tot 0.200 uur. Gezellig.
Telef. 045-241592/244240.

(Delight) Escort
Tel. 045-22 91 56

ATTENTIE ********** ATTENTIE
Privé Yvonne
De prijzen omlaag !!!!!
Week-end aanbieding, bel voor informatie. De mo... liefste meisjes zitten nog altijd op Kaalheide. Kape... Kerkrade. ☎ 045-425100, 7 dgn. geop. Zond. v.a. ...

Parenclub Legér
op 1000 m2 zijn wij de grootste en exclusiefste club in de Benelux. Wo. en vr. v.a. 20.00 uur voor pare... alleenstaanden. Zaterdags alleen voor paren, va. ... uur dansmuziek met D.J. Dr. Poelsplein 33, Simpe...
☎ 045-442469.

Porky's Pretpark:
VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP. MET DE V... VROUWEN; Corina (EROTISCHE MASSAGE), Cla... Carmen, Barbara, Suzanne, Monique, Yvonne, Pa... Daniëlla, Ilona (2X) en Sonja
Tel. 045-228481, zat. v. 12.00-19.00 uur.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156

EZN (sm) escort
☎ 045-273099.

Partyservice Michelle
De enige Escort die open is van 18.00 t/m 08.00 uur. Vrijd. zat. zond. maand. Tel. 045-417205.

Boys voor Boys
Escort. Tel. 045-417205.

"Dream Boys"
Escort telef. 04750-25288.

ƒ 50,- all-in geen handmass.
Frans tot het einde 045 - 423608

Leuke
Jongeman
biedt zich aan bij U thuis of motel. ☎ 06-59261291.

Lady Esc...
Charmant en disc... Telefoon 045-275...

Daniëlla
af 10.00 u., ook zat. e... 045-721759. Meisje ...

Lief en Lek...
en altijd vijf stud... aanwezig bij MAASTR... PRIVÉ in de Jodens... 043-254183. Ook wee... geopend v.a. 13.00 ... Kusjes en tot sne...

Boys for m...
Tel. 043-43164... Tevens boys gevra...

Privé en Es...
ANGELIQUE PRI... Tel. 043-639410...

Gezocht door hotelier ... m. (bijv. scholier) voo... SAGE. Erv. niet ... Event. ook massag... gasten en/of baantje ... ca. Also for strong o... some foreigner. Inl. ... 412, 6300 BA Valkenbu...

Nederland 1

KRO/KRO
10.00-12.30 IOS-Magazine.
12.53 Nieuws voor doven.
13.00 (TT) Journaal.
13.05 NCRV op zondag. Met om:
13.05 (TT) Kerkepad. Cultureel-documentaire programma over kerken, kloosters in kathedralen.
Afl.: Amersfoort, kerken scharen zich rond de oude Joris. Herh.
13.35 Waar blijf je anders. Discussieprogramma. Thema: De Jezus uit de bijbel is een ander dan die christenen van Hem gemaakt hebben.
14.00 Miniatuur. Overdenking.
14.05 C-Majeur. Muziekprogramma met vandaag een optreden van het Nederlands Kamerkoor.
14.45 (TT) Ja natuurlijk. Natuurfilmserie. Vandaag: Het leven op en rond rivieren en oceanen.
15.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Open/dicht.
15.30 Nijntje. Tekenfilmserie.
15.35 Leidsekade live. Popmuziekprogramma met levende muziek. Vandaag: The Nits. Herh.
16.20 Tekenfilmfestival.
16.30 Natuur in eigen land. Natuurserie. Afl.: De Groote Peel..
17.00 (TT) Journaal.
17.10 Brides: A tale of two weddings. Amerikaanse documentaire over twee bruiloften.
18.05 Brandpunt. Actualiteiten.
18.40 Miss Marple: They do it with mirrors. Misdaadserie. Afl. 1.
19.40 (TT) De rest is stilte. Documentaireserie over hoe om te gaan met de dood. Afl. 2: Over het omgaan met het lijden. Herh.
20.10 (TT) De zeven hoofdzonden. Ned. speelfilm van Frans Weisz. Johannes Fausts slaagt er met behulp van zwarte magie in de duivel op te roepen. Mephisto, dienaar van de duivel, slaagt erin Faustus over te halen een contract te tekenen. In ruil voor zijn ziel en zaligheid verwerft Faust absolute kennis en macht. Bron: Naar de theatervoorstelling van Neville Tranter.
23.42 Journaal.
23.47-00.12 Nieuws voor doven.

Nederland 2

TROS
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TV Sport. Sportprogramma.
12.00 Journaal.
12.05 TV Sport. Vervolg.
13.00-13.30 Omrop Fryslan: Froulju fan de fundaasje. Met Nederlandse ondertiteling.
17.10 (TT) Strip- en cartoontekenen. Afl. 3: Actie en emotie.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Lid worden van een club of vereniging.
18.00 Journaal.
18.10 The A-team. Amerikaanse actieserie. Afl. 23: Problemen aan de grens.
B.A. raakt bevriend met een verdwaald Mexicaans meisje, dat hem en het A-team op het spoor brengt van een bende, die mensen illegaal de grens overbrengt. Herh.
19.01 De specialist.
Afl. 2: De longarts.
In deze uitzending onder andere een allergie-onderzoek en de bronchoscopie (kijken in de luchtwegen). En wat is het verschil tussen een lontontsteking en een bronchitis?
19.36 Candid camera. Amerikaanse grappen met de verborgen camera.
20.02 If tomorrow comes. 3-delige miniserie.
Met: Madolyn Smith, Tom Berenger, Jack Weston Afl. 3/slot.
Tracey's pad gaat over juwelen. Door haar schoonheid kan zijn bereiken wat ze wil, maar ze speelt gevaarlijke spelletjes.
Bron: Naar de bestseller van Sidney Sheldon. Herh.
21.35 Allemaal genjaal. Documentaire over de overdacht van erfelijke eigenschappen via het DNA. Onderzoek naar de oorsprong ervan kan van levensbelang zijn.
22.05 Studio sport. Met buitenlands voetbal.
22.51 Levend verleden.
Afl. 2: Huis en haard.
23.51 Architectuur in Nederland. Cursusvoorlichting.
23.56-00.01 Journaal.

Nederland 3

VPRO/RVU
08.00-10.00 Villa achterwerk.
Kinderprogramma met Babar, Dag meneer de Koekepeer, Zebby in de storm, Jozef van de Berg, theatervoorstelling: Bericht van Eenoog.
12.00 Journaal.
12.05-12.50 Het Capitool. Actueel discussieprogramma.
17.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 A little for my heart and a little for my God.
Zweedse documentaire over een Arabisch damesorkest in Algerije. Volgens de traditie is het de meeste Algerijnse vrouwen niet toegestaan te verkeren onder mannen. Daarom vieren vrouwen feesten als verlovingen, trouwerijen en de besnijdenissen van hun zoons, apart van de mannen. om ongesluierd te kunnen dansen zijn vrouwelijke orkesten derhalve noodzakelijk.
Ironisch genoeg hebben in een van de populairste damesorkesten in Oran twee mannen, Sid Ahmed en Amin, zitting.
18.30 Journaal.
18.35 Socutera. Uitzending van het Prinses Beatrix Fonds.
18.45 (TT) Studio sport.
20.15 Lopende zaken.
Magazine over zaken die het bestaan beroeren.
20.51 Absolutely fabulous.
12-delige Engelse comedyserie. Edina is overduidelijk 40 jaar, in het bezit van een modebedrijf, kind en twee ex-echtgenoten en verslaafd aan alles wat maar in de mode is.
21.26 Peter Greenaway.
Portret van de Engelse regisseur Peter Greenaway.
22.31-00.32 The cook, the thief, his wife and her lover. Engels-Nederlandse speelfilm uit 1989 van Peter Greenaway.
Met: Richard Bohringer, Michael Gambon, Helen Mirren e.a.
Wanneer de dief Albert de ontrouw van zijn vrouw Georgia ontdekt is zijn wraak verschrikkelijk. Maar Georgia verzint een nog gruwelijker straf.

RTL 4

06.00 Hel elel kuck elel.
06.30 RTL 4 text.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express. Kinderprogramma.
10.00 Teleteens. Jeugdprogr.
12.00 FilmNet info.
12.10 Love boat. Amer. serie. Afl.: The very temory secretary.
12.50 RTL Sport: Autosport. Een verslag van de Indy Car in Lexington, de DTM in Avus, de Duitse formule 3 in Hockenheim, de Renault Clio cup internationaal in Monza en de INRK rally in Vlaanderen.
14.00 Confidential agent. Amer. speelfilm uit 1945 van Herman Shumlin. Met: Charles Boyer e.a.
16.00 Walter and Emily. Amer. comedyserie. Afl.: The falcon and the leg man. Herh.
16.30 Ein Schloss am Wörtersee. Duitse serie. Afl.: Herbstsaison am Wörthersee.
17.30 The upper hand. Engelse comedyserie. Afl.: Neighbours. Herh.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaire. Afl.: De zeevogels van het eiland Isabelle.
19.00 Blossom. Amer. comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Beverly Hills 90210. Amer. serie. Afl.: Wild horses.
20.55 Jambers. Reportages uit het werkelijke leven. Afl.: Hypnose (1).
21.45 Jake and the Fatman. Amer. serie. Afl.: So easy to love. Herh.
22.40 RTL Sport: Voetbal.
Rechtstreeks verslag van de voetbalwedstrijd Brazilië-Uruguay die zal worden gespeeld in Rio de Janeiro, met extra aandacht voor de Braziliaanse voetbalspeler Romario. Commentaar: Andy Houtkamp.
00.15 Laatste nieuws.
00.30 The Oprah Winfrey show. Amer. talkshow. Herh.
01.15 As the world turns. Amer. soapserie. Herh.
02.00 General Hospital. Amer. soapserie. Herh.
02.45 De thuiswinkel (Home Shopping). Winkelen vanuit uw luie stoel.
03.15 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Eucharistieviering.
11.00 De zevende dag. Praatcafé. Met om:
11.00 De week in beeld;
11.15 Confrontatie;
12.00 Zeven op zeven.
12.30 Sportmiddag. Sportmagazine.
13.00 Fabian van Fallada. Afl. 3.
13.30 Study in scarlet. Tekenfilm.
14.20 Flipper. Amer. jeugdfilm.
16.00 TV 1 - Top 30. Muziekprogram.
16.30 1 voor iedereen. Magazine.
17.30 Summer with Selik. Serie. Afl. 3: Terug naar de zee.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 262.
18.00 Journaal
18.10 Wonder years. Amerikaanse comedyserie. Afl. 42: Poker.
18.35 Niveau 4. Gevarieerd modemagazine. Vandaag: Decors.
19.00 De Cosby Show. Amer. comedyserie. Afl. 176: Theo and the kids.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Le gendarme se marie. Franse komedie uit 1962 van Jean Girault.
22.00 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties. Afl.: Kinderen van een vuile oorlog. Tijdens het junta-regime in Argentinië werden veel moeders vermoord en kinderen geroofd, die vaak werden geadopteerd door kinderloze militairen. Door het opzetten van een gigantische bloed- en DNA-bank kan onomstotelijk de bloedband tussen moeder en kind worden vastgesteld en veel moeders en grootouders eisen dan ook hun kind of kleinkind terug. Veel van de kinderen zien een hereniging echter helemaal niet zitten.
22.30 Vandaag en sport.
22.50-23.30 Zigguraat. Magazine. Vandaag portret van de Mexicaanse prozaschrijver Carlos Fuentes.

België/TV 2

Geen uitzending

België/RTBF 1

11.00 Eucharistieviering. Vanuit Banneux. 12.00 Mise au point. Politiek magazine. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 Actuele reportage. Vandaag: De verkiezingen in Polen. 13.55 Homefront. Amer.serie. Afl. 16: Dialogue de sourds. 14.45 They came to Cordura. Amer. speelfilm uit 1959. 16.45 Tekenfilms. 17.10 Ces années-la. Terugblik op een bepaald jaar. Vandaag: 1956-1957. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. Sportprogramma. 19.30 Nieuws en weerbericht. 20.10 Tour de chance. Portret van auteur Georges Simenon. 21.10 The return of Eliot Ness. Amerikaanse tv-film van James Contner. 22.45 Les fetes de Wallonie. Amusementsprogramma. 23.20 Weerbericht en laatste nieuws. 23.35-23.45 Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

18.30 Zie België/RTBF 1. 19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). 20.11 Zie België/RTBF 1. 21.05 Week-end sportif. Herh. 22.05-22.40 Nieuws.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radio corriere. 14.15 Questo pazzo pazzo mondo. Speelfilm. Aansl.: Speelfilm. Europa-cyclus. Aansl.: Pavarotti (1). 16.50 TGS Campo bi campo. Tussenstanden voetbal. 17.00 Pavarotti (2). 17.50 TGS Solo per i finali. 18.00 Nieuws. 18.10 TGS 90 minuto. 19.00 Pavarotti (3). 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 sport. 20.40 Dinosauri e dibattito. 22.25 La domenica sportiva. Met om 23.20 Nieuws. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Questo difficile amore. Film. 02.30 Un colpo di pistola. Film. 04.00 Eureca. Telefilm. 04.50 L'uomo che parla ai cavalli. Telefilm. 05.20 Divirtimenti.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 13.00 L'école des fans. Amusementsprogr. 13.45 Le jardin des betes. 14.15 Jardins d'aujourd'hui. 14.50 Faut pas rever. Magazine. 15.45 Correspondance. Herh. 16.00 Nieuws. 16.10 Le monde est à vous. 17.30 Automagazine. 18.00 Bon weekend. Amusementsprogr. 18.30 Nieuws. 19.00 Dierenmagazine. 19.30 Zwitsers nieuws. 20.00 Sept sur sept. 21.00 Nieuws en intern. weerbericht. 21.30 Les dames de la cote. Serie. 23.00 Humoristisch magazine. 00.00 Nieuws. 00.25 Divan. Interview. 00.50 L'heure de vérité. 01.45 Coté jardin. Portret van Sadruddin Aga Khan, de voormalige Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de VN. 02.20 Le jardin des betes. Dierenmagazine. 03.00 Jardins d'aujourd'hui. Herh. 03.30 Envoyé spécial. Herh. 04.50 Musiques au coeur.

BBC 1

08.00 Teletekst. 08.30 Animal world. Vandaag: Indonesië. 08.40 Pigeon Street. 08.55 Playdays. 09.15 Actueel ochtendmagazine. Met o.a. een interview met Michail Gorbatsjov en de zondagskranten. Met om 9.15 en 10.00 nws. 10.15 Faith to faith. 10.30 This is the day. 11.00 See hear! 11.30 Thunder over Arizona. Engelse speelfilm uit 1956. 12.40 The plank. Engelse slapstick uit 1967. 13.30 CountryFile. 13.55 Week. 14.00 nws. 14.05 On the record. 15.00 EastEnders. Soapserie. 16.00 The thirty-nine steps. Engelse speelfilm uit 1978. 17.40 Cursus EHBO. Vandaag: Snijwonden en bloedingen. 17.50 Stay Tooned. Serie tekenfilms. 18.15 Nanny knows best. Serie.

Afl.2. 18.45 The Clothes show. Vandaag o.a. over de invloed van films uit de jaren '30 op de herfstmode van dit jaar. 19.10 nws. 19.25 Songs of praise. 20.00 Keeping up appearances. Engelse comedyserie. 20.30 Lovejoy. Engelse misdaadserie. 21.20 Birds of a feather. Engelse comedyserie. 21.50 nws. 22.05 Screen one: Down among the big boys. Tv-spel. 23.35 Heart of the matter. Afl.: Must the priest believe? 00.10 Nobody's child. Amer. tv-film uit 1986. 01.40 Astronomisch magazine. 02.00 Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open University. 10.10 System 93. 10.35 Albert the 5th musketeer. 11.00 Jonny Briggs. Serie. 11.10 Rugrats. 11.35 Grange hill. 11.55 F.O.T. 12.25 Futurescooks. 12.45 Muziekmagazine met de beste clips. 13.00 Sportprogr. met om: 13.05 Cricket; 13.35 WK Waterskiën; 13.50 Atletiek; 16.00 Cricket; 16.30 Motorsport: HEAT Supercup; 17.00 Cricket; 17.30 Motorsport; 18.00 Cricket; 19.00 Motorsport. 19.45 Serie over de hengelsport. 20.35 Nature by design. 21.05 Hollywood UK. Documentaireserie. 22.05 O Milligan. 22.35 WK schaken. 23.05 Hollywood UK season: Tom Jones. Engelse speelfilm uit 1963. 01.05-02.50 Moviedrome: What have I done to deserve this? Spaanse speelfilm uit 1984.

Eurosport

08.30 Aerobics. 09.00 Golf. 11.00 Handbal. 12.00 Boksen. WK en EK. 13.00 Zondag live. Met om: 13.00 Mountain bikes. WK afdaling, live. 15.00 Golf. Live. 17.00 Volleybal. 19.00 Indycar races. Amer. kamp. 21.00 Duitse toerwagenkamp. 22.00 Handbal. 23.00 WK Grieks-Romeins worstelen 00.00-01.30 Golf. Herh.

Super Channel

05.30 Videogenerator. 06.30 Hello Austria, hello Vienna. 07.00 Super shop. 07.30 CNBC business weekly. 08.00 ITN World news. 08.30 Financial Times report. 09.00 Super shop. 11.00 Hello Austria, hello Vienna. 11.30 Europa journal. 12.00 Videomix. 13.30 Talkin' jazz. 14.00 Iron man super series. 15.00 Basketball challenge. 16.00 Duitse Toerwagen Kamp. 17.00 Teasures of the holy land. 17.30 Eco record. 18.00 Modemagazine. 18.30 Absolutely live. 19.30 Saturday matinee. Tekenfilms, serie noire en om: 19.55 ■ Behave yourself! Amer. comedy-drama uit 1951. 21.30 Film Europe. Vandaag vanaf het filmfestival van Venetië. 22.00 ITN World news. 22.30 Scene on super. 23.00 The image. 23.30 Absolutely live. 00.30 Videogenerator. 02.00 China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. 05.00-05.30 Videogenerator. Videoclips.

MTV

08.00 Style weekend. 10.30 News - weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20. 13.30 First look. 14.00 Sports. 14.30 The real world II. 15.00 Style weekend. 17.30 A model conversation. 18.30 News - weekend edition. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis & ButtHead. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00-07.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws met om:
07.10 Moneyweek. 07.40 Healthworks. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 13.40 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker sunday. 17.10 CNN travel guide. 18.00 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurewatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN world report. 00.00 This week in the NBA. 03.00 Special reports.

Duitsland 1

09.25 Disney Club. Kindermagazine.
11.00 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
11.30 Oktoberfest. Verslag.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.15 Neues vom Süderhof. Kinderserie. Afl.: Kamera läuft.
13.45 (OO) Degrassi High. Jeugdserie. Afl.: Ein heisses Wochenende.
14.10 A-Z Lifeshow.
14.30 Walter and Emily. Amerikaanse serie. Afl. 11: Girls, Girls, Girls.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD Sport extra. ARD-Masters gala standaard- en Latijnsamerikaanse dansen voor amateurs vanuit Keulen.
16.15 ARD-Ratgeber: Recht. Tips.
16.45 Gott und die Welt: Haus Hafen. Reportage over dit opvangcentrum voor vrouwen in nood dat geleid wordt door zuster Ignatia Pöpl van de orde van de Goede Herder.
17.15 Weltspiegel. Reportages.
17.55 Bürgerschaftswahl 1993 in Hamburg und Sportschau. Verslag van de gemeenteraadsverkiezingen in de hanzestad Hamburg. Met om 18.30 Tagesschau.
19.20 (TT) Lindenstrasse. Afl. 407.
19.50 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars van de ARD tv-loterij.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Marianna, Lehrerin mit Leidenschaft. 2-delige Italiaanse tv-film van Franco Giraldi. Afl. 2.
21.50 Tagesthemen-Telegramm.
21.40 Kulturreport. Cultureel magazine. Vandaag vanuit Leipzig.
22.10 Tagesthemen.
22.50 ZAK. Weekoverzicht.
23.20 (TT) Schwarz Rot Gold: Stoff. Duitse tv-film van Theo Mezger. Herh.
00.55 Tagesschau.
01.00 Der Kleine mit dem grossen Trick (L'emigrante). Duits-Italiaans-Spaanse speelfilm uit 1973.
02.40-02.45 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Fraunhofer Saitenmusik. Afl.: Andante grazioso, Ferdinand Carulli 18. Jh.

Duitsland 2

08.40 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Was ist Kirche? Kerkdienst.
10.15 Matinee: Brücken zu Büchern und Menschen. Met om:
10.15 Die verrinnende Zeit. Herh.
11.00 Deutsche Literatur seit 1945. 6-delige documentaireserie over de Duitse literatuur vanaf 1945. Afl. 2: 1950-1958.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 Das Sonntagskonzert auf Tournee. Muziekprogramma.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Magazine.
13.15 Damals. Oude weekjournaals.
13.30 Jim Henson erzählt: Griechische Sagen. Serie verhalen.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Natuurdocumentaires.
14.15 Achterbahn. Kinderserie.
14.45 Ganz persönlich: Wolfgang Menge und Sylt. Reportage.
15.10 Aktion 240. Balans.
15.20 Heute.
15.25 ZDF Sport extra. Met o.a. motorsport: Duitse toerwagenkampioenschappen. (Ca. 17.00 heute).
17.55 Wahl in Hamburg. Nieuwsuitzending: aandacht voor de verkiezingen in Hamburg. (18.30 Heute).
19.00 Heute. Met weerbericht en uitslagen van de verkiezingen.
19.30 ZDF-Bundestagsrunde. Parlementaire rubriek.
20.00 Das Traumschiff. Duitse serie.
21.00 Widerspenstige Victoria. Tv-film. Herh. Aansl.: Heute.
22.00 (TT) Im Reich des Roten Bären. Natuurdocumentaireserie over de voormalige Sovjet-Unie. Afl. 3. Het schiereiland Kamtsjatka in het oosten van Siberië kent een grote rijkdom aan flora en fauna. Er komen nog beren en tijgers voor en de natuur is nog grotendeels ongerept. Hoe zal het Kamtsjatka vergaan na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie?
22.45 Heute. Met uitslagen van de verkiezingen in Hamburg.
23.05 Sport am Sonntag. Sportmagazine. Met o.a. Bundesliga-voetbal.
23.15 Get to know your rabbit. Amerikaanse speelfilm uit 1970.
00.45 Heute.
00.50-01.45 (OO) Der grosse Reibach. Komedie. Afl. 1.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. 08.45 Cursus bedrijfseconomie. 09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Cursus Engels. 10.15 Cursus Engels voor kinderen. 10.30 Türkei - Land, Leute und Sprache. Afl. 24. 11.00 Babylon - spricht viele Sprachen. 12.00 Computerclub. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Europa-Magazin. 13.30 Philosophie heute. Vandaag een interview met het enfant terrible van de filosofie, Paul Feyerabend. 14.15 Höhenflüge. progr. rond het 300-jarig bestaan van de opera in Leipzig. 15.15 Metros dieser Welt: Moskau. 15.35 ■ (OO) The palm beach story. Amer. speelfilm uit 1942. 17.00 Die deutsche Schlagerparade. 17.45 Pan Tau. 18.15 Tierreport. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Reiamagazine. Afl.: Malaysia und Singapur. 20.15 ■ Pather Panchali. Indiase speelfilm uit 1952/1955. 22.15 West 3 aktuell. 22.25 Buitenlandmagazine. 23.15 Wer Hass sät... Afl. 15. 00.05 Photoromane. 00.20 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. 08.15 Cursus natuurkunde. 08.45 Cursus bedrijfseconomie. 09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Evangelischer Festgottesdienst. 11.00 Christus unterm Freiheitsbaum. 11.30 Tele-Akademie. 12.15 Museen der Welt. Vandaag: Het nationale museum in Jakarta. 13.00 Babylon. 14.00 Barney Barnato: Schwarzes Land und Diamanten. 14.50 Ping-Pong. 15.30 Int. Luzerner Festwochen 1993. 16.00 Sport 3 extra. Paardesport vanuit Donaueschingen. 17.00 Documentaire over de onduldelijkheden rond de laatste levensdagen van Hitler. 17.45 Mundart und Musik. 18.45 Ich trage einen grossen Namen. 19.15 Die Deutsche Schlagerparade. 20.00 Tagesschau. 20.15 Reisewege. 21.00 Nachrichten. 21.05 Magazine over techniek, milieu en wetenschap. 21.50 Sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Gast: Sibylle Niemoeller von Sell. 23.30 Beschütze mich, mein Talisman. Russische speelfilm uit 1986. Herh. 00.40 Schlussnachrichten. 00.55 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spelshow.
06.20 Beverly Hills Teens. Herh.
06.45 David, der Kabauter Herh.
07.10 Turbo Teen Herh.
08.00 Li-La-Launebär. Kinderprogr.
08.30 Feuersteins Lachparade (Flinstone frolics). Tekenfilmserie.
08.55 Hanna Barbera - Party.
09.25 Piraten unter dem Doppelmond (Pirates of dark water). Serie.
09.55 Kunst und Botschaft. Serie.
10.00 Wonder Woman. Fantasyserie. Afl.: Der Kampf um Tina.
11.00 Quantum leap. Amer. sf-serie. Afl.: Duell auf Rädern. Herh.
12.00 Tropical heat. Amer. misdaadserie. Afl.: Tödliche Diskette. Herh.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world), serie. Afl.: Ein Konzert mit Folgen. Herh.
13.30 Familie Munster (The Munsters today). Afl.: Das geteilte Haus. Herh.
14.00 Die Supernasen. Duitse komedie uit 1983 van Dieter Pröttel. INDIEN het Duitse mixed dubbel zich voor het Europa Mixed Masters kwalificeerd wordt het live uitgezonden.
15.40 Big Hawaii. Amer. avonturenserie. Afl.: Der Vulkanausbruch.
16.55 Zwei Nasen tanken Super (Supernasen II). Duitse komedie.
18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.
19.10 Nur die Liebe zählt. Magazine over liefdesproblemen.
20.15 Wenn mein Schätzchen auf die Pauke haut. Duitse komedie uit 1971 van Peter Weck. Herh.
21.50 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.35 Prime Time - Spätausgabe. Magazine. Afl.: Zu früh gelacht, zu spät gestöhnt.
23.00 Happy Playboy hour. Met om:
23.00 Eden. Erotische-soapserie.
23.30 Playboy late night.
00.00 Donner's Tag bei Kanal 4.
00.35 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world), serie. Herh.
01.00 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), comedy.
01.30 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
02.00 Ilona Christen. Talkshow.
03.00 Hans Meiser. Talkshow. Herh.
03.55 Explosiv - Das Magazin.
04.20 Der Chef (Ironside). Herh.
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Claudia Mori als zangeres in 'L'emigrante' (Duitsland 1 - 01.00 uur).*

SAT 1

04.50 Voetbalmagazine. Herh. 06.00 Quär Beet. Kinderprogr. 07.30 Steven Spielberg und die Dinosaurier. Reportage. 07.55 Carry on matron. Engelse komedie. 09.35 I ought to be in pictures. Amer. komedie. 11.40 Wunderbilder aus der Tierwelt. Natuurdocumentaireserie. 12.10 Auf den Spuren der Allmächtigen. Documentaireserie. 12.40 Halfway across the galaxy and turn left, sf-serie. 13.15 Black - Der schwarze Blitz (The adventures of the black stallion). Frans-Canadese serie. 13.45 Thunder over the plains. Amer. western uit 1953 van André de Toth. 15.10 Blood Alley. Amer. avonturenfilm uit 1955. 17.20 Baywatch. Afl.: Showdown auf den Klippen. 18.15 Newsmagazin Extra. Met de verkiezingen in Hamburg. 18.25 Glücksrad. 19.05 Sat.1 News. 19.15 Voetbalmagazine met 2e Bundesliga-voetbal. 8e speeldag. 20.15 Neighbours. Amer. komedie uit 1981. Aansl.: TopNEWS. 22.00 Newsmagazin Extra. Met de verkiezingen in Hamburg. 22.05 Talk im Turm. 23.30 24 Stunden. Actuele reportages. 00.00 So gesehen. Overdenking. 00.05 Blood Alley. Amer. avonturenfilm. Herh. 02.15-05.15 Teletekst.

TV films video

RTL4
14.00 Confidential Agent (USA,1945). Spionagefilm naar het boek van Graham Greene. Tijdens de Spaanse burgeroorlog probeert een republikeinse geheim agent een transactie van de fascisten te voorkomen. Met Charles Boyer, Lauren Bacall en Peter Lorre. Mooi.

Duitsland 3 West
15.35 The Palm Beach Story (USA,1942). Beroemde komedie van Preston Sturges. Vrouw loopt weg bij haar echtgenoot en komt in Florida in contact met een excentrieke miljonair. Met Claudette Colbert en Fred Astaire.

BBC 1
16.00 The Thirty-Nine Steps (GB,1978). Remake van Alfred Hitchcocks klassieker. Man wordt achterna gezeten door de politie die hem van moord verdenkt en door een internationale bende die gelooft dat hij in het bezit is van een waardevol dossier. Met Robert Powell en David Warner. Niet slecht, maar haalt het niet bij het origineel.

Duitsland 3 West
20.15 Panther Panchali (India,1958). Indrukwekkend drama van Satyajit Ray, die vorig jaar kort voor zijn dood een speciale ere-Oscar ontving. De film, zijn debuut, vertelt het verhaal van een gezin in een Bengaals dorp dat door armoede geteisterd wordt. Sfeervol en uitstekend geacteerd. Met Kanu Banerjii en Karuna Banerjii.

● *Scène uit de veel bejubelde cultfilm 'The Cook, the Thief, his Wife and her Lover'. (Nederland 3 - 22.31 uur).*

Nederland 3
22.31 The Cook, the Thief, His Wife & Her Lover (GB-Frankrijk-Nederland,1989). Veel bejubelde cultfilm van Peter Greenaway. Apocalyptische taferelen in een restaurant waar een nihilistische gangster en zijn gevolg plegen te dineren. Met Michael Gambon en Richard Bohringer. Pretentieus, maar met heel sterke momenten.

BBC 2
23.05 Tom Jones (GB,1963). Romantisch drama van Tony Richardson. Jongeman zwerft door het achttiende eeuwse Engeland. Nog steeds indrukwekkend verhaal dat destijds vier Oscars won, ondere andere die voor de beste film. Met Albert Finney en Susannah York.

Duitsland 2
23.15 Get to Know Your Rabbit (USA,1972). Komedie van Brian De Palma. Man verruilt zijn burgermans bestaan voor dat van goochelaar en tapdanser. Met Tom Smothers en John Astin. Goed.

België/TV 1
20.30 Le gendarme se marie (Frankrijk,1968). Komedie van Jean Girault. Louis de Funes voor de derde keer als gendarme. Deze keer wordt hij verliefd op de weduwe van een oud-kolonel die van hem verlangt dat hij promotie maakt.

Duitsland 1
01.00 L'emigrante (Italië-Spanje-Duitsland,1972). Gangsterkomedie van Pasquale Festa Campanile. Jongen vertrekt naar Amerika om zijn vader te zoeken. Die blijkt echter te zijn vermoord door de mafia. Met Adriano Celentano en Claudia Mori.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Interview. 22.04 3 D, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Liedjes van het vlakke land. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De terugkeer van Flip Doek; 12.15 Het vliegtuig en andere hoorspelen. 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Boráthoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden; 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Krekelzang. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De c.d.-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.59 Het ochtendconcert I: Chamber Orchestra of Europe met viool. II. 12.08 Pianomuz. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert: Ned. Philh. Ork. met piano. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Mijn moeders courage, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteitein à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00, 11.00 en 17.00) 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 De reizen van Paulus. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Oecumenische vesper. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & Kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 20.45 Ik wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Zomer-Trefpunt. Luisteraars kunnen reageren op actuele thema's. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen, presentator Alf Poell. 18.00 Einde uitzending.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
8.03 Het wakkere weekeinde. Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-nachtexpress.

Waar [illegible]
woon[illegible]

DE KRANT VAN LIMBURG